PRIVATE EDUCATION ASSISTANCE COMMITTEE
Trustee of the Fund for Assistance to Private Education

DEPARTMENT OF EDUCATION

2017

LEARNING MODULE

Araling Panlipunan G10 | Q2

Mga Isyu at Hamon Dulot ng Globalisasyon

PEAC
PRIVATE EDUCATION ASSISTANCE COMMITTEE
Trustee of the Fund for Assistance to Private Education

PEAC National Secretariat
Units 2505-2507, 25th Floor Philippine AXA Life Centre
1286 Sen. Gil Puyat Avenue corner Tindalo St., Makati City
Tel No.: (02) 8-570-7322
Fax No.: (02) 8-511-7695

NOTICE TO THE SCHOOLS

This learning module (LM) was developed by the Private Education Assistance Committee under the GASTPE Program of the Department of Education. The learning modules were written by the PEAC Junior High School (JHS) Trainers and were used as exemplars either as a sample for presentation or for workshop purposes in the JHS In-Service Training (INSET) program for teachers in private schools.

The LM is designed for online learning and can also be used for blended learning and remote learning modalities. The year indicated on the cover of this LM refers to the year when the LM was used as an exemplar in the JHS INSET and the year it was written or revised. For instance, 2017 means the LM was written in SY 2016-2017 and was used in the 2017 Summer JHS INSET. The quarter indicated on the cover refers to the quarter of the current curriculum guide at the time the LM was written. The most recently revised LMs were in 2018 and 2019.

The LM is also designed such that it encourages independent and self-regulated learning among the students and develops their 21st century skills. It is written in such a way that the teacher is communicating directly to the learner. Participants in the JHS INSET are trained how to unpack the standards and competencies from the K-12 curriculum guides to identify desired results and design standards-based assessment and instruction. Hence, the teachers are trained how to write their own standards-based learning plan.

The parts or stages of this LM include Explore, Firm Up, Deepen and Transfer. It is possible that some links or online resources in some parts of this LM may no longer be available, thus, teachers are urged to provide alternative learning resources or reading materials they deem fit for their students which are aligned with the standards and competencies. Teachers are encouraged to write their own standards-based learning plan or learning module with respect to attainment of their school's vision and mission.

The learning modules developed by PEAC are aligned with the K to 12 Basic Education Curriculum of the Department of Education. Public school teachers may also download and use the learning modules.

Schools, teachers and students may reproduce the LM so long as such reproduction is limited to (i) non-commercial, non-profit educational purposes; and to (ii) personal use or a limited audience under the doctrine of fair use (Section 185, IP Code). They may also share copies of the LM and customize the learning activities as they see fit so long as these are done for non-commercial, non-profit educational purposes and limited to personal use or to a limited audience and fall within the limits of fair use. This document is password-protected to prevent unauthorized processing such as copying and pasting.

ARALING PANLIPUNAN 10

Modyul 2: Mga Isyu At Hamon Sa Ekonomiya

Aralin 1: Globalisasyon

☑ Panimula at mga Pokus na Tanong

Napapansin mo ba ang mabilis na pag-unlad ng mga teknolohiyang ginagamit ng tao? Napapansin mo din ba ang mabilis na paglaganap ng impormasyon sa pamamagitan ng telebisyon, radyo, "internet" at iba pang behikulo ng mass media? Napapansin mo din ba na hindi lamang impormasyon kundi isang buong kamalayang pangkultura, ang kultura ng mga bansang industriyalisado ang mabillis na kumakalat ngayon sa lahat ng bansa sa mundo? Napapansin mo din ba ang mabilis na pag-unlad ng mga bansang industriyalisado? Alam na ng lahat na ang mabilis na pagbabago sa pamumuhay ng tao ngayon ay bunga ng globalisasyon. Ano nga kaya ang globalisasyon? ***Paano kaya makakasabay ang ating bansa sa mga pagbabagong dulot ng globalisasyon? Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa panahon ng globalisasyon? Bilang isang mamamayang Pilipino, paano ka kaya makakatulong sa pagkamit ng kaunlaran ng ating bansa sa panahon ng globalisasyon?***

Sa modyul na ito ay iyong matutunghayan at malalaman ang mga kasagutan sa mga tanong na ito. Upang higit mong maunawaan ang paksa sa modyul na ito, ikaw ay inaasahang masagutan ang mga sumusunod na katanungan:

1. Ano ang globalisasyon?
2. Ano ang konsepto ng globalisasyon bilang isa sa mga isyung panlipunan?
3. Paano umusbong ang globalisasyon?
4. Paano nakakaapekto ang globalisasyon sa pamumuhay ng mga tao sa pamumugay?
5. Ano-ano ang mga suliraning dulot ng globalisasyon?
6. Ano-ano ang mga mabubuting dulot ng globalisasyon?
7. Paano matutugunan ang mga suliraning dulot ng globalisasyon?

MGA ARALIN AT SAKOP NG MODYUL:

:
Sa modyul na ito ay iyong matututuhan ang mga sumusunod:

Aralin Blg.	Paksa	Iyong Matutuhan ang..	Blg. ng Sesyon
1	Konsepto ng Globalisasyon	• Nasusuri ang konsepto ng gobalisasyon bilang isa sa mga isyung panlipunan. • Naiuugnay ang ibat-ibang (perspektiba) pananaw sa pag-unawa ng globalisasyon bilang suliraning panlipunan.	
2	Mga Implikasyon ng Globalisasyon	• Natataya ang implikasyon ng globalisasyon sa kasalukuyang pamumuhay.	
3	Mga Tugon sa mga Epekto ng Globalisasyon	• Napapahalagahan ang ibat-ibang tugon sa pagharap sa epekto ng globalisasyon.	

Grapikong Pantulong

Narito ang simpleng mapa ng mga paksang tatalakayin sa modyul na ito:

☑ Inaasahang Kasanayan:

Pagkatapos na mapag-aralan at gawin ang nilalaman ng modyul, inaasahang magagawa mo ang mga sumusunod:

1. Magsaliksik ng mga terminolohiyang hindi mo alam ang kahulugan.
2. Sagutin ang mga pagsasanay sa araling ito.
3. Makapagsuri ng mga dokumento, pelikula, larawan, at mga datos.
4. Makapagsulat ng mga paraan kung paano makakatulong sa pag-unlad ng pamilihan.
5. Magagamit ang mga konsepto ng ekonomiks sa pag-unawa ng mga ekonomikong penomenon.

PANIMULANG PAGTATAYA

Alamin natin ngayon kung may kaalaman ka sa araling tatalakayin sa pamamagitan ng pagsagot sa panimulang pagtataya. I-klik lamang ang titik ng wastong sagot at sagutin lahat ang mga tanong. Pagkatapos ay makikita mo ang nakuha mong iskor. Tandaan mo ang mga aytem at mga tanong na hindi mo nasagot. Malalaman mo ang wastong sagot habang pinag-aaralan mo ang modyul na ito.

Kung handa ka na, i-klik ang SIMULA.

1. Anong uri ng globalisasyon ang mabilis na lumaganap sa buong daigdig?
   a. Pampulitika
   b. Pang-edukasyon
   c. Pang-ekonomiya
   d. Pangkultura

1. Alin sa sumusunod ang pangunahing dahilan ng pangingibang bansa o pag-migrate ng mga Pilipino?
   a. Makapag-aral sa mga tanyag na unibersidad sa ibang bansa
   b. Matuto ng makabagong kasanayan at kakayahan
   c. Makapaghanap buhay na may mataas na sahod
   d. Makapagbisita a makapaglibang sa mga makasaysayang pook

2. Alin sa mga sumusunod ang hindi nagpapakita ng mga dahilan ng migrasyon?
   a. Ang pandarayuhan ay nangyayari sanhi ng kawalan ng trabaho sa pamayanan.
   b. Ang pandarayuhan ay nangyayari sanhi ng mas magandang oportunidad sa ibang bansa.
   c. Ang pandarayuhan ay nangyayari sanhi ng pagkawasak ng pamilya.
   d. Ang pandarayuhan ay nangyayari sanhi ng digmaang sibil.

3. Mula sa larawan, ano ang positibong ipinapahiwatig nito sa ekonomiya ng bansa?

http://ts1.mm.bing.net/th?id=HN.607988097568476000&pid=15.1&H=117&W=160

a. Maraming produktong banyaga ang nakararating sa iba't ibang sulok ng mundo.
b. Maraming tao ang nakararating sa iba't ibang bansa.
c. Maraming pamilya ang nawawalay sa isa't isa.
d. Maraming klaseng polusyon ang nangyayari sa iba't ibang sulok ng mundo.

4. Suriin ang ang larawan na nasa ibaba. Paano nakaapekto ang globalisasyon sa lokal na kultura ng mga bansa lalo na sa mga bansang papaunlad pa lamang tulad ng Pilipinas?

http://www.filipinopro.com/main/wp-content/uploads/2013/07/brain-drain.jpg

a. Ang pandaigdigang migrasyon ay nakakapagdudulot ng brain drain sa mga bansang papaunlad pa lamang.
b. Ang pandaigdigang kalakalan ay nakakapagsusulong ng kamulatan sa ibat-ibanag kultura.
c. Ibat-ibang uri ng hanapbuhay ang napupunta sa mga bansang papaunlad pa lamang.
d. Ang mga katutubong kultura ay nanganganib na mawala dahil sa pag-iisa ng kultura ng mga bansa sa daigdig na bunga ng globalisasyon.

5. Isang epekto ng globalisasyon sa ekonomiya ay ang restriksiyon sa pandaigdigang kalakalan gaya ng pagsasali sa proteksyonismo na

nagbibigay ng masamang epekto sa mga bansang sumasang- ayon sa ganitong polisiya. Pag-aralan ang datos sa ibaba at sagutin ang tanong.

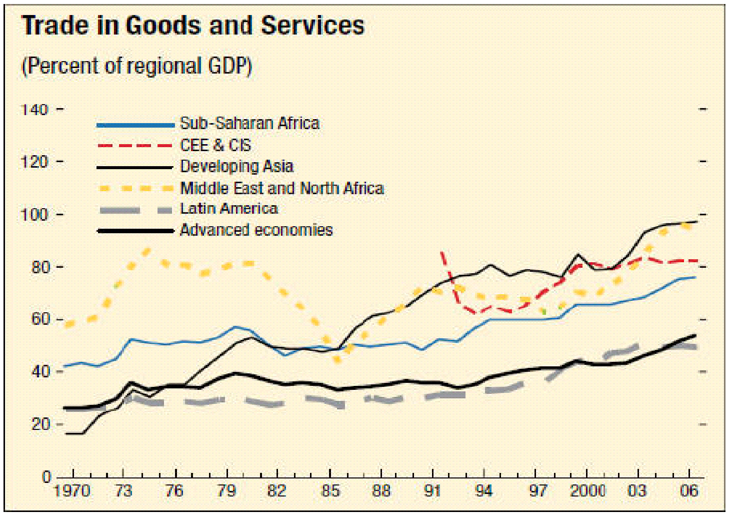

Aling rehiyon ang nakaranas ng 60% ng GDP noong 1970, umakyat subalit lumagpak sa 40% noong 1985?

a. Developing Asia
b. Middle East and North Africa
c. CEE & CIS
d. Advanced Economies

6. Isang epekto ng globalisasyon sa ating ekonomiya ay ang pagdating ng maraming kapitalista. Ano ang ipinahihiwatig ng caricature sa ibaba?

a. May dalawang uri ng kapitalista
b. Ang ating lipunan ay kapitalista
c. Ang mga kapitalista ang nagmamay-ari ng lupa, makina at pera
d. Milyun-milyong Pilipino ang manggagawa sa ilalim ng iilang kapitalista

7. Marami sa mga pamilya ng OFWs ay nakakaranas ng pangungulila sa kanilang kaanak na humahantong sa pagkawasak nito. Paano kaya sila matutulungan?

a. Makisimpatya sa kanila.
b. Magtayo ng isang samahan ng mga pamilya ng OFW upang gumabay sa kanila.

c. Bigyan sila ng load pantawag sa kanilang kaanak.
d. Bigyan sila ng sulat isa-isa.

M

8. Ang globalisasyon ay isang malaking hamon sa kaunlaran ng ating bansa. Tignan ang mga datos sa ibaba. Suriin ang mga datos sa ibaba. Paano kaya makakasabay ang Pilipinas sa mga hamon ng globalisasyon? Alin sa mga sumusunod na pamamaraan ang higit na makakatulong sa Pilipinas upang makasabay sa mga hamon ng globalisasyon?

DATOS 1:

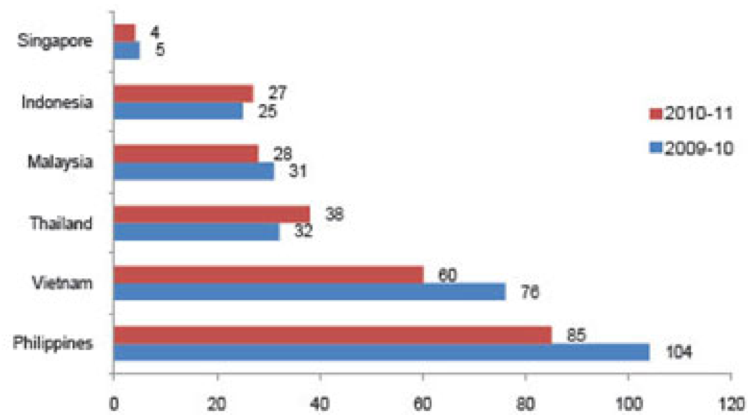

Source: WEF Global Competitiveness Reports; Total number of countries evaluated: 2009-10 (133); 2010-11 (139)

http://image.slidesharecdn.com/pnfsplandgrabbing-140605033040-phpapp01/95/public-participatory-process-in-response-to-landgrabbing-cases-the-philippine-context-4-638.jpg?cb=1401957156

DATOS 2:

Major Agricultural Crops in the Philippines (NSCB data)

Crops	Hectares (Million) of Agricultural Lands
1. Coconut	3,066,700
2. Rice	3,651,015
3. Corn	3,005,800
4. Sugarcane	395,700
5. Mango	58,000
6. Other Crops	2,910,877

http://image.slidesharecdn.com/pnfsplandgrabbing-140605033040-phpapp01/95/public-participatory-process-in-response-to-landgrabbing-cases-the-philippine-context-4-638.jpg?cb=1401957156

DATOS 3:

http://farm9.staticflickr.com/8027/7180169348_8ce805ceb4.jpg

a. Kailangang pasimulan ang rebelyon sa imperyalistang globalisasyon at mga dikta ng IMF-WB/WTO dahil sa kapag nanatili sunud-sunuran, lulubog at lulubog din sa krisis ang bansa.
b. Kailangan ng patakaran sa industriyalisasyon ng ekonomiya upang mabawasan ang brain drain ng mga Pilipino at magkaroon modernisasyon ng agrikultura upang matugunan ang mga pangangailangan ng mga Pilipino at makapagluwas ito ng mga kalakal sa ibang bansa.
c. Pigilan ang pagpasok ng mga dayuhan sa Pilipinas upang walang maging kaagawang mga Pilipino sa mga oportunidad sa ating bansa.
d. Kailangang isulong ang patriotismo at nasyonalismo ng mga Pilipino upang mapigilan ang brain drain ng mga Pilipino.

9. Pag-aralan ang mga siniping bahagi ng mga artikulo tungkol sa Globalisasyon.

Unang Artikulo

Noon ang SABI NG GOBYERNO....

ang Pilipinas ay kikilalanin bilang bagong tigre sa ekonomiya sa Timog Silangang Asya. Mula sa dati ay mahirap at naghihingalo ay tatanghalin tayo bilang bansang may pinakamabilis na *ratio* ng pag-unlad at kakain sa atin ng alikabok

ang mga kalapit- bansa sa nakakabulag na bilis ng ating pananagana. Magkakandarapa kasi ang mga dayuhang korporasyon sa pag-uunahang makapag-negosyo sa ating bayan. Paano ba naman eh dito sa atin matatagpuan ang pinakamasarap na **putahe** sa pagni-negosyo : murang lakas-paggawa, mababait at hindi reklamador na mga trabahador **(it's more fun in the Philippines baby!).** Wag mag-aalala ang mga kapitalista; **protektodo** kayo ng gobyerno laban sa mga magri-reklamo...may mga batas kaya na magtitiyak na hindi mabibitin si **foreign investor** sa kanyang panggagahasa sa yaman ng bansa. Nariyan ang privatization, deregulation, liberalization at kung ano-ano pang syon para wala talagang istorbo sa malayang kalakalan at negosyo. Welcome to the free trade, welcome Globalization, welcome to the World Trade Organization (WTO)!
(http://bmpncrr.blogspot.com/2012_03_01_archive.html)

Ikalawang Artikulo

Pinangangambahan ang Mas Nagkakabaha-bahaging Daigdig

Marahil ang pinakamalaking ikinababahala tungkol sa globalisasyon ay ang ginawa nitong pagpapalawak sa agwat ng mayayaman at mahihirap. Bagaman ang kayamanan sa daigdig ay walang-alinlangang dumami, natipon naman ito sa iilang tao lamang at sa iilang bansa. Ang neto na halaga ng mga ari-arian ng 200 pinakamayayamang tao sa lupa ngayon ay nakahihigit nang 40 porsiyento kaysa sa pinagsama-samang kita ng mga taong nabubuhay sa planeta—humigit-kumulang 2.4 bilyon katao. At habang patuloy na tumataas ang mga kita sa mayayamang bansa, nasaksihan mismo ng 80 naghihikahos na mga bansa ang *pagbaba* ng katamtamang kita sa nakalipas na sampung taon.

Ang isa pang pangunahing ikinababahala ay ang kapaligiran. Ang globalisasyon sa ekonomiya ay pinasigla ng mga impluwensiya ng pamilihan na mas interesado sa kita kaysa sa pangangalaga sa planeta. Ipinaliwanag ni Agus Purnomo, pinuno ng World Wide Fund for Nature sa Indonesia, ang hinggil sa problema: "Tayo'y patuloy na nagkukumahog sa pagsulong. . . . Nag-aalala ako na sa loob ng isang dekada, tayong lahat ay magiging palaisip sa kapaligiran, subalit wala nang matitira pa para pangalagaan."

Ikinababalisa rin ng mga tao ang tungkol sa kanilang mga trabaho. Kapuwa ang mga trabaho at kinikita ay lalong nagiging di-tiyak, yamang ginigipit ng pagsasama-sama ng mga kompanya sa daigdig at matinding kompetisyon ang mga kompanya na gawing mas simple ang kanilang mga palakad. Ang pag-upa at pagsisante ng mga manggagawa ayon sa kasalukuyang pangangailangan sa pamilihan ay waring makatuwiran para sa isang kompanya na nababahala sa paglaki ng kita nito, subalit nagdudulot ito ng labis na kaligaligan sa buhay ng mga tao.

Ang globalisasyon sa internasyonal na pangangapital at dayuhang pautang ay nagharap ng isa pang salik para sa kawalang-katatagan. Maaaring magpautang sa papaunlad na mga bansa ang mga pandaigdigang namumuhunan subalit sa dakong huli ay biglang kukunin ang kanilang salapi kapag lumalala ang situwasyon sa ekonomiya. Ang gayong malakihang paglalabas ng salapi ay makapagpapabulusok sa maraming bansa sa krisis sa ekonomiya. Ang krisis sa pananalapi sa Silangang Asia noong 1998 ang nagpangyari na mawalan ng trabaho ang 13 milyong tao. Sa Indonesia, nabatid mismo ng mga manggagawang hindi natanggal sa trabaho na nabawasan nang kalahati ang halaga ng kanilang kinikita.

Kung gayon, mauunawaan na ang globalisasyon ay naghaharap ng mga pangamba at gayundin ng mga pag-asa. May dahilan ka ba para pangambahan ang globalisasyon? O inaasahan mo bang mas mapauunlad nito ang iyong buhay? Nabigyan ba tayo ng dahilan para maging optimistiko hinggil sa hinaharap dahil sa globalisasyon? Sasagutin ng ating susunod na artikulo ang mga katanungang iyan.
(http://wol.jw.org/en/wol/d/r27/lp-tg/102002361)

Ikatlong Artikulo
Globalisasyon at pagtaas ng pamasahe

Light Rail Transit/Metro Rail Transit (LRT/MRT) at taksi ngayon; dyip, traysikel at bus naman bukas. Aba, baka pati mga nagpapatakbo ng kuliglig,de-padyak at karitela, makisali na sa napipintong pagtaas ng pamasahe.

Ito ang mga pagkakataong umiinit na lang ang ulo ng mga tao at itinaaas ang kamay sa pagsuko. Alam ko na ang nasa isip mo: “Hay naku, bakit ba nagpapatuloy ang sitwasyong ito? Bakit nangyayari ito sa panahon ng daang matuwid ni Pangulong Noynoy Aquino?”

Seryoso ang iyong diskurso, pero paminsan-minsa’y nadaraan pa rin sa biro ang problema: Kailan kaya maiisipan ng gobyernong magpataw ng buwis sa paglalakad sa bangketa? Maniningil na rin kaya ang gobyerno sa mga tao habang sila’y naghihintay ng masasakyang dyip, bus o taksi sa kalsada? Aba, baka pati pagpila sa istasyon ng LRT/MRT ay pagkakakitaan na rin nila!

Siyempre, imposible naman yatang magkatotoo ang mga birong ito, bagama’t hindi rin natin alam kung ano ang mangyayari bukas. Baka sa paggising sa umaga, biglang bumalaga sa atin ang mapait na katotohanan: Ang biro noon ay polisiya na ngayon!

Sa mga pagkakataong ito, iiling ka na lang ba’t hahayaang mabutas ang bulsa? Tatanggapin mo na lang ba ang pagtataas ng pamasahe bilang bahagi ng ating kaawa-awang buhay sa isang naghihirap na bansa?

Kung paniniwalaan kasi ang pamahalaan, hindi maiiwasan ang pagtaas ng pamasahe. Una, tumaas ang singil sa *toll* ng mga pangunahing *expressway*. Ikalawa, patuloy ang pagtaas ng presyo ng

mga produktong petrolyo sa pandaigdigang pamilihan. Ikatlo, kailangang gumastos ng mga nangangasiwa sa LRT at MRT para mapaganda ang serbisyo sa tinatayang 500,000 pasahero ng mga ito araw-araw. Alam nating lahat na ang mga salik na ito'y may direktang epekto sa singil sa pamasahe.

Hindi ko po ikinakaila ang realidad ng mga ito. Ang hindi lang katanggap-tanggap sa akin ay ang "ginagawa" ng mga nasa kapangyarihan sa gitna ng pagtaas ng pamasahe. Tila ang estratehiya lang nila ay kumbinsihin ang taumbayang tanggapin ang sitwasyong ito dahil sa mga kondisyong labas sa kontrol ninuman. Pangunahing argumento kasi ng gobyerno ang pagtaas ng krudo at mga produktong petrolyo sa pandaigdigang pamilihan, pati na ang desisyon ng mga korporasyong may kinalaman sa mga *expressway* at LRT/MRT na sa tingin nila ay may "*business sense*" naman.

Sa aking palagay, mayroon tayong pundamental na problema sa kasalukuyang pamahalaan: Tulad ng edukasyon at iba pang batayang serbisyo, tinitingnan ang pampublikong transportasyon bilang negosyo. Nagiging katanggap-tanggap tuloy para sa mga nasa kapangyarihan na ang pamasahe sa LRT/MRT ay ayon sa itinakdang halagang dapat na may kita (*profit*). Sa konteksto ng pamasahe sa bus, dyip, taksi, traysikel at iba pang moda ng transportasyon, hindi na nagiging mapanlikha ang mga nasa kapangyarihan para siguraduhing hindi lalong mahihirapan ang mga kakarampot ang kita para makarating sa pupuntahan nila. Kahit na sabihing may regulasyon sa pamasahe ng dyip, taksi at ilang linya ng bus (*deregulated* na po kasi ang pamasahe sa *provincial bus lines* noon pang dekada 90), ang pagtaas ay nangyayari pa rin dahil sa deregulasyon sa *downstream oil industry*.

Sa kontekstong ito, ang pang-matagalang solusyon sa pagtaas ng pamasahe ay hindi pagtitipid o paglalakad, o anumang kagyat na hakbang tulad ng pagbibisikleta o pag-oorganisa ng *car pool* sa eskuwelahan o opisina. Bagama't nakakatulong ang mga ito, hindi pa rin natutugunan ang mga kontrobersiyal na polisiyang ugat ng ating problema.

At ang mga polisiyang ito'y naaayon sa globalistang tunguhin, lalo na sa usapin ng deregulasyon at pribatisasyon.

Gaya ng nabanggit kanina, ang deregulasyon sa *downstream oil industry* ay may direktang epekto sa pamasahe, kaya nararapat lang na malalimang pag-aralan ang alternatibo dito, ang pagsasabansa ng industriya ng langis. Bago pa man ang pagpapatupad ng unang Downstream Oil Industry Deregulation Act noong kalagitnaan ng dekada 90, marami nang pag-aaral na isinagawa tungkol sa *nationalization*. Hindi po ito walang-lamang retorika dahil may mga partikular na panukala't hakbang tungkol dito tulad ng pagkokontrol sa presyo at pagtatanggal ng buwis sa mga produktong petrolyo, pati na ang pagkakaroon ng *buffer fund* para masiguradong hindi tayo apektado ng mga hindi-inaasahang pangyayari sa pandaigdigang pamilihan.

Tungkol naman sa pribatisasyon, hindi dapat ibigay sa kamay ng pribadong negosyo ang pangangasiwa sa LRT/MRT at *expressways*. Parati't parating may dahilan ang mga negosyante para itaas ang mga presyo ng kanilang produkto't serbisyo, at higit na mas marami ang kanilang argumento kung bakit hindi maaaring ibaba ang mga ito. Hindi natin maaasahan sa mga negosyanteng isipin ang kabutihan ng nakararami sa pagtatakda ng kanilang sisingilin

Sa huling pagsusuri, may kagyat na pangangailangang tutulan natin ang pagtataas ng pamasahe. Pero may pangmatagalang hamon para patuloy na tuligsain ang mga polisiyang patuloy na nagpapahirap sa atin, tulad ng konsumisyong mas kilala sa salitang globalisasyon.
- See more at: http://pinoyweekly.org/new/2011/01/globalisasyon-at-pagtaas-ng-pamasahe/#sthash.YZDa1qnI.dpuf
(http://pinoyweekly.org/new/2011/01/globalisasyon-at-pagtaas-ng-pamasahe/)

Mula sa tatlong artikulong iyong nabasa, mahihinuha mo na ang globalisasyon ay:

a. Katanggap-tanggap sa karamihan bilang polisiyang pang-ekonomiya ang globalisasyon.
b. Maraming Pilipino ang naging biktima ng mga elemento ng globalisasyon.
c. Masama ang epekto ang dulot ng globalisasyon sa ekonomiya ng isang bansa lalo na sa mga manggagawa.
d. Kailangan ng pamahalaan na gumawa ng mga pamaraanan upang di masyadong maramdaman ang masamang epekto ng globalisasyon sa karaniwang mamamayan

10. Ang transnational crime ay isang seryosong krimen na isinasagawa ng ng isang organisadong grupong kriminal na may layuning magkamal ng salapi. Suriing mabuti ang mga larawan sa ibaba.

Larawan 1:

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.608048755394086737&pid=15.1&P=0

Larawan 2:

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.607986559969263639&pid=15.1&P=0

Larawan 3:

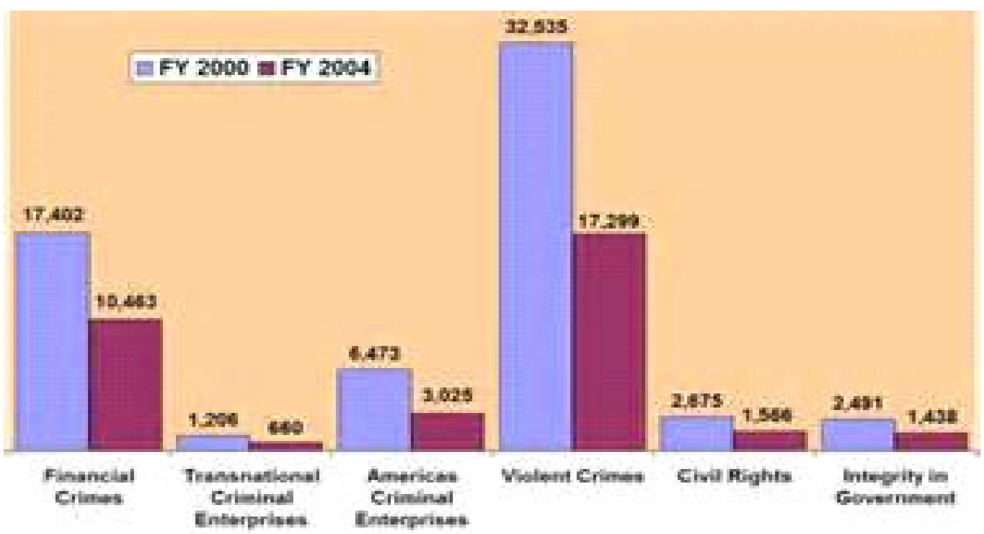

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.608051396799430892&pid=15.1&P=0

Alin sa mga sumusunod na hakbang ang pinakamainam na solusyon upang malutas ang o maiwasan ang transnational crimes ng mga bansa sa buong mundo?

a. Gumawa ng sariling polisya sa migrasyon upang maiwasan ang terorismo.

b. Maglaan ng pondo pansuporta sa mga nagsusulong ng taransnational crimes.
c. Makipagpalitan ng kaalaman at intelligence report sa ibang bansa upang maisulong ang seguridad ng rehiyon.
d. Isara ang bansa sa mga dayuhan upang masigurong walang terorista.

11. Ang globalisasyon ay nagdala ng mahalagang pagbabago sa mundo. Suriin ang mga datos sa ibaba. Bakit naging mahalaga ang pagbabagong dala ng globalisasyon?

DATOS 1:

http://theafricanamericanclarioncall.com/wp-content/uploads/2011/07/image_thumb2.png

DATOS 2

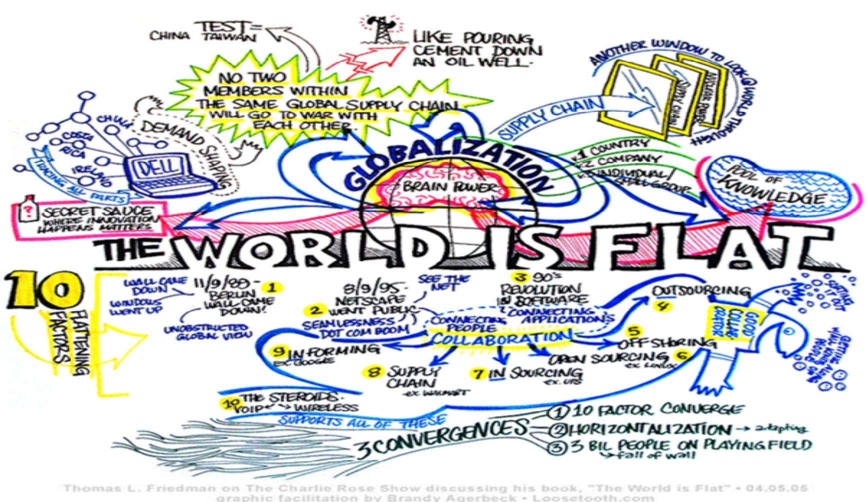

https://asteriaforberry.files.wordpress.com/2011/10/thewordisflat2.gif

DATOS 3:

https://www.youtube.com/watch?v=vtcHF0XTzCM

Ito ay bidyo na nagpapakita ng mga implikasyon ng globalisasyon

a. Kakaunting trabaho ang ibinibigay nito sa mahihirap na bansa.

b. Maraming magsasaka ang nalugi at naghirap sa pagbebenta ng kanilang produkto.
c. Naging malaya ang pagdaloy ng capital, salapi, kalakal at kultura mula at papunta sa ibat-ibang destinasyon.
d. Naging tambakan ng langis na produkto ang mga industriyalisadong bansa.

13. Malimit hindi nababanggit ang epekto ng migrasyon paggawa sa tatanggap o nagpapadala ng lakas paggawa. Alin sa mga pahayag na ito ang nagsasaad na nakakabenepisyo ang papapadala at pagtanggap ng migranteng manggagawa?
   a. Ito ay isang one-way flow na pabor sa bansang nagpapadala.
   b. Ang migranteng manggagawa ay isang asset sa nagpapadala at tumatanggap na bansa kahit saan man sa mundo.
   c. Ang mga migranteng manggaggawa ay pasanin ng tumatanggap na bansa.
   d. Napeperahan ng mga bansa ang kanilang ipinapadalang migranteng manggagawa

12. Marami ang naniniwala na ang globalisasyon ay nakabatay sa pang-aabuso. Totoo ba ito?
   a. Oo, dahil marami ang nag-iisip na nag isang taong namumuhunan o nagnenegosyo ay umuunlad sanhi ng kanyang pang-aapi.
   b. Oo, dahil ang paraan lamang na yumaman ka ay ang pagkuha ng pagmamay-ari ng iba.
   c. Hindi, dahil napakalawak ng pagkakataong binibigay at nakukuha sa kalakalan na kung saan ang parehong partido (mamumuhunan at manggagawa) ay nakikinabang.
   d. Siguro, dahil marami ngayon ang naabusong manggagawa mula sa ibang bansa.

T

13. Ayon sa POEA (Philippine Overseas Employment Administration) ngayon ay tinatayang 2,000 araw araw ang mga Pilipino na umaalis ng bansa sa pamamagitan ng ang 1600 opisyal na ahensiya sa emigration, at bawat taon ay umaabot ng 1.3 milyong Pilipino ang nagtutungo ng ibang bansa. Ano ang maaaring hakbang ng pamahalaan upang matulungan ang mga manggagawang Pilipino?
   a. Gumawa ng mga polisiyang proprotekta sa mga manggagawang Pilipino sa ibayong dagat.
   b. Tanggapin nang malugod ang mga donasyong ibinibigay ng mga OFW at OCW sa mga nasalanta ng kalamidad.
   c. Maging mahigpit sa mga remittances ng mga Pilipino.
   d. Hayaan silang pagmalupitan at makulong sa ibang bansa.

14. Pinanganagambahan ng mga lider at mga mamamayan ng ibat ibang bansa ang dumarami at lumalalang kaso ng transnational crimes tulad ng terorismo. Isa sa mga sinusulong ng Kongreso ay ang paggawa ng polisiya. Bilang isang mambabatas, paano mo tatayain ang isang epektibong polisiya?
    a. Ang polisiya ay tatayain ayon sa nilalaman, pagkamalikhain, organisasyon at kaangkupan.
    b. Ang polisiya ay tatayain ayon sa nilalaman, sistematikong pamamaraan at impak sa manonood.
    c. Ang polisiya ay tatayain ayon sa nilalaman, organisasyon at datos o estadistika.
    d. Ang polisiya ay tatayain ayon sa nilalaman, organisasyon, kaangkupan at sistematikong pamamaraan.

15. Magkakaroon ng pagtitipong rehiyonal ng mga kinatawan ng labor parties sa NCR. Layon ng pagtitipon ng grupong ito ang maipamulat sa mamamayan ang makatotohanang kondisyon ng mga lakas paggawa lalo na ang epekto nito dulot ng globalisasyon.Alin sa mga sumusunod na pamamaraan ang makakapagbigay ng malalim at malawak ng pag-unawa sa kondisyon ng lakas paggawa ng Pilipinas?
    a. Pagsagawa ng sarbey
    b. Pag organisa ng kilos protesta
    c. Paghain ng panukala o bill
    d. Paggawa ng Case Study

16. Dahil globalisasyon, marami ang nagiging kakompetensiya ng mga karaniwang kalakal ng mga maliliit na negosyante. Bilang economic adviser ng Pangulo, ano ang maimumungkahi para matulungan sila?
    a. Hayaan silang magbenta kahit saan nila gusto.
    b. Huwag silang magbayad ng buwis upang lumaki ang kita sa negosyo.
    c. Gumawa ng programang maglalaan ng karagdagang pondo upang makipagsabayan sa mga dayuhan.
    d. Gumawa ng anunsiyo na hayaan na lamang magnegosyo ang mga dayuhan sa kanilang lugar.

17. May okasyon ng pagsasama-sama ng mga ahensya na tumutugon sa mga problema sa lakas paggawa. Inimbitahan kang maging kritiko sa isang paligsahan sa pinaka-tumpak na Labor Developmental Plan ng mga presenters. Paano mo susukatin ang isang matalino at matatag na developmental plan?
    a. Dami ng pamamaraan ng paglutas
    b. Dami ng mgga kasangkot na ahensya at sangay ng pamahalaan
    c. Kaangkupan, nilalaman at organisasyon nito
    d. Kakapalan,kagandahan at presentasyon nito

18. Ang ating bansa ay mayaman sa mga agrikultural na produkto. Ang ating pangulo ay nagnanais na paigtingin ang agrikultura ng ating bansa upang

makasabay ang ating bansa sa mga hamon ng globalisasyon. Ikaw ay isang kawani ng Department of Agrarian Reform, ano ang maari mong maimungkahi sa pangulo na siyang makakatulong sa pagpapaunlad ng ating agrikultura?

a. Pag-aralin ang mga magsasaka upang lumawak ang kanilang kaalaman sa pagsasaka.
b. Magkaroon ng pangmatagalang programa para sa magsasaka na nagbibigay sa kanila ng pondo upang makabili ng sapat na pataba, butil at makabagong teknolohiya upang maparami ang kanilang ani.
c. Mamahagi ng lupa sa mga magsasaka upang lumaki ang kita nila.
d. Bigyan pa ng iba pang hanapbuhay ang mga masasaka upang magkaroon sila ng sapat na kita para sa kanilang kabuhayan.

PAGTUKLAS

Pinagyamanan ng globalisasyon ang daigdig sa larangan ng siyensiya at kultura at nagbigay rin ng pakinabang sa maraming tao ukol sa kabuhayan. Sa modyul na ito ay iyong aalamin kung ***paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa panahon ng globalisasyon.*** Upang iyong matuklasan ang sagot sa katanungan na ito, umpisahan mong sagutan at gawin ang gawain sa ibaba.

GAWAIN 1 Good Morning World!

Panuto: Basahin ang kwentong nilalaman ng URL link na nasa ibaba. Punan ang talahanayan na naglalaman ng mga kagamitan ng tauhan sa kwento at pinagmulan ng mga ito sa ibaba at sagutin ang mga katanungan ukol dito.

http://www.unesco.org/education/tlsf/mods/theme_c/popups/mod18t01s01.html
Ito ay isang kwento ukol sa isang tao na mula sa kanyang paggising ay kanyang nararanasan ang globalisasyon sa pamamagitn ng mga kagamitang kanyang ginagamit.

MGA KAGAMITAN NG TAUHAN	BANSANG PINAGGAWAAN/PINAGMULAN

Sagutin mo ang mga tanong:

1. Batay sa kwentong iyong nabasa, masasabi mo bang may koneksyon ang tauhan sa mga bansa sa daigdig?
2. Paano ipinakita ng tauhan sa kwento ang kanyang koneksyon sa mga bansa sa buog daigdig?
3. Isipin mo ng iyong sarili mula sa paggising mo sa umaga hanggang sa pagtulog mo sa gabi. Isulat mo ito sa kahon sa ibaba. Masasabi mo bang may koneksyon ka rin sa mga bansa sa daigdig?

4. Sa iyong palagay, nakakatulong ba sa ating ekonomiya ang pagbili mo ng mga kagamitan na mula sa ibang bansa sa ekonomiya?
5. Kung ang lahat ng mga Pilipino ay hindi bibili ng mga produktong mula sa ibang bansa, makakatutulong na ba ito sa pag-unlad ng ekonomiya ng ating bansa?
6. Kung gayon, paano kaya tayo makakasabay sa mga pagbabagong nagaganap sa ating daigdig?

GAWAIN 2 Mapa ng Pagbabago

Gawain 2: Mapa ng Pagbabago
Panuto: Sagutin ang mahalagang tanong sa ibaba at ilagay ang iyong kasagutan sa Inisyal na bahagi ng IRF Sheet.

Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa panahon ng globalisasyon?	
Initial:	
Revised:	
Final:	

PAGTATAPOS NG PAGTUKLAS:

Naibigay mo na ang iyong inisyal na kaalaman sa pamamagitan ng pagsagot sa IRF worksheet. Ngayon ay ating aalamin ang tamang kasagutan sa tanong na ito sa susunod na bahagi ng aralin. Habang ikaw ay nahahambing ng iyong dating kaalaman sa bago mong kaalaman ay iyong mapagtatanto na ito ay may kaugnayan sa pamantayan. Mapag-aaralan mo ang ibang konsepto na makakatulong upang magawa mo ang pangwakas na proyekto ng modyul na ito. Ang iyong magiging proyekto sa modyul na ito ay ang paggawa ng isang Problem-Solution Chart.

Ngayon ay umpisahan na nating linangin ang iyong kaalaman sa pamamagitan ng susunod na gawain.

PAGLINANG/ PAGPAPATIBAY

Sa bahaging ito ng modyul ay iyong aalamin ang konsepto ng globalisasyon bilang isa sa mga isyung panlipunan. Ang pag-alam sa konseptong ito ay makakatulong sayo upang iyong masagot ang mahalagang katanungan sa modyul na ito na, paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa panahon ng globalisasyon. Layunin ng bahaging ito ng modyul na maiugnay mo ang ibat-ibang (perspektiba) pananaw sa pag-unawa ng globalisasyon bilang suliraning panlipunan. Upang iyong malaman ang kasagutan sa mahalagang tanong na ito ay iyong ipagpatuloy na gawin ang modyul na ito.

GAWAIN 3 3-2-1 Bridge

Gawain 3: 3-2-1 Bridge

Panuto: Bago natin simulan ang pagtalakay ukol sa globalisasyon, subukan muna natin ang iyong alam ukol dito. Punan ang trart ng iyong kaalaman ukol sa globalisasyon. Punan lamang ang bahaging Initial.

“GLOBALISASYON”

	INITIAL	REVISED	FINAL
3 IDEYA			
2 TANONG			
1 ANALOHIYA	*Ang globalisasyon ay tulad ng*	*Ang globalisasyon ay tulad ng*	*Ang globalisasyon ay tulad ng*

GAWAIN 4 **Word Express**

Panuto: Upang iyong maunawaan ang pagtalakay sa mga aralin sa modyul na ito, subukan mo munang alamin ang kahulugan ng globalisasyon. Maari kang magsaliksik sa sa https://www.wordnik.com/ o sa http://www.visuwords.com/ . Batay sa mga impormasyong iyong nakalap punan ang chart na nasa ibaba.

KAHULUGAN:	**MGA KATANGIAN:**
HALIMBAWA:	**HINDI HALIMBAWA**

GLOBALISASYON

GAWAIN 5 Kabit-kabit na Mundo

Panuto: Sa nakaraang gawain ay iyong nalaman ang kahulugan ng globalisasyon. Ngayon naman ay iyong aalamin ang konsepto ng globalisasyon. Basahin ang nilalaman ng mga URL link sa ibaba at gumawa ng graphic organizer sa https://bubbl.us/ na nagpapakita ng konsepto ng globalisasyon at ugnayan nito sa aspetong pang-ekonomiya, pamahalaan, kultura, kapaligiran at edukasyon ng mga bansa sa daigdig.

1. http://www.investopedia.com/terms/g/globalization.asp
   Ito ay teksto ukol sa kahulugan ng globalisasyon.
2. http://clg.portalxm.com/library/keytext.cfm?keytext_id=25
   Ito ay isang site na tumatalakay sa mga konsepto ng globalisasyon.
3. http://www.americanforeignrelations.com/E-N/Globalization-Definition-and-conceptualization.html
   Ito ay teksto ukol sa kahulugan ng globalisasyon.
4. https://www.youtube.com/watch?v=3oTLyPPrZE4
   Ito ay video ukol sa konsepto ng globalisasyon
5. https://www.youtube.com/watch?v=wypVDqdM-4M
   Ito ay video ukol sa konsepto ng globalisasyon

Sagutin mo ang mga tanong.

1. Batay sa iyong pagkaunawa sa mga datos sa itaas ukol sa globalisasyon, bigyan mo ng bagong kahulugan ang globalisasyon.
2. Masasabi mo ba na ang globalisasyon ay isang isyung panlipunan? Ipaliwanag.
3. Paano nakakaapekto ang globalisasyon sa kaunlaran ng isang bansa?

GAWAIN 6 DaanTungo sa Globalisasyon

Panuto: Ngayong alam mo na ang konsepto ng globalisasyon, alamin natin ngayon kung papaano umusbong ang globalisasyon. Basahin ang nilalaman ng URL link sa ibaba at punan ang graphic organizer na nagpapakita ng mga salik na nagbigay daan sa pag-usbong ng globalisasyon.

1. http://www.economicshelp.org/blog/401/trade/what-caused-globalization/
   Ito ay isang teksto ukol sa mga dahilan ng pag-usbong ng globalisasyon.
2. http://www.ehow.com/facts_5291399_factors-leading-globalization-st-century.html
   Ito ay isang teksto ukol sa mga dahilan ng pag-usbong ng globalisasyon.
3. http://www.redbornecommunitycollege.com/_files/Curriculum/5F173131A1478B73B9D918395207B05C.pdf
   Ito ay isang teksto ukol sa mga dahilan ng pag-usbong ng globalisasyon.

4. https://www.youtube.com/watch?v=IQIVIYCZ4ec
   Ito ay isang video ukol sa mga salik na nagbigay daan sa pag-usbong ng globalisasyon.

"MGA SALIK NA NAGBIGAY DAAN SA PAG-USBONG NG GLOBALISASYON"

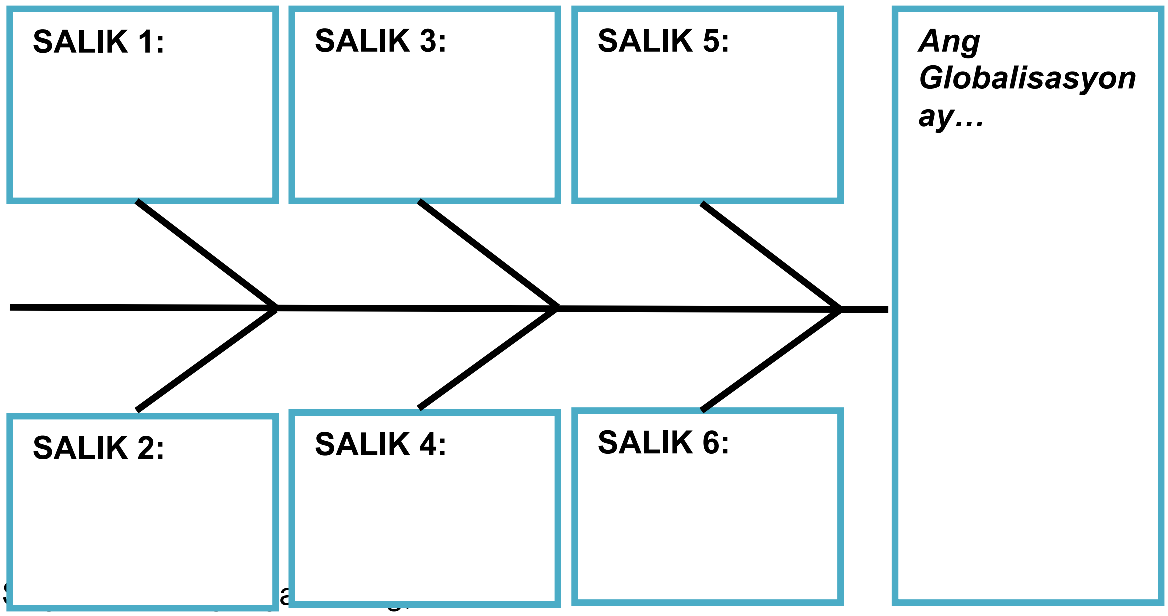

1. Batay sa mga datos, ano sa palagay ang pinakamalaking salik na nagbigay daan sa pag-usbong ng globalisasyon? Ipaliwanag.
2. Paano ang salik na ito ay nakakaapekto sa kaunlaran ng bansa?
3. Sa iyong palagay, paano mapapanatili ang kaunlaran ng ating bansa sa kabila ng hamon ng salik na iyong tinukoy na nagbigay daan sap ag-usbong globalisasyon.

GAWAIN 7 **UGATIN!**

Panuto: Sa nakaraang gawain ay iyong nalaman ang mga nagbigay daan sa pag-usbong ng globalisasyon. Paano nga kaya nagaganap ang globalisasyon sa daigdig? Panoorin ang bidyo sa URL link sa ibaba at gumawa ng story board organizer sa https://www.draw.io/ na nagpapakita ng kwento kung papaano nagaganap ang globalisasyon sa pamamagitan ng pagtunton sa pinanggalingan at pinagdaanan ng produktong ipinakita sa bidyo. Sa paggawa ng iyong story board organizer, sundin ang mga bahagi ng "materials economy" na ipinakita sa bidyo. Alamin ang mga nagaganap sa extraction stage, production stage, distribution stage, consumption stage, at disposal stage. Matapos mo itong gawain ay i-save mo ang file at ipasa ito sa email ng iyong guro.

1. https://www.youtube.com/watch?v=9GorqroiggM

The Story of Stuff. Ito ay isang bidyo na nagpapakita kung papaano nagaganap ang globalisasyon.

Sagutin mo ang mga tanong.

1. Batay sa bidyo na iyong napanood, ano ang globalisasyon?
2. Paano nagaganap ang globalisasyon sa daigdig?
3. Bahagi ka rin ba ng globalisasyon? Ipaliwanag ang iyong kasagutan?
4. Batay sa bidyo at storyboard organizer na iyong ginawa, paano naaapektuhan ng globalisasyon ang lipunan?

GAWAIN 8 **Picture Says 1000 Words.**

Panuto: Sa nakaraang gawain ay iyong nalaman ang mga nagbigay daan sa pag-usbong ng globalisasyon. Tignan ang mga larawan sa ibaba. Ano sa palagay mo ang ipinapahiwatig nito? Pindutin ang URL link ng mga larawan upang makita ang malaking view nito. Suriin kung ito ay negatibo o positibo o hindi mo alam. Pindutin ang button ng iyong kasagutan at punan ang tsart ukol sa mga larawang nakita at sagutin ang mga tanong ukol dito.

http://nla.gov.au/nla.pic-vn3082410

PAKSA	POSITIBO	NEGATIBO	HINDI MO SIGURADO

http://jacobsongj.files.wordpress.com/2010/05/globalization-uber-allies2.jpg

PAKSA	POSITIBO	NEGATIBO	HINDI MO SIGURADO

http://2.bp.blogspot.com/_Ty8myqVJ8gY/SCV85SbJa_I/AAAAAAAAABE/d63f2vRSQb0/s320/outsourcing-cartoon.jpg

PAKSA	POSITIBO	NEGATIBO	HINDI MO SIGURADO

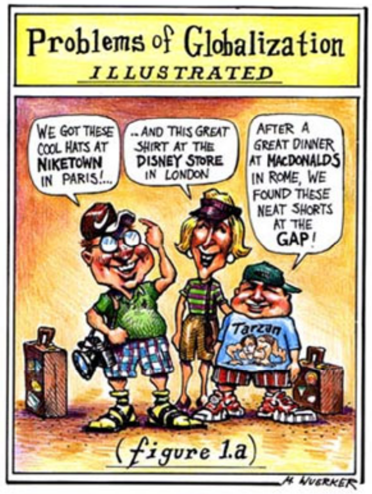

http://1.bp.blogspot.com/-yc2JEYyo588/TdKyiuDRsoI/AAAAAAAAAAM/MQfwLHz-tzY/s1600/globalization.jpg

PAKSA	POSITIBO	NEGATIBO	HINDI MO SIGURADO

http://www.toonpool.com/user/613/files/mcdonaldization_79955.jpg

PAKSA	POSITIBO	NEGATIBO	HINDI MO SIGURADO

http://minificus.deviantart.com/art/Globalization-meal-101729643

PAKSA	POSITIBO	NEGATIBO	HINDI MO SIGURADO
	✔	✖	?

http://vprnl.deviantart.com/art/Globalization-117248214

PAKSA	POSITIBO	NEGATIBO	HINDI MO SIGURADO
	✔	✖	?

http://batetooz.deviantart.com/art/globalization-94470579

PAKSA	POSITIBO	NEGATIBO	HINDI MO SIGURADO

Ibuod ang mga larawang iyong nakita. Punan ang tsart upang maibuod ang iyong nalaman ukol sa globalisasyon at sagutin ang mga katanungan ukol dito.

LARAWAN	PAKSA	BAKIT POSITIBO O NEGATIBO O HINDI MO SIGURADO?
Globalpic No. 1		
Globalpic No. 2		
Globalpic No. 3		

Globalpic No. 4		
Globalpic No. 5		
Globalpic No. 6		
Globalpic No. 7		
Globalpic No. 8		

Sagutin mo ang mga tanong.

1. Batay sa iyong mga kasagutan, ano na ang masasabi mo ukol sa globalisasyon?
2. Masasabi mo bang negatibo o positibo ang globallisasyon? Bakit?
3. Masasabi mo ba na ang globalisasyon ay isang isyung panlipunan? Ipaliwanag ang iyong kasagutan.
4. Nakakaapekto ba ang mga isyung ipinakita ng mga larawan sa kaunlaran ng isang bansa? Ipaliwanag.
5. Paano natin matutugunan ang mga balakid sa kaunlaran ng ating bansa sa panahon ng globalisasyon?

GAWAIN 9 POW + TREE

Panuto: Sa nakaraang gawain ay iyong nalaman na ang globalisasyon ay isang isyung panlipunan. Ngayon naman ay iyong susuriin ang globalisasyon bilang isang suliraning panlipunan. Panoorin ang mga nilalaman ng mga video sa ibaba at punan ang graphic organizer sa ibaba at sagutin ang mga katanungan ukol dito.

1. http://nicholsoncartoons.com.au/biofuel-and-globalisation.html
   Ito ay video ukol sa mga epekto ng globalisasyon
2. https://www.youtube.com/watch?v=g2Sei7F61U8&feature=related
   Ito ay video ukol sa mga epekto ng globalisasyon

3. http://ourfiniteworld.com/2013/02/22/twelve-reasons-why-globalization-is-a-huge-problem/
   Ito ay isang artikulo na tumatalakay sa mga dahilan kung bakit ang globalisasyon ay isang suliranin.

ANG GLOBALISASYON AY SULIRANING PANLIPUNAN	**UNANG DAHILAN:** **PALIWANAG:**
	PANGALAWANG DAHILAN: **PALIWANAG:**
	PANGATLONG DAHILAN: **PALIWANAG:**
KONKLUSYON	***Ang Globalisasyon ay isang suliraning panlipunan***

Sagutin mo ang mga tanong.

1. Ano-ano ang mga paksang ipinakita ng mga bidyong iyong napanood?
2. Paano mo maiuugnay ang mga paksang ipinakita sa bidyo sa globalisasyon?
3. Ano-ano ang mga suliraning dulot ng globalisasyon?
4. Sino-sino ang mga nakikinabang at hindi nakikinabang sa globalisasyon?
5. Paano makakamit ang kaunlaran ng isang bansa sa kabila ng mga suliraning dulot ng globalisasyon?

GAWAIN 10 **3-2-1 Bridge**

Panuto: Ngayong nalaman mo na ang konsepto ng globalisasyon bilang isa sa mga isyu at sulireing panlipunan, subukan mong muling sagutan ang talahanayan sa ibaba ukol sa globalisasyon. Punan ang “Revised” na bahagi nito.

“GLOBALISASYON”

	INITIAL	REVISED	FINAL
3 IDEYA			
2 TANONG			
1 ANALOHIYA	*Ang globalisasyon ay tulad ng*	*Ang globalisasyon ay tulad ng*	*Ang globalisasyon ay tulad ng*

GAWAIN 11 MAPA NG PAGBABAGO!

Panuto: Natapos mo na ang mga gawain sa bahaging ito ng modyul. Nalaman mo na ang konsepto ng globalisasyon bilang isa sa mga isyu at suliraning panlipunan. Ano na ngayon ang iyong bagong kaalaman ukol sa pakamit ng isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa panahon ng globalisasyon? Sagutin ang mahalagang tanong sa ibaba at ilagay ang iyong kasagutan sa Revised na bahagi ng IRF Sheet.

Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa panahon ng globalisasyon?	
Initial:	
Revised:	
Final:	

PAGTATAPOS NG PAGLINANG:

Sabahaging ito ng modyul ay iyong nalaman ang tungkol sa konsepto ng globalisasyon bilang isa sa mga isyu at suliraning panlipunan. Balikan mo ang iyong dating kaalaman ukol sa ikaunlaran ng pamilihan at iyong pagkumparahin ang iyong dating kaalaman sa bago mong kaalaman? Natalakay ba ang lahat ng iyong dating kaalaman sa parteng ito ng modyul? Gaano naapektuhan ang iyong inisyal na ideya mula sa mga gawaing isinagawa? Alin sa mga ideyang ito ang kakaiba at kailangan mong baguhin? Anu-ano ang mga bagong hangarin at layunin na nais mong makamit sa modyul na ito.

Ngayon ay alam mo na ang mahahalagang kaisipan at ideya ukol sa paksang ito. Ngayon ay palalimin na natin ang mga kaalamang ito sa pamamagitan na susunod na bahagi ng modyul na ito

PAGPAPALALIM

Sa nakaraang aralin ay iyong nalaman ang mahahalagang konsepto ukol sa konsepto ng globalisasyon bilang isa sa mga isyu at suliraning panlipunan.. Sa bahaging ito ng aralin, ikaw ay inaasahan na kritikal na makapagsusuri ng mga datos at makapagpamalas ng matalinong pagdedesisyon ukol sa pagharap sa mga epekto ng globalisasyon.

GAWAIN 12 Interview Chart

Panuto: Sagutin ang mga tanong sa loon ng interview chart sa ibaba at sagutin ang mga pamprosesong tanong ukol sa gawain na ito.

MGA TANONG	ANG IYONG KASAGUTAN
1. Ano ang paborito mong kanta na pinakikinggan ngayon?	
2. Sino ang kumanta nito at taga saan ang kumanta nito?	
3. Anong kagamitan ang iyong ginagamit upang mapakinggan ito?	
4. Saan gawa ang kagamitang ginagamit mo sa pakikinig?	

5. Anong kumpanya ang gumawa ng kagamitang ginagamit mo sa pakikinig? Saan ito nakabase?	
6. Paano mo nabili o nakuha ang kagamitang ginagamit mo sa pakikinig?	

Sagutin mo ang mga tanong sa ibaba.

1. Batay sa iyong mga naging kasagutan sa tsart, masasabi mo bang apektado ka ng globalisasyon? Ipaliwanag ang iyong kasagutan.
2. Masasabi mo bang sinasadya mong tangkilikin ang mga produktong gawa sa ibang bansa o idolohin ang mga banyagang mang-aawit? Ipaliwanag ang iyong kasautan?
3. Paano ka makakatulong sa kaunlaran ng ating bansa sa kabila ng mga epekto sayo ng globalisasyon?

GAWAIN 13 Globalisasyon sa Lipunan

Panuto: Sa nakaraang gawain ay iyong nalaman na ikaw ay apektado ng globalisasyon. Ngayon ay alamin natin ang paglawak ng globalisasyon sa mga bansa sa daigdig. I-klik ang mga URL link na nasa ibaba at ilarawan moa ng bilis at antas ng globalisasyon sa Asya sa loob ng tsart at sagutin ang mga katanungan ukol dito.

1. http://globalization.kof.ethz.ch/maps/
   Ito ay isang animated map na nagpapakita ng bilis at lawak ng globalisasyon sa mga bansa sa daigdig.

2. http://globalization.kof.ethz.ch/aggregation/
   Ito ay isang graph na nagpapakita ng bilis at antas ng globalisasyon sa ibat-ibang aspeto ng lipunan.

ASPETO NG LIPUNAN	BILIS AT ANTAS NG GLOBALISASYON
EKONOMIYA	
KULTURA	

IMPORMASYON	
SOSYAL	
PAKIKIPAG-UGNAYAN NG TAO (Personal Contact)	
POLITIKAL	

Sagutin mo ang mga tanong.
1. Batay sa mga datos, ano ang masasabi sa paglaganap ng globalisasyon mula sa taong 1970 hanggang 2011.
2. Sa anong mataas ang antas ng globalisasyon sa Asya?
3. Sa anong aspeto ng lipunan may pinakamataas na antas ng epekto ng globalisasyon?
4. Sa anong aspeto ng lipunan may pinakamababa na antas ng epekto ng globalisasyon?
5. Sa aspeto ng lipunan na may pinakamataas na antas ng epekto ng globalisasyon, ito ba ay nakabubuti o nakakasama sa lipunan? Ipaliwanag ang iyong kasagutan.
6. Sa aspeto ng lipunan na may pinakamababang antas ng epekto ng globalisasyon, ito ba ay nakabubuti o nakakasama sa lipunan? Ipaliwanag ang iyong kasagutan.
7. Sa kabuuan, gaano kalawak ang epekto ng globalisasyon sa lipunan? Makakaapekto ba ito sa kaunlaran ng isang bansa?

GAWAIN 14 Sakay na sa GLOBALISASYON!

Panuto: Sa mga nakaraang gawain ay iyong nalaman ang mabilis na paglawak ng globalisasyon sa daigdig. Paano kaya mabilis na kumalat ang globalisasyon sa buong daigdig? Sa gawaing ito ay iyong aalamin kung bakit mabilis na lumaganap ang globalisasyon. I-klik ang URL link sa ibaba at sagutin ang mga katanungan ukol dito.

1. http://www.economicsonline.co.uk/Global_economics/Globalisation_introduction.html
   Ito ay isang website na naglalaman ng mga teksto at bidyo ukol sa mabilis na pagkalat at epekto ng globalisasyon.
2. http://yaleglobal.yale.edu/sites/default/files/flash/Movie2.html
   Ito ay isang interactive movie ukol sa paglaganap ng globalisasyon sa pamamagitan ng produktong telebisyon.

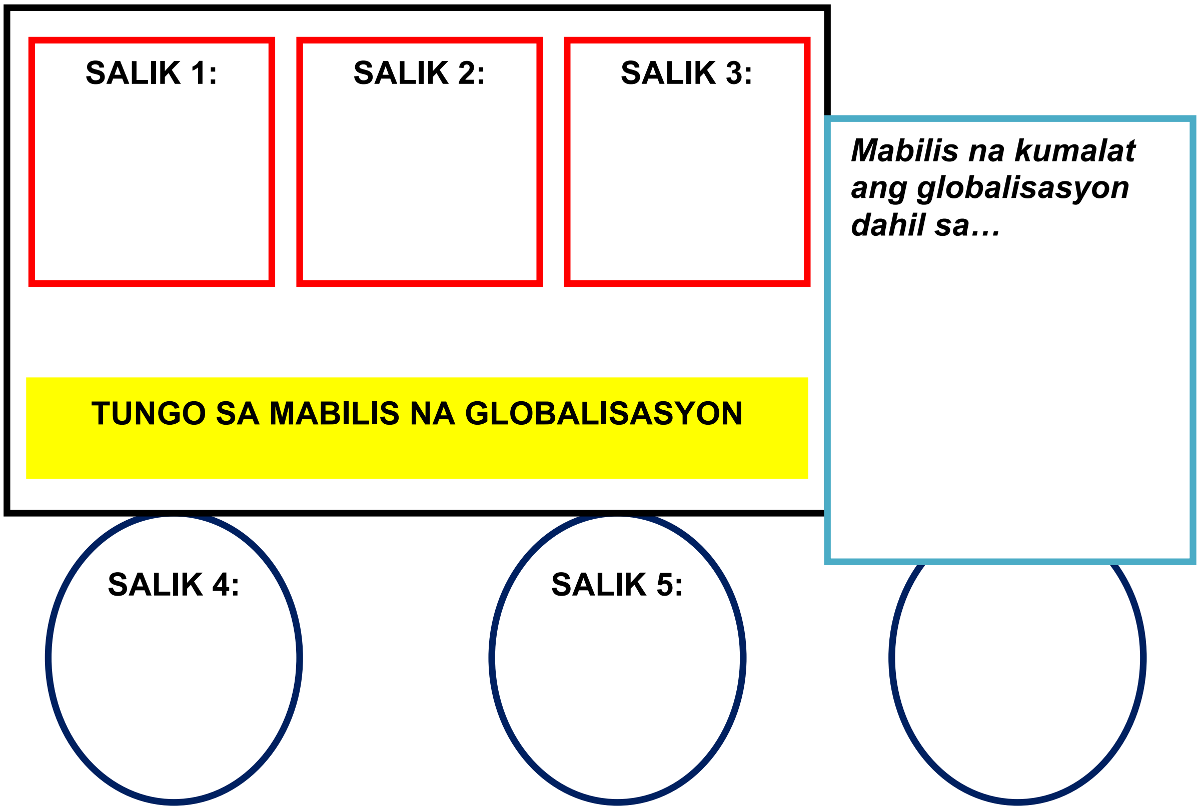

Sagutin mo ang mga tanong:

1. Alin sa mga salik ang may pinakamalaking papel na ginampanan sa mabilis na pagkalat ng globalisasyon sa daigdig? Paano nito napalaganap ang gobalisasyon?
2. Sa iyong palagay, paano kaya nakasabay ang mga bansa sa mga pagbabagong dulot ng globalisasyon?

GAWAIN 15 Connect, Extend, Challenge!

Ngayong alam mo na kung papaano lumaganap ang globalisasyon, subukan mo munang sukatin ang iyong kaalaman ukol sa globalisasyon. Punan

CONNECT	Paano mo nasabi na konektado ang bagong kaalaman ukol sa globalisasyon sa dati mong kaalaman?	
EXTEND	Ano-ano ng mga bagong kaalaman sa ukol sa globalisasyon na lubos na lumawak?	

CHALLENGE	Ano-anong mga katanungan pa rin ang nasa iyong isip ukol sa globalisasyon?	

GAWAIN 16 Globalisasyon ng Pamumuhay ng Tao!

Panuto: Sa nakaraang gawain ay iyong nalaman ang tungkol sa globalisasyon bilang isang isyung panlipunan. Ngayon naman ay iyong susuriin ang mga epekto ng globalisasyon. Basahin at panoorin ang nilalaman ng mga URL links sa ibaba at punan ang graphic organizer sa ibaba at sagutin ang mga tanong ukol dito.

1. https://www.youtube.com/watch?v=-OrahKDT8jI
   Ito ay video ukol sa mga epekto ng globalisasyon
2. https://www.youtube.com/watch?v=JJ0nFD19eT8
   Ito ay video ukol sa mga epekto ng globalisasyon
3. http://www.21learn.org/archive/social-implications-of-globalization-can-new-ways-of-learning-humanize-our-global-institutions/
   Ito ay teksto ukol sa mga epekto ng globalisasyon.

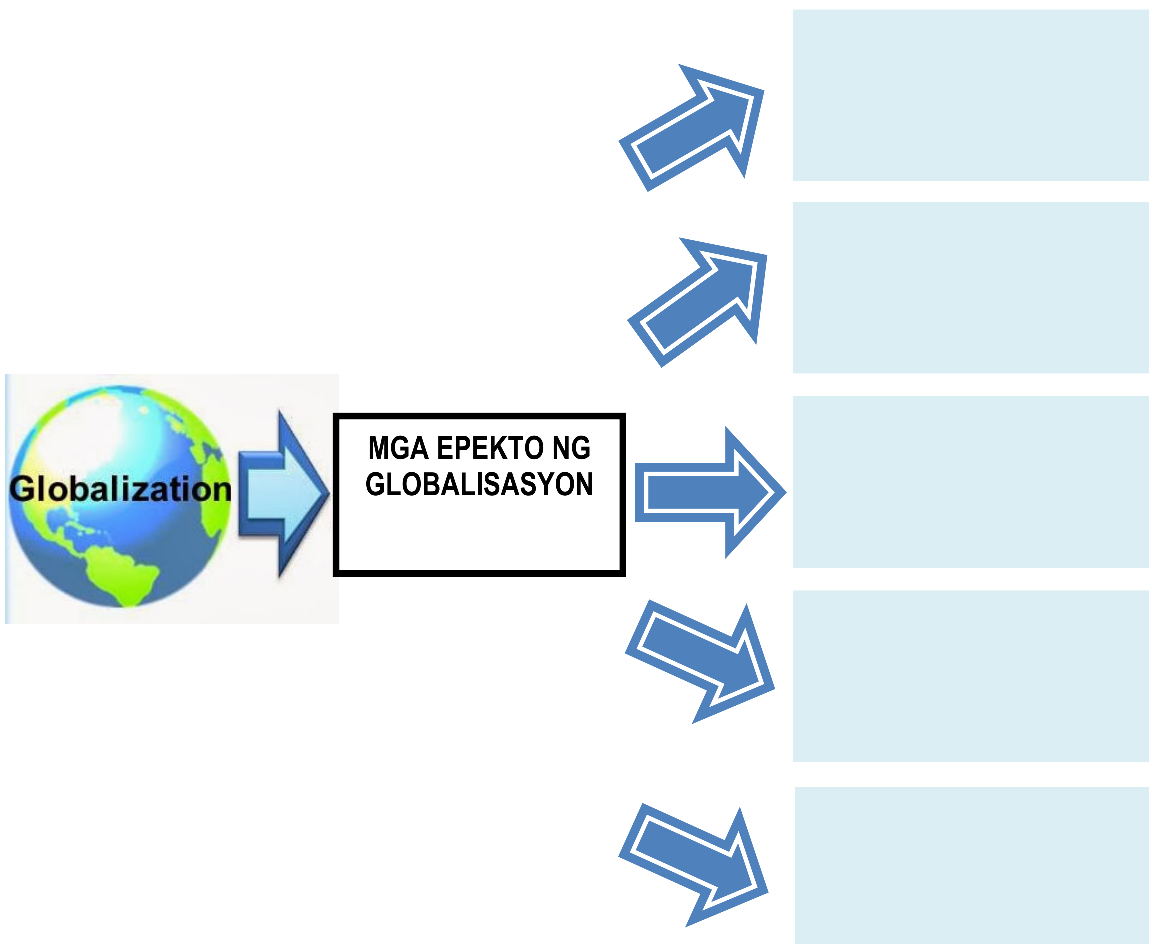

Sagutin mo ang mga tanong.

1. Batay sa mga datos na iyong napanood at nabasa, ano-anong aspeto ng pamumuhay ng tao ay naaapektuhan ng globalisasyon?
2. Paano nakaapekto sa paraan ng pamumuhay ng tao ang globalisasyon?
3. Nakakaapekto din ba ang globalisasyon sa kaunlaran ng bansa? Patunayan.

GAWAIN 17 Ikaw at ang Globalisasyon.

Panuto: Sa bahaging ito ay iyong patutunayan kung papaano naapektuhan ng globalisasyon ang iyong pamumuhay. I-klik ang URL link na nasa ibaba. Ito ay isang interaktibong gawain ukol sa kung papaano nakakaapekto ang globalisasyon sa iyong pamumuhay. I-screen shot ang iyong kasagutan sa gawaing ito at i-email ang file ng iyong mga kasagutan sa email ng iyong guro. Matapos mong magawa ang gawain ay iyong punan ang tsart sa ibaba. Ibigay ang mga epekto ng globalisasyon sa mga aspetong nasa loob ng tsart at sagutin ang mga tanong ukol dito.

1. http://www.unesco.org/education/tlsf/mods/theme_c/interact/mod18task01/index.htm
   Ito ay isang interaktibong gawain ukol sa mga ebidensya ng globalisasyon sa ibat-ibang gawain at paraan ng pamumuhay ng tao.

MGA PARAAN NG PAMUMUHAY	EPEKTO NG GLOBALISASYON
Internet use	
International labor mobility	
International telephone call time	
Foreign Investment	
Bollywood! Nollywood!	

Internet speed in Africa	
Mobile migrants	
International trade	
Interntaional tourism	
Ownership of PC's in India	
Sources of migrants	
Hollywood rules!	

Sagutin mo ang mga tanong:

1. Batay sa mga datos na iyong nakalap, patunayan na ang globalisasyon ay nararanasan ng lahat ng bansa.
2. Batay din sa mga datos ng iyong nakalap, ilarawan mo ang paglaganap ng globalisasyon.
3. Ano-ano sa mga ebidensya ng globalisasyon ang iyong nararanasan?
4. Paano ka makakasabay sa mga pagbabagong dulot ng globalisasyon?

GAWAIN 18 Globalisasyon Ngayon!

Panuto: Sa nakaraang gawain ay iyong nalaman na ang globalisasyon ay nararanasan ng lahat ng bansa sa daidig. Sa bahaging ito ng modyul ay iyong aalamin ang mga implikasyon ng globalisasyon sa kasalukuyang panahon. I-klik ang mga URL links sa ibaba at gawin at sagutan ang mga gawain sa ibaba.

1. http://education.nationalgeographic.com/education/encyclopedia/globalization/?ar_a=1
   Ito ay isang artikulo ukol sa mga epekto ng globalisasyon.
2. http://www.economicsonline.co.uk/Global_economics/Globalisation_introduction.html
   Ito ay isang artikulo ukol sa mga epekto ng globalisasyon.

MGA SALIK	MABUTING EPEKTO	DI MABUTING EPEKTO
Pamahalaan		
Kultura		
Ekonomiya		
Edukasyon		
Teknolohiya/Kagamitan		
Wika		
Pakikipag-ugnayan		
Relihiyon		
Kapaligiran		

GAWAIN 19 Globalisasyon Sa Atin at Sa Kanila!

Panuto: Sa nakaraang gawain ay iyong nalaman ang mga mabubuti at di mabuting epekto ng globalisasyon. Suriin ang iyong mga naging kasagutan sa nakaraang gawain ukol sa mga epekto ng globalisasyon at basahin ang mga nilalaman ng mga URL links sa ibaba. Piliin ang mga nakabuti at di nakabuti sa mga bansang industriyalisado at papaunlad pa lamang at sagutin ang mga katanungan ukol dito.

1. http://www.economicshelp.org/blog/81/trade/costs-and-benefits-of-globalisation/
   Ito ay artikulo ukol sa mga epekto ng globalisasyon sa mga bansa sa daigdig.
2. http://www.investopedia.com/articles/economics/10/globalization-developed-countries.asp
   Ito ay artikulo ukol sa mga epekto ng globalisasyon sa mga bansa sa daigdig.

URI NG BANSA	MABUTING EPEKTO	DI MABUTING EPEKTO
MGA BANSANG INDUSTRIYALISADO		
MGA BANSANG PAPAUNLAD PA LANG		

Sagutin mo ang mga tanong:

1. Batay sa iyong mga naging kasagutan sa tsart, kanino mas pabor ang globalisasyon? Ipaliwanag.
2. Kanino naman hindi pabor ang globalisasyon? Ipaliwanag.
3. Kung hindi pabor sa mga industriyalisadong bansa ang globalisasyon, sa iyong palagay, paano kaya nila matutugunan ang mga hamon ng globalisasyon?
4. Kung hindi naman pabor sa mga bansang papaunlad pa lamang ang globalisasyon, sa iyong palagay, paano kaya nila matutugunan ang mga hamon ng globalisasyon?

GAWAIN 20 Globalisasyon sa Pilipinas!

Panuto: Sa nakaraang gawain ay iyong nalaman ang mga epekto ng globalisasyon sa ibat-ibang uri ng bansa sa daigdig. Basahin ang mga nilalaman ng mga URL link sa ibaba. Alamin ang mga epekto ng globalisasyon sa sistemang pang-ekonomiya ng mga bansa sa daigdig.

1. http://www.apmforum.com/columns/orientseas14.htm
   Ito ay tungkol sa epekto ng globalisasyon sa Pilipinas.
2. http://www.apmforum.com/columns/orientseas15.htm
   Ito ay tungkol sa epekto ng globalisasyon sa ekonomiya ng Pilipinas.

GLOBALISASYON SA PILIPINAS	
MABUTING EPEKTO	**DI MABUTING EPEKTO**
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

Sagutin mo ang mga tanong.

1. Batay sa iyong mga naging kasagutan sa tsart, mas nakabubuti ba o nakakasama ang globalisasyon sa ating bansa? Ipaliwanag.
2. Masasabi mo bang isang suliranin ang globalisasyon sa ating bansa? Ipaliwanag ang iyong kasagutan.
3. Nakakaapekto ba ang globalisasyon sa kaunlaran ng ating bansa?
4. Paano kaya makasasabay ang ating bansa sa mga hamon ng globalisasyon?
5. Paano kaya makakamit ang kaunlaran ng ating bansa sa kabila ng mga hamon ng globalisasyon?

GAWAIN 21 Plus, Minus, Interesting Chart

Panuto: Sa mga nakaraang gawain ay iyo nang nalaman ang mga implikasyon ng globalisasyon sa pamumuhay ng tao. Ngayon naman ay iyong suriin kung ano-ano ang mga magagandang aspeto, problema at nakaagaw ng atensyon para sayo. Ipaliwanag ang iyong mga kasagutan. Isulat sa unang kolum ang mga bahaging magaganda sa globalisasyon, isulat naman sa ikalawang kolum ang mga problema ng globalisasyon at isulat mo sa ikatlong kolum ang bahaging nakatawag ng pansin sayo.

GAWAIN 22 **Ako at ang Mundo ng Globalisasyon**

Panuto: Sa mga nakaraang gawain ay iyong nalaman ang mga epekto ng globlaisasyon. Ngayon naman ikaw ay inaasahan na bumuo ng paglalahat ukol sa mga implikasyon ng gobalisasyon sa iyo, sa iyong tahanan, lokalidad, bansa at sa buong daigdig. Gumawa ka ng MIND MAP na nagpapakikita ng globalisasyon sa iyo, sa iyong tahanan, lokalidad, bansa, at sa buong daigdig sa ibat-ibang aspeto ng lipunan. Isang halimbawa ng graphic organizer na nagpapakita ng globalisasyon ay ang nasa ibaba. Gumawa ng sarili mong graphic organizer sa http://www.gliffy.com/. Magparehistro muna sa website na ito upang ikaw ay makagawa ng iyong sariling graphic organizer. Matapos mo itong gawin sa website na ito ay isave ang file at ipasa sa email ng iyong guro.

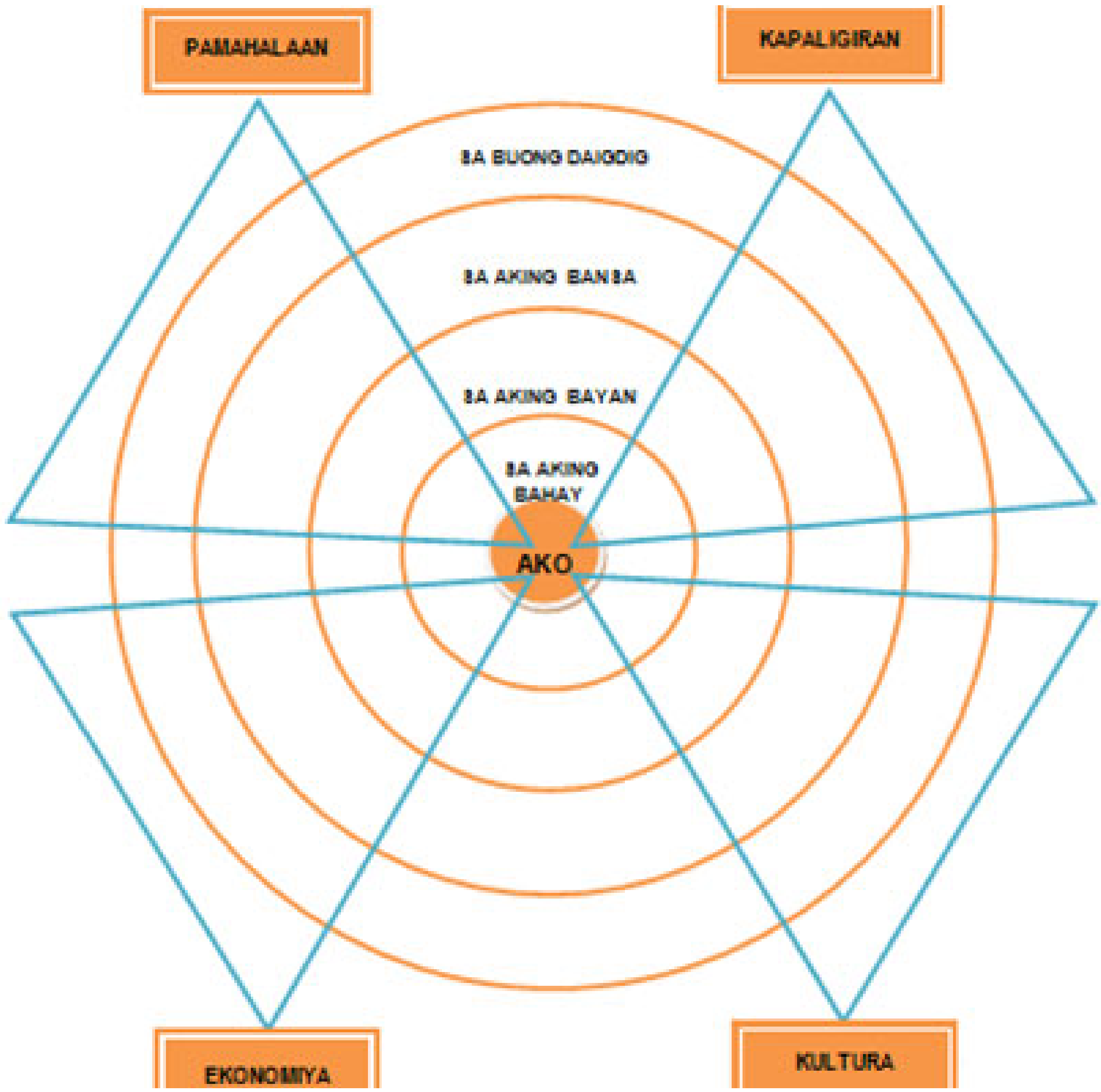

GAWAIN 23 Ang Iyong Hatol!

Panuto: Matapos mong malaman ang mga implikasyon ng globalisasyon, ano na para sayo ang globalisasyon. Mabuti ba o Masama? Punan ang kolum ng mabuti ng paliwanag kung bakit ang globalisasyon ay nakakatulong at punan ang kolum ng masama ng paliwanag kung bakit di mabuti ang implikasyon ng globalisasyon. Matapos mong masuri ang kabutihan at masamang epekto ng globalisasyon, magbigay ka ng konklusyon ukol sa globalisasyon. Sa kabila ng mabuti at di-mabuting epekto ng globalisasyon, ***paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa panahon ng globalisasyon?***

<table>
<tr><td>MABUTI</td><td rowspan="2">"GLOBALISASYON"
 </td><td>MASAMA</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">KONKLUSYON</td></tr>
</table>

GAWAIN 24 **Subukan Mo!**

Panuto. Ngayong alam mo na ang mahahalagang konsepto na dapat mong malaman ukol sa globalisasyon, subukan mong sagutin ang mga tanong sa URL link na nasa ibaba. I-print screen at i-save ang file ng naging resulta ng iyong pagsusulit at ipadala ito sa email ng iyong guro.

http://www.slembeck.ch/Globalization-Quiz.html
Ito ay isang maikling pagsusulit ukol sa globalisasyon.

Batay sa pagsagot mo sa gawain na ito, ano-ano ang mga mahahalagang konsepto na iyong natutunan ukol sa globalisasyon? Paano mo ito natutunan?

GAWAIN 25 Ang Aking Alam sa Globalisasyon Noon at Ngayon!

Panuto: Sa mga nakaraang gawain ay iyo nang nalaman ang ibat-ibang konsepto ng globalisasyon. Anon a ngayon ang panibago mong kaalaman ukol sa globalisasyon? Punan ang tsart na nasa ibaba.

Noon ang alam ko sa globalisasyon ay…	
Ngayon ang alam ko na sa globalisasyon ay…	

Sagutin mo ang mga tanong.

1. Magkaiba baa ng iyong pananaw ukol sa konsepto ng globalisasyon noon at ngayon?
2. Mas malawak na baa ng iyong kaalaman ukol sa konsepto ng globalisasyon?

GAWAIN 26 Solusyon ang Kailangan!

Panuto: Sa mga nakaraang gawain ay iyong nalaman ang konsepto at implikasyon ng globalisasyon. Sa bahaging ito ng modyul ay iyong aalamin ang mga maaring maging solusyon sa mga suliraning dulot ng globalisasyon.

1. https://www.youtube.com/watch?v=uI0itS3gQFU
   Ito ay isang video kung papaano malulunasan ang suliranin sa kalakalan at komersyo dulot ng globalisasyon.
2. http://truth-out.org/opinion/item/11435-globalized-growth-is-the-problem-localism-is-the-solution#
   Ito ay isang teksto ukol sa kung papaano malulunasan ang suliranin sa ekonomiya dulot ng globalisasyon.
3. http://gsnetworks.org/research_posts/globalization-and-global-problem-solving/
   Ito ay isang e-book na tumatalakay sa kung papaano malulunasan ang mga suliraning dulot ng globalisasyon.
4. http://majalla.org/news/2005/summer05/majidi-on-globalization.htm
   Ito ay isang teksto na tumatalakay sa ibat-ibang pamamaraan kung papaano malulunasan ang ibat-ibang suliraning dulot ng globalisasyon.

MGA SALIK	PAANO MASOSOLUSYONAN
Pamahalaan	
Kultura	
Ekonomiya	
Edukasyon	
Teknolohiya/Kagamitan	
Wika	
Pakikipag-ugnayan	
Relihiyon	
Kapaligiran	

Sagutin mo ang mga tanong.

1. Batay sa iyong mga naging kasagutan sa tsart, paano nga ba malulunasan ang mga suliraning dulot ng globalisasyon?
2. Alin sa mga pamamaraan ng paglutas ng mga suliraning dulot ng globalisasyon ang makakatulong sa Pilipinas upang makasabay ang ating bansa sa mga hamon ng globalisasyon? Ipaliwanag ang iyong kasagutan.
3. Paano makakatulong ang mga solusyong iyong nabanggit sa ating bansa upang makamit nito ang kaunlaran at makasabay sa mga hamon ng globalisasyon?

GAWAIN 27 **Solusyon sa Globalisasyon**

Panuto: Ngayong alam mo na ang mga paksang dapat mong malaman at maunawan sa modyul na ito ay subukan na nating sukatin ang lawak ng iyong pagkaunawa ukol sa globalisasyon. Basahin, panoorin at pakumparahin ang mga

nilalaman ng mga datos sa loob ng tsart at sagutin ang mahalagang tanong sa bawat datos.

Mahalagang Tanong:	**SOLUSYON 1:** https://www.youtube.com/watch?v=UzhD7KVs-R4 **Ito ay isang video ng symposium ni Joseph Stiglitz, dating chief economist ng World Bank ukol sa kung papaano matutugunan ang mga suliraning dulot ng globalisasyon.**	**SOLUSYON 2:** http://www.gmanetwork.com/news/story/269158/ulatfilipino/talakayan/gahum-ng-dayuhan-sa-globalisasyon-sa-pilipinas Ito ay isang sanaysay ukol sa globalisasyon sa Pilipinas at kung papaano matutugunan ang globalisasyon sa Pilipinas.	**SOLUSYON 3:** http://www.philippinestoday.net/archives/1221 Ito ay isang artikulo na naglalaman ng mga pamamaraan kung papaano matutugunan ang globalisasyon sa Pilipinas.
Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa panahon ng globalisasyon?	**SAGOT SA MAHALAGANG TANONG:**	**SAGOT SA MAHALAGANG TANONG:**	**SAGOT SA MAHALAGANG TANONG:**

Sagutin mo ang mga tanong:

1. Batay sa iyong mga naging kasagutan sa mahalagang tanong, ano ang pagkakatulad ng iyong mga naging kasagutan?
2. Nagkakaiba ba ang iyong mga kasagutan kung papaano makakamit ang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa? Kung "Oo", ipaliwanag mo ang iyong kasagutan, kung "Hindi", ibigay mo ang ibat-ibang paraan kung papaano makakamit ang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa? Ipaliwanag mo ang dahilan kung bakit iba-iba ang pamamaraan kung pa paano makakamit ang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa?
3. Kumpetuhin ang pahayag sa ibaba upang masuportahan ang iyong mga naging kasagutan ukol sa isyung iyong nabasa sa loob ng tsart.

Upang makamit ang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa…..

Ang mga halimbawa nito ay….

GAWAIN 28 **Ang Iyong Opinyon!**

Panuto: Ngayong malawak na ang iyong pangkaunawa sa konsepto ng globalisasyon, sumulat ka ng sanaysay ukol sa paksang nakasulat sa ibaba:

"Ang Globalisasyon ay Instrumento sa Pagsulong at Pag-unlad ng Isang Bansa"

GAWAIN 29 **3-2-1 Bridge**

Panuto: Ngayong nalaman mo na ang konsepto, implikasyon at solusyon sa mga suliranin ng globalisasyosubukan mong muling sagutan ang talahanayan sa , ibaba ukol sa globalisasyon. Punan ang "Final" na bahagi nito.

“GLOBALISASYON”

	INITIAL	REVISED	FINAL
3 IDEYA			
2 TANONG			
1 ANALOHIYA	*Ang globalisasyon ay tulad ng*	*Ang globalisasyon ay tulad ng*	*Ang globalisasyon ay tulad ng*

PAGTATAPOS NG PAGPAPALALIM:

Sa bahaging ito, tinalakay natin ang ibat-ibang implikasyon ng globalisasyon sa kasalukuyang panahon at ang mga pamamaraan kung papaano makakasabay ang ating bansa at makakamit ang kaunlaran sa kabila ng mga hamon ng globalisasyon . Ano-anong bagong kaalaman ang iyong nakuha na maaari mong magamit sa pang-araw-araw na pamumuhay at ano ang nakatulong sa'yo upang matamo ang mga ito?

Ngayon at may malalim ka nang pag-unawa sa paksa, handa ka nang gawin ang proyektong nakalaan tungkol sa paggawa ng *Problem-Solution Chart* sa susunod na bahagi ng modyul na ito.

PAGLILIPAT

Ito na nga ang huling bahagi ng aralin na talaga namang inilaan para higit pang mapayaman ang iyong kaalaman at mapagtibay ang anumang bagay na iyong natutuhan. Ang iyong mga natutuhan ay magagamit mo sa pang-araw-araw na pamumuhay. Layunin ng bahaging ito na sukatin ang iyong natutuhan sa pamamgitan ng paglilipat ng kaalaman sa pagsasakatuparan ng proyekto.

GAWAIN 30 Iba't ibang Bansa, Iba't ibang Solusyon.

Panuto: Tignan ang mga nilalaman ng website na nasa ibaba. I-klik ang mga aspeto ng pamumuhay ng tao na naaapektuhan ng globalisasyon. Alamin ang mga suliraning nararanasan ng bansang tinalakay sa bawat aspeto ng pamumuhay ng tao at kung paano nila ito binigyan ng solusyon. Punan ang problem-solution organizer sa ibaba.

http://www.globalization101.org/issues-in-depth/
Ito ay isang website na tumatalakay sa ibat-ibang isyu ukol sa globalisasyon.

ASPETO	SULIRANIN	SOLUSYON
Politikal		
Kalakalan		
Edukasyon		
Kultura		
Kapaligiran		
Kalusugan		
Karapatang Pantao		
Teknolohiya		

Level 1

GAWAIN 31 Problem-Solution Chart

Panuto: Sa nakaraang gawain ay iyong nalaman kung papaano binigyan ng solusyon ng mga bansa ang mga suliranin ng globalisasyon. Ngayon naman ay papaano kaya masosolusyonan ng ating bansa ang mga suliraning dulot ng globalisasyon at papaano natin makakamit ang isang matatag at

nakikipagsabayang maunlad na bansa sa panahon ng globalisasyon? Pumili ng isang kamag-aral na iyong magiging kasama sa paggawa ng gawain na ito.

Magkakaroon ng "Peoples Summit on Globalization" sa inyong lugar na dadaluhan ng mga taong apektado ng globalisasyon tulad ng mga lokal na konsyumer, magsasaka, negosyante, mga katutubo sa inyong lugar, mga mag-aaral at mga pinuno ng inyong lokalidad. Ikaw ay isang speaker na mula sa pangkat ng mga Pilipinong konsyumer, environmentalist, kinatawan ng Department of Agriculture, at pinuno ng lokal na pamahalaan na naatasang magmungkahi ng solusyon, rekomendasyon o programa sa mga suliraning dulot ng globalisasyon upang maging matatag at maunlad ang ekonomiya ng ating bansa at makasabay ito sa panahon ng globalisasyon. Ikaw ay magpapakita ng isang Problem-Solution Chart Organizer na iyong gagawin sa http://creately.com/Free-K12-Education-Templates na naglalaman ng mga suliraning kinakaharap ng inyong lokalidad ukol sa globalisasyon at magmungkahi ka ng mga pamamaraan kung papaano masosolusyunan ang mga suliraning ito batay sa mga katauhang nabanggit sa itaas. Ipaliwanag ang iyong mungkahing solusyon kung papaano ito makakatulong upang maging matatag at maunlad ang ekonomiya ng iyong lokalidad at ng ating bansa at makasabay ito sa panahon ng globalisasyon. Ang iyong problem-solution chart ay huhusgahan batay sa nilalaman, kabuluhan, paglalahad, at pag-uugnay. Basahing ang mga nilalaman ng mga URL link na nasa ibaba na siyang makakatulong sayo upang mapunan ang tsart na iyong gagawin. Nasa ibaba rin ang halimbawa ng problem-solution chart at mga solusyon, rekomendasyon o programa na maaari mong imungkahi at magiging gabay sa iyong pagsasaliksik upang madepensahan ang iyong mungkahi sa mga taong makikinig nito. Matapos mong magawa ang iyong tsart, idikit ang URL link nito at ang mismong tsart na iyong ginawa sa dashboard na nasa ibaba. Maaari mong ipost sa iyong facebook o tweeter account o anumang social site na meron ka upang ikaw ay makakuha din ng opinyon sa kung paaano mo malulutas ang mga suliranin sa iyong lokalidad.

Mga Babasahin:

1. http://villanueva21.hubpages.com/hub/Globalization-in-the-Philippines
   Ito ay isang artikulo na naglalaman ng opinyon ukol sa kung papaano masosolusyonan ang mga suliraning dulot ng globalisasyon.
2. http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/eropa/unpan019861.pdf
   Ito ay isang dokumentong naglalaman ng mga solusyong inihain ng Civil Servic Commission sa seminar sa Samoa noong 2004 tungkol sa Globalisasyon.
3. http://www.e-ir.info/2011/08/24/the-labour-export-policy-a-case-study-of-the-philippines-2/
   Ito ay isang case study kung papaano masosolusyonan ang mga suliranin sa kalakalan at ekonomiya ng bansa.

Halimbawa ng tsart:

ASPETO	SULIRANIN	SOLUSYON
Politikal		Kung ako ang ***pinuno ng aking bayan***, iminumungkahi ko na….
Kultura		Bilang isang ***Pilipino***, iminumungkahi ko na…
Kapaligiran		Bilang isang environmentalist, ***iminumungkahi ko na…***
Agrikultura		Kung ako ang ***kinatawan ng Department of Agriculture*** iminumungkahi ko na…

BILANG ISANG PILIPINONG KONSYUMER	BILANG ISANG ENVIRONMENTALIST	BILANG KINATAWAN NG DEPARTMENT OF AGRICULTURE	BILANG PINUNO NG LOKAL NA PAMAHALAAN
Maari kang magmungkahi ng **advocacy campaign** na naglalayong hikayatin ang mga Pilipino na tangkilikin ang mga lokal na produkto. Maaari kang magmungkahi na pagbibigay ng **bukas na liham o *open letter*** sa pamahalaan na may layuning hikayatin ang mga ito na bigyan ng	Maaari kang magmungkahi ng isang **batas ukol sa sustainable development** na naglalayong proteksyonan ang ating likas na yaman. Maari kang magmungkahi ng **seminar ukol sa *proper waste disposal*** sa mga negosyante upang maproteksyonan ang ating kapaligiran	Maaari kang magmungkahi ng **programang pangkabuhayan** na nagpapalakas sa mga lokal na produkto ng mga magsasaka at nagbibigay proteksyon sa mga ito laban sa mga produktong dayuhan. Maari kang magmungkahi ng **batas na nagpapalawak ng sistema sa reporma sa lupa** upang magkaroon ng	Maari kang magmungkahi ng **financial support sa mga lokal na negosyante** upang mahikayat ang mga ito na palakihin ang kanilang negosyo at makasabay sa mga negosyanteng dayuhan sa bansa. Maari kang magpatupad ng ***expansionary fiscal policy***

proteksyon ang mga lokal na produkto laban sa mga dayuhang produkto.		sariling lupa ang mga magsasaka at tumaas ang kita ng mga ito.	upang lumaki ang kita ng mga lokal na negosyante at tumaas ang produksyon nito.

RUBRIK: PROBLEM-SOLUTION CHART

PAMANTAYAN	NAPAKAGALING 4	MAHUSAY 3	UMUUNLAD 2	NAGSISIMULA 1
NILALAMAN	Malikhain, tiyak, detalyado at maayos ang mga detalyeng ipinakita sa tsart.	Malinaw at maayos ang mga detalyeng ipinakita sa tsart.	Hindi gaanong maayos ang mga detalyeng ipinakita sa tsart.	May mga pagkakamali sa mga detalyeng ipinakita sa tsart.
KABULUHAN	Mahalaga at napapanahon ang mga iminungkahing solusyon.	Mahalaga ang mga iminungkahing solusyon.	Hindi gaanong mahalaga ang mga iminungkahing solusyon.	Walang halaga ang mga iminungkahing solusyon.
PAGLALAHAD	Napakamalikhain, malinaw at nauunawaan ang pagkakalahad ng mga paliwanag sa mga solusyong iminungkahi.	Malinaw at nauunawaan ang pagkakalahad ng mga paliwanag sa mga solusyong iminungkahi.	Hindi gaanong malinaw at nauunawaan ang pagkakalahad ng mga paliwanag sa mga solusyong iminungkahi.	Malabo at hindi maunawaan ang pagkakalahad ng mga paliwanag sa mga solusyong iminungkahi.
PAG-UUGNAY	Malinaw at malikhain na naipakita ang kaugnayan ng mga suliranin at solusyon	Malinaw na naipakita ang kaugnayan ng mga suliranin at solusyon	May ilang kamalian ang ipinakitang kaugnayan ng mga suliranin at solusyon	Hindi naipakita ang kaugnayan ng mga suliranin at solusyon

KATAPUSANG BAHAGI NG PAGLILIPAT

> Ngayong alam mo na malaki ang epekto ng globalisasyon sa pamumuhay ng tao sa kasalukuyan, ano ang iyong magagawa upang makatulong sa ating bansa na makamit ang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa panahon ng globalisasyo? Gawin ang susunod na gawain upang masagot ang katanungang ito.

GAWAIN 32 Tumayo, Lumahok at Manindigan!

Panuto: Ang maging bahagi ng paglutas sa mga suliranin ng globalisasyon ay mahalaga upang makamit ang matatag at nakikipagsabang maunlad na bansa sa panahon ng globalisasyon. Makilahok sa mga online organizations na nagsusulong ng mga pamamaraan upang masolusyonan ang mga suliranin ng globalisasyon.

Lumahok sa http://sumofus.org/ . Ito ay isang website na may mga advocacy campaign ukol sa ibat-ibang isyu sa lipunan. Pumili ng isang isyu na nais mong maging bahagi sa pagsusulong ng adhikaing isinusulong ng isyo. I-print screen ang iyong pakikilahok at i-save ang file at ipadala sa email ng iyong guro.

Sa anong isyung palipunan ka lumahok? Bakit ito ang isyung iyong napili?

GAWAIN 33 Ikaw at ang Iyong Magagawa Para sa Bansa!

Panuto: Buuin ang character organizer sa ibaba. Ano-ano ang mga katangiang dapat taglayin ng isang Pilipino na makakatulong sa paglutas ng mga suliraning dulot ng globalisasyon at makakatulong sa pagkamit ng matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa. Ipaliwanag kung bakit mahalaga ang katangiang iyong isiulat.

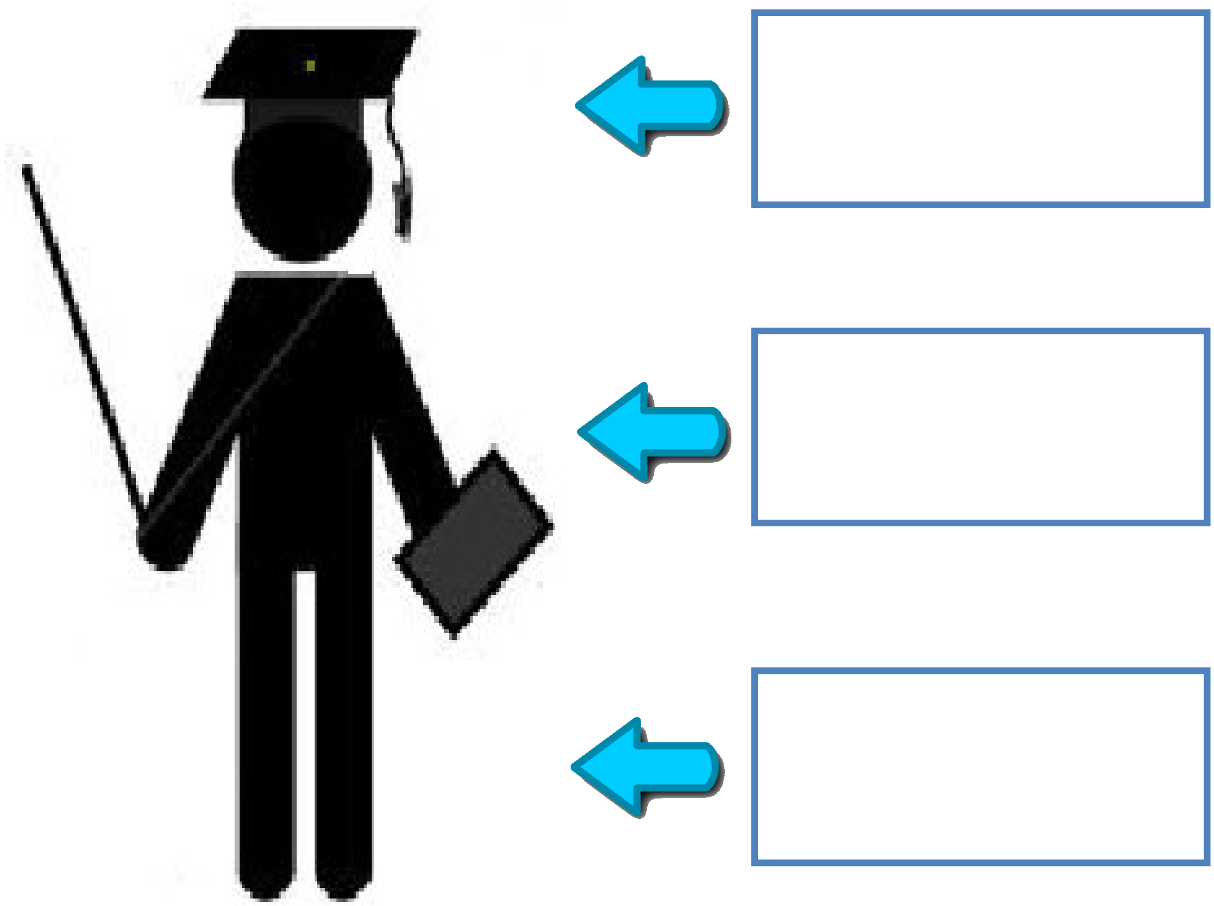

PAGTATAYA NG SARILING KAALAMAN SA MODYUL

Sa bahaging ito ng modyul ay atin nang alamin ang iyong mga natutuhan. Saguting muli ang IRF Sheet na iyong sinagutan sa simula ng modyul na ito. Sagutin naman ang kolum na FINAL.

GAWAIN 34 MAPA NG PAGBABAGO!

Panuto: Natapos mo na ang mga gawain sa bahaging ito ng modyul. Nalaman mo na ang papel na ginagampanan ng globalisasyon sa pamumuhay ng tao at kaunlaran ng isang bansa. Ano na ngayon ang iyong bagong kaalaman ukol sa globalisasyon? Sagutin ang mahalagang tanong sa ibaba at ilagay ang iyong kasagutan sa Final na bahagi ng IRF Sheet.

Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa panahon ng globalisasyon?	
Initial:	
Revised:	
Final:	

Batay sa iyong mga kasagutan sa mapa ng pagbabago, pagkumparahin mo ang iyong mga kasagutan sa Initial, Revised at Final. Anong reyalisasyon ang iyong natanto sa iyong mga naging kasagutan?

GAWAIN 35 MGA GINTONG ARAL

Sa modyul na ito ay iyong natutuhan ang mahalagang papel na ginagampanan ng globalisasyon sa pamumuhay ng tao at kaunlaran ng isang bansa. Anu-ano ang iyong natutuhan sa mga paksang tinalakay sa modyul na ito? Paano mo ito maisasabuhay?

Katapusang Bahagi ng Modyul

Tunay na mahalaga ang papel na ginagampanan ng mga mamamayan sa pambansang kaunlaran. Lahat tayo ay may kanya-kanyang tungkulin na dapat gampanan para sa ating bansa. Nakasalalay sa ating lahat ang pagsulong at pag-unlad ng ating bansa. Kayat bilang isang kabataang Pilipino, nawa'y maisabuhay mo ang mga aral na natutuhan mo sa modyul na ito.

GAWAIN 36 Pagtataya ng Sariling Kaalaman Mula Sa Modyul

Buong katapatan na sagutin mo ang rubrik ng ebalwasyon upang masukat ang iyong pagkatuto sa kabuuan ng modyul na ito. I-klik lamang ang bilang na tumutukoy sa antas ng iyong natutuhan sa modyul na ito.

Kung handa ka na, narito ang iskala ng mga bilang na magtataya ng iyong natutuhan sa kabuuan ng modyul na ito. I-klik lang ang simula

1- **Walang alam**
2- **Nalilito**
3- **Mahusay**
4- **Napakahusay**

Pagpapaliwanag: Nauunawaan na ang mga konsepto ng globalisasyon..	1 2 3 4
Interpretasyon: Nasusuri ang globalisasyon bilang isang isyung panlipunan.	1 2 3 4
Paglalapat: Nakapagbibigay ng paraan kung papaano matutugunan ang mga suliraning nararanasan sa pang-araw-araw na pamumuhay dulot ng globalisasyon.	1 2 3 4
Perspektibo: Nakabubuo ng sariling papananaw ukol sa mga paraan upang masolusyonan ang mga sulirning dulot ng globalisasyon.	1 2 3 4
Empatiya: Nailalagay ang sarili sa katauhan ng mga mamamayang Pilipino upang makapagpamalas ng kritikal na pagsusuri sa mga pangunahing kaalaman ukol sa paglutas ng mga suliraning dulot ng globalisasyon.	1 2 3 4

Pagkilala sa Sarili: Nakabubuo ng isang kaisipan ukol sa kahalagahan ng mga mamamayan at pamahalaan sa kaunlaran ng pamilihan at ng bansa.	1 2 3 4

GLOSARYO NG MGA TERMINO NA GINAMIT SA MODYUL

Akulturasyon – prosesong pinagdaraanan ng isang lipunan sa pagtanggap ng element, katangian, o impluwensiya ng kultura ng iba pang lipunan.

Comparative advantage – ang espesyalisasyon at kalakalan ay makakabuti sa mga bansa kahit na may mga bansa na hindi episyente sa paggawa nito.

Exploitation – pananamantala sa iba para sa sariling kapakanan.

Export – pagluluwas ng produkto palabras ng isang bansa patungo sa iba't ibang panig ng mundo.

Kalakalan – anumang transaksiyon sa pagitan ng dalawag tao o sa pagitan ng mga bansa na kabilang sa isang pamilihan.

Kaunlaran – ang pagbabago mula sa mababa tungo sa mataas na antas ng pamumuhay.

Sustainability – kakayahang magpanatili ng isang estado o kalagayan.

REFERENCES AND WEBSITE LINKS USED IN THIS LESSON:

http://www.unesco.org/education/tlsf/mods/theme_c/popups/mod18t01s01.html
Ito ay isang kwento ukol sa isang tao na mula sa kanyang paggising ay kanyang nararanasan ang globalisasyon sa pamamagitn ng mga kagamitang kanyang ginagamit.

http://www.investopedia.com/terms/g/globalization.asp
Ito ay teksto ukol sa kahulugan ng globalisasyon.

http://clg.portalxm.com/library/keytext.cfm?keytext_id=25
Ito ay isang site na tumatalakay sa mga konsepto ng globalisasyon.

http://www.americanforeignrelations.com/E-N/Globalization-Definition-and-conceptualization.html
Ito ay teksto ukol sa kahulugan ng globalisasyon.

https://www.youtube.com/watch?v=3oTLyPPrZE4
Ito ay video ukol sa konsepto ng globalisasyon

https://www.youtube.com/watch?v=wypVDqdM-4M
Ito ay video ukol sa konsepto ng globalisasyon

http://www.economicshelp.org/blog/401/trade/what-caused-globalization/
Ito ay isang teksto ukol sa mga dahilan ng pag-usbong ng globalisasyon.

http://www.ehow.com/facts_5291399_factors-leading-globalization-st-century.html
Ito ay isang teksto ukol sa mga dahilan ng pag-usbong ng globalisasyon.

http://www.redbornecommunitycollege.com/_files/Curriculum/5F173131A1478B73B9D918395207B05C.pdf
Ito ay isang teksto ukol sa mga dahilan ng pag-usbong ng globalisasyon.

https://www.youtube.com/watch?v=lQIVIYCZ4ec
Ito ay isang video ukol sa mga salik na nagbigay daan sa pag-usbong ng globalisasyon.

https://www.youtube.com/watch?v=9GorqroiggM
The Story of Stuff. Ito ay isang bidyo na nagpapakita kung papaano nagaganap ang globalisasyon.

http://nla.gov.au/nla.pic-vn3082410
Ito ay isang editorial cartoon ukol sa globalisasyon.

http://jacobsongj.files.wordpress.com/2010/05/globalization-uber-allies2.jpg
Ito ay isang editorial cartoon ukol sa globalisasyon.

http://2.bp.blogspot.com/_Ty8myqVJ8gY/SCV85SbJa_I/AAAAAAAAABE/d63f2vRSQb0/s320/outsourcing-cartoon.jpg
Ito ay isang editorial cartoon ukol sa globalisasyon.

http://1.bp.blogspot.com/-yc2JEYyo588/TdKyiuDRsoI/AAAAAAAAAAM/MQfwLHz-tzY/s1600/globalization.jpg
Ito ay isang editorial cartoon ukol sa globalisasyon.

http://www.toonpool.com/user/613/files/mcdonaldization_79955.jpg
Ito ay isang editorial cartoon ukol sa globalisasyon.

http://minificus.deviantart.com/art/Globalization-meal-101729643
Ito ay isang editorial cartoon ukol sa globalisasyon.

http://vprnl.deviantart.com/art/Globalization-117248214
Ito ay isang editorial cartoon ukol sa globalisasyon.

http://batetooz.deviantart.com/art/globalization-94470579
Ito ay isang editorial cartoon ukol sa globalisasyon.

http://nicholsoncartoons.com.au/biofuel-and-globalisation.html
Ito ay video ukol sa mga epekto ng globalisasyon.

https://www.youtube.com/watch?v=g2Sei7F61U8&feature=related
Ito ay video ukol sa mga epekto ng globalisasyon.

http://ourfiniteworld.com/2013/02/22/twelve-reasons-why-globalization-is-a-huge-problem/
Ito ay isang artikulo na tumatalakay sa mga dahilan kung bakit ang globalisasyon ay isang suliranin.

http://globalization.kof.ethz.ch/maps/
Ito ay isang animated map na nagpapakita ng bilis at lawak ng globalisasyon sa mga bansa sa daigdig.

http://globalization.kof.ethz.ch/aggregation/
Ito ay isang graph na nagpapakita ng bilis at antas ng globalisasyon sa ibat-ibang aspeto ng lipunan.

http://www.economicsonline.co.uk/Global_economics/Globalisation_introduction.html
Ito ay isang website na naglalaman ng mga teksto at bidyo ukol sa mabilis na pagkalat at epekto ng globalisasyon.

http://yaleglobal.yale.edu/sites/default/files/flash/Movie2.html
Ito ay isang interactive movie ukol sa paglaganap ng globalisasyon sa pamamagitan ng produktong telebisyon.

https://www.youtube.com/watch?v=-OrahKDT8jI
Ito ay video ukol sa mga epekto ng globalisasyon.

https://www.youtube.com/watch?v=JJ0nFD19eT8
Ito ay video ukol sa mga epekto ng globalisasyon.

http://www.21learn.org/archive/social-implications-of-globalization-can-new-ways-of-learning-humanize-our-global-institutions/
Ito ay teksto ukol sa mga epekto ng globalisasyon.

http://www.unesco.org/education/tlsf/mods/theme_c/interact/mod18task01/index.htm
Ito ay isang interaktibong gawain ukol sa mga ebidensya ng globalisasyon sa ibat-ibang gawain at paraan ng pamumuhay ng tao.

http://education.nationalgeographic.com/education/encyclopedia/globalization/?ar_a=1
Ito ay isang artikulo ukol sa mga epekto ng globalisasyon.

http://www.economicsonline.co.uk/Global_economics/Globalisation_introduction.html
Ito ay isang artikulo ukol sa mga epekto ng globalisasyon.

http://www.economicshelp.org/blog/81/trade/costs-and-benefits-of-globalisation/
Ito ay artikulo ukol sa mga epekto ng globalisasyon sa mga bansa sa daigdig.

http://www.investopedia.com/articles/economics/10/globalization-developed-countries.asp
Ito ay artikulo ukol sa mga epekto ng globalisasyon sa mga bansa sa daigdig.

http://www.apmforum.com/columns/orientseas14.htm
Ito ay tungkol sa epekto ng globalisasyon sa Pilipinas.

http://www.apmforum.com/columns/orientseas15.htm
Ito ay tungkol sa epekto ng globalisasyon sa ekonomiya ng Pilipinas.

http://www.slembeck.ch/Globalization-Quiz.html
Ito ay isang maikling pagsusulit ukol sa globalisasyon.

https://www.youtube.com/watch?v=uI0itS3gQFU
Ito ay isang video kung papaano malulunasan ang suliranin sa kalakalan at komersyo dulot ng globalisasyon.

http://truth-out.org/opinion/item/11435-globalized-growth-is-the-problem-localism-is-the-solution#
Ito ay isang teksto ukol sa kung papaano malulunasan ang suliranin sa ekonomiya dulot ng globalisasyon.

http://gsnetworks.org/research_posts/globalization-and-global-problem-solving/
Ito ay isang e-book na tumatalakay sa kung papaano malulunasan ang mga suliraning dulot ng globalisasyon.
http://majalla.org/news/2005/summer05/majidi-on-globalization.htm
Ito ay isang teksto na tumatalakay sa ibat-ibang pamamaraan kung papaano malulunasan ang ibat-ibang suliraning dulot ng globalisasyon.

https://www.youtube.com/watch?v=UzhD7KVs-R4
Ito ay isang video ng symposium ni Joseph Stiglitz, dating chief economist ng World Bank ukol sa kung papaano matutugunan ang mga suliraning dulot ng globalisasyon.

http://www.gmanetwork.com/news/story/269158/ulatfilipino/talakayan/gahum-ng-dayuhan-sa-globalisasyon-sa-pilipinas
Ito ay isang sanaysay ukol sa globalisasyon sa Pilipinas at kung papaano matutugunan ang globalisasyon sa Pilipinas.

http://www.philippinestoday.net/archives/1221
Ito ay isang artikulo na naglalaman ng mga pamamaraan kung papaano matutugunan ang globalisasyon sa Pilipinas.

http://www.globalization101.org/issues-in-depth/
Ito ay isang website na tumatalakay sa ibat-ibang isyu ukol sa globalisasyon.

http://villanueva21.hubpages.com/hub/Globalization-in-the-Philippines
Ito ay isang artikulo na naglalaman ng opinyon ukol sa kung papaano masosolusyonan ang mga suliraning dulot ng globalisasyon.

http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/eropa/unpan019861.pdf
Ito ay isang dokumentong naglalaman ng mga solusyong inihain ng Civil Servic Commission sa seminar sa Samoa noong 2004 tungkol sa Globalisasyon.

http://www.e-ir.info/2011/08/24/the-labour-export-policy-a-case-study-of-the-philippines-2/
Ito ay isang case study kung papaano masosolusyonan ang mga suliranin sa kalakalan at ekonomiya ng bansa.

PANGHULING PAGTATAYA

Alamin natin ngayon kung gaano ang iyong kaalaman sa modyul na ito. I-klik ang titik ng iyong napiling sagot. Sagutin ang lahat ng tanong. Matapos mong masagutan ang pagtataya, iyo nang malalaman ang nakuha mong puntos. Kung ikaw ay nakapasa, maaari ka ng tumungo sa kasunod na modyul at kung hindi, kailangan mong ulitin ang modyul na ito.

Kung handa ka na, i-klik ang SIMULA.

1. Ang globalisasyon ay may mabuti at di mabuting epekto sa pamumuhay ng mga tao. Alin sa mga sumusunod na larawan ang nagpapakita ng mabuting dulot ng globalisasyon?

A.

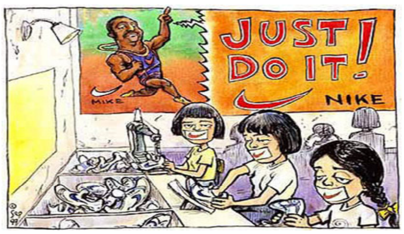

http://tncandglobalisation.weebly.com/uploads/9/3/9/6/9396005/954661026.jpg?445

B.

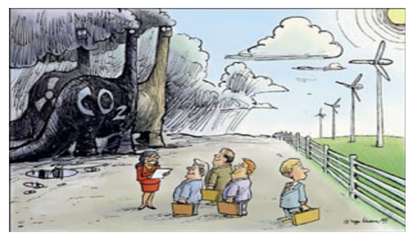

http://bp0.blogger.com/_vEU5i2gWbjI/RIBRmAaqeGI/AAAAAAAAAFM/lSnmzDZLnaU/s320/ethical_investor.jpg

C.

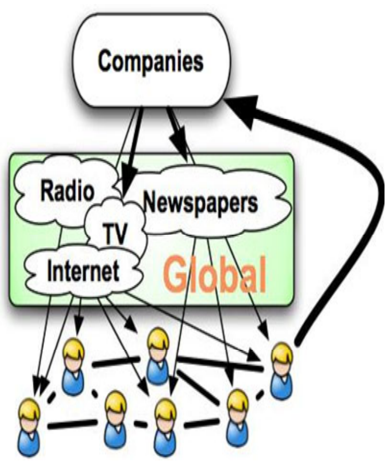

http://cdn.techipedia.com/wp-content/uploads/2008/02/pierre-global-feedback1.jpg

D

https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcS_U-RrwG1NdoWjlQ5yhcgaclPxg27yClZD3ok13eP7vGRYeblv

2. Ano ang tawag sa mga taong walang mapasukang trabaho kahit may kakayahan at sapat na edukasyon?

a. Underemloyed
b. Unemployed
c. Employed
d. Employment

3. Saan karaniwang nagmumula ang mga nandarayuhan?
   a. Sila ay mula sa mas mahirap na bansa patungo sa mas mayamang bansa.
   b. Sila ay mula sa mas mayamang bansa patungo sa mas mahirap na bansa.
   c. Sila ay mula sa mayamang bansa patungo mayaman ding bansa.
   d. Sila ay mula sa mahirap na bansa patungo sa mahirap ding bansa.

4. Ang globalisasyon ay laganap na sa kasalukuyanG panahon. Panoorin ang nilalaman ng bidyo sa URL link na nasa ibaba. Ano nga ba ang konsepto ng globalisasyon? https://www.youtube.com/watch?v=As3pWXoq_as
   a. Ang globalisasyon ay daigdig na walang pagitan o hadlang sa mga bansa sa daigdig.
   b. Ang globalisasyon ay isang suliraning panlipunan na pumipigil sa kaunlaran ng mga bansa sa daigdig.
   c. Ang globalisasyon ay isang isyung panlipunan na tumatalakay sa pamahalaan, ekonomiya, relihiyon, teknolohiya, kapaligiran, komunikasyon at kultura ng mga bansa sa daigdig.
   d. Ang globalisasyon ay bagong anyo ng malayang kalakalan, pagpapalitan ng produkto, impormasyon at tao dahil sa pag-unlad ng teknolohiya sa komunikasyon at transportasyon.

5. Mula sa larawan, ano ang positibong ipinapahiwatig nito sa ekonomiya ng bansa?

http://ts1.mm.bing.net/th?id=HN.607988097568476000&pid=15.1&H=117&W=160

   a. Maraming produktong banyaga ang nakararating sa iba't ibang sulok ng mundo.
   b. Maraming krimen ang maaaring maganap mula sa iba't ibang bansa.

c. Maraming pamilya ang nawawalay sa isa't isa.
d. Maraming klaseng polusyon ang nangyayari sa iba't ibang sulok ng mundo.

6. Bakit marami sa mga Pilipino ang umaalis ng bansa bilang OFW?

Pinagkunan: http://1.bp.blogspot.com/-hsOWTrAviMM/UbASePKGKyI/AAAAAAAAAmA/2tku19r8Ui0/s1600/969392_576317072388519_154434229_n.jpg

a. Dahil nais nilang makarating sa ibang bansa para magliwaliw.
b. Dahil nais nilang maiangat ang katayuan nila sa buhay.
c. Dahil nais nilang mabisita ang kanilang mga kamag-anak sa ibang bansa.
d. Dahil nais nilang makakita ng dayuhang magaganda at gwapo.

7. Mula sa talahanayan, saang rehiyon ang may pinakamaraming OFW?

Table 2. Regional Distribution of Land-based Overseas Filipino Workers, 2004*

Region	Numbers	Percent
Asia	266,609	37.84
Middle East	352,314	50.00
Europe	55,116	7.82
Americas	11,692	1.66
Africa	8,485	1.20
Trust Territories	7,177	1.02
Oceania	3,023	0.43
Others	170	0.02
Total	704,586	100.00

*Based on combined data for new hires and rehires. Source: Available online, accessed 12 September 2005.

Pinagkunan: http://www.migrationpolicy.org/article/philippines-culture-migration

a. Africa
b. Asia
c. Middle East
d. Oceania

8. Pinapakita sa larawan ang mg bansang pinagmumulan ng refugees. Isa na dito ang Afghanistan kung saan may digmaang sibil, paano ka makatutulong sa isyu?

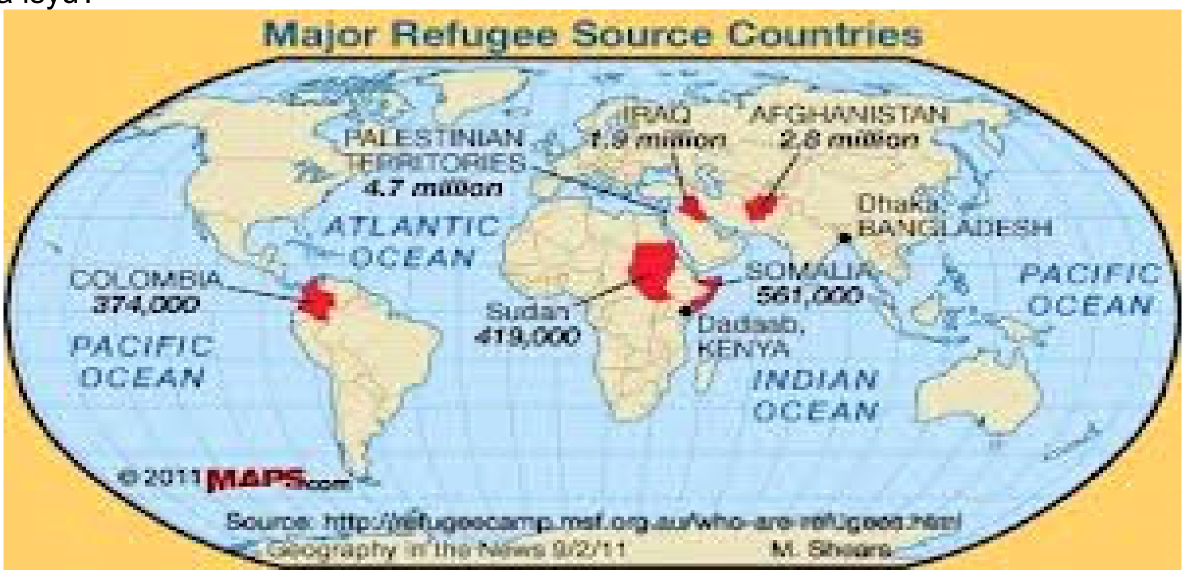

Pinagkunan:
https://www.google.com.ph/search?q=causes+and+effects+of+migration&espv=2&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=ZpD4U5vHIcq78gX2Zg&ved=0CAYQ_AUoAQ&biw=1024&bih=499#q=patterns+of+migration&tbm=isch larawan ng mapa

a. Pumunta doon at makipagdigma.
b. Magpadala ng donasyon sa ahensiya ng United Nations.
c. Ipagwalang bahala ang nangyayari.
d. Kutyain ang mga tao sa Afghanistan.

M

9. Ang globalisasyon ay isang malaking hamon sa kaunlaran ng ating bansa. Tignan ang mga datos sa ibaba. Suriin ang mga datos sa ibaba. Paano kaya makakasabay ang Pilipinas sa mga hamon ng globalisasyon? Alin sa mga sumusunod na pamamaraan ang higit na makakatulong sa Pilipinas upang makasabay sa mga hamon ng globalisasyon?
DATOS 1:

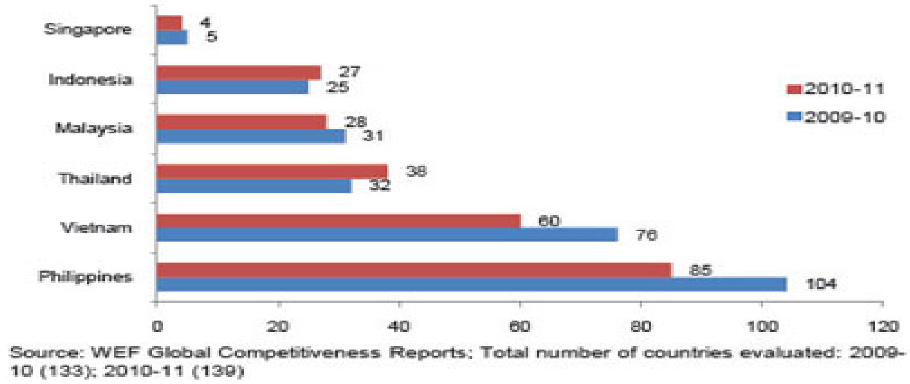

http://image.slidesharecdn.com/pnfsplandgrabbing-140605033040-phpapp01/95/public-participatory-process-in-response-to-landgrabbing-cases-the-philippine-context-4-638.jpg?cb=1401957156

DATOS 2:

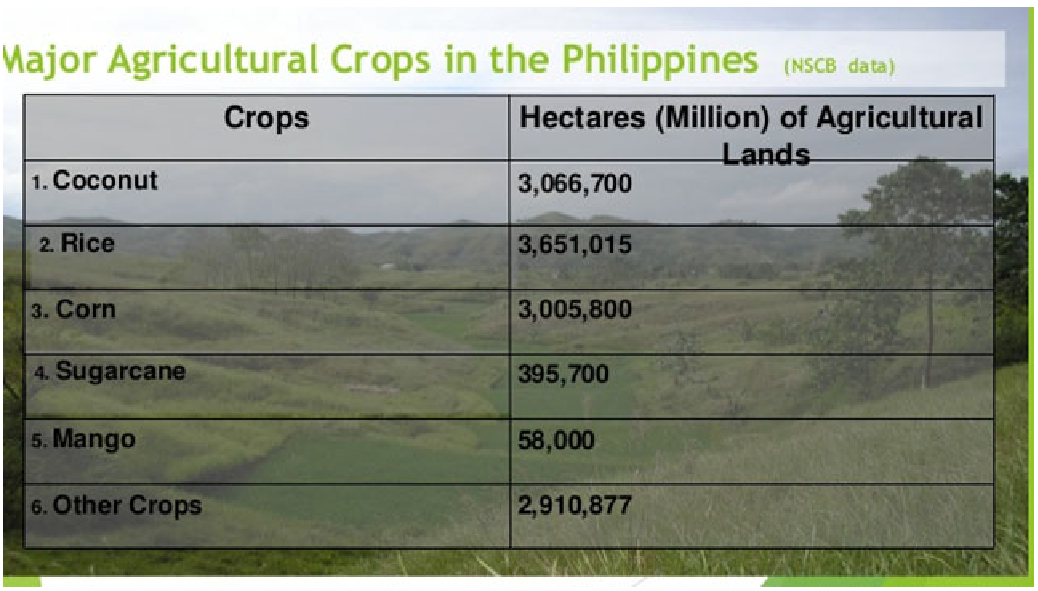

Major Agricultural Crops in the Philippines (NSCB data)

Crops	Hectares (Million) of Agricultural Lands
1. Coconut	3,066,700
2. Rice	3,651,015
3. Corn	3,005,800
4. Sugarcane	395,700
5. Mango	58,000
6. Other Crops	2,910,877

http://image.slidesharecdn.com/pnfsplandgrabbing-140605033040-phpapp01/95/public-participatory-process-in-response-to-landgrabbing-cases-the-philippine-context-4-638.jpg?cb=1401957156

DATOS 3:

http://farm9.staticflickr.com/8027/7180169348_8ce805ceb4.jpg

a. Kailangang pasimulan ang rebelyon sa imperyalistang globalisasyon at mga dikta ng IMF-WB/WTO dahil sa kapag nanatili sunud-sunuran, lulubog at lulubog din sa krisis ang bansa.
b. Kailangan ng patakaran sa industriyalisasyon ng ekonomiya upang mabawasan ang brain drain ng mga Pilipino at magkaroon modernisasyon ng agrikultura upang matugunan ang mga pangangailangan ng mga Pilipino at makapagluwas ito ng mga kalakal sa ibang bansa.
c. Pigilan ang pagpasok ng mga dayuhan sa Pilipinas upang walang maging kaagawang mga Pilipino sa mga oportunidad sa ating bansa.
d. Kailangang isulong ang patriotismo at nasyonalismo ng mga Pilipino upang mapigilan ang brain drain ng mga Pilipino.

10. Suriing mabuti ang mga larawan sa ibaba.

Larawan 1

http://ts2.mm.bing.net/th?id=HN.608052891446804861&pid=15.1&H=120&W=160

Larawan 2

http://ts1.mm.bing.net/th?id=HN.608055051822104616&pid=15.1&H=83&W=160

Larawan 3

http://ts4.mm.bing.net/th?id=HN.608024475945863439&pid=15.1&H=93&W=160

Paano makikita ang maayos na kalagayan ng mga manggagawa?

a. May marumi at walang seguridad na pagawaan kung saan sila nagtratarabaho.
b. May malinis na workplace, seguridad at proteksiyon.
c. Hindi pinapasweldo ng amo at inaabuso.
d. Hindi binibigyan ng araw na pahinga o day-off.

11. Suriing mabuti ang mga larawan sa ibaba.

Larawan 1:

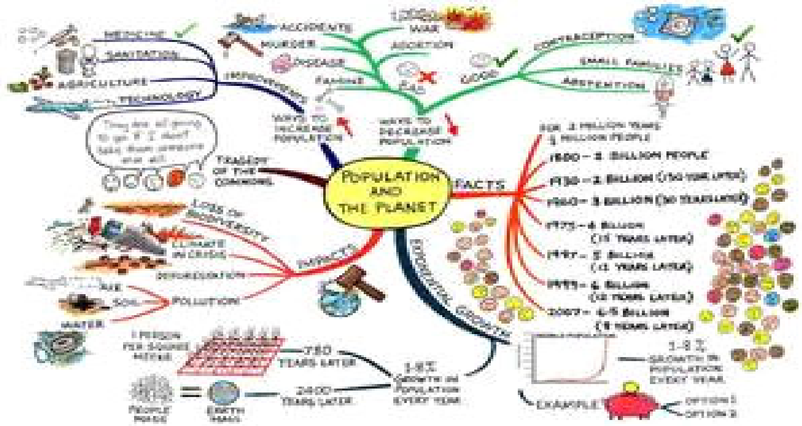

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.607999724052418471&pid=15.1&P=0

Larawan 2:

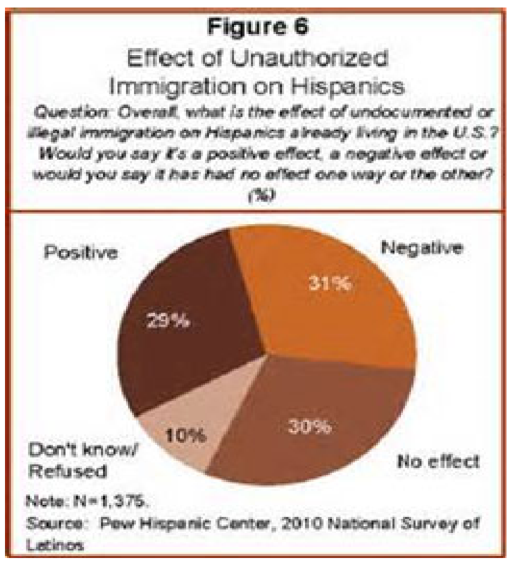

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.608002975334204187&pid=15.1&P=0

Larawan 3:

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.608022796604933588&pid=15.1&P=0

Paano nakatutulong ang globalisasyon sanhi ng migrasyon sa pag-unlad ng bansa?

a. Sa pamamagitan ng migrasyon ay nakatutulong sila sa ekonomiya ng bansa dahil sa remittances na kanilang pinapadala.*
b. Sa pamamagitan ng migrasyon ay nagkakaroon ng brain drain sa pinagmulang bansa.
c. Sa pamamagitan ng migrasyon ay nagkakaroon ng brawn drain sa pinagmulang bansa
d. Sa pamamagitan ng migrasyon ay nangyayari ang transnational crime.

12. Ang globalisasyon ay nagdala ng mahalagang pagbabago sa mundo. Suriin ang mga datos sa ibaba. Bakit naging mahalaga ang pagbabagong dala ng globalisasyon?

DATOS 1:

http://theafricanamericanclarioncall.com/wp-content/uploads/2011/07/image_thumb2.png

DATOS 2

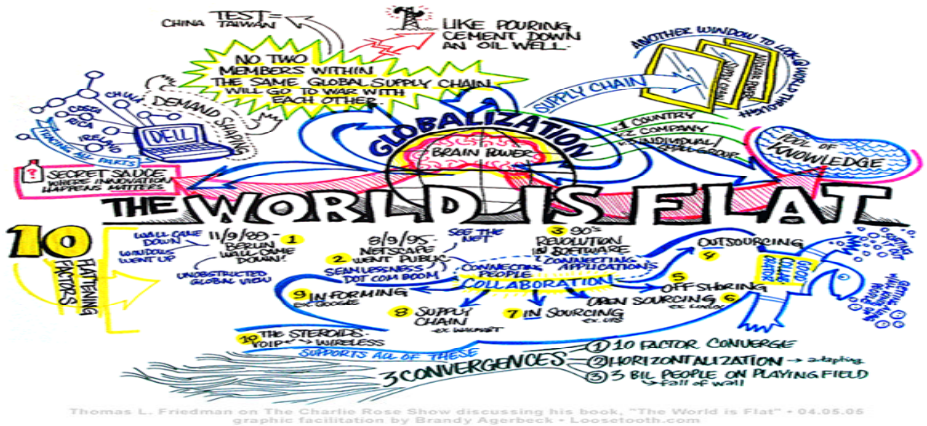

https://asteriaforberry.files.wordpress.com/2011/10/thewordisflat2.gif

DATOS 3:

https://www.youtube.com/watch?v=vtcHF0XTzCM

Ito ay bidyo na nagpapakita ng mga implikasyon ng globalisasyon

a. Kakaunting trabaho ang ibinibigay nito sa mahihirap na bansa.
b. Maraming magsasaka ang nalugi at naghirap sa pagbebenta ng kanilang produkto.
c. Naging malaya ang pagdaloy ng capital, salapi, kalakal at kultura mula at papunta sa ibat-ibang destinasyon.
d. Naging tambakan ng langis na produkto ang mga industriyalisadong bansa.

13. Malimit hindi nababanggit ang epekto ng migrasyon paggawa sa tatanggap o nagpapadala ng lakas paggawa. Alin sa mga pahayag na ito ang nagsasaad na nakakabenepisyo ang papapadala at pagtanggap ng migranteng manggagawa?
  a. Ito ay isang one-way flow na pabor sa bansang nagpapadala.
  b. Ang migranteng manggagawa ay isang asset sa nagpapadala at tumatanggap na bansa kahit saan man sa mundo.
  c. Ang mga migranteng manggaggawa ay pasanin ng tumatanggap na bansa.
  d. Napeperahan ng mga bansa ang kanilang ipinapadalang migranteng manggagawa.

14. Lahat ba ng ilegal na nakapasok sa isang bansa ay kriminal?
  a. Oo, dahil sila ay may masamang motibo sa pagpunta ng walang tamang papeles.
  b. Oo, dahil nagtatago sila sa may kapangyarihan.
  c. Hindi, dahil kahit sila ay ilegal na nakapasok hindi ito krimen.
  d. Hindi, dahil wala silang alam sa batas ng bansa.

T

15. Ang ating bansa ay apektado ng globalisasyon at ito ay may hindi mabuting epekto sa mga bansang papaunlad pa lamang tulad ng Pilipinas. Dahil dito ang pamahalaan ay nagnanais na makamit ang pambansang pangkaunlaran sa panahon ng globalisasyon. Bilang tagapayo ng pangulo, anong programa ang dapat pagtuunan ng pansin ng pamahalaan?
    a. Programang Pang-agraryo
    b. Programa sa Pagbuwis
    c. Programang Pang-ekonomiya
    d. Programang Pangkalikasan

16. Marami sa mga OFW na nasa Middle East ang napagalamang nakakaranas ng mga pang-aabuso mula sa kanilnang mga amo tulad sa Saudi Arabia. Bilang ambassador ng Pilipinas sa Saudi, ano ang pinakamabisang para matulungan at maprotektahan sila?
    a. Maglunsad ng rally sa Saudi Arabian Embassy sa Pilipinas.
    b. Maglunsad ng pagwewelga ng mga manggagawa sa Saudi.
    c. Maglikom ng mga ebidensiya ng mga pang-aabuso at ihabla ang mga amo sa hukuman.
    d. Maglikom ng pera at pauwiin na ang lahat ng mga manggagawa sa Saudi.

17. Malaki ang porsyento ng mga manggagawa na bumubuo sa lakas paggawa ay mga kababaihan. Bilang kalihim ng Department of Labor at Employment, paano ka makatutulong sa pagtataguyod ng mga karapatan ng mga kababaihan?
    a. Gumawa ng isang action plan na magtatampok ng mga proramang proprotekta at mag-aalaga sa mga kababaihan.
    b. Gumawa ng isang panayam sa mga kababaihang manggagawa sa iba't ibang sektor ng lipunan.
    c. Ibilin ang mga kababaihan sa mga kalalakehang manggagawa upang maalagaan sila ng mabuti
    d. Makisali sa mga rally na nagtataguyod sa mga karapatan ng mga kababaihan.

18. Dahil globalisasyon, marami ang nagiging kakompetensiya ng mga karaniwang kalakal ng mga maliliit na negosyante. Bilang economic adviser ng Pangulo, ano ang maimumungkahi para matulungan sila?

    a. Hayaan silang magbenta kahit saan nila gusto.
    b. Huwag silang magbayad ng buwis upang lumaki ang kita sa negosyo.
    c. Gumawa ng programang maglalaan ng karagdagang pondo upang makipagsabayan sa mga dayuhan.
    d. Gumawa ng anunsiyo na hayaan na lamang magnegosyo ang mga dayuhan sa kanilang lugar.

19. Ang Syria sa pangkasalukuyan ay nagkakaroon ng digmaang sibil na siyang dahilan kung bakit umaalis ang mga mamamayan at naiiipit sila doon lalo na ang mga nandarayuhan doon. Nagkakaroon ng forced evacuation ang mga dayuhang nagtratrabaho sa mga lugar kung saan mainit ang labanan. Kung ikaw ang kinatawan ng United Nations, paano ka makatutulong sa mga sibilyan at mga taong nandarayuhan?
    a. Hayaan lamang ang mga bansa ng mga mamayang ito na mag-ayos ng kanilang problema.
    b. Makipag-ugnayan sa mga bansang kasangkot at gumawa ng plano tulad ng pagpapadala ng peacekeepers.
    c. Magpadala ng mga mandirigma upang pababain sa pwesto si Pres. Assad.
    d. Awayin ang mga sibilyan sa kanilang kapabayaan.

20. Sa Pilipinas ay marami ang nangangarap na mangibang bansa dulot ng kahirapan sa buhay. Nangangamba ang mga ekonomista na maapektuhan ang ekonomiya dulot ng brain drain at brawn drain na epekto ng migrasyon. Bilang eknomista, ano ang maari mong gawin upang masolusyunan ang isyung ito?
    a. Gumawa ng isang developmental plan na tutugon sa mga isyu ng migrasyon.
    b. Gumawa ng comic strip na nagtataguyon sa Pilipinas.
    c. Gumawa ng isang poster-slogan upang huwag ng umalis ang mga Pilipino.
    d. Gumawa ng role play na nagpapakita sa epekto ng migrasyon.

Aralin 2: Mga Isyu sa Paggawa Dulot ng Globalisasyon

☑ INTRODUCTION AND FOCUS QUESTION(S):

Palagi nating napanonod sa telebisyon o di kaya ay marinig sa radio ang mga balita tungkol sa ating mga manggagawang Pilipino sa ibang bansa. Kapag narinig mo ang pahayag na ito, naaapektuhan ka ba? May ka pamilya ka ba na nasa ibang bansa? Ikaw ay nangangarap rin bang magtrabaho sa ibang bansa?

O anong sarap sanang mangibang bansa. Dahil uunlad ang ating buhay o katayuan sa pamumuhay. Subalit kung ito ay may magandang dulot, ito rin ay masamang epekto. At ang unang maaapektuhan nito ay ang pamilyang Pilipino. Masarap pa rin kayang mangarap na mangibang bansa?

Bakit ba nangingibang bansa ang mga Pilipino? Ano-ano ang kalagyan ng ating mga manggagawa sa kanilang pangingibang bansa? Ano ang mga dahilan ng iba't-ibang suliranin nsa paggawa dulot ng globalisasyon, ang implikasyon nito sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa, at ano ang maaaring mga mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliranin sa paggawa. Ito ang mga katanungan na ating mahaharap sa ating pag-aaral tungkol sa paggawa dulot ng globalisasyon.

Ang iyong mahalagang kaalaman mula sa nakaraang aralin: tungkol sa konsepto ng Globalisasyon ay makatutulong sa mas malalim na pag-unawa at pagbibigay pansin sa araling ito.

Sa araling ito, ating tutuklasin ang mga dahilan ng pagkakatron ng iba't-iang suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon, implikasyon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa, mga mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliraning sa paggawa. Inaasahang sa pamamagitan ng mga gawain, babasahin, interactive activities sa modyul na ito, iyong masasagot ang mahalagang tanong na: **Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

Kaugnay nito laging isaisip, hanapin at tandaan ang mga sagot sa ating pangunahing katanungan.

Palagi nating napanonod sa telebisyon o di kaya ay marinig sa radio ang mga balita tungkol sa ating mga manggagawang Pilipino sa ibang bansa. Kapag narinig mo ang pahayag na ito, naaapektuhan ka ba? May ka pamilya ka ba na nasa ibang bansa? Ikaw ay nangangarap rin bang magtrabaho sa ibang bansa?

O anong sarap sanang mangibang bansa. Dahil uunlad ang ating buhay o katayuan sa pamumuhay. Subalit kung ito ay may magandang dulot, ito rin ay

masamang epekto. At ang unang maaapektuhan nito ay ang pamilyang Pilipino. Masarap pa rin kayang mangarap na mangibang bansa?

Bakit ba nangingibang bansa ang mga Pilipino? Ano-ano ang kalagyan ng ating mga manggagawa sa kanilang pangingibang bansa? Ano ang mga dahilan ng iba't-ibang suliranin nsa paggawa dulot ng globalisasyon, ang implikasyon nito sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa, at ano ang maaaring mga mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliranin sa paggawa. Ito ang mga katanungan na ating mahaharap sa ating pag-aaral tungkol sa paggawa dulot ng globalisasyon.

Ang iyong mahalagang kaalaman mula sa nakaraang aralin: tungkol sa konsepto ng Globalisasyon ay makatutulong sa mas malalim na pag-unawa at pagbibigay pansin sa araling ito.

Sa araling ito, ating tutuklasin ang mga dahilan ng pagkakatron ng iba't-iang suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon, implikasyon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa, mga mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliraning sa paggawa. Inaasahang sa pamamagitan ng mga gawain, babasahin, interactive activities sa modyul na ito, iyong masasagot ang mahalagang tanong na: **Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

Kaugnay nito laging isaisip, hanapin at tandaan ang mga sagot sa ating pangunahing katanungan.

☑ **LESSON AND COVERAGE:**

Sa modyul na ito, iyong susuriin ang nabanggit na katanugan sa susunod na aralin:

Aralin 2 – Sa Araling ito, iyong matututunan ang sumusunod:

1. Naipapaliwanag ang mga dahilan ng pagkakaroon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon.
2. Natataya ang implikasyon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa.
3. Nakabubuo ng mga mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliranin sa paggawa.

MODULE MAP:

Narito ang simpleng mapa ng nasabing mga paksa na nasasakop ng aralin:

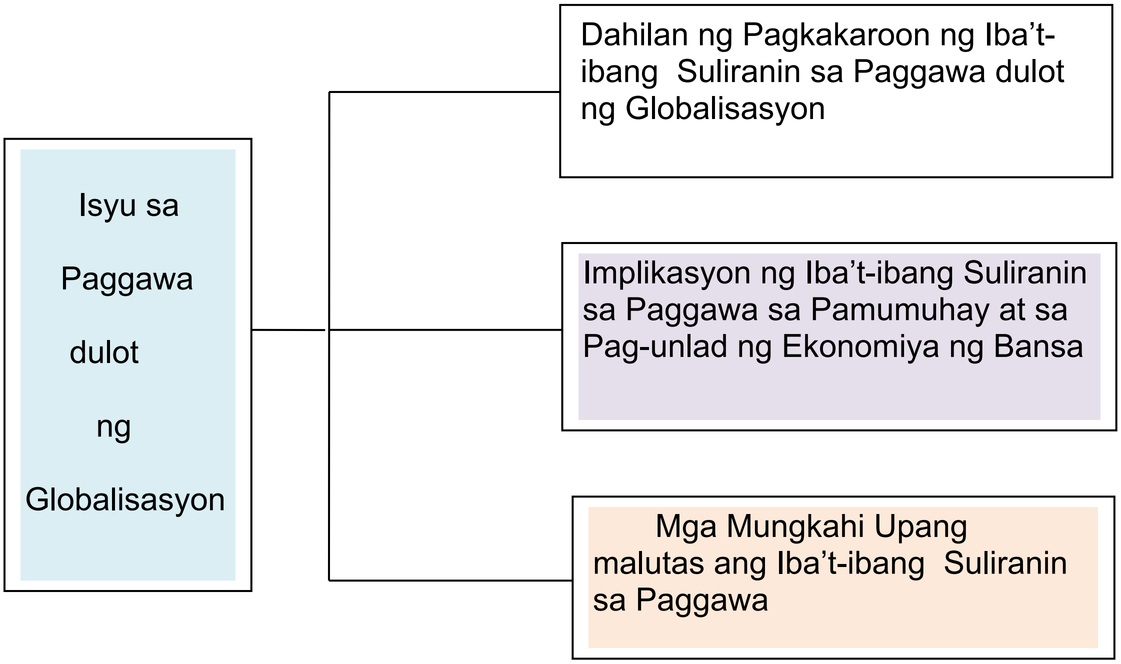

☑ **Inaasahang mga Kasanayan:**

Upang matugunan ng maayos ang pag-aral at matapos ang modyul na ito,kailangan mong pakatandaan at gawin ang mga sumusunod:

1. Matalinong nakapasusuri ng mga pinagkuhanan ng datos upang mas may malalim na pag-unawa sa aralin.
2. Nakapagsusuri ng mga sitwasyon na maging basehan ng paggawa ng mga mungkahi upang maibsan ang suliranin sa paggawa.
3. Nakapagpapaliwanag ng mga dahilan ng pagkakaroon ng mga suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon.
4. Napagtitimbang ang implikasyon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa.
5. Nakapagbubuo ng sariling mga mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliranin sa paggawa aypon sa tamang batayan.
6. Nakapagmumungkahi ng mga paraan sa tamang mga ahensya ng pamahalaan upang malabanan ang posibleng pangingibang bansa ng mga kapamilya.

Paunang Pagtataya:

Ating alamin ang lawak ng iyong nalalaman sa paksa ng modyul na ito sa pamamagitan ng pagsagot sa Pre-test. Pindutin mo lamang ang letra ng iyong sagot at kailangan mong sagutan ang lahat ng aytem. Pagkatapos ng iyong pagsagot ay malalaman mo na agad ang iyong nakuha. Pakatandaan ang mga aytem na hindi mo nasagot ng tama sapagkat mahahanap ang kasagutan nito habang pinagpapatuloy mo ang modyul na ito.

Pre Test

A

1. Anong uri ng globalisasyon ang mabilis na lumaganap sa buong daigdig?
   A. Pampulitika
   B. Pang-edukasyon
   C. Pang-ekonomiya
   D. Pangkultura

2. Alin sa sumusunod ang pangunahing dahilan ng pangingibang bansa o pag-migrate ng mga Pilipino?
   A. Makapag-aral sa mga tanyag na unibersidad sa ibang bansa
   B. Matuto ng makabagong kasanayan at kakayahan
   C. Makapaghanap buhay na may mataas na sahod
   D. Makapagbisita a makapaglibang sa mga makasaysayang pook

3. Alin sa mga sumusunod ang hindi nagpapakita ng mga dahilan ng migrasyon?
   A. Ang pandarayuhan ay nangyayari sanhi ng kawalan ng trabaho sa pamayanan.
   B. Ang pandarayuhan ay nangyayari sanhi ng mas magandang oportunidad sa ibang bansa.
   C. Ang pandarayuhan ay nangyayari sanhi ng pagkawasak ng pamilya.
   D. Ang pandarayuhan ay nangyayari sanhi ng digmaang sibil.

4. Mula sa larawan, ano ang positibong ipinapahiwatig nito sa ekonomiya ng bansa?

http://ts1.mm.bing.net/th?id=HN.607988097568476000&pid=15.1&H=117&W=160

A. Maraming produktong banyaga ang nakararating sa iba't ibang sulok ng mundo
B. Maraming krimen ang maaaring maganap mula sa iba't ibang bansa.
C. Maraming pamilya ang nawawalay sa isa't isa.
D. Maraming klaseng polusyon ang nangyayari sa iba't ibang sulok ng mundo.

5. Suriin ang ang larawan na nasa ibaba. Paano nakaapekto ang globalisasyon sa lokal na kultura ng mga bansa lalo na sa mga bansang papaunlad pa lamang tulad ng Pilipinas?

http://www.filipinopro.com/main/wp-content/uploads/2013/07/brain-drain.jpg

A. Ang pandaigdigang migrasyon ay nakakapagdudulot ng brain drain sa mga bansang papaunlad pa lamang.
B. Ang pandaigdigang kalakalan ay nakakapagsusulong ng kamulatan sa ibat-ibanag kultura.
C. Ibat-ibang uri ng hanapbuhay ang napupunta sa mga bansang papaunlad pa lamang.

D. Ang mga katutubong kultura ay nanganganib na mawala dahil sa pag-iisa ng kultura ng mga bansa sa daigdig na bunga ng globalisasyon.

6. Isang epekto ng globalisasyon sa ekonomiya ay ang restriksiyon sa pandaigdigang kalakalan gaya ng pagsasali sa proteksyonismo na nagbibigay ng masamang epekto sa mga bansang sumasang- ayon sa ganitong polisiya. Pag-aralan ang datos sa ibaba at sagutin ang tanong.

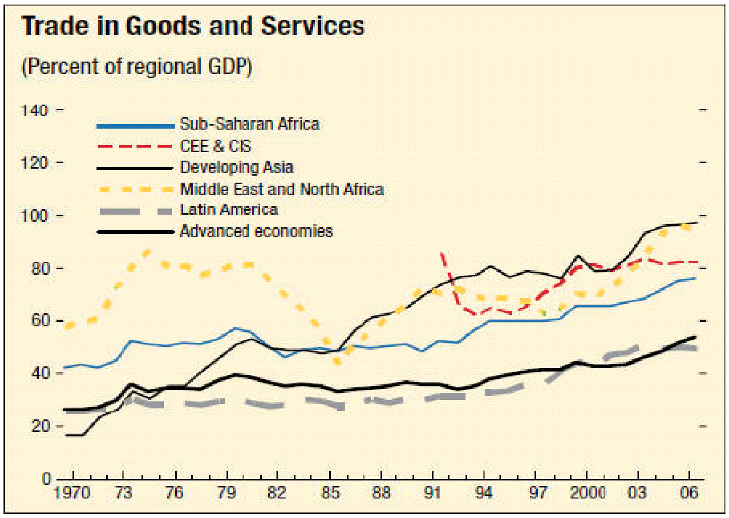

Aling rehiyon ang nakaranas ng 60% ng GDP noong 1970, umakyat subalit lumagpak sa 40% noong 1985?

A. Developing Asia
B. Middle East and North Africa
C. CEE & CIS
D. Advanced Economies

7. Isang epekto ng globalisasyon sa ating ekonomiya ay ang pagdating ng maraming kapitalista. Ano ang ipinahihiwatig ng caricature sa ibaba?

A. May dalawang uri ng kapitalista
B. Ang ating lipunan ay kapitalista
C. Ang mga kapitalista ang nagmamay-ari ng lupa, makina at pera

D. Milyun-milyong Pilipino ang manggagawa sa ilalim ng iilang kapitalista

8. Marami sa mga pamilya ng OFWs ay nakakaranas ng pangungulila sa kanilang kaanak na humahantong sa pagkawasak nito. Paano kaya sila matutulungan?
    A. Makisimpatya sa kanila.
    B. Magtayo ng isang samahan ng mga pamilya ng OFW upang gumabay sa kanila.
    C. Bigyan sila ng load pantawag sa kanilang kaanak.
    D. Bigyan sila ng sulat isa-isa.

M

9. Ang globalisasyon ay isang malaking hamon sa kaunlaran ng ating bansa. Tignan ang mga datos sa ibaba. Suriin ang mga datos sa ibaba. Paano kaya makakasabay ang Pilipinas sa mga hamon ng globalisasyon? Alin sa mga sumusunod na pamamaraan ang higit na makakatulong sa Pilipinas upang makasabay sa mga hamon ng globalisasyon?

DATOS 1:

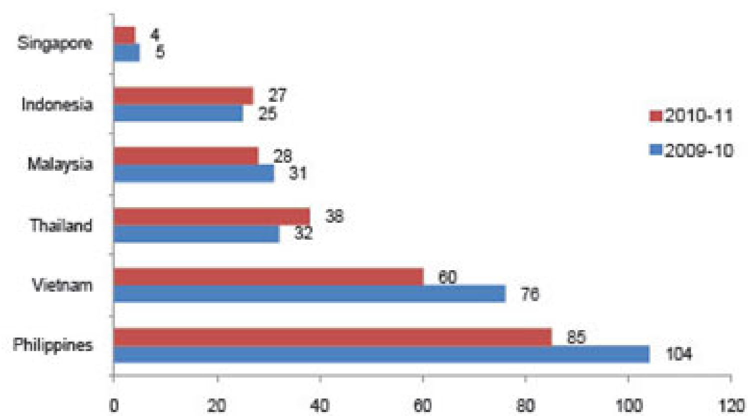

Source: WEF Global Competitiveness Reports; Total number of countries evaluated: 2009-10 (133); 2010-11 (139)

http://image.slidesharecdn.com/pnfsplandgrabbing-140605033040-phpapp01/95/public-participatory-process-in-response-to-landgrabbing-cases-the-philippine-context-4-638.jpg?cb=1401957156

DATOS 2:

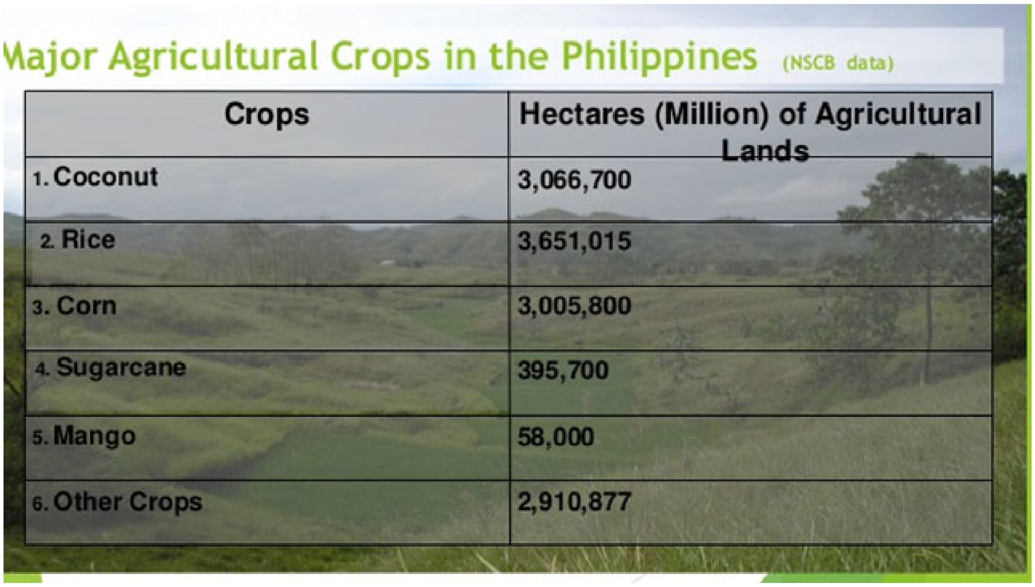

Major Agricultural Crops in the Philippines (NSCB data)

Crops	Hectares (Million) of Agricultural Lands
1. Coconut	3,066,700
2. Rice	3,651,015
3. Corn	3,005,800
4. Sugarcane	395,700
5. Mango	58,000
6. Other Crops	2,910,877

http://image.slidesharecdn.com/pnfsplandgrabbing-140605033040-phpapp01/95/public-participatory-process-in-response-to-landgrabbing-cases-the-philippine-context-4-638.jpg?cb=1401957156

DATOS 3:

http://farm9.staticflickr.com/8027/7180169348_8ce805ceb4.jpg

A. Kailangang pasimulan ang rebelyon sa imperyalistang globalisasyon at mga dikta ng IMF-WB/WTO dahil sa kapag nanatili sunud-sunuran, lulubog at lulubog din sa krisis ang bansa.
B. Kailangan ng patakaran sa industriyalisasyon ng ekonomiya upang mabawasan ang brain drain ng mga Pilipino at magkaroon modernisasyon ng agrikultura upang matugunan ang mga pangangailangan ng mga Pilipino at makapagluwas ito ng mga kalakal sa ibang bansa.
C. Pigilan ang pagpasok ng mga dayuhan sa Pilipinas upang walang maging kaagawang mga Pilipino sa mga oportunidad sa ating bansa.

D. Kailangang isulong ang patriotismo at nasyonalismo ng mga Pilipino upang mapigilan ang brain drain ng mga Pilipino.

10. Pag-aralan ang mga siniping bahagi ng mga artikulo tungkol sa Globalisasyon.

Unang Artikulo

SAPAGKAT TAYO AY MANGGAGAWA
TAYO AY SOSYALISTA

Bukluran ng Manggagawang Pilipino – NCRR

Noon ang SABI NG GOBYERNO....
ang Pilipinas ay kikilalanin bilang bagong tigre sa ekonomiya sa Timog Silangang Asya. Mula sa dati ay mahirap at naghihingalo ay tatanghalin tayo bilang bansang may pinakamabilis na *ratio* ng pag-unlad at kakain sa atin ng alikabok ang mga kalapit- bansa sa nakakabulag na bilis ng ating pananagana. Magkakandarapa kasi ang mga dayuhang korporasyon sa pag-uunahang makapag-negosyo sa ating bayan. Paano ba naman eh dito sa atin matatagpuan ang pinakamasarap na **putahe** sa pagni-negosyo : murang lakas-paggawa, mababait at hindi reklamador na mga trabahador **(it's more fun in the Philippines baby!).** Wag mag-aalala ang mga kapitalista; **protektodo** kayo ng gobyerno laban sa mga magri-reklamo...may mga batas kaya na magtitiyak na hindi mabibitin si **foreign investor** sa kanyang panggagahasa sa yaman ng bansa. Nariyan ang privatization, deregulation, liberalization at kung ano-ano pang syon para wala talagang istorbo sa malayang kalakalan at negosyo. Welcome to the free trade, welcome Globalization, welcome to the World Trade Organization (WTO)!
(http://bmpncrr.blogspot.com/2012_03_01_archive.html)

Ikalawang Artikulo

Pinangangambahan ang Mas Nagkakabaha-bahaging Daigdig

Marahil ang pinakamalaking ikinababahala tungkol sa globalisasyon ay ang ginawa nitong pagpapalawak sa agwat ng mayayaman at mahihirap. Bagaman ang kayamanan sa daigdig ay walang-alinlangang dumami, natipon naman ito sa iilang tao lamang at sa iilang bansa. Ang neto na halaga ng mga ari-arian ng 200 pinakamayayamang tao sa lupa ngayon ay nakahihigit nang 40 porsiyento kaysa sa pinagsama-samang kita ng mga taong nabubuhay sa planeta—humigit-kumulang 2.4 bilyon katao. At habang

patuloy na tumataas ang mga kita sa mayayamang bansa, nasaksihan mismo ng 80 naghihikahos na mga bansa ang *pagbaba* ng katamtamang kita sa nakalipas na sampung taon.

Ang isa pang pangunahing ikinababahala ay ang kapaligiran. Ang globalisasyon sa ekonomiya ay pinasigla ng mga impluwensiya ng pamilihan na mas interesado sa kita kaysa sa pangangalaga sa planeta. Ipinaliwanag ni Agus Purnomo, pinuno ng World Wide Fund for Nature sa Indonesia, ang hinggil sa problema: "Tayo'y patuloy na nagkukumahog sa pagsulong. Nag-aalala ako na sa loob ng isang dekada, tayong lahat ay magiging palaisip sa kapaligiran, subalit wala nang matitira pa para pangalagaan."

Ikinababalisa rin ng mga tao ang tungkol sa kanilang mga trabaho. Kapuwa ang mga trabaho at kinikita ay lalong nagiging di-tiyak, yamang ginigipit ng pagsasama-sama ng mga kompanya sa daigdig at matinding kompetisyon ang mga kompanya na gawing mas simple ang kanilang mga palakad. Ang pag-upa at pagsisante ng mga manggagawa ayon sa kasalukuyang pangangailangan sa pamilihan ay waring makatuwiran para sa isang kompanya na nababahala sa paglaki ng kita nito, subalit nagdudulot ito ng labis na kaligaligan sa buhay ng mga tao.

Ang globalisasyon sa internasyonal na pangangapital at dayuhang pautang ay nagharap ng isa pang salik para sa kawalang-katatagan. Maaaring magpautang sa papaunlad na mga bansa ang mga pandaigdigang namumuhunan subalit sa dakong huli ay biglang kukunin ang kanilang salapi kapag lumalala ang situwasyon sa ekonomiya. Ang gayong malakihang paglalabas ng salapi ay makapagpapabulusok sa maraming bansa sa krisis sa ekonomiya. Ang krisis sa pananalapi sa Silangang Asia noong 1998 ang nagpangyari na mawalan ng trabaho ang 13 milyong tao. Sa Indonesia, nabatid mismo ng mga manggagawang hindi natanggal sa trabaho na nabawasan nang kalahati ang halaga ng kanilang kinikita.

Kung gayon, mauunawaan na ang globalisasyon ay naghaharap ng mga pangamba at gayundin ng mga pag-asa. May dahilan ka ba para pangambahan ang globalisasyon? O inaasahan mo bang mas mapauunlad nito ang iyong buhay? Nabigyan ba tayo ng dahilan para maging optimistiko hinggil sa hinaharap dahil sa globalisasyon? Sasagutin ng ating susunod na artikulo ang mga katanungang iyan. (http://wol.jw.org/en/wol/d/r27/lp-tg/102002361)

Ikatlong Artikulo

Globalisasyon at pagtaas ng pamasahe

Light Rail Transit/Metro Rail Transit (LRT/MRT) at taksi ngayon; dyip, traysikel at bus naman bukas. Aba, baka pati mga nagpapatakbo ng

kuliglig,de-padyak at karitela, makisali na sa napipintong pagtaas ng pamasahe.
Ito ang mga pagkakataong umiinit na lang ang ulo ng mga tao at itinaaas ang kamay sa pagsuko. Alam ko na ang nasa isip mo: "Hay naku, bakit ba nagpapatuloy ang sitwasyong ito? Bakit nangyayari ito sa panahon ng daang matuwid ni Pangulong Noynoy Aquino?"
Seryoso ang iyong diskurso, pero paminsan-minsa'y nadaraan pa rin sa biro ang problema: Kailan kaya maiisipan ng gobyernong magpataw ng buwis sa paglalakad sa bangketa? Maniningil na rin kaya ang gobyerno sa mga tao habang sila'y naghihintay ng masasakyang dyip, bus o taksi sa kalsada? Aba, baka pati pagpila sa istasyon ng LRT/MRT ay pagkakakitaan na rin nila!

Siyempre, imposible naman yatang magkatotoo ang mga birong ito, bagama't hindi rin natin alam kung ano ang mangyayari bukas. Baka sa paggising sa umaga, biglang bumalaga sa atin ang mapait na katotohanan: Ang biro noon ay polisiya na ngayon!

Sa mga pagkakataong ito, iiling ka na lang ba't hahayaang mabutas ang bulsa? Tatanggapin mo na lang ba ang pagtataas ng pamasahe bilang bahagi ng ating kaawa-awang buhay sa isang naghihirap na bansa?

Kung paniniwalaan kasi ang pamahalaan, hindi maiiwasan ang pagtaas ng pamasahe. Una, tumaas ang singil sa *toll* ng mga pangunahing *expressway*. Ikalawa, patuloy ang pagtaas ng presyo ng mga produktong petrolyo sa pandaigdigang pamilihan. Ikatlo, kailangang gumastos ng mga nangangasiwa sa LRT at MRT para mapaganda ang serbisyo sa tinatayang 500,000 pasahero ng mga ito araw-araw. Alam nating lahat na ang mga salik na ito'y may direktang epekto sa singil sa pamasahe.

Hindi ko po ikinakaila ang realidad ng mga ito. Ang hindi lang katanggap-tanggap sa akin ay ang "ginagawa" ng mga nasa kapangyarihan sa gitna ng pagtaas ng pamasahe. Tila ang estratehiya lang nila ay kumbinsihin ang taumbayang tanggapin ang sitwasyong ito dahil sa mga kondisyong labas sa kontrol ninuman. Pangunahing argumento kasi ng gobyerno ang pagtaas ng krudo at mga produktong petrolyo sa pandaigdigang pamilihan, pati na ang desisyon ng mga korporasyong may kinalaman sa mga *expressway* at LRT/MRT na sa tingin nila ay may "*business sense*" naman.

Sa aking palagay, mayroon tayong pundamental na problema sa kasalukuyang pamahalaan: Tulad ng edukasyon at iba pang batayang serbisyo, tinitingnan ang pampublikong transportasyon bilang negosyo. Nagiging katanggap-tanggap tuloy para sa mga nasa kapangyarihan na ang pamasahe sa LRT/MRT ay ayon sa itinakdang halagang dapat na may kita (*profit*). Sa konteksto ng pamasahe sa bus, dyip, taksi, traysikel at iba pang moda ng transportasyon, hindi na nagiging mapanlikha ang mga nasa kapangyarihan para siguraduhing hindi lalong mahihirapan ang mga

kakarampot ang kita para makarating sa pupuntahan nila. Kahit na sabihing may regulasyon sa pamasahe ng dyip, taksi at ilang linya ng bus (*deregulated* na po kasi ang pamasahe sa *provincial bus lines* noon pang dekada 90), ang pagtaas ay nangyayari pa rin dahil sa deregulasyon sa *downstream oil industry*.

Sa kontekstong ito, ang pang-matagalang solusyon sa pagtaas ng pamasahe ay hindi pagtitipid o paglalakad, o anumang kagyat na hakbang tulad ng pagbibisikleta o pag-oorganisa ng *car pool* sa eskuwelahan o opisina. Bagama't nakakatulong ang mga ito, hindi pa rin natutugunan ang mga kontrobersiyal na polisiyang ugat ng ating problema.

At ang mga polisiyang ito'y naaayon sa globalistang tunguhin, lalo na sa usapin ng deregulasyon at pribatisasyon.

Gaya ng nabanggit kanina, ang deregulasyon sa *downstream oil industry* ay may direktang epekto sa pamasahe, kaya nararapat lang na malalimang pag-aralan ang alternatibo dito, ang pagsasabansa ng industriya ng langis. Bago pa man ang pagpapatupad ng unang Downstream Oil Industry Deregulation Act noong kalagitnaan ng dekada 90, marami nang pag-aaral na isinagawa tungkol sa *nationalization*. Hindi po ito walang-lamang retorika dahil may mga partikular na panukala't hakbang tungkol dito tulad ng pagkokontrol sa presyo at pagtatanggal ng buwis sa mga produktong petrolyo, pati na ang pagkakaroon ng *buffer fund* para masiguradong hindi tayo apektado ng mga hindi-inaasahang pangyayari sa pandaigdigang pamilihan.

Tungkol naman sa pribatisasyon, hindi dapat ibigay sa kamay ng pribadong negosyo ang pangangasiwa sa LRT/MRT at *expressways*. Parati't parating may dahilan ang mga negosyante para itaas ang mga presyo ng kanilang produkto't serbisyo, at higit na mas marami ang kanilang argumento kung bakit hindi maaaring ibaba ang mga ito. Hindi natin maaasahan sa mga negosyanteng isipin ang kabutihan ng nakararami sa pagtatakda ng kanilang sisingilin.

Sa huling pagsusuri, may kagyat na pangangailangang tutulan natin ang pagtataas ng pamasahe. Pero may pangmatagalang hamon para patuloy na tuligsain ang mga polisiyang patuloy na nagpapahirap sa atin, tulad ng konsumisyong mas kilala sa salitang globalisasyon.

- See more at: http://pinoyweekly.org/new/2011/01/globalisasyon-at-pagtaas-ng-pamasahe/#sthash.YZDa1qnI.dpuf
(http://pinoyweekly.org/new/2011/01/globalisasyon-at-pagtaas-ng-pamasahe/)

Mula sa tatlong artikulong iyong nabasa, mahihinuha mo na ang globalisasyon ay:

A. Katanggap-tanggap sa karamihan bilang polisiyang pang-ekonomiya ang globalisasyon.
B. Maraming Pilipino ang naging biktima ng mga elemento ng globalisasyon.
C. Masama ang epekto ang dulot ng globalisasyon sa ekonomiya ng isang bansa lalo na sa mga manggagawa.
D. Kailangan ng pamahalaan na gumawa ng mga pamaraanan upang di masyadong maramdaman ang masamang epekto ng globalisasyon sa karaniwang mamamayan

11. Ang transnational crime ay isang seryosong krimen na isinasagawa ng ng isang organisadong grupong kriminal na may layuning magkamal ng salapi. Suriing mabuti ang mga larawan sa ibaba.

Larawan 1:

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.608048755394086737&pid=15.1&P=0

Larawan 2:

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.607986559969263639&pid=15.1&P=0

Larawan 3:

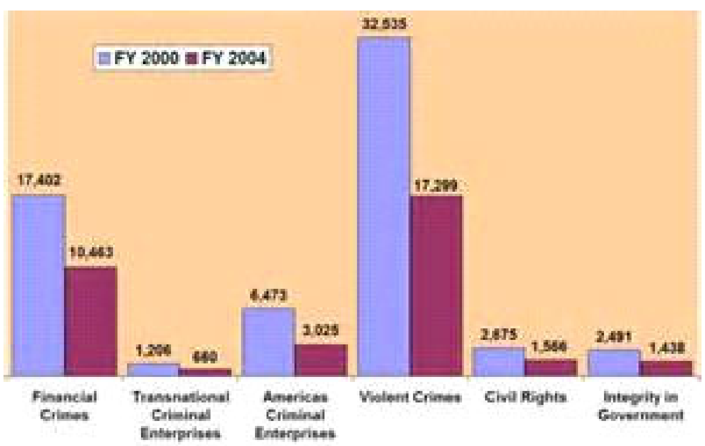

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.608051396799430892&pid=15.1&P=0

Alin sa mga sumusunod na hakbang ang pinakamainam na solusyon upang malutas ang o maiwasan ang transnational crimes ng mga bansa sa buong mundo?

A. Gumawa ng sariling polisya sa migrasyon upang maiwasan ang terorismo.
B. Maglaan ng pondo pansuporta sa mga nagsusulong ng taransnational crimes.
C. Makipagpalitan ng kaalaman at intelligence report sa ibang bansa upang maisulong ang seguridad ng rehiyon.
D. Isara ang bansa sa mga dayuhan upang masigurong walang terorista.

12. Ang globalisasyon ay nagdala ng mahalagang pagbabago sa mundo. Suriin ang mga datos sa ibaba. Bakit naging mahalaga ang pagbabagong dala ng globalisasyon?

DATOS 1:

http://theafricanamericanclarioncall.com/wp-content/uploads/2011/07/image_thumb2.png

DATOS 2

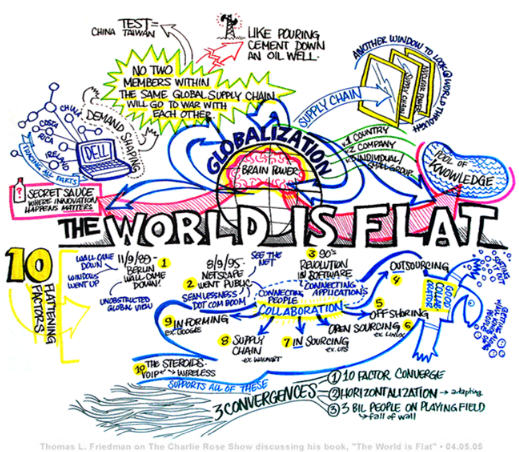

https://asteriaforberry.files.wordpress.com/2011/10/thewordisflat2.gif

DATOS 3:

https://www.youtube.com/watch?v=vtcHF0XTzCM
Ito ay bidyo na nagpapakita ng mga implikasyon ng globalisasyon

A. Nalulugi ang mga tradisyunal na negosyo ng mga katutubo.
B. Mataas ang taripa ng mga produktong kinakalakal sa ibang bansa.
C. Naging malaya ang pagdaloy ng capital, salapi, kalakal at kultura mula at papunta sa ibat-ibang destinasyon.

D. Nahikayat na isara ng mga mahihirap na bansa ang kanilang negosyo sa mga dayuhan.

13. Malimit hindi nababanggit ang epekto ng migrasyon paggawa sa tatanggap o nagpapadala ng lakas paggawa. Alin sa mga pahayag na ito ang nagsasaad na nakakabenepisyo ang papapadala at pagtanggap ng migranteng manggagawa?
    A. Ito ay isang one-way flow na pabor sa bansang nagpapadala.
    B. Ang migranteng manggagawa ay isang asset sa nagpapadala at tumatanggap na bansa kahit saan man sa mundo.
    C. Ang mga migranteng manggaggawa ay pasanin ng tumatanggap na bansa.
    D. Napeperahan ng mga bansa ang kanilang ipinapadalang migranteng manggagawa

14. Marami ang naniniwala na ang globalisasyon ay nakabatay sa pang-aabuso. Totoo ba ito?
    A. Oo, dahil marami ang nag-iisip na nag isang taong namumuhunan o nagnenegosyo ay umuunlad sanhi ng kanyang pang-aapi.
    B. Oo, dahil ang paraan lamang na yumaman ka ay ang pagkuha ng pagmamay-ari ng iba.
    C. Hindi, dahil napakalawak ng pagkakataong binibigay at nakukuha sa kalakalan na kung saan ang parehong partido (mamumuhunan at manggagawa) ay nakikinabang.
    D. Siguro, dahil marami ngayon ang naabusong manggagawa mula sa ibang bansa.

T

15. Ayon sa POEA (Philippine Overseas Employment Administration) ngayon ay tinatayang 2,000 araw araw ang mga Pilipino na umaalis ng bansa sa pamamagitan ng ang 1600 opisyal na ahensiya sa emigration, at bawat taon ay umaabot ng 1.3 milyong Pilipino ang nagtutungo ng ibang bansa. Ano ang maaaring hakbang ng pamahalaan upang matulungan ang mga manggagawang Pilipino?
    A. Gumawa ng mga polisiyang proprotekta sa mga manggagawang Pilipino sa ibayong dagat.
    B. Tanggapin nang malugod ang mga donasyong ibinibigay ng mga OFW at OCW sa mga nasalanta ng kalamidad.
    C. Maging mahigpit sa mga remittances ng mga Pilipino.
    D. Hayaan silang pagmalupitan at makulong sa ibang bansa.

16. Pinanganagambahan ng mga lider at mga mamamayan ng ibat ibang bansa ang dumarami at lumalalang kaso ng transnational crimes tulad ng terorismo. Isa sa mga sinusulong ng Kongreso ay ang paggawa ng polisiya. Bilang isang mambabatas, paano mo tatayain ang isang epektibong polisiya?

A. Ang polisiya ay tatayain ayon sa nilalaman, pagkamalikhain, organisasyon at kaangkupan.
B. Ang polisiya ay tatayain ayon sa nilalaman, sistematikong pamamaraan at impak sa manonood.
C. Ang polisiya ay tatayain ayon sa nilalaman, organisasyon at datos o estadistika.
D. Ang polisiya ay tatayain ayon sa nilalaman, organisasyon, kaangkupan at sistematikong pamamaraan.

17. Magkakaroon ng pagtitipong rehiyonal ng mga kinatawan ng labor parties sa NCR. Layon ng pagtitipon ng grupong ito ang maipamulat sa mamamayan ang makatotohanang kondisyon ng mga lakas paggawa lalo na ang epekto nito dulot ng globalisasyon. Alin sa mga sumusunod na pamamaraan ang makakapagbigay ng malalim at malawak ng pag-unawa sa kondisyon ng lakas paggawa ng Pilipinas?
    A. Pagsagawa ng sarbey
    B. Pag organisa ng kilos protesta
    C. Paghain ng panukala o bill
    D. Paggawa ng Case Study

18. Dahil globalisasyon, marami ang nagiging kakompetensiya ng mga karaniwang kalakal ng mga maliliit na negosyante. Bilang economic adviser ng Pangulo, ano ang maimumungkahi para matulungan sila?
    A. Hayaan silang magbenta kahit saan nila gusto.
    B. Huwag silang magbayad ng buwis upang lumaki ang kita sa negosyo.
    C. Gumawa ng programang maglalaan ng karagdagang pondo upang makipagsabayan sa mga dayuhan.
    D. Gumawa ng anunsiyo na hayaan na lamang magnegosyo ang mga dayuhan sa kanilang lugar.

19. May okasyon ng pagsasama-sama ng mga ahensya na tumutugon sa mga problema sa lakas paggawa. Inimbitahan kang maging kritiko sa isang paligsahan sa pinaka-tumpak na Labor Developmental Plan ng mga presenters. Paano mo susukatin ang isang matalino at matatag na developmental plan?
    A. Dami ng pamamaraan ng paglutas
    B. Dami ng mgga kasangkot na ahensya at sangay ng pamahalaan
    C. Kaangkupan, nilalaman at organisasyon nito
    D. Kakapalan, kagandahan at presentasyon nito

20. Ang ating bansa ay mayaman sa mga agrikultural na produkto. Ang ating pangulo ay nagnanais na paigtingin ang agrikultura ng ating bansa upang makasabay ang ating bansa sa mga hamon ng globalisasyon. Ikaw ay isang kawani ng Department of Agrarian Reform, ano ang maari mong maimungkahi sa pangulo na siyang makakatulong sa pagpapaunlad ng ating agrikultura?
    A. Pag-aralin ang mga magsasaka upang lumawak ang kanilang kaalaman sa pagsasaka.
    B. Magkaroon ng pangmatagalang programa para sa magsasaka na nagbibigay sa kanila ng pondo upang makabili ng sapat na pataba, butil at makabagong teknolohiya upang maparami ang kanilang ani.
    C. Mamahagi ng lupa sa mga magsasaka upang lumaki ang kita nila.
    D. Bigyan pa ng iba pang hanapbuhay ang mga masasaka upang magkaroon sila ng sapat na kita para sa kanilang kabuhayan.

PAGTUKLAS

Ang pagkakasali ng Pilipinas sa proseso ng globalisasyon ay matatahak sa pamamagitan ng ating mahabang kasaysayan ng pananakop. Mula noong kolonisasyon ng mga Espanyol, ang local na pagpoprodyus ay naaayon sa pangangailangan ng Espanya sa pandaigdigang pangangalakal. Ito ay lumala noong panahon ng Amerikano at Hapon, at maging sa kasalukuyan.

Ang papel na ginagampanan ng Pilipinas sa Globalisasyon ay bilang pinagkukunan ng mga likas na yaman, taga-konsumo ng sobrang podukto at kapital, at taga suplay ng murang lakas paggawa.

Dahil sa mahalagang papel na ito, nagkakaroon ng mga Isyu sa Paggawa dulot ng Globalisasyon. Ito ay may mga dahilan, implikasyon sa pamumuhay at ekonomiya ng bansa at ating magiging mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliranin sa paggawa. Ang kaalaman ukol sa pangunahing konsepto ng Globalisasyon ay makatutulong nang malaki sa pagsasaalang alang mga mga mungkahi upang malutas ang suliranin sa paggawa..

Bilang mag-aaral, may magagawa ka upang maibsan ang mga suliraning ito sa pamamagitan ng mga mungkahi upang maibsan ang suliranin sa paggawa.Ngunit sa puntong ito, **paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

GAWAIN 1. Pagtuklas ng Ating Yaman

Deskripsyon: Buksan ang website na ito. Galawin ang marker upang Makita ang taon na nais mong pag-aralan tungkol sa limang kategorya na nasa ibaba. I-click ang bansang Pilipinas upang lumabas ang graphic presentation ng datos tungkol sa ating bansa.
Website:
Nakikita mo rin ba ang mga isyung ito sa iyong kapaligiran?

http://www.ey.com/GL/en/Issues/Business-environment/The-Globalization-Index-2011-interactive-time-line - Ang website na ito ay nagpapakita ng lawak ng mga malalaking bansa sa buong daigdig ayon sa GDP at knoeksyon nito sa ekonomiya. Ang mga indikasyon nito ay nahahati sa limang malalawak na kategorya.

1. Openness to trade
2. Capital movements
3. Labor movements
4. Exchange of technology and ideas
5. Cultural integration

Pamprosesong Tanong:

1. Ano ang lebel ng globalisasyon ng Pilipinas sa mga sumusunod na taon:1995, 2004, 2008 at 2014?
2. Anong indikeytor ang may pinakamataas na bahagdan ang Pilipinas sa mga 1995, 2004, 2008 at 2014?
3. Aling kategorya may pinakamataas na antas ng globalisasyon ang ating bansa?
4. Paano nakatutulong sa ating pag-unawa ang mga datos tungkol sa lebel ng globalisasyon sa pangkabuuang ekonomiya ng bansa?
5. Naaayon ba ang lebelo antas ng globalisasyon sa katatagan ng isang bansa?
6. **Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

GAWAIN 2. Pagsagot ng Map of Conceptual Change

Deskripsyon: Sagutin ang unang kahon ng Generalization Table

Pansamantalang Kaisipan Tungkol sa Paggawa	Aking natuklasan at Pagwawasto ng Kaisipan	Ebidensya na Nagsusuporta	Mga Kondisyon	Ang Aking pagbubuod
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

? Pamprosesong Tanong:

1. Ano ang mga pangunahin mong kaisipan tungkol sa isyu sa Paggawa?
2. Ano ang mga posibleng dahilan ng mga isyung

Kung kayo ay tapos na ay pindutin ang Submit Button.

Ating tingnan kung paano sinagot ng mga kaklase ang Generalization Table at ihambing ang kanilang ideya sa iyo. Habang ikaw ay naghahambing, matutuklasan mo na ang iyong mga ideya ay naaayon sa pamantayan.

Ang sagot mo saunang kolum ay siyang gagabay sa iyong patuloy na paglilinang ng kaalaman tungkol sa paksa. Ito rin ang tutulong sa iyo upang tuklasin ang kasagutan kung p**aano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

Tukuyin rin natin sa pag-aaral na ito ang iba pang mahahalagang katanungan na magpapalalim sa ating kaalaman tungkol sa paksa.

Ano ang mga dahilan ng pagkakaroon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon?
Ano ang implikasyon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa?

Anong mga mungkahi ang iyong mabubuo upang malutas ang iba't-ibang suliranin sa paggawa?

Pagtatapos ng Pagtuklas:

Sinubukan mong sagutin ang mga naunang katanungan. Sa ating pagtatalakay matutunan mo rin ang iba pang mga konsepto na tutulong sa iyo upang maisagawa ang isang Case Study Ukol sa Problema sa Paggawa.

PAGLINANG/ PAGPAPATIBAY

Ang iyong layunin sa bahaging ito ay pag-aralan at unawain ang ang mga dahilan ng pagkakaroon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon, implikasyon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa, at pagsasaalang-alang ng mga mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliranin sa paggawa.

Ano ang paggawa? Ano ang globalisasyon? Paano nagkakaroon ng mga suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon, ano ang epekto nito sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ejkonomiya? Paano naman ito malulutas?

Iyo ring aalamin mula sa mga impormasyon at datos ang iba't-ibang mga mungkahi o programa ng pamahalaan upang mapangalagaan ang kapakanan ng ating lakas paggawa lalo na ang mga OFWs.

Atin ring tuklasin na may katalinuhan kung p**aano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

Ating ipagpatuloy ang pag -aaral sa pamamagitan ng pagbasa ng mga artikulo tungkol sa paksa.

GAWAIN 3. Alamin Mo !

Pagbabasa ng artikulo

Deskripsyon: Basahin na may panunuri sa mahahalagang ideya tungkol sa aralin.

Teksto 1

Kabanata V: Sanhi at Bunga ng Pagdami ng mga Overseas Filipino Workers

A. Mga pangunahing sanhi
   Maraming sanhi ng paglabas ng mga manggagawang Pilipino sa bayang sinilangan. Batay sa teorya ni David Ricardo, ang '*labor theory of value'*, ang halaga ay nagmumula sa paggawa, ngunit paano nga ba gagawa kung wala rin namang posisyong nakalaan para sa mga manggagawa? Isa sa mga pangunahinng salik nito ay ang "malala" nang kawalan ng trabaho dahil sa

krisis pang-ekonomiya na tinatamasa ng bansa. Ayon kay Susan Ople, isang undersecretary sa '*tulay*' program at ng Ople Center, totoo nga marahil na kulang pa rin sa pondo ang inaalok ng gobyerno sa sektor ng serbisyo, industriya at paggawa. Dahil sa kawalan ng trabaho sa bansa, natutulak na mangibang-bayan ang mahigit sa 8.3 milyong Pilipinong migranteng manggagawa o ang mga *Overseas Filipino Workers* (OFWs). Araw-araw 3,400 OFWs ang naipapadala sa ibang bansa para magtrabaho, at nakabatay naman ito sa 2009 estatistika ng DOLE ukol sa bilang ng mga umaalis na OFW sa bansa. Patunay ito na paparami pa ring manggagawa ang naghahanap ng trabaho sa ibang bansa dahil sa kawalan ng sapat na trabahong lokal. Ayon kay Romeo Lagman, kasalukuyang *undersecretary for employment and manpower development* ng DOLE, napakalaking kawalan ito sa parte ng Pilipinas dahil karamihan ng mga umaalis ay mga bagong tapos pa lamang sa kolehiyo at napipilitang magtrabaho sa ibang bansa sa pag-asang doon matatamasa ang seguridad sa trabaho. Itinuturing namang *"brain waste"* para sa mga bansang pinupuntahan nila dahil ang mga OFW ay pumapasok sa mga trabahong mas mababa sa antas ng kanilang kasanayan. Ilang halimbawa nito ay mga doktor na namamasukan bilang nars, at mga guro na ngayon ay mga *caregiver* at *domestic helper*. Ito ang masalimuot na katotohanan: hindi isinasama ng lokal na pamahalaan ang mga OFW sa pagtataya ng bilang ng empleyo at disempleyo kahit na ang penomenon ng migrasyon ng paggawa ay bunga ng kawalan ng trabaho sa bansa. Pero kung talagang susukatin ang lawak ng kawalan ng trabaho sa lokal na ekonomiya, dapat isaalang-alang na kung sana'y may mapagkukunang hanapbuhay na sumasapat sa kanilang pangangailangan ay hindi gugustuhin ng mga migranteng manggagawa na iwan ang kanilang pamilya para lang mamasukan sa ibang bansa.

Isa pang salik ng pagdami ng mga Pilipinong migranteng manggagawa ay ang mababang pasahod. Paulit-ulit na nababanggit ang realidad na kulang ang sweldo para tugunan ang pangangailangan ng mga manggagawa at pamilya nito at ito na lang ang laging idinaraing ng mga miyembro ng *Federation of Migrant Workers* sa pangunguna ng kanilang Pangulong si Francisco Aguliar Jr. Inililinaw na hindi ito pangunahing bunga ng kagustuhan ng indibidwal na maghanap ng iba pang trabaho, kundi dahil itinutulak siya ng pangyayaring mababa ang sweldo at 'di sapat ang kinikita para mabuhay ang pamilya. Mahalagang talakayin kung bakit sa kabila ng mga batayan para sa makatwirang pagtataas ng sahod ay higit na mababa ang pinagkaloob ng pamahalaan. Sa totoo lang, sadyang pinababababa ang halaga ng paggawa sa bansa dahil ito ang esensya ng "*cheap labor policy*" ng gobyerno.

B. Disbentahe ng pagiging OFW

Marami nang masasamang epekto ang naidudulot sa mga OFW sa paglisan nila sa kanilang bayang sinilangan. Sa katunayan, sa nakalipas na anim na taon, 537 kaso na ang dumaan sa mabusising kamay ng mga opisyales ng Kagawaran ng Ugnayang Panlabas. Dahil sa mga nakaaalertong pangyayaring

ito, ilan sa mga tulong na ginagawa ng ahensiya ay ang pagtatalaga ng mga lokal na konsul at embahada ng Pilipinas na susuporta at handang umagapay sa mga kasalukuyang kondisyon ng mga OFW sa bansang pinagtatrabahuhan. May ibang nabigyan ng '*pardon'* ukol sa ipinataw na *death penalty* at may ibang umuwi na lamang sa bansa na '*tuwid na ang paa.'* Ayon kay Raymark Altrejo, isa sa mga propesor ng Ekonomiks sa isang paaralan, ilan sa mga kasaklap-saklap na kasong lagi na lang kinakaharap ng mga OFW ay ang tulad ng mga pangingidnap, hindi makatwirang pagmaltrato sa kanila ng amo, iba't ibang uri ng pang-aabuso at ang matindi ay ang pamamaslang dahil sa ipinagtanggol lamang nila ang kanilang karapatan. Isa pa sa tila '*kaaway*' na ng mga nangagarap na maging OFW ay ang mga tinatawag na '*illegal recruiters.'* Ayon sa librong *Gabay Bago ka umalis ng Bansa*, ang mga ito ay nangagako ng mga bigating trabaho at kahina-hinalang mabilis ka kaagad matatanggap gawa na rin ng mabilis na pagproseso ng iyong mga papeles, partikular na sa kontrata upang makaalis ka kaagad ng bansa. Magagawa ka pa nilang maglabas sa bulsa ng mga katakot-takot na malalaking pera na lagpas na sa itinalaga ng *labor and employment* bilang paunang bayad o *loan*. Kapag napawalang bisa ang kaso o di naman kaya ay peke ang Visang ibinigay sa mga OFW ay uuwi na lamang sila sa bansang sinilangan ng luhaan. Ito ay dahil sa mahihirapan nang makabalik ang mga manggagawa dahil may rekord na ito sa kanilang pinirmhang kontrata pati na rin sa bansa kung saan nagawa krimen. Maaaring sabihin na kung lagi na lang ganito ang kahihinatnan ng mga OFW, bababa ang perang naipadadala na sumusuporta sa pagiging matatag ng ekonomiya at lubusan itong manghihina.

Ang artikulong ito ay nai-post sa :Posted by Bulwagan ng Karunungan at 8:22 AM

Tunghayan mo rin ang video na ito upang mas maunawaan mo a ng isyu.

1. https://www.youtube.com/watch?v=tpGh4ZfzEm0 –ito ay naglalaman ng pagtalakay nh isyu na: Mabuti ba o masama sa bansa ang pagdami ng OFW?

   Pagkatapos mabasa ang teksto at mapanood ang video, sagutin ang sumusunod na tanong.

Pamprosesong tanong:

1. Ano-ano ang mga dahilan ng pangingibang bansa ng mga manggagawang Pilipino?
2. Ano-anong mga suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon ang nabanggit sa artikulo?
3. Anong mga hakbang kung meron, ang nabanggit sa artikulo upang maibsan angsuliranin ng mga manggagawang Pilipino?

4. Paano ang pangingibang bansa ng manggagawang Pilipino nakatutulong sa pagiging matatag ng ekonomiya ng bansa?
5. **Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon**

Ang pangingibang bansa ng Pilipinas ay dulot ng Globalisasyon. Dahil dito, ang manggagawa ay mas may malayang kakayahan na magtrabaho sa ibang bansa dulot ng pangangailangan ng mga ito sa umuusbong na ekonomiya ng ibang mga bansa.

Mula sa artikulo sa itaas, ating gawan ng buod ang nilalaman nito sa pamamagitan ng isang graphic organizer sa ibaba.

Mga Dahilan ng Pangingibang Bansa ng Mangggagawang Pilipino ayon kay:	Mga Dahilan
1. David Ricardo	
2. Susan Ople	
3. Romeo Lagman	
4. Francisco Aguilar, Jr.	

Gamit anf Fish Bone Strategy o map, isulat ang bunga o epekto ng mga dahilan ng Pagdami ng mga OFWs.

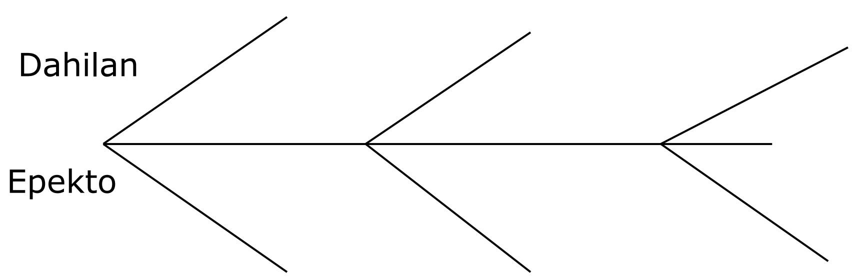

Tutuloy tayo sa susunod na gawain.

GAWAIN 4. Ano ang Datos?

Pagbasa at Pagsuri ng Datos

Deskripsyon: Basahin ang teksto ng may pag-unawa.

Teksto 2

On Human Rights Day: 25 Million Filipinos Denied Right To Work*IBON Special Report | 8 December 2009 Reference: Mr Sonny Africa (IBON research head)*

As International Human Rights Day is observed this week, millions of Filipinos are deprived of the right to decent work, one of the most basic economic rights.

According to research group IBON, decent work is a vital starting point for human development. However a job in itself is not enough: workers have a right to decent wages, salaries, benefits and working conditions. If all these are considered, this means that some 25.2 million Filipinos are either jobless or in poor quality work - the unemployed, unpaid family workers, own-account workers and non-regular wage and salary workers combined.

Even before the global crisis that erupted late last year, the Philippines was already facing the worst joblessness in its history. The final quarterly Labor Force Survey (LFS) results for 2009 will be released on December 15: these will likely show that things have gotten even worse.

In 2008, there were some 4.4 million unemployed with a true unemployment rate of around 11.5%, the most number of jobless Filipinos in the country's history. These estimates try to correct for the government's change in definition of "unemployed" in April 2005 which reduces the number of unemployed by around 1.5 million and the unemployment rate by around 3.5 percentage points.

The average unemployment rate for the period 2001-2008 is 11.3% which is the worst eight-year period of sustained high joblessness since 1956 or as far back as records go back to. Unemployment rates were much lower in 1956-1960 (8%), 1961-1970 (7.3%), 1971-1980 (5.4%), 1981-1990 (10.2%) and 1991-2000 (9.8%).

This trend is unchanged even if we consider two major changes in methodology: the change in labor force coverage in 1976 (when the threshold age for being considered part of the labor force was raised from ten years old to 15 years old) and the change in the reference period in 1976-1987 (when the past quarter was used, instead of the past week reference period used before 1976 and from 1987 until today). The current crisis of joblessness would probably be even more pronounced without these two changes.

The figure of 4.4 million unemployed however still grossly understates the seriousness of the country's jobs crisis. There is also the poor quality of so many jobs created with millions more in insecure, unprotected, and poorly or non-earning work. In 2008 among those considered employed were 4.2 million "unpaid family workers" and 12.1 million "own-account workers" stereotypically covering those in informal sector work.

To this can also be added 4.5 million non-regular wage and salary workers or those with casual, contractual, probationary, apprentice or seasonal status. This is estimated by extrapolating the finding of the 2007/2008 BLES Integrated Survey (BITS) of the Bureau of Labor and Employment Statistics (BLES) that some one in four workers in non-agricultural establishments with 20 or more workers had non-regular status.

This poor quality of much work is already partly reflected in the underemployment figure in 2008 of 6.6 million which covers those employed but nonetheless still looking for more work and income. Also, in 2008 around 11.9 million or over one in three jobs (35.5%) were in just part-time work.

The 25.2 million Filipinos denied of decent work is equivalent to 65.4% of the country's labor force of some 38.5 million in 2008 (the labor force figure also adjusting for the April 2005 change in definition).

The domestic jobs crisis goes far in explaining the unprecedented forced migration happening. The latest official estimate of the stock of overseas Filipinos is 8.73 million as of end-2007 consisting of 5.03 million overseas Filipino workers (OFWs) and 3.69 million permanent residents or immigrants. In 2008 1.24 million Filipinos were deployed abroad or almost 3,400 leaving per day.

While the economy is reported to be expanding with gross domestic product (GDP) growing on an average of 4.9% during the Arroyo administration, the deteriorating domestic jobs situation and record OFWs underscore that growth is distorted and the economy is failing to deliver decent work opportunities for Filipinos. These underpin the rising poverty in the country and IBON's latest October 2009 national survey already had 71% of Filipinos rating themselves as poor.

Economic policy has to be radically reoriented to building the solid and more genuinely job-creating foundations of the domestic economy. Immediate welfare improvements can also be achieved by increasing wages and benefits and intervening to ensure job security. The gross imbalance between employers and their workers also needs to be remedied by, among others, giving greater room for organizing labor and strengthening unions, which are also among of the basic rights of Filipinos.
http://www.ibon.org/ibon_articles.php?id=4

Ano naman ang ipinapakita ng video na ito?

1. https://www.youtube.com/watch?v=ePtP787pe4c – ito ay diskusyon ng mga eksperto tungkol sa legal na karapatan at mga benepisyo ng mga manggagawa.

Pamprosesong Tanong:

1. Ano-ano ang mga karapatan ng isang manggagawa?
2. Ano ang ibat-ibang uri ng mangggagawa ang nabanggit sa artikulo>
3. Anong mga datos ang nagpapakita na ang mga Pilipino ay ipinagkakait ng disenteng trabaho?
4. Anong mga datos ang nakaaalarma na magkakaroon ng malawakang unemployment sa ating bansa?
5. Ano-anong mga suliranin sa paggawa ang nabanggit sa artikulo?
6. Sa artikulong ito, ano ang mga sanhi ng di mapantayang puwersadong pangingibang bansa ng mga manggagawang Pilipino?
7. Nakatutulong ba ito sa pambansang ekonomiya ng bansa?
8. Anong matalinong mungkahi ang maaari mong isulong upang mahinto ang ganitong mga pangyayari sa ating mga manggagawa?
9. **Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

Sa ating pagpapatuloy, ating pag=aralan ang isang sipi ng artikulo sa susunod na gawain.

GAWAIN 5. Tukuyin Mo

Atin namang silipin ang artikulong ito ng ilang beses upang matukoy ang epekto ng pagkakamali sa patakaran.
Upang mas mabigyang pansin ang mga detalye, maaaring gumamit ng panulat na may kulay ang mga salita o pangungusap na mahalaga.

Teksto 3

Mga pagkakamali sa patakaran

May mga pandaigdigang pangyayari nitong mga nakaraang taon na labas sa kontrol ng administrasyon. Gayunman, naroon na ang mga suliranin bago pa nito – mahinang pag-unlad sa trabaho, pagbagsak ng manupaktura, mababang kita sa kanayunan, at lumolobong impormal na ekonomyang serbisyo. Ang mga suliraning ito ay hindi pangunahing dahil sa sunud-sunod na krisis sa pagkain, langis at pinansya kundi dahil sa mga maling patakaran sa ekonomya.

Itinulak ng administrasyong Arroyo ang estratehiyang pang-ekonomya na itinindig sa mga patakarang 'malayang pamilihan' ng globalisasyon – pag-alis ng sagka sa kalakal, pagtanggal ng kontrol sa pamumuhunan, pagsapribado ng mga pampublikong gamit at serbisyong panlipunan, deregulasyon, at tuluy-tuloy na pagbabayad-utang. Itong masasaklaw na hakbang na ito ang pinakamalalaking salik sa likod ng masahol na suliraning pang-ekonomya ng bansa at kinakailangang mabaligtad upang magkaroon ng pag-asang madirehe ang ekonomya patungo sa tunay na pag-unlad na panlipunan. Kahit ang korapsyon, na tunay naming lumala, ay hindi nakalikha ng gayong kapinsalaan.

Agresibong niligawan ang mga dayuhang mamumuhunan at inengganyo ng galanteng mga insentiba, pati ng kalayaang kumilos nang halos walang obligasyong mag-ambag sa pag-unlad ng pambansang ekonomya. Ang mga imprastruktura sa transportasyon, kuryente at tubig ay itinatag pangunahin para pagsilbihan ang pangangailangan ng malalaking dayuhan at lokal na interes sa negosyo.

Hango mula sa: http://www.ibon.org/ibon_features.php?id=86

Mula sa pagbasa sagutin ang Cluster Map upang matukoy sa maikling buod ang pangunahing kaisipan tungkol sa artikulo.

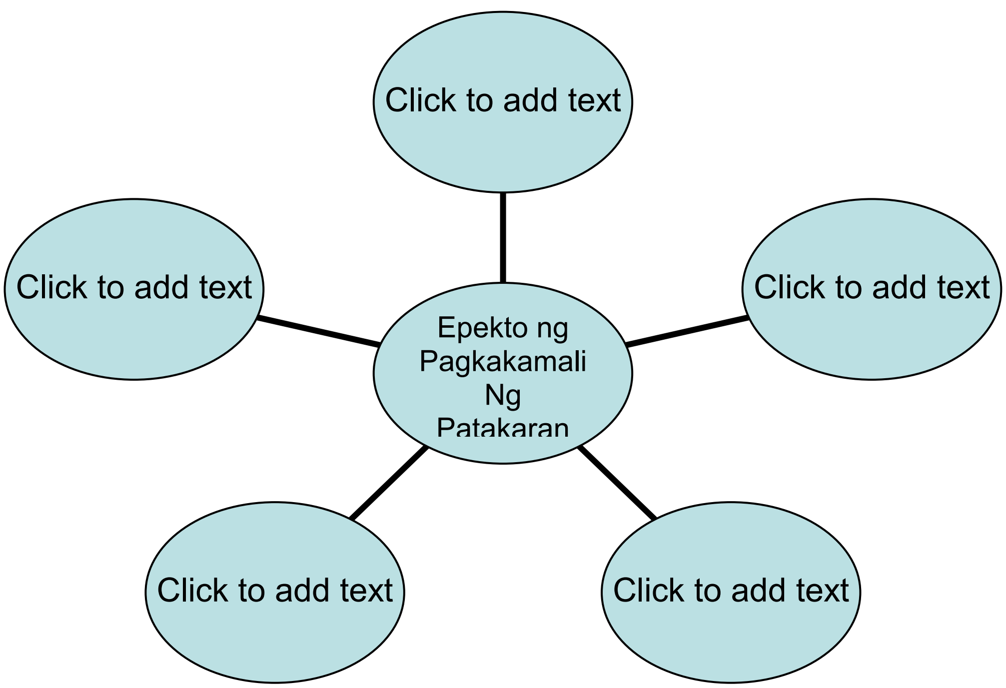

Sa ating pagpapatuloy, ating busisiin ang isa pang artikulo.

GAWAIN 6. Ano ang Epekto?

Pagsusuri ng Epekto

Basahin ang artikulo sa ibaba. Bigyang diin ang pagpapaliwanag ng mga epekto ng krisis.

Teksto 4

Migrasyon sa gitna ng krisis pandaigdig
by Ilang-Ilang D. Quijano

Apektado ng krisis pang-ekonomiya ang remittances na ipinapadala ng OFWs: bumababa ang kanilang sahod at ang halaga nito (Larawan mula sa Bulatlat.com)

Natatandaan ni Garry Martinez ang pagputok ng Asian Financial Crisis noong 1997 bilang isang malagim na yugto ng kanyang buhay. Dahil sa paghina ng Korean Won kontra dolyar, ang sahod niya bilang *factory worker* sa South Korea na dating katumbas ng 1,500 USD (US Dollar) ay naging 600 USD na lamang.

Para hindi mabawasan ang pera na ipinapadala sa kanyang pamilya, sa kanyang libreng oras ay naghahanap siya ng dagdag na mapagkakakitaan. Imbes na magpahinga mula sa 12 oras na pagtatrabaho sa pabrika, nagkakargador siya sa lipat-bahay o tumutulong sa anihan ng pechay.
Sakripisyo ang katumbas ng krisis. Ito ang reyalidad para sa Overseas Filipino Workers (OFWs) noon, at lalong higit pa ngayon.

Pinaniniwalaang papasok o nasa *recession* na ang ekonomiya ng daigdig. Isang *debt crisis* o krisis sa utang ang tumampok sa Estados Unidos at mga bansang Europa. Lumobo ang utang ng mga nasabing bansa dahil sa ginastusang *bailout* ng malalaking korporasyon at bangko na bumagsak sa krisis pampinansiya noong 2008.

Tuluy-tuloy ang pagbagsak ng pandaigdigang ekonomiya. Maisisisi ito sa tinatawag na “krisis ng sobrang produksiyon” at pagkamal ng supertubo sa ilalim ng monopolyo kapitalismo. Resulta ng pinakahuling krisis sa utang at pinansiya ang ibayong kawalan ng trabaho at pagtitipid (*austerity measures*) sa mga bansang kapitalista.

Malaki ang epekto ng krisis para sa Pilipinas, na isa sa mga nangungunang bansa sa pag-e-eksport ng lakas-paggawa. Sa tuwing pagputok ng krisis, nakataya ang hanapbuhay ng milyun-milyong OFW, ang mga pamilyang umaasa sa kanila, at ang ekonomiya ng bansa na ang tanging kinakapitan ay ang ipinapadalang *remittances* ng mga migranteng manggagawa.

Pagtumal ng paglago ng remittances

Patuloy ang paglaki ng *deployment* ng mga manggagawang Pilipino sa iba't ibang bansa. Noong nakaraang taon, umabot sa 1,470,826 na manggagawa ang nangibang-bansa o katumbas ng 4,000 na Pilipino araw-araw. Dahil lumalaki ang *deployment*, patuloy din ang paglaki ng *remittances*: umabot ito sa 18.76 Bilyon USD noong 2010.

Ngunit may bagong napupuna ang mga ekonomista. Tumataas man ang halaga ng *remittances*, lumiliit ang *growth rate* o antas ng paglago nito. Sa naunang mga dekada at maging sa mga taon bago ang 2008 na krisis pampinansiya, nasa *double-digit* ang *growth rate* ng *remittances*. Ngayon, nasa *single-digit* na lamang ito. (*Tingnan ang graph*)

Bumagsak na rin ang share o bahagi ng OFW *remittances* sa Gross Domestic Product (GDP) ng bansa. Mula sa pagiging 10.4 porsiyento ng GDP noong 2006, ngayon ay nasa siyam na porsiyento na lamang ng GDP ang *remittances*.
Ayon mismo sa Asian Development Bank sa pag-aaral na The Global Crisis and the Impact of Remittances on Developing Asia, "May pagtumal sa antas ng paglago ng *remittances* sa buong rehiyon, na tatagal nang ilan pang taon." Dahil nakaasa sa *remittances* ang malaking bahagi ng ekonomiya, tinatayang magdudulot ito ng mas matumal na ekonomiya at paggasta.

Gayunpaman, nananatiling malaking bahagi ng GDP ang OFW *remittances*. Kaya naman lalong pinaiigting ng administrasyong Aquino ang pag-e-eksport ng lakas-paggawa — kahit pa nangangahulugan ito ng ibayong pagsasamantala sa mga manggagawang Pilipino.

Pagbarat sa sahod, pagtanggal sa trabaho

Matindi ang kompetisyon sa panahon ng krisis pang-ekonomiya, na nagdudulot ng tanggalan at lalong pagbarat sa

sahod ng mga manggagawa. Isa ito sa mga dahilan ng matumal na paglago ng OFW *remittances* sa nakaraang mga taon.

“Hindi katulad noong *early 80s* na dominante tayo sa *overseas employment,* ngayon sumisikip na talaga ang *labor market*. Ang ginagawa ng mga kompanya, tatanggalin ka sa trabaho para i-*rehire* ka, pero sa mas mababang sahod. Wala namang magawa ang mga Pilipino dahil yung ibang lahi, *willing* tumanggap pa ng mas mababa,” ayon kay Martinez, ngayo’y tagapangulo ng Migrante International.

Sa mga pabrika gaya ng kanyang dating pinagtatrabahuan sa South Korea, halimbawa, nasa 300 USD na lamang ang karaniwang buwanang sahod. Samantalang may mga *domestic helper* (DH) sa Gitnang Silangan na nakakatanggap ng 150 USD lamang, kahit pa 400 USD ang minimum na sahod ng DH na itinakda ng gobyerno ng Pilipinas.

Lalo pang lumiliit ang halaga ng kanilang sahod sa paghina ng dolyar kontra piso, na inaasahang magpapatuloy sa gitna ng krisis sa US.

Lalong ramdam ng mga migranteng Pilipino sa US ang krisis sa nasabing bansa. Isang Certified Nursing Assistant (CNA) si Justine Pahati, 26, ngunit nagtatrabaho sa airport ng Los Angeles dahil sa umano’y mababang sahod ng mga CNA. Aniya, dahil sa mga *budget cut* ng administrasyong Obama, wala siyang tulong na natatanggap para sa pangangalaga ng anak *(child care)*. “Kahit may trabaho ka, mahirap ang buhay dito. Paano pa kaya ang mga walang trabaho?” sabi ni Justine.

Apektado rin ng mas mababang *exchange rate* ang mga OFW sa US. “Kung dati 400 (USD) ang ipinapadala ko, ngayon 500 na. Umaasa kasi sa akin ang pamilya ko sa Pilipinas,” ayon naman kay Julie McGuire, tubong Oriental Mindoro at nag-migrate sa US noong 1996. Tumataas din umano ang lahat ng gastusin, gaya ng bayad sa kuryente at presyo ng mga bilihin, sa panahon ng krisis.

Samantala, mapapansin din sa datos ng Philippine Overseas Employment Agency na simula 2006, bumababa na ang bilang ng *new hires* (o bagong empleyong manggagawa), at ang tumataas na lamang ay ang bilang ng *re-hires* (o manggagawang muling inempleyo). Tila pinapatotohanan nito na dumaraming manggagawa ang nag-aagawan sa mas kakaunting trabaho.

Sa Saudi Arabia, nanganganib masisante ang marami sa 1.2 milyong Pilipinong nagtatrabaho roon dahil sa Saudization o Nitaqat. Nagaganap ang Nitaqat tuwing may matinding krisis sa Saudi. Gayundin sa ibang *host countries,* "proteksiyunismo" at paghihigpit sa mga polisiya sa migrante ang kasalukuyang tendensiya. Binibigyang-prayoridad ng host countries ang kanilang mga mamamayan na nakararanas ng kawalan ng trabaho at akses sa batayang mga serbisyo.
Ayon sa ulat ng Migrante-Middle East, sinimulan na ng gobyernong Saudi ang *color-coding* ng mga kompanya. Oobligahin ang mga kompanyang nasa kategoryang *red* at *yellow*, simula Enero 2012, na tanggalin ang mga migranteng nagtatrabaho roon ng mahigit anim na taon.

"Binabaha na kami ng tawag mula sa mga OFW na nais malaman ang kategorya ng kanilang kompanya. Ngunit walang binibigay na datos ang gobyerno at mga HR (*human resources*) *manager* nila," sabi ni John Leonard Monterona, *coordinator* ng Migrante-ME.

Lokal na ekonomiya, dapat palakasin

Pinapatotohanan ng krisis pandaigdig na hindi dapat iasa ang kabuhayan ng mga Pilipino sa pangingibang-bansa, at ang ekonomiya ng Pilipinas sa dolyar na kanilang ipinapadala.

Ayon sa Migrante, pagpapalakas ng lokal na ekonomiya ang tanging pangmatagalang solusyon sa krisis. "Kahit kalahati pa ng populasyon ang mag-*abroad*, hindi lalakas ang ekonomiya hangga't walang pambansang industriyalisasyon at reporma sa lupa na lilikha ng trabaho," sabi ni Martinez.

Inaasahang titindi pa ang krisis ng kapitalismo. Magpapatuloy ang pagtumal ng ekonomiyang lokal at pandaigdig. Nasusukat at naipapakita ito ng mga estadistika. Ang hindi kailanman masusukat ay ang mga sakripisyo ng milyun-milyong migranteng Pilipino na lalong walang seguridad, at lalong pinagsasamantalahan, sa gitna ng krisis.

http://pinoyweekly.org/new/2011/10/migrasyon-sa-gitna-ng-krisis-pandaigdig/

Mga Pamprosesong Tanong:

1. Bakit nangingibang bansa ang manggagawang Pinoy?
2. Ano ang pangunahing suliranin ng mga OFWs?
3. Ano-ano ang mga epekto ng krisis sa kalagayan ng mga OFWs?
4. Ano ang naidudulot nito sa kanilang pamilya? At maging sa kabuuuang ekonomiya ng bansa?
5. Ano ang maaaring gawin ng ating pamahalaan sa hamon na ito?
6. **Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

Upang mas maging malinaw ang pag-unawa sa mga artikulo, maaari mong ilagay sa isang Tree Map ang mga nakalap na impormasyon na tumutukoy sa mga dahilan ng pagkakaroon ng suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon.

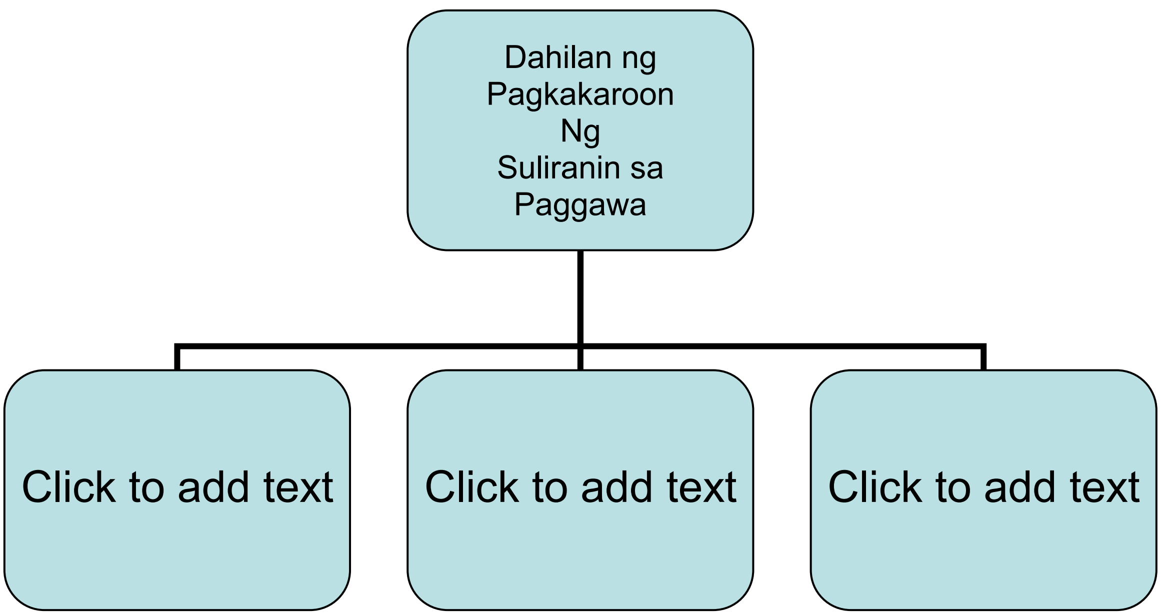

Ngayon ay natukoy mo na ang mg dahilan ng pagkakaroon ng suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon, ano ang iyong pagka unawa sa salitang globalisasyon?
Ano ang ibig sabihin ng globalisasyon?

Maari mong bigyang katuturan ito sa pamamagitan ng pagbigay ng sarili mong depinisyon.

Sa susunod na gawain, ating tatalakayin at paghambingin ang iiba't-ibang kahulugan ng salitang Globalisasyon. Ito ay ating simulan sa pamamagitan ng depinisyon.

GAWAIN 7. Pakahulugan Mo

Narito naman ang depinisyon na hinango mula sa
Globalization: A Brief Overview
By IMF Staff https://www.imf.org/external/np/exr/ib/2008/053008.htm

What is Globalization?

Economic "globalization" is a historical process, the result of human innovation and technological progress. It refers to the increasing integration of economies around the world, particularly through the movement of goods, services, and capital across borders. The term sometimes also refers to the movement of people (labor) and knowledge (technology) across international borders. There are also broader cultural, political, and environmental dimensions of globalization.

The term "globalization" began to be used more commonly in the 1980s, reflecting technological advances that made it easier and quicker to complete international transactions—both trade and financial flows. It refers to an extension beyond national borders of the same market forces that have operated for centuries at all levels of human economic activity—village markets, urban industries, or financial centers.
There are countless indicators that illustrate how goods, capital, and **people**, have become more globalized.

- The value of trade (goods and services) as a percentage of world GDP increased from 42.1 percent in 1980 to 62.1 percent in 2007.
- Foreign direct investment increased from 6.5 percent of world GDP in 1980 to 31.8 percent in 2006.
- The stock of international claims (primarily bank loans), as a percentage of world GDP, increased from roughly 10 percent in 1980 to 48 percent in 2006.[1]
- The number of minutes spent on cross-border telephone calls, on a per-capita basis, increased from 7.3 in 1991 to 28.8 in 2006.[2]
- The number of foreign workers has increased from 78 million people (2.4 percent of the world population) in 1965 to 191 million people (3.0 percent of the world population) in 2005.

Hango mulas sa artikulo na : Globalization: A Brief Overview
By IMF Staff https://www.imf.org/external/np/exr/ib/2008/053008.htm

Bisitahan naman ang website sa ibaba at panoorin ang video clip tungkol sa globalisasyon.
https://www.youtube.com/watch?v=3oTLyPPrZE4 – globalization

Ano naman ang isinasaad ng kaisipang ito?

Ang salitang globalisasyon ay pinatanyag ni Theodore Levit isang ekonomistang Amerikano noong 1983. Ngunit ang salitang ito ay bukambibig na noon pang 1944. ang katawagang ito ay ginamit ng mga ekonomista mula 1981, subalit ang konsepto nito ay di-gaanong binigyan ng sapat na pansin hanggang sa huling bahagi ng 1990.

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&

Sa bandang ito, gawan ng simpleng Continuum Map ang nilalaman ng slide sa itaas.

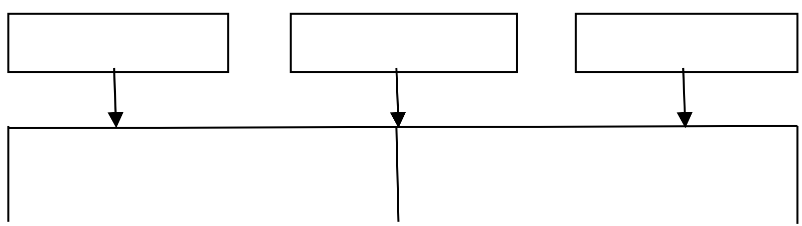

Ano ang mga mahahalagang konsepto ang iyong natuklasan tungkol sa globalisasyon?

Ano ang koneksyon ng mga depinisyon na ito sa ating pag-aaral tungkol sa paggawa?

Isulat ang mga ito sa isang bubble map.

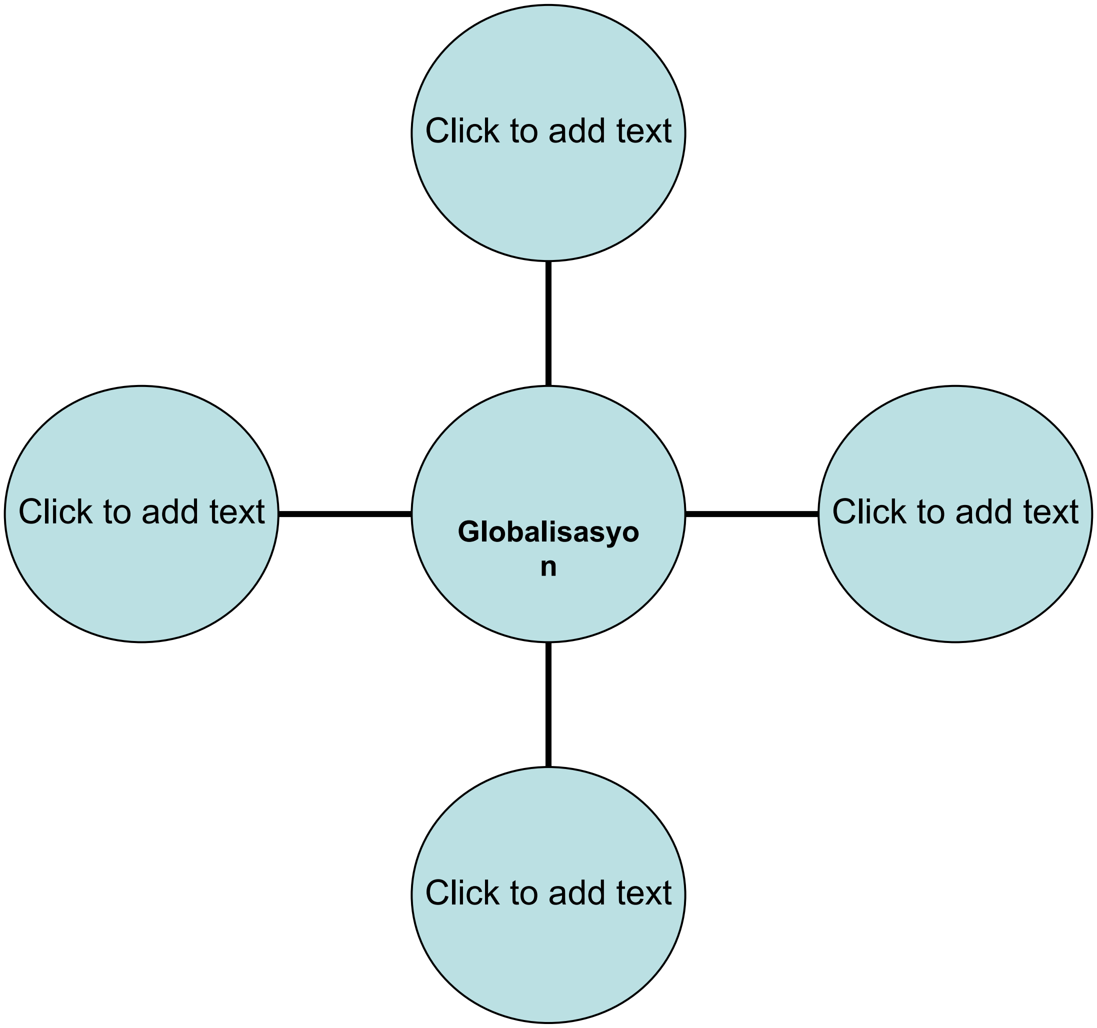

Ano nga ba ang mga proseso meron sa globalisasyon?

Ikaw ba ay sang-ayon sa ideya ng globalisasyon.? Ano ang pananaw ng ibang sector sa usaping ito? Ating tingnan ang artikulo sa ibaba tungkol sa globalisasyon sa artikulong pinamagatang: An gaming Paninindigan Laban sa APEC at Globalisasyon.

Sa iyong pagbabasa ng teksto, gagamitan mo ng **Paraphrasing Strategy (RAP-Read, Ask and Put)** Sundin ang panuto.

Step 1: Read the passage silently

Basahin ang talata ng walang ingay. Habang nagbabasa, siguraduhin ang kahulugan ng salita.

Step 2: Ask yourself of the following questions.
Tanungin ang sarili ng mga sumusunod na tanong.

a. Ano ang pangunahing ideya at detalye ng bawat talata?
Sagutin ito:
Ang talatang ito ay tungkol sa ______________________.

Step 3: Put the main idea and details in your own words.
Isulat sa sariling salita ang pangunahing ideya at detalye at ito ay magiging iyong ideya.

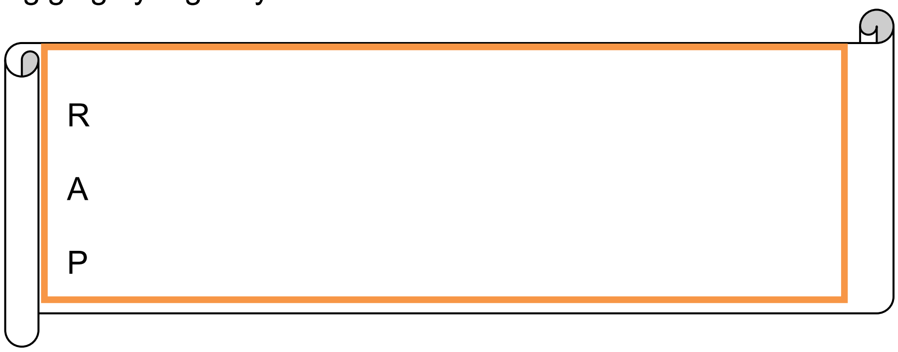

GAWAIN 8. Ano nga Ulit?

Ano naman ang globalisasyon sa pananaw ng ibang sector? Magkapareha ba ang pag unawa nila? Paano ito magiging iba sa pananaw mo?

Alamin mo nga sa paninindigan ng grupong ito.

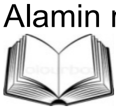

Teksto 5

Ang Aming Paninindigan Laban sa APEC at Globalisasyon

1. Ano ba ang globalisasyon?

Simulan natin ang pagsusuri sa globalisasyon sa malinaw na pag-unawa sa kahulugan ng salitang ito. Sa pinakasimple pero pinakaesensyal na kahulugan, ang globalisasyon ay ang integrasyon ng mga pambansang ekonomiya sa iisang pandaigdigang ekonomiya. Tinutukoy nito ang proseso ng internasyunalisasyon ng produksyon at distribusyon ng mga produkto at serbisyo na kailangan ng lipunan. Ang tinatawag na globalisadong ekonomiya ay ang kabuuan ng kawing-kawing na mga ekonomiyang nag-uugnayan.

Ang pangkaraniwang produkto sa panahong ito ng globalisasyon ay nililikha hindi sa iisang bansa kundi sa maraming bayan at ibebenta ito sa iba pa ring mga bansa. Halimbawa, ang pagdidisenyo ng mga semiconductor chip at pagmamanupaktura

ng mga basic wafer ay maaring gawin sa headquarters ng Motorola sa US. Ang cutting ng mga wafer at assembly ng mga computer chip ay magaganap sa mga planta nito sa Malaysia. Dadalhin pa muna ang mga ito sa Singapore para i-testing bago tuluyang iluwas ang mga yaring computer chip sa mga pagawaan ng Acer sa Taiwan upang ikabit sa buong mga computer kasama ang iba pang mga pyesa na nagmula sa sari-saring bansa. Ang kumpletong mga computer naman ay maaring ibyahe sa Amerika o dalhin sa iba pang bansa upang doon ibenta.

Ganito ang sistema sa panahon ng globalisasyon. Ito ang takbo ng tinatawag na globalisadong ekonomiya. Ang assembly line ay mistulang nakalatag sa apat na sulok ng daigdig. Ang pamilihan ng mga kalakal ay ang buong mundo. Hindi kalabisan ang sabihing ang mga kalakal ay likha ng kolektibong paggawa ng uring manggagawa ng daigdig.

Bunga ng globalisasyon, maaring sabihing napakahirap kundi man imposibleng umiral nang nag-iisa at nakahiwalay ang isang bayan sa iba pang bansa at sa kabuuang pandaigdigang ekonomiya. Iniimport ng bawat bansa ang marami sa kanyang mga pangangailangan at inieksport naman ng mga produkto at serbisyo na kailangan ng ibang bayan. Ang kapital ay madaling pumasok sa isang bansa para ipuhunan at maluwag din naman na lumikas para inegosyo sa ibang bayan.

Ang mga bansa bago sumulpot ang globalisasyon ay gaya ng isang dating magbubukid na nabubuhay sa nakasasapat-sa-sariling pagsasaka. Sa ganitong sistema ng pamumuhay, ang kalakhan ng mga nesesidad sa buhay ng magsasaka—gaya ng pagkain at damit—ay mismong siya ang gumagawa. Ang kaniyang ani ay kinokonsumo ng kanyang pamilya imbes na ibinebenta. Ang isang modernong magsasaka ay hindi na ganito ang pamumuhay. Ang mga materyales mismo sa pagsasaka ay kinukuha sa pamilihan—punla, abono at traktora. At ang ani ng magsasaka ay ibinebenta sa palengke para may ipambili naman ng sari-saring pangangailangan niya sa buhay. Ganito na rin maihahalintulad ang ekonomiya ng isang bansa sa panahon ng globalisasyon.

Totoong ang pandaigdigang pangangalakal at pamumuhunan ay matagal nang umiiral bago pa ang panahong ito ng globalisasyon. Kahit noong kapanahunan ni Hesu Kristo at Marco Polo ay mayroong kalakalan sa malawak na bahagi ng daigdig. Gayunman, iilang produkto lang ang ikinakalakal at mismong eksepsyon ang magbenta't bumili ng mga pangangailangan sa buhay. Dagdag pa, may kalakalan pero walang pamumuhunan, may mga alipin pero walang mga manggagawa noong panahong iyon. Pero kahit pa noong naitatag na ang makabagong lipunan, ang sistemang kapitalista, ang saklaw ng kalakalan at pamumuhunan ay di pa rin gaya ngayon. Hanggang dekada 1970, karamihan ng mga produktong kinokonsumo sa isang bansa ay nilikha sa mismong bansa. Pero sa dekadang ito, unti-unti nang nagsimula ang proseso ng globalisasyon ng mga ekonomiya.

Hango mula sa:

http://popoylabansagloba.blogspot.com/2008/06/paninindigan-laban-sa-globalisasyon-ni.html
Paninindigan Laban sa Globalisasyon - ni Ka Popoy Lagman -

Pamprosesong Tanong:

1. Anong mga produkto ang halimbawa ng dulot ng globalisasyon?
2. Paano ipinapakita ng globalisasyon sa isang produkto?
3. Paano ang globalisasyon nakaaapekto sa isang payak na pamumuhay?
4. Paano makasasabay sa globalisasyon ang isang papaunlad ba bansa tulad ng Pilipinas?
5. Paano matatamo ang katatagan ng isang ekonomiya upang makapagsabayan sa iba pang mga bansa?

Naging malinaw ba sa iyo ang ilang proseso ng globalisasyon?

Ano ang magkakaparehong konsepto ang iyong nakasalamuha sa mga impormasyon na nakalap?

Isulat ito sa isang Venn diagram

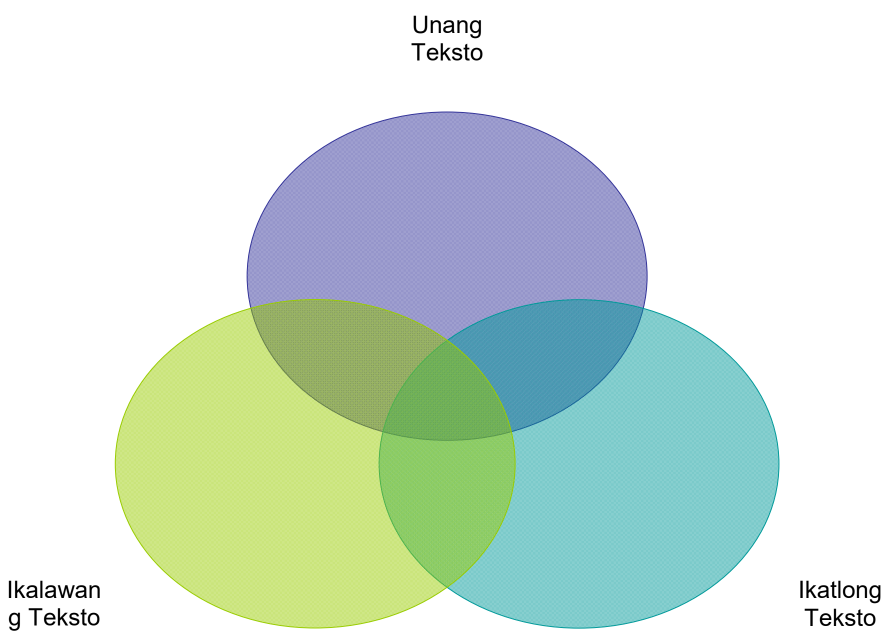

Alin sa mga salitang ito o ideya ang mahalaga upang lalong mapalalim ang kaalaman tungkol sa paksa?

Ngayon, tayo ay kukuha ng mga salita o parirala na may koneksyon sa pangunahing konsepto.
Mula sa mga grupo ng salitang nalipon, isulat sa nararapat na kahon sa Frayer Model ang mga salitang inyong nalipon.

Maaari mo pang dagdagan ang mga salitang nabuo o nakuha mula sa mga artikulo lalo na sa kahon ng Di-halimbawa.

Punan ang Frayer Model sa ibaba.

KAHULUGAN	MGA KATANGIAN
MGA HALIMBAWA	A

Globalisasyon

Ang inyong kaklase o guro ay maaaring magtanong ng karagdagan upang mas lalong maunawaan ang mga termino.
Maaaring pumili ng miyembro na siyang mag-uulat ng inyong model.

(Pagkatapos nito ay pag-uusapan ng buong klase ang mga konsepto sa sa bawat kahon pamamagitan ng pag-unawa ng mga DI-HALIMBAWA Maaari ring mag-aasign ng indibidwal na Frayer Model na maaaring ipaskil para sa buong klase. Sa pagpapatuloy ay maaaring gamitan ng ibang kulay ng pen kung merong maidagdag na bagong konsepto sa Frayer Model. Sa loob ng klase ay gumawa ng Four Corners at ipaskil ang outputs ng mga kaklase.

Malamang mas marami ka nang nalaman tungkol sa paksa. Maaari ring may pagkakaiba na rin sa iyong pananaw tungkol sa mga isyu na pinag-uusapan. Bago pa man tayo tumuloy sa susunod na gawain, muli nating balikan ang iyong Gneralization Table at punan ang pangalawa at pangatlong kahon.

Pansamantalang Kaisipan Tungkol sa Paggawa	Aking natuklasan at Pagwawasto ng Kaisipan	Ebidensya na Nagsusuporta	Mga Kondisyon	Ang Aking pagbubuod.
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

Pagtatapos ng Paglilinang

Sa bahaging ito ay nalaman mo na ang mga isyu sa paggawa dulot ng globalisasyon.

Nabibigyang halaga ang malalim na pag-unawa nito upang matataya ang implikasyon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa. Mula sa paglilinang na ito, ikaw ay makabubuo ng mga mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliranin sa paggawa.

Malinaw na rin ba kung alin sa mga pansamantala mong kaisipan tungkol sa paggawa ang tama o mali? Ano ang iyong bagong tuklas? Naiwasto mo na ba ang mga kaisipang ito? Maaari ring mailapat mo na ang mga ebidensyang magsusuporta sa mga kaisipang ito. At maaaring pagyamanin pa habang tayo ay magpapalalim sa paksa.

Ngayong alam mo na ang mahahalagang konsepto tungkol sa aralin, samahan mo akong palalimin ang iyong mga kaalaman tungkol sa mga isyu sa paggawa dulot ng globalisasyon.

Ikaw ba ay nasisiyahan sa iyong pag-aaral?
Inyong tunghayan ang panayam kay Roy Seneres sa website na ito:
http://www.youtube.com/watch?v=DLs3_CpWjQ8 panayam kay roy seneres

PAGPAPALALIM

Ang hangarin mo sa bahaging ito ay magkakaroon ng kritikal na pagsusuri sa mga mahahalagang aspeto ng ating paksa. Paano makakamit ang isang matatag at nakikipangsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?

Ating pag-aralan ang iba't-ibang uri ng datos mula sa mga videos, websites at mga artikulo. Mula sa mga ito ay mahuhugot ang mga mahahalagang impormasyon na magpapalalim ng iyong kaalaman tungkol sa paksa. Handa ka na ba?

Sa ating pagpapatuloy, ating panoorin ang isang panayam kay Roy Seneres.

GAWAIN 9. Pakinggan at Palawakin Mo.

I click ang website sa ibaba at kunin ang mahahalagang impormasyon
http://www.youtube.com/watch?v=DLs3_CpWjQ8
Panayam kay Roy Seneres- OFW partylist

Mula sa panonood ng video, ating palawakin ang kaalaman sa pamamagitan ng pagbasa ng artikulo sa ibaba.

Teksto 6

MGA SULIRANIN SA PAGGAWA

MARAMI ang tao; MALAKI ang pangangailangan; KAUNTI ang nagkakatrabaho.

PANGUNANG SALITA:

Ang mga polisiya ng ating lakas-paggawa ay patuloy na gumugulo dahil sa napakaraming malubhang suliranin na ating kinahaharap ngayon. Ang ating mga polisiya ay sumusunod lamang sa mga polisiya ng mga mauunlad na mga bansa. Ang mga polisiyang iyon ay sadyang ginawa para sa merkado ng mga bansang mga pagkukulang sa lakas-paggawa o ang bilang ng mga walang trabaho ay hindi tinuturing na suliranin.

Ang mga trabahong nalikha dahil sa kasalukuyang ekonomiya ay hindi sapat kung kaya't kailangang lumikha ng mga panibago. Ang mga trabahong iyon ay nangangahulugang maayos at napapanatili ang magandang kalidad ng patrabahuhan ng ekonomiya.

Ngunit ang mga polisiya ay nangngailangang mapalitan at maisaayos. Ang mga ito'y kailangang sumasaalang-alang sa kawanihan at hindi pumapabor sa mga taong nagtatrabaho. Ang mga ganitong mga polisiya ay napatunayan ng nakatulong na mapataas ang antas ng produktubidad ng ating lakas-paggawa.

ANG SULIRANIN SA KAWALAN NG TRABAHO (UNEMPLOYMENT) AT NG NAGTATRABAHO NG DI PART-TIME (UNDEREMPLOYMENT)

Noong taong 2002, mayroon tayong 33.6 milyong manggagawa sa pangkabuuang lakas-paggawa mula sa kabuuang 80.1 na populasyon. Sa bilang na ito, 3.4% (10.2% ng lakas-paggawa) ay walang trabaho. Sa bilang na ito, 15.3% ay (o 4.8 milyong manggagawa) iniisip na sila'y kabilang sa mga underemployed o di nagagamit ang kanilang buong kapasidad sa paggawa. Isa pang suliranin ay ang ating lakas-paggawa ay masyadong sumasandal sa mga kabataan. Ang mga iyon, noong 2002, ay wala pang gulang na 15 (lahat ng lalampas sa gulang na ito ay itinuturing ng kabilang sa lakas-paggawa). Mayroong 29.3 milyong kabataang nasa 15 taong gulang pababa. Ibig sabihin, ang mga dapat mapabilang sa lakas-paggawa sa susunod na 14 taon ay naipanganak na ng maaga.

Ipagpalagay natin na ang partisipasyon ng ating populasyon na nasa hustong gulang na ay nasa 65%, samakatuwid ang bahagdang ito'y nadargdagan ng 18 milyon sa bawat 14 na taon kung kaya't nangangailangang magdagdag ng karagdagang 1.5 na trabaho.

ISANG ESTADISTIKA:

Matatandaan na sa kanyang unang State of the Nation Address noong Hulyo 2001, ipinangako ni Pangulong Gloria Macapagal-Arroyo ang pagkakaroon ng disente at produktibong trabaho para sa sa bawat manggagawang Pilipino. Sa pamamagitan umano ito ng "pagpaparami ng trabaho, pagpapanatili ng empleyo, pagpapahusay ng trabaho, at pagpapadali ng empleyo."

Tatlong taong nakalipas, sa kanyang pinakahuling State of the Nation Address na talumpati noong nakaraang linggo, Hulyo 26, binanggit muli ng pangulo ang tungkol sa empleyo. Ngunit kasabay ng umano'y paglikha ng isang milyong trabaho taon-taon, inanunsyo rin ng pangulo na magkakaroon ng serye ng tanggalan sa hanay ng mga kawani sa pamahalaan. Batay na rin sa mga naulat na pahayag ni Budget Secretary Emilia Boncodin at Civil Service Commission chair Carina David, aabot sa 50,000 ang bilang ng mga kawaning nakatakdang tanggalin sa trabaho sa lalong madaling panahon.

Hindi pa man nakakalikha ng trabaho, marami na ang tinanggalan ng trabaho at nagdagdag sa mataas nang unemployment rate.

Sa kasalukuyan 4.989 na milyong Pilipino ang walang trabaho. Batay na rin sa pinakahuling ulat ng National Statistics Office, tumalon ang unemployment rate sa 13.7% nitong Abril kumpara sa 12.2% noong Abril 2003. Noong Enero lamang, 3.9 na milyon ang walang trabaho. Sa loob ng ilang buwan lang, umakyat ito sa halos 5 milyon.

Ang masaklap, hindi pa dito nagtatapos ang kuwento. Hindi kasama sa komputasyon ng NSO ang 431,872 na Pilipinong hindi nakakuha ng trabaho sa Pilipinas kaya't nakipag-sapalaran bilang mga OFW sa ibang bansa. Sa kabilang banda, binibilang ng NSO ang milyon-milyong Pilipino na kontraktwal ang kontrata, at karaniwang limang buwan lang kada taon na may maasahang trabaho. Kung sa ulat ng gobyerno ay may limangmilyong Pilipinong walang trabaho, dapat na i-multiply ang bilang na ito ng tatlo hanggang apat na beses dahil ito ang bilang ng mga apektadong pamilya. Idagdag pa ang 6 na milyong may trabaho ngunit di sapat ang kinikita kaya't naghahanap pa ng "karagdagang trabaho" (i.e. underemployed), lalabas na may 16-19 milyon ang Pilipinong walang mahanap na trabaho sa loob ng bansa sa kasalukuyan o halos 40% ng potential labor force.

Mismong ang Employers Confederation of the Philippines o ECOP na ang nagsabi na ang ekonomya ng Pilipinas ay "employment distressed" nitong huling apat na taon. Patuloy na nangaganib ang kabuhayan ng 31.52 milyong may trabaho. Patuloy na sinasalanta ang kanilang job security ng kontraktwalisasyon, kaswalisasyon, pagbawas ng benepisyo, tanggalan at mababang pasahod.

Samantala, ang bilang ng nalilikhang trabaho sa bansa taon-taon ay aabot lang ng 1 milyon. Ibig sabihin, kahit ipagpalagay nating hindi na dadami ang bilang ng naghahanap ng trabaho, aabot pa sa 20 taon bago mabigyan ng trabaho ang kasalukuyang bilang ng mga Pilipinong walang trabaho. Kaso nadaragdagan pa ng 800,000 ang labor force kada taon dahil, sa biro-biro, masipag umano gumawa ng bata ang Pilipino.

Tapos, doon sa 1 milyong trabahong nalikha sa nakaraang tatlong taon, , mahigit kalahati ay "own-account" worker at unpaid family worker. Halimbawa ng mga"own-account worker" ay vendor, labandera, pedicab driver, atbp. Unpaid family worker naman yung mga nagbabantay sa sari-sari store ng pamilya o magsisilbi sa turo-turo ng nanay na di pinapasahod. Samantala, 34 na libo lang ang inilaki ng empleyo sa industriya na syang dapat lumalaki kung umuunlad o nag-iindustriyalisa ang ating ekonomya; at lumiit pa nga ng 8 libo ang empleyo sa manupaktura.

Hango mula sa :
http://4dagohoyonline.tripod.com/dagohoystudentsnotebook/suliraninsapaggawa.html

Ating tiyakin ang iyong galling sa pag-unawa ng mga artikulo gamit ang **Rule-Based Summarizing** ay sumulat ng sariling pagbubuod "Write Your Own Summary" ayon sa sumusunod na alituntunin.

Summary Rule #1 Gamitin ang Single ~~Strike Out upang~~ kunin ang materyal na hindi mahalaga sa iyong pag-unawa.

Summary Rule # 2 Gamitan ng Double ~~Strike Out upang ku~~nin ang impormasyon na inulit

Summary Rule# 3 Palitan ang listahan ng mga bagay ng isang salita na nag describe ng mga bagay sa lista. Kulayan ito ng pula.

Summary Rule #4 Hanapin ang topic sentence at palitan ang kulay nito ng berde. Kapag hindi nakita, gumawa at palitan ng kulay berde.

Mula sa nabuong Rule-Based Summary, punan ang Network Tree. Isulat sa loob ng kahon ang implikasyon o epekto ng iba't-ibang suliranin sa paggawa.

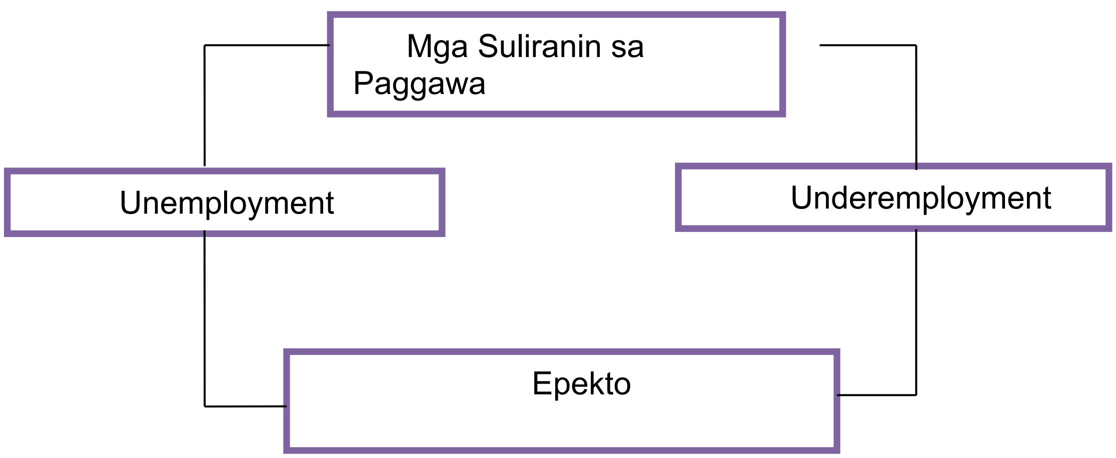

Napakagaling mo sa pagpili ng mahalagang impormasyon na may koneksyon sa paksa. Ngayon, patuloy nating pagyamanin ang kaalaman tungkol sa paksa sa pamamagitan ng susunod na gawain.

GAWAIN 10. Tuklasin ang Suliranin, Busisiin ang Datos!

Tingnan ang mga sumusunod na videos sa nakasaad na mga websites:

May Isang Tanong:
1. https://www.youtube.com/watch?v=YXo6v9jVDZY -" Maikling Paliwanag sa Krisis sa Trabaho"
2. https://www.youtube.com/watch?v=rPY52GnJOGA- Maikling Paliwanag sa Epekto ng Pandaigdigang Krisis sa mga Manggagawang Pilipino"
   Panayam kay Anna Leah Colina
   Deputy Executive Director, EILER
   Ecumenical Institute for Labor Education and Research, Inc.

Ano naman ang masasabi mo sa mga datos na ito?

Yearend 2009: Economic Shocks, Political Ambitions and Challenges for the People in 2010

Global crisis update
- The world economy is in a new period of lower economic activity with false or otherwise shallow recoveries.
- Another global slump and renewed economic downturn is likely in the coming years and possibly even in 2010.
  Impact on the Philippines
- The Philippine economy's "globalized" sectors have been deeply affected by the worldwide economic crisis and it has effectively been in recession since the start of 2009.
- The economy has not been "resilient" but rather developmentally inert - "free market" policies of globalization since the 1980s have particularly weakened the economy, distorted its growth, made it more vulnerable to external shocks and increased joblessness.

State of people's welfare
- The people's welfare has worsened with rising joblessness and growing poverty aggravated by militarization and other man-made disasters following natural disturbances and militarization.
  Migration and underdevelopment
- The economy's unprecedented dependence on overseas work and remittances is a sign of the domestic economy's backwardness and underdevelopment.
- The limits of overseas work as a lifeline for the economy are being reached with adverse affects on the welfare of individual OFWs and their families and creating greater problems for the economy as a whole.

Renewed fiscal crisis

- The descent into fiscal crisis will accelerate in 2010 with drastic implications on social services, portending greater tax burdens on the people, and leading to greater instability.

Land and livelihoods

- The deepening rural poverty and the lack of agrarian reform have spurred a national resurgence in peasant struggles for land, livelihood and social justice. Like previous land reform laws, the recently-passed Comprehensive Agrarian Reform Program with Reforms (Carper) fails in addressing the problem of landlessness and poverty in the countryside.

http://www.ibon.org/ibon_birdtalk.php?page=&id=17

Mga Pamprosesong Tanong:

1. Ano-ano ang mga dahilan ng krisis sa trabaho?
2. Ano ang epekto ng Pandaigdigang Krisis sa pamumuhay ng manggagawang Pilipino at sa ekonomiya ng bansa?
3. Paano ang pangingibang bansa ng mga manggaggawang Pilipino nakatutulong sa ekonomiya ng ating bansa?

4. Ano ang maaaring gawin sa mga suliraning ito bilang isang namamahala ng bansa? O maging isang kasapi ng pamilya? Ano ang mga kagyat at pangmatagalang solusyon sa krisis sa trabaho upang masiguro ang patuloy na pag-unlad ng mga pamilya?

5. **Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

Paghambingin ang iyong bagong kaalaman tungkol sa usapin na ito sa pamamagitan ng pagbasa ng masinsinan ng seleksyon mula sa isang batayang aklat; Asya: Kasaysayan at Kabihasnan. Ang gawaing ito ay maaaring gawing isang Homework at gagamitan ng Reciprocal Teaching Strategy Worksheet. Maaari rin itong maging alternatibong Library work.

Teksto 7

Mga Suliraning Dulot ng Globalisasyon (pp. 486-490)
(Asya: Kasaysayan at Kabihasnan)

Isa sa mga karanasang kaugnay ng globalisasyon ay ang mga suliraning naraaranasan ng mga bansang papaunlad pa lamang. Matapos ang Ikalawang

Digmaang Pandaigdig, lumala ang suliranin sa kahirapan at naging mabagal ang pag-unlad sa mga bansang dating kolonya ng mga makapangyarihang bansa sa Europa at ng estados Unidos ng Amerika. Isa sa mga dahilan sa pangyayaring ito ang palagiang pag-asa (dependence) sa dayuhang maumumuhunan, teknolohiya, at kakayahan. Nagbunga naman ito ng mabagal na pag-unlad ng maraming bansang Asyano dahil sa kawalan ng tiwala sa sariling kakayahan ng mga ito. Laging umaasaang ang mga pinunong pulitikal sa tulong mula sa mas mayayamang bansa. Ang palagiang pag-asa ng mga bansang dating sakop ang sinasabing sanhi ng kahirapan, isang katotohanang dapat kilalanin ng mga nag-aaral ng kasaysayan at kabihasnan ng Asya na may nanatili pa ring interes ang mga makapangyarihang bansa sa kabila ng sinasabing kalayaan.

Sa kabilang dako, may mga nananatiling naniniwala na kinakailangang humingi ng tulong ang mahihirap na bansa sa mayayamang bansa sapagkat ang huli di-umano ang sentro ng kaalaman at pag-unlad ng kabuhayan. Sa ganitong pagtingin mahalagang manghimasok ang mayayamang bansa sa mahihirap na bansa sapagkat ang huli ang magiging tagapaghatid ng pagbabago at pag-unlad. Halimbawa, sa pamamagitan ng "pagpapahiram" ng ideolohiya ng industrialisasyon na makapapasok sa pamamagitan nh pananakop, mass media, at mga ugnayang pormal (diplomatiko) at di –pormal (kalakalang walang malinaw na limitasyon), inaakalang ang mga "tradisyunal na lipunan at ekonomiya " ng papaunlad na bansa ang pamantayan ng kaunlaran. Sa isang pananaw na tulad nito, mangyari pa, medaling maniwala ang sinuman na makikinabang nga siguro ang mga bansang tatanggap. Ngunit depende ang pasiya sa bawat kaso o okasyon. Kung kaya't hindi makasasama ang mag-ingat, pamahalaan man o indibidwal.

Ang muling pagbuhay ng mga pagtatangkang palawakin ang diplomatiko at ekonomikong relasyon ng mga bansang dating sakop at ng mga mananakop ng mga ito ay naisakatuparan sa pamamagitan ng mga kasunnduan at nabuong mga organisasyon. Lubos na naaapektuhan ng pandaigdig na proseso ng globalisasyon ang mga bansang Asyano sa pamamagitan ng pagwasak ng cultural, ekonomiko, at pulitikal na mga hadlang sa pagitan ng mga bansa upang malayang makalabas-masok ang mga kaalaman, impormasyon, puhunan, produkto, teknolohiya, kultura, at mamamayan. Naging maluwag ang mga batas at nabigyan ng pagkakataon ang mga dayuhan na makilahok sa mga gawaing pulitikal at pangkabuhayan. Inaasahang makahihikayat ng kompetisyon at pagpapahusay ng mga produkto at serbisyong ipinagbibili, nagkaroon ng tuwirang pakikialam ng pamahalaan sa mga bagay na may kaugnayan sa kalakalan. Maliban dito, nagkaroon din ng mga hakbang upang gawing pribado ang mga ahensya, negosyo, at kumapanyang pag-aari ng pamahalaan. Sa pamamagitan nito, inaasahang lalong tataas ang kita ng pamahalaan. Gayunpaman, taliwas sa inaasahan ang nagyari, sapagkat hindi naman nahadlangan ang pagsasamantala sa mga mamimili (consumer), dahil inalis na sa control ng pamahalaan ang pagtatakda ng halaga ng mga ipinagbibiling produkto at iniaalok na serbsiyo. Isa pang suliraning dulot ng deregulasyon at pagsasapribado ang korupsiyon. May

mga pagkakataon ding ang pribadong organisasyon at kumpanyang namamahala sa mga negosyo ay walang sapat na kasanayan at ang tanging inaasahan ng mga ito ay ang maibalik ang kanilang puhunan at makinabang.

Isa sa mga lumalalang suliranin ng hiwa-hiwalay na bansa sa Asya sa kasalukuyan ay ang iba't-ibang anyo ng korupsiyon at pagsasamantala gamit ang mga kapangyarihang pulitikal at pangkabuhayan. Isang halimbawa nito ay ang money laundering na madaling maisasagawa dahil sa globalisasyon. Ibinibilang sa mga tinatawag na white collar crime ang money laundering sapgkat itinuturing na ang mga salarin sa krimeng ito ay kabilang sa panggitna hanggang pinakamataas na antas ng lipunan. Dito matututunghayan ang paggamit ng impluwensiya at kapangyarihan ng mga taong nabanggit upang pagtakpan ang kanilang nagawang krimen. Karaniwang nagaganap ang malawakang money laundering mula sa sari-sariling bansa tungo sa labas sa pamamagitan ng pagdaan sa mga legal na transaksiyon sa mga bangko. Sa pamamagitan nito, napagtatakpan ang mga katiwalian sapagkat mahirap matunton kung saan naitatago ang mga salaping nakuha sa illegal na paraan.

Maliban sa korupsiyon, lumala rin ang kahirapan dahil sa blobalisasyon. Ang maraming bansa sa Asya, bukod sa panloob na mga suliraning pulitikal at pangkabuhayan, ay labis na naaapektuhan ng pandaigdig na pamantayan ng kaunlaran at mataas na antas ng pamumuhay. Naaapektuhan nito ang personal at panlipunang pananaw ng mga mamamayanna hindi makasabay o hindi makaabot sa pamantayan ng kaunlaran. Sa malimit na pagkakataon, maaaring humantong ang ganitong kalagayan sa pagkaawa sa sarili o kaya'y kawalan ng tiwala sa sariling kakayahan.

Nabanggit na sa panimulang bahagi ng kabanatang ito na ang mabilisang paglipat ng mga mamamayan sa iba't-ibang lugar sa daigdig ay isa sa mga pangyayaring kaugnay ng globalisasyon. Mula sa Asya, karamihan sa mga taong umaalis sa kani-kanilang bansa ay mga manggagagwang naghahanap ng mas malaking kita. Isa sa mga katangian ng migrasyon ng mga manggagawa ay ang lumalaking bilang ng kababaihan. Pinatutunayan ng maraming pag-aaral na may malaking epektong panlipunan ang ganitong uri ng migrasyon. Ang isa mga suliranin nito ay ang panghihina kung hindi man pagkawasak ng mahahalagang institusyong panlipunan tulad ng pamilya. Ang pamilyang naiiwan ng mga migrante ay dumaranas ng malaking kawalan, pisikal man o emosyonal, sa kabila ng ibinabalik na mag material na kapakinabangan tulad ng salapi.

Yamang walang tiyak na pamaraan upang mapigilan ang paglipat ng tao sa iba't-ibang lugar, kaugnay rin nito ang suliraning pang kalusugan. Madaling kumakalat ang mga sakit. Naranasan ng mga bansang Asyano ang takot sa iba't-ibang sakit tulad ng AIDS (acquired immund deficiency syndrome), avian influenza/ bird flu;anthrax, at iba pa.

Nararanasan ng mga Pilipino sa kasalukuyan ang malawakang pagbabago dulot ng pandaigdig na proseso ng globalisasyon.
Makikita ito sa pamamagitan ng mga hindi maiwasang bunga ng pagpapalitan ng kaalaman gamit ang makabagong teknolohiya, migrasyon at maging ng pagkalat ng mga sakit o karamdaman. Maraming suliraning hatid ang pangyayaring ito tulad na lamang na hindi pantay na oportunidad para sa pag-unlad ng mga lipunang napapaloob sa globalisasyon. Ang panghikayat para sa isang kulturang konsumerista ay may nakaabang na panganib sa mga bansang hindi kayang makipagsabayan sa mga agresibong bansa.

Pagkatapos ng mataimtim na pagbasa at pag-unawa sa mga impormasyon sa nasabing artikulo, gawin ang Reciprocal Teaching Strategies Worksheet.

Reciprocal Teaching Strategies Worksheet
Student's Name:______________________________________
Reading Assignment: _________________________________
Date:____
Prediction: Before you begin to read the selection, look at the main title, scan the pages to read the major headings, and look at any illustrations. Write down your prediction about what the story or article will cover.
____
____

List Main Ideas. As you finish reading each paragraph or key sections of the passage, summarize the main idea of the paragraph or section in one or two complete sentences.	**Generate Questions.** For each main idea listed, write down at least one question that the main idea will answer. Good questions should include words like " who", "where", "when", " why", and " what".
Main Idea 1:_____ ______________________________	Question 1:_________________
Main Idea 2:______ ______________________________	Question 2:_________________
Main Idea 3: ______ ______________________________	Question 3:_________________

Clarifying: Copy down any words, phrases, or sentences in the passage that are unclear____
____
____
____

Mas malalim na ba ang iyong kaalaman? Mas mapanatag na ba ang loob mo o kinakailangan pa ng mas mahaba-habang usapan? Gumawa ng lista. Ang isa ay ang iyong comfort zone (Mga kaisipan na ikaw ay komportable na at ang kabila ay ang Stretch (Mga kaisipan na nagangailangan pa ng pag uunat).

Comfort Zone	Stretch

GAWAIN 11. Ihambing Mo Nga?

Ngayong nabasa mo na ang iba't-ibang artikulo, ihambing ang iyong mga natuklasang mga sagot tungkol sa suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon.

Bigyang pansin ngayon ang iillustration sa ibaba. May pagkakapareho ba ang iyong mga kasagutan ayon sa chart sa ibaba?

Mula sa:
https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm

Unemployment- Kawalan ng mapapasukang trabaho
Underemployment- kakulanagn ng kinikita sa pinapasukang trabaho
Under-utilization- hindi angkop ang trabaho sa pinag-aralan o pagsasanay
Brain Drain- Pagka-ubos ng lakas paggawa sa isang bansa

Ating bigyang lalim ang ating kaalaman sa mga suliraning ito at ikaw ay maaaring pumunta sa silid-aklatan o di kaya ay mag research sa internet at hanapin ang mga dahilan ng pag usbong ng mga suliraning ito.
Gawin ang Chart sa ibaba.

Suliranin sa Paggawa	Posibleng Dahilan
Unemployment	
Underemployment	
Under-Utilization	
Brain Drain	

Dahil natukoy mo na ang mga dahilan ng suliranin sa paggawa, ano naman ang magiging dulot o epekto nito sa pamumuhay ng mga manggagawang at maging sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa?

Mas mainam kung makukuha mo ang totoong mga pangyayari o karanasan kung ikaw ay gagawa ng panayam sa isang OFW na kakilala.

Gumawa ng tatlong minutong panayam sa isang OFW. Ang panayam ay tatagal ng3 minuto at ang pag-uusapan ay naka sentro sa kanilang hinarap na suliranin sa trabaho, pagpapatupad ng batas sa paggawa, mga paglabag sa kanilang karapatan. Maaaring mgbigay ng paunang tanong na magkakalap ng pangunahing personal na impormasyon tungkol sa interviewee.

Ang iyong panayam ay maaaring gawan ng video at i-upload sa youtube o di kaya ay ilagay sa dashboard ng iyong guro, o sa social networking sites na merong access ang iyong kaklase.

Ating ipagpatuloy ang pag-aaral sa susunod na gawain.

GAWAIN 12. Ano ang Koneksyon?

Gawin ang pag-aanalisa sa mga larawan, datos o piniling impormasyon.

Larawan A

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=OFWs+&facrc=_&imgdii=_&imgrc=oyhxbL_yprnKDM%253A%3B6blMgu429wK9DM%3Bhttp%253A%252F%252Fassets.rappler.com%252F612F469A6EA84F6BAE882D2B94A4B421%252Fimg%252F4E4CA159C1124468BB11054B69FCF890%252Fofw-20140521-rappler.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.rappler.com%252Fmove-ph%252Fispeak%252F58513-ofw-life%3B640%3B360

Ano ang epekto ng pangingibang bansa sa isang pamilya?

Ang larawang ito ay____

Larawan B

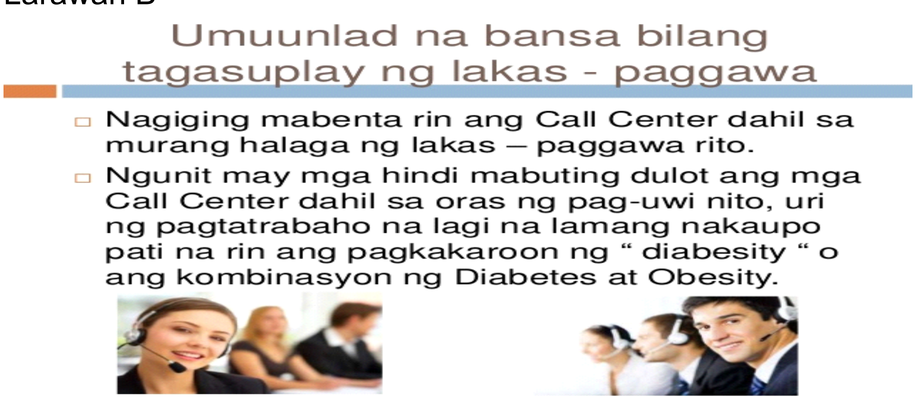

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&

Ang epekto sa ekonomiya bilang taga-suplay ng lakas-paggawa
Ito ay nagsasaad na ____.

Larawan C

https://www.google.com.ph/search?q=https://www.google.com.ph/webhp%3Fbiw%3D1008%26bih%3D542%26source%3Dlnms%26tbm%3D&biw=1002&bih=511&tbm=isch&source=lnms&sa=X&ei=2kKWVPX8AsKzuQT3i4DICQ&ved=0CAkQ_AUoAg&dpr=1#tbm=isch&q=mga+larawan+tungkol+sa+mga+suliranin+sa+paggawa&facrc=_&imgdii=I-QOgrt1OxYYBM%3A%3BiZkU9tLKSMwGaM%3A%3BI-QOgrt1OxYYBM%3A&imgrc=I-QOgrt1OxYYBM%253A%3BXXS_na3CqwLIKM%3Bhttp%253A%252F%252Fichef.bbci.co.uk%252Fwwtravel%252F464_259%252Fimages%252Flive%252Fp0%252F13%252Flm%252Fp013lm58.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.bbc.com.tl.iv.gd%252Ftravel%252F203%3B464%3B259

Ang suliranin sa trabaho ay naka aapekto sa buhay ng isang manggagawa
Ang larawan ay nagpapahayag na
____________________________________.

Larawan D

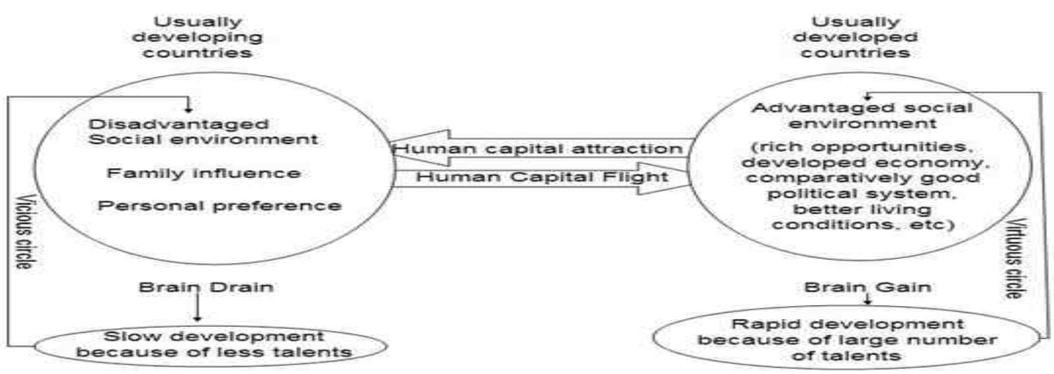

https://www.google.com.ph/search?q=https://www.google.com.ph/search%3Fbiw%3D1008%26bih%3D542%26source%3Dlnms%26tbm&biw=1002&bih=511&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=z

EGWVM2GAci1uQTawYC4CQ&ved=0CAYQ_AUoAQ#tbm=isch&q=brain+drain&facrc=_&imgdii=_&imgrc=rRbo3_u9_ARDcM%253A%3BWBNFDQGC9xHqjM%3Bhttp%253A%252F%252Fupload.wikimedia.org%252Fwikipedia%252Fcommons%252F7%252F70%252FDiagram_showing_the_process_of_brain_drain.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fcommons.wikimedia.org%252Fwiki%252FFile%253ADiagram_showing_the_process_of_brain_drain.jpg%3B553%3B413in

Ang Dulot ng Brain Drain at Brain Gain
Ang ilustrasyon ay nagpapaliwanag na_____________________________________.

Larawan E

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=OFWs+&facrc=_&imgdii=O3QQ8Ha2jVjRaM%3A%3BPKgbLG1y

Epekto sa Manggagawa
Ang caricature ay nagsasaad ng
_______________________________________.

Larawan F

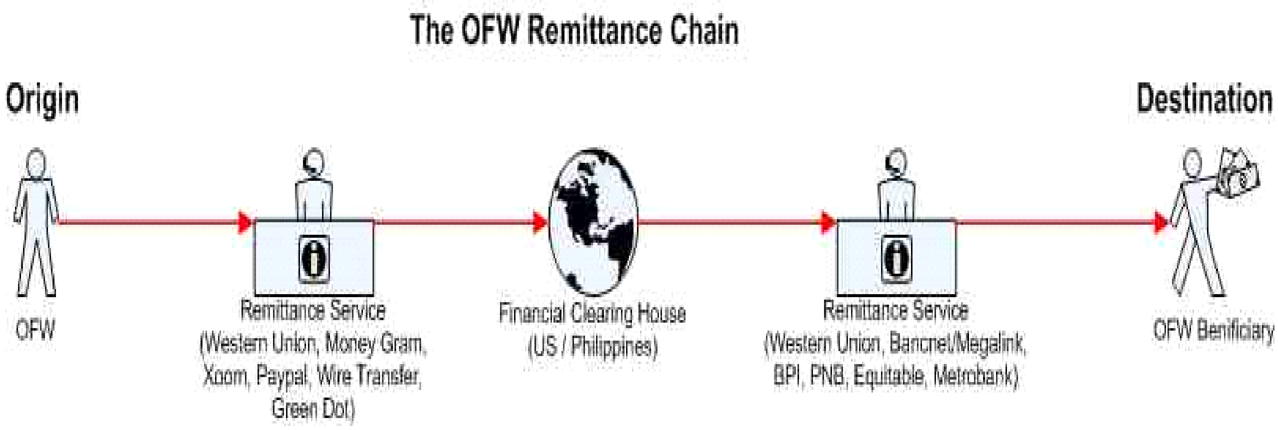

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_l8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=OFWs+&facrc=_&imgdii=V0uLOIFx94uriM%3A%3BXqk-6jdHBE1SSM%3BV0uLOIFx94uriM%3A&imgrc=V0uLOIFx94uriM%253A%3BlRFna84jvGOBOM%3Bhttp%253A%252F%252F4.bp.blogspot.com%252F-qHxFl3fvjSU%252FT1ac0i6BEII%252FAAAAAAAAAQ8%252FD4TuMZcMB90%252Fs1600%252FOFW%252BRemittances%252B2011%252B%252525%252BPie%252BChart.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fsystemisbroken.blogspot.com%252F2012%252F03%252Fofw-remittances-boon-or-bane.html%3B739%3B441

Ang pagpapadala ng Remittances

Ano ang epekto ng mga remittances sa negosyo, pinansya at sa pamilya Pilipino Ang remittances ay ____.

Larawan G

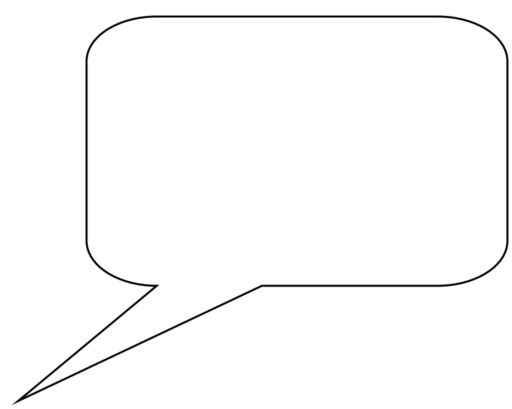

Epekto ng Globalisasyon sa Pamumuhay

Mabuting Dulot	Masamang Dulot
Pakikipagsundo ng mga bansa ukol sa kalikasan.	Pagpapalala ng problemang pang-ekonomiya.
Nakakapaglikha ng mga trabaho at oportunidad.	Higit na pinalaki ang agwat sa pagitan ng mga bansa.
Makakapamili ng mga murang produkto.	Lumalala ang pagitan sa mga mayayaman at mahihirap.

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=globalisasyonsyon&facrc=_&imgdii=_&imgrc=eRyHjWtXaD_8-M%253A%3BArY1eNGXieFuuM%3Bhttp%253A%252F%252Fimage.slidesharecdn.com%252Fglobalisasyon-140328070828-phpapp02%252F95%252Fglobalisasyon-report-4th-grading-3rd-year-7-638.jpg%253Fcb%253D1396008577%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.slideshare.net%252FApHUB2013%252Fglobalisasyon-report-4th-grading-3rd-year%3B638%3B479

Mabuti at Masamang Dulot

Ano globalisasyon ay

____.

Datos 1

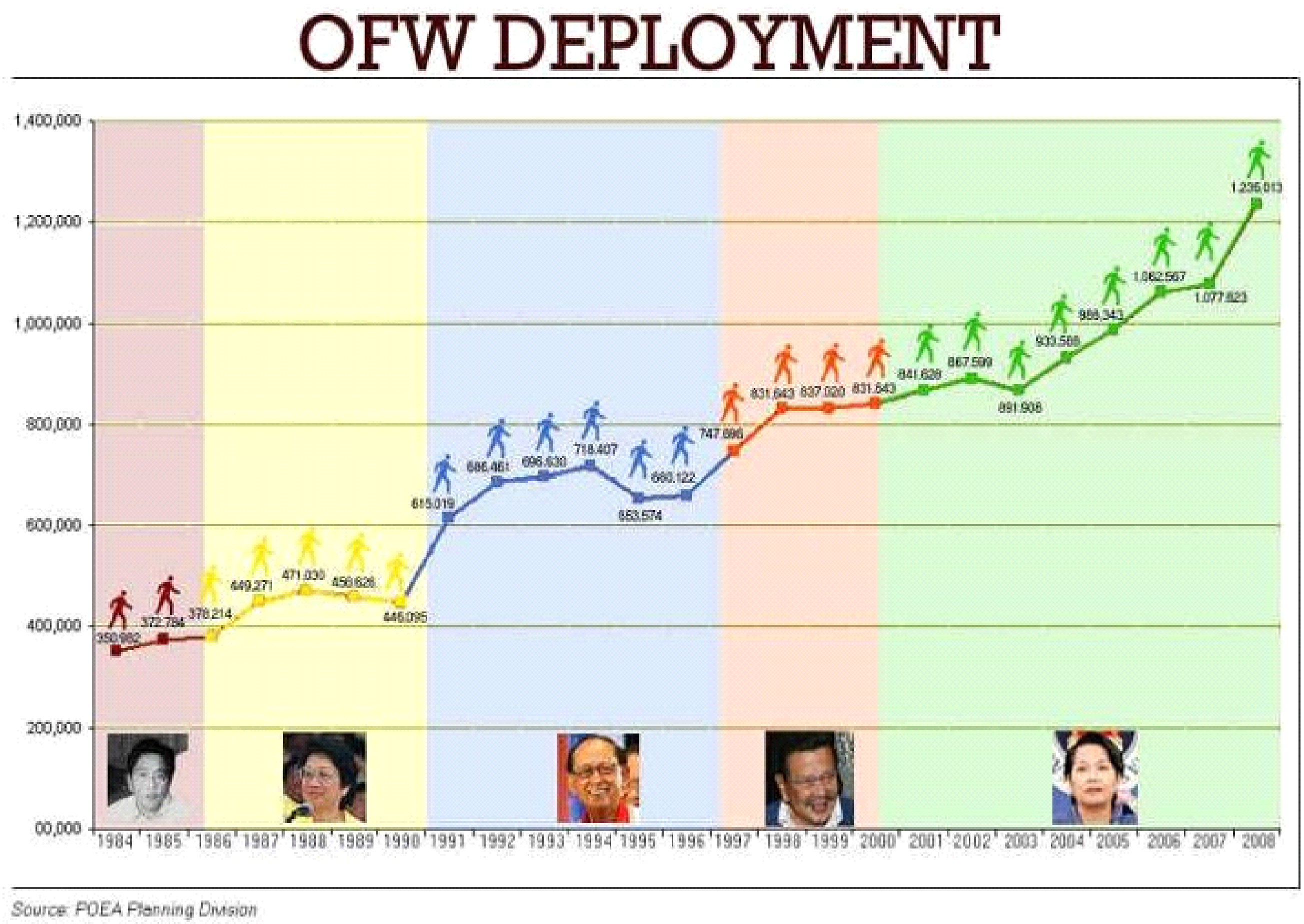

[https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=OFWs+&facrc=_&imgdii=QZC_3LlhMvV02M%3A%3BncH_h2eerZepTM%3BQZC_3LlhMvV02M%3A&imgrc=QZC_3LlhMvV02M%253A%3BSshCxqpW8DVTbM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.moneymax.ph%252Fblog%252Fwp-content%252Fuploads%252F2013%252F12%252FMoneyMax-OFW-remittance-high.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.moneymax.ph%252Fblog%252Fremittances-from-overseas-filipinos-reach-all-time-high-to-2-3-billion-in-october-2013%252F%3B730%3B330]

Deployment Trend

Ano ang implikasyon nito sa uri ng pamamahala ng iba't-ibang pangulo ng bansa?

Datos 2

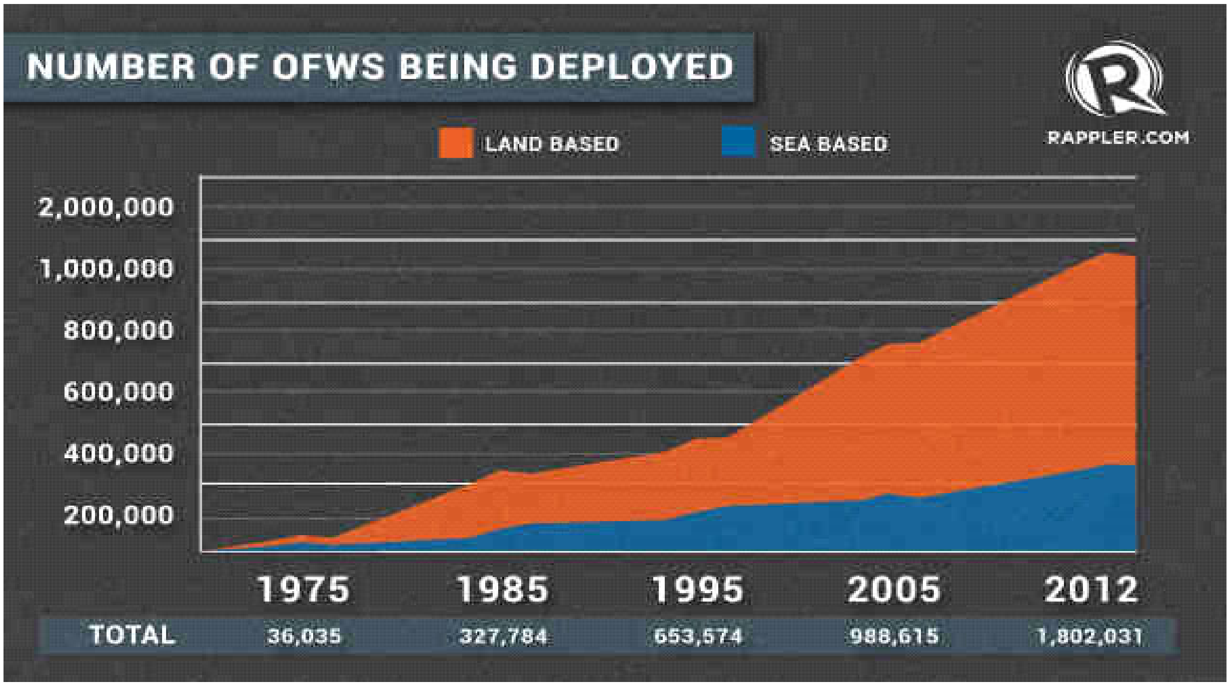

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_l8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=OFWs+&facrc=_&imgdii=_&imgrc=kCxHiDJDIarFTM%253A%3BTcLkWtnuV5sm7M%3Bhttp%253A%252F%252Fstatic.rappler.com%252Fimages%252FPH-Migration-Report-20130628-graphics.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.rappler.com%252Fnation%252F32361-ph-migration-report-ofws%3B640%3B388

Ang pagpapadala ng manggagawang Pinoy sa abroad.
Ito ay nakaaapekto sa ating ekonomiya sa pamamagitan ng
____
____
_.

Paano naman ang mga suliraning dulot ng mga pangyayaring ito?

Punan ang kabilang kahon ng mga Pamaraan na maaaring gawin upang maibsan ang mga pasanin ng mga OFWs.

May Magagawa Naman Siguro Ako

Ilang Sitwasyon	Maaari kong Gawin
Umuunlad na bansa bilang tagasuplay ng lakas - paggawa ▫ Nagiging mabenta rin ang Call Center dahil sa murang halaga ng lakas – paggawa rito. ▫ Ngunit may mga hindi mabuting dulot ang mga Call Center dahil sa oras ng pag-uwi nito, uri ng pagtatrabaho na lagi na lamang nakaupo pati na rin ang pagkakaroon ng " diabesity " o ang kombinasyon ng Diabetes at Obesity. 	

Epekto ng Globalisasyon sa Pamumuhay **Mabuting Dulot** □ Pakikipagsundo ng mga bansa ukol sa kalikasan. □ Nakakapaglikha ng mga trabaho at oportunidad. □ Makakapamili ng mga murang produkto. **Masamang Dulot** □ Pagpapalala ng problemang pang-ekonomiya. □ Higit na pinalaki ang agwat sa pagitan ng mga bansa. □ Lumalala ang pagitan sa mga mayayaman at mahihirap.	
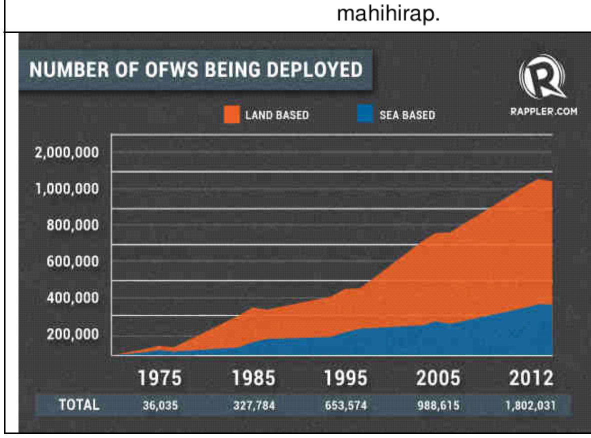	

GAWAIN 13. **Ano ang Sabi ng Datos?**

Basahin ang mahalagang datos sa seleksyon na ito.

Teksto 8 **2012 Survey on Overseas Filipinos**
Reference Number: 2013-067
Release Date: Wednesday, September 4, 2013

Overseas Filipino Workers is estimated at 2.2 million

The total number of overseas Filipino workers (OFWs) who worked abroad at anytime during the period April to September 2012 was estimated at 2.220 million. The estimate for the same period of 2011 was 2.158 million. The Overseas Contract Workers (OCWs) or those with existing work contract abroad comprised 95.0 percent of the total OFWs in 2012 as well as in 2011 (Table 1 and Figure 1).

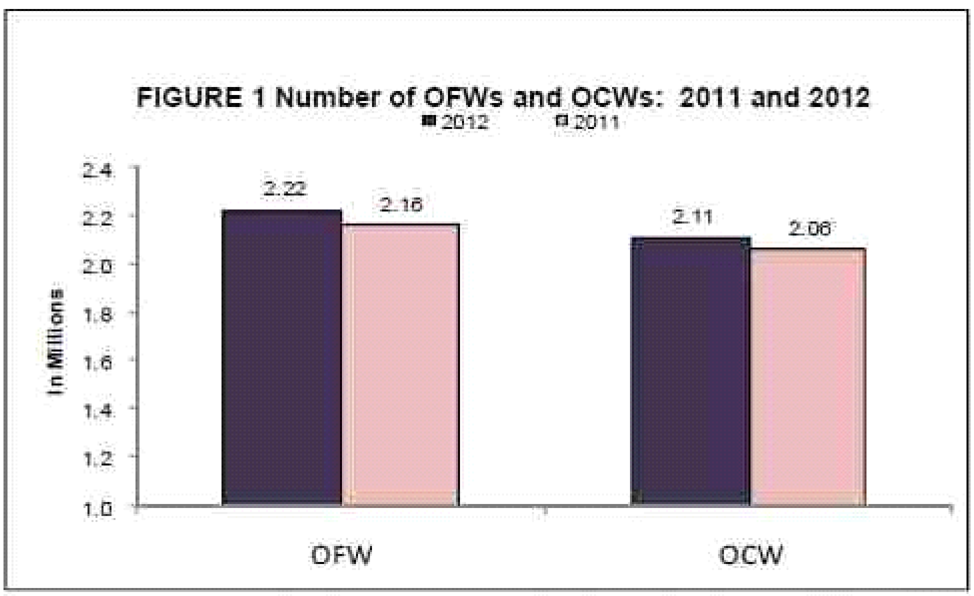

Source: National Statistics Office, *2011 and 2012 Survey on Overseas Filipinos*
Note: Reference period is six months prior to survey.

CALABARZON has the largest proportion of OFWs

CALABARZON had sent the largest number of OFWs, with 18.1 percent of the total OFWs in the country, followed by Central Luzon with 14.1 percent and the National Capital Region with 12.6 percent. Forty-five percent of the total OFWs came from these three regions. The smallest number of OFWs came from Caraga, with 1.2 percent. In 2011, the three biggest regions, namely CALABARZON, Central Luzon and the National Capital Region were also the leading origin of

OFWs with 16.5 percent, 14.3 percent and 12.5 percent, respectively, of all OFWs coming from these regions (Table 2 and Figure 2).

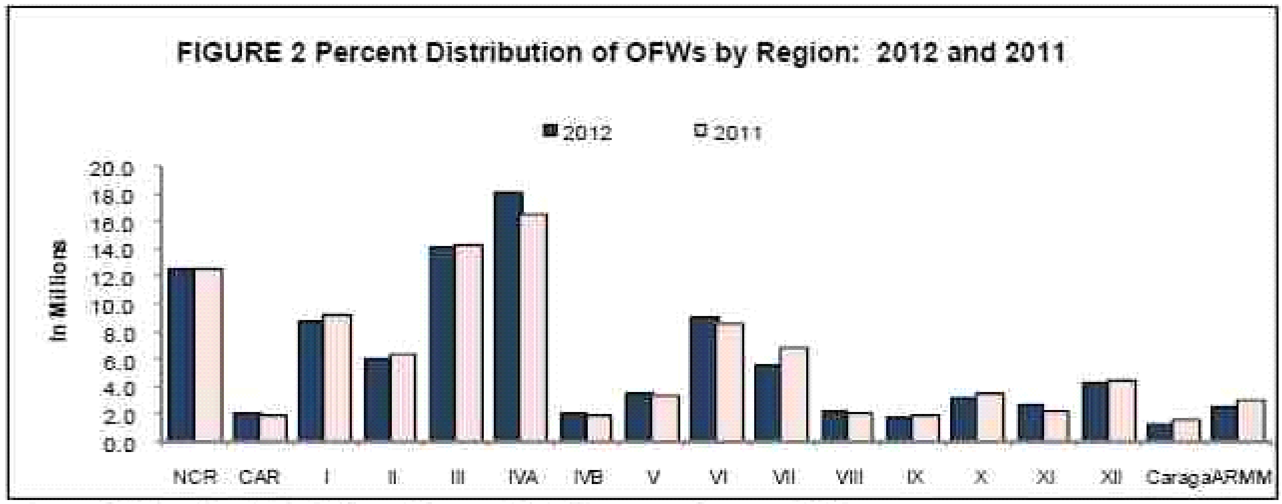

Source: National Statistics Office, *2011 and 2012 Survey on Overseas Filipinos*
Note: Reference period is six months prior to survey.

There are more male OFWs than female OFWs

There were more male OFWs (51.7% of all OFWs) than female OFWs (48.3%). The OFWs in age group 25 to 29 years comprised the largest group with 24.1 percent of the total OFWs, followed by those aged 30 to 34 years with 22.3 percent. Female OFWs were younger compared to male OFWs. More than half (51.8%) of the male OFWs were aged 35 years and over. By comparison, a smaller percentage, that is, 38.6 percent of total female OFWs, were in this age group. Almost three in every ten female OFWs (28.2%) were aged 25 to 29 years. By comparison, one in every five (20.3%) male OFWs were in this age group (Table 3 and Figure 3).

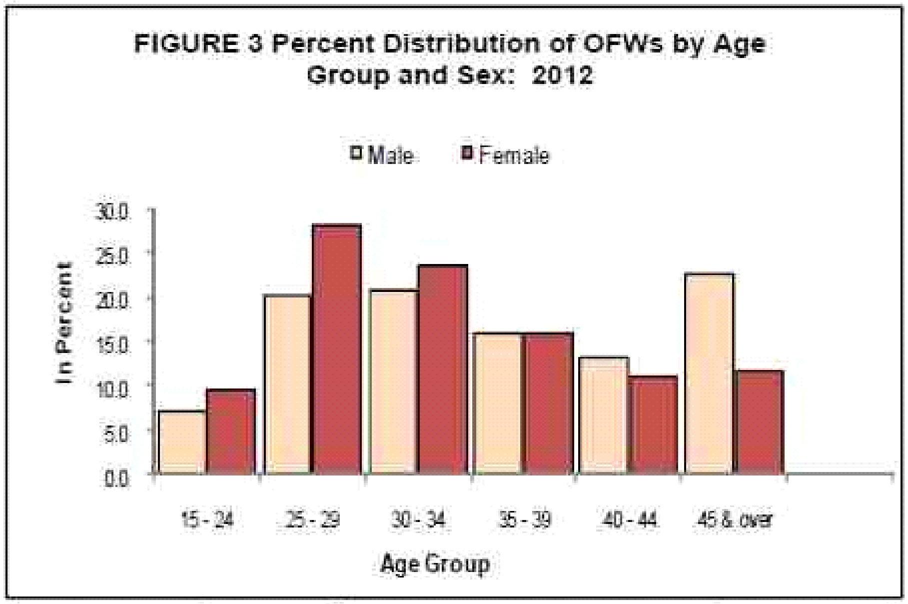

Source: National Statistics Office, *2012 Survey on Overseas Filipinos*
Note: Reference period is six months prior to survey.

Saudi Arabia is the leading destination of OFWs

Saudi Arabia continued to be the most preferred destination of OFWs with 20.6 percent of the 2.22 million OFWs who worked abroad at any time from April to September of 2012 reporting it as their place of work. The other countries in Asia which were popular destinations of OFWs were United Arab Emirates (14.9%), Singapore (7.5%), Qatar (6.5%), and Hong Kong (5.5%). Those who worked in Europe accounted for 8.7 percent, while those in North and South America accounted for 7.6 percent (Table 4 and Figure 4).

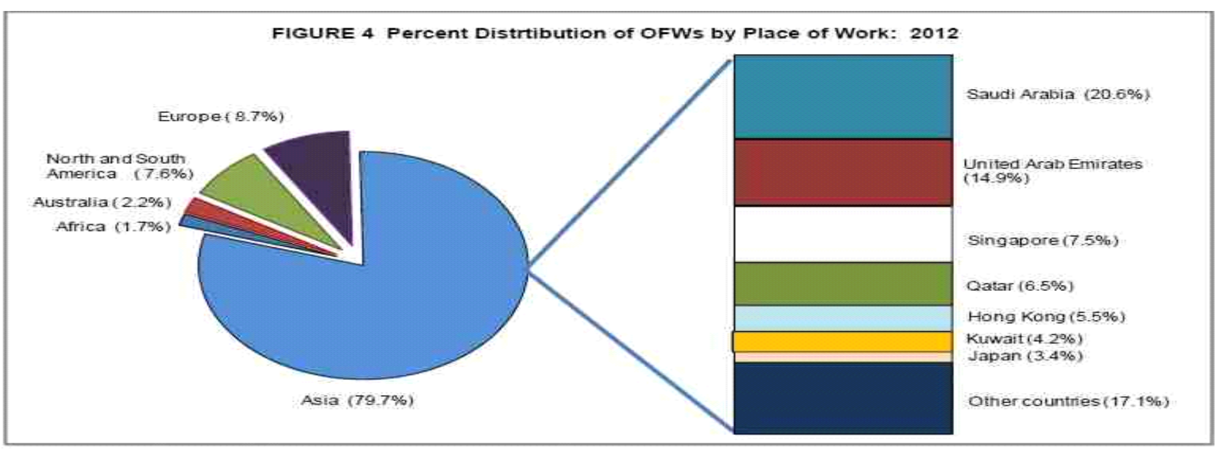

Source: National Statistics Office, *2012 Survey on Overseas Filipinos*
Note: Reference period is six months prior to survey.

One in every three OFWs is a laborer or unskilled worker

Among occupation groups, laborers and unskilled workers (31.3%) was the biggest group of OFWs. One in every three OFWs was a laborer or unskilled worker. The other large occupation groups of OFWs were the service workers and shop and

market sales workers (16.2%), plant and machine operators and assemblers (12.9%), professionals (12.4%), and trade and related workers (12.2%). More than half of the female OFWs were laborers and unskilled workers (55.0%). Among the male OFWs, the largest groups were the trade and related workers and plant and machine operators and assemblers, each group making up 23.2 percent of all OFWs (Table 5 and Figure 5).

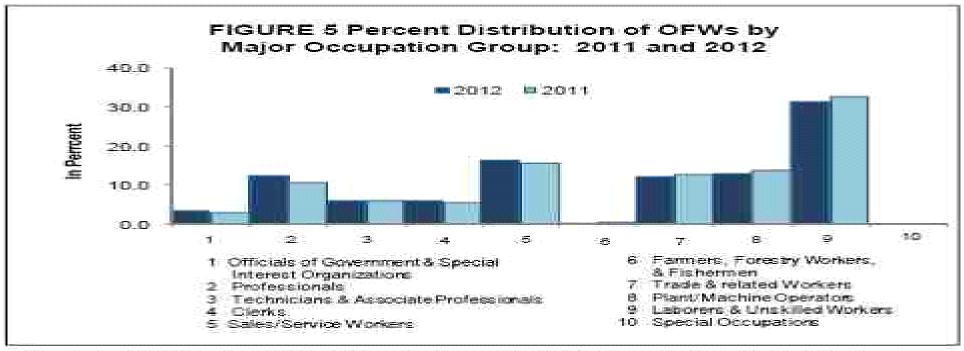

Source: National Statistics Office, *2011 and 2012 Survey on Overseas Filipinos*
Note: Reference period is six months prior to survey.

Total remittances reach 120.1 billion pesos

The total remittances sent by OFWs during the period April to September 2012 was estimated at 165.6 billion pesos. This amount is higher compared to the previous year's reported remittances of 156.3 billion pesos. The total remittances of the OFWs in April to September 2012 covered cash sent home (120.1 billion pesos or 72.5%), cash brought home (36.5 billion pesos or 22.0%), and remittances in kind (9.0 billion pesos or 5.4%). For both reference period (that is, April to September of 2011 and 2012), remittances in cash sent home comprised three-fourths of the total remittances. The amount of remittances sent by male OFWs (112.2 billion pesos) was more than twice that of female OFWs (53.4 billion pesos) (Table 6 and Figure 6).

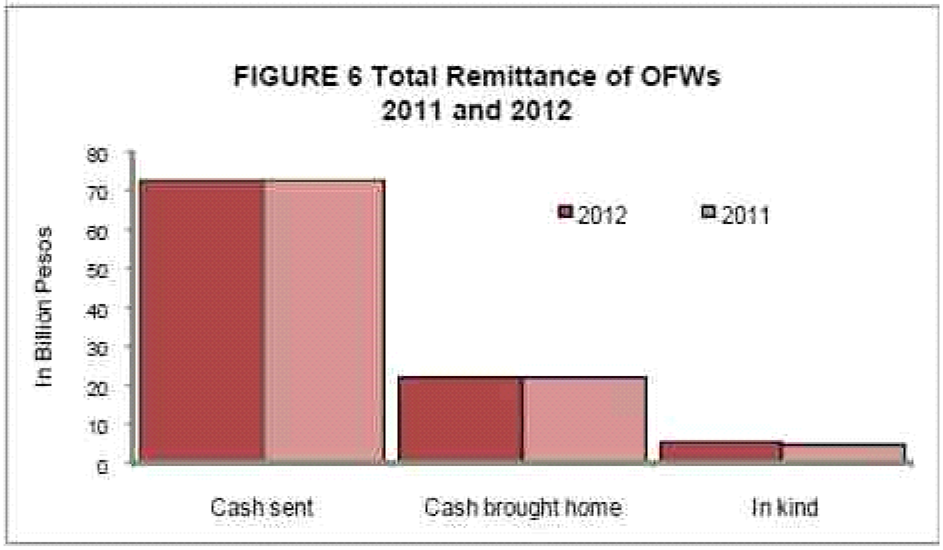

Source: National Statistics Office, *2011 and 2012 Survey on Overseas Filipinos*
Note: Reference period is six months prior to survey.

OFWs from Asia remitted the highest cash remittances amounting to 84.5 billion pesos or an average of 57 thousand per OFW. OFWs from Europe, remitted an amount of 15.3 billion pesos or an average of 94 thousand pesos per OFW, while OFW from North and South America remitted 12.7 billion pesos or an average of 89 thousand pesos per OFW (Table 7).

Among occupation groups, the remittance sent by professionals comprised the largest remittance amounting to 24.8 billion pesos or an average remittance of 109 thousand pesos per OFW. Laborers and unskilled workers, and plant and machine operators and assemblers remitted an amount of 19.6 billion pesos and 19.0 billion pesos, respectively. The male OFWs remitted a total amount of 81.21billion pesos while the female OFWs, 38.94 billion pesos (Table 8).

The majority of the OFWs sent their remittances through banks, amounting to 85.1 billion pesos. The total amount of cash remitted thru door-to-door delivery was estimated at 4.4 billion pesos. About 3.0 billion pesos were remitted thru agencies and/or local offices, 486 million pesos thru friends and/or co-workers, and 27.1 billion pesos thru other means (Table 9). The remittances sent by OFWs to their respective families may just be a part of the total salary received by the OFWs.

Data on remittances in this report are based on the answers given by the survey respondents to the questions on how much cash remittance was received by the family during the period April to September 2012 from its member who is an OFW, how much cash did this member bring home during the reference period, if any. Further, if the family received during the reference period goods and products sent by this OFW, the imputed value of such goods was included in his/her total remittance.

Two in every five OFWs are able to save from their cash remittances

The total number of OFWs who sent cash remittances to their families from April to September 2012 was 1.9 million OFWs. Of this, 42.2 percent were able to set aside savings from their cash remittances. In 2011, about 46.4 percent OFWs had savings from cash remittances sent to their families (Table 10 and Figure 7).

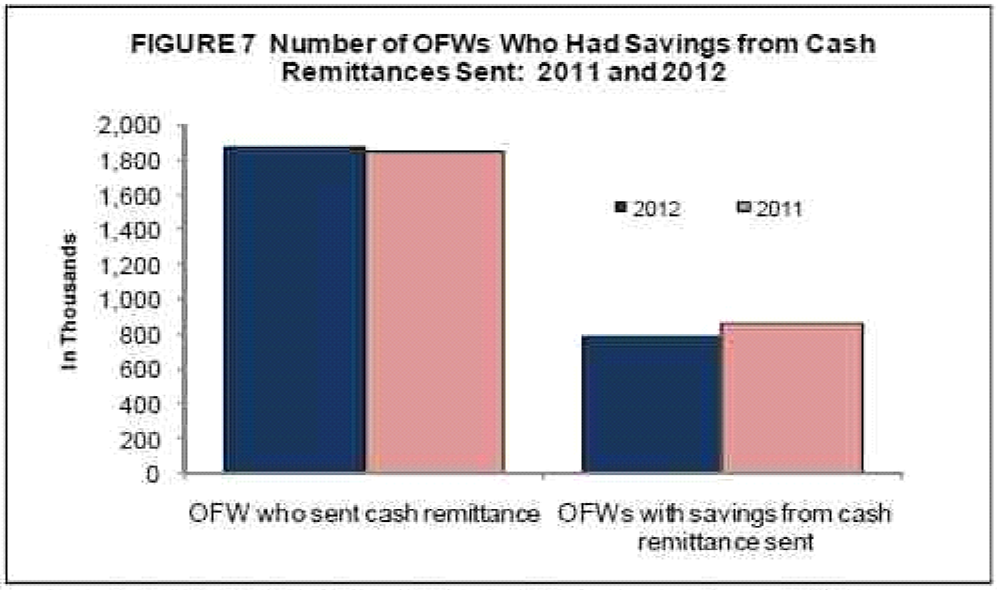

Source: National Statistics Office, *2011 and 2012 Survey on Overseas Filipinos*
Note: Reference period is six months prior to survey.

Regardless of the amount of the cash remittances sent, for every ten OFWs, six (56.9%) were able to save less than 25 percent of the total amount received, about two (23.5%) were able to save from 25 percent to 49 percent of it, and two (19.6%) saved 50 percent or more (Table 10).

TECHNICAL NOTES

The data presented in this press release were taken from the 2012 Survey on Overseas Filipinos (SOF). The SOF aims to derive national estimates on the number of Overseas Filipino Workers, their socio-economic characteristics and the amount and mode of remittances, in cash and in kind, received by their families.

The OFWs covered in this report were those aged 15 years old and over and working abroad during the period April 1, 2012 to September 30, 2012.

OFWs include overseas contract workers (OCWs) who were presently and temporarily out of the country during the reference period to fulfill an overseas contract for a specific length of time or who were presently at home on vacation during the reference period but still had an existing contract to work abroad, and other Filipino workers abroad with valid working visa or work permits. Those who had no working visa or work permits (tourist, visitor, student, medical, and other

types of non-immigrant visas) but were presently employed and working full time in other countries were also included.

The SOF did not ask for the total salary received by the OFWs. Hence, the remittances presented in the results may just be a part of the total salary received by the OFWs.

Data on remittances in this report are based on the answers given by the survey respondents to the questions on how much cash remittance was received by the family during the period April to September 2012 from its member who is an OFW, how much cash did this member bring home during the reference period, if any. Further, if the family received during the reference period goods and products sent by this OFW, the imputed value of such goods was included in his/her total remittance.

Starting July 2003 round of the Labor Force Survey (LFS), the 2003 Master Sample (MS) Design has been adopted. Using this master sample design, the number of samples increased from 42,000 to around 50,000 sample households. The SOF, being a rider of the LFS, has also adopted the new master sample design starting October 2003. Careful evaluation must be made in comparing the results of the 2012 SOF with other SOF results prior to the implementation of the new MS design.

Hango mula sa: http://census.gov.ph/content/2012-survey-overseas-filipinos

Pamprosesong Tanong:

1. Ano ang pagkakaiba ng OFW at OCW?
2. Anong rehiyon ang may pinakamalaking bilang ng OFWs?
3. Ano ang maaaring dahilan ng malaking bilang ng OFWs na nanggagaling sa rehiyong ito?
4. Bakit Saudi Arabia ang pangunahing destinasyon ng manggagawang Pilipino?
5. Ano ang implikasyon ng mas malaking bilang ng lalaking OFWs kay sa mga babaeng OFWs?
6. Ano ang naidudulot ng malaking remittances ng mga OFWs sa mga pamilyang naiwan at sa ekonomiya ng ating bansa?
7. Paanom matutugunan ang mga problemang kinakaharap ng ating mga OFWs lalo na sa isyu ng kanilang workers's rights, diskriminasyon, mababang sweldo at iba pa?
8. **Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

Pagkatapos basahin ang teksto, punan ang graphic organizer ng anim na mahahalagang punto o key ideas na magbubuod ng nilalaman ng nabasang teksto.

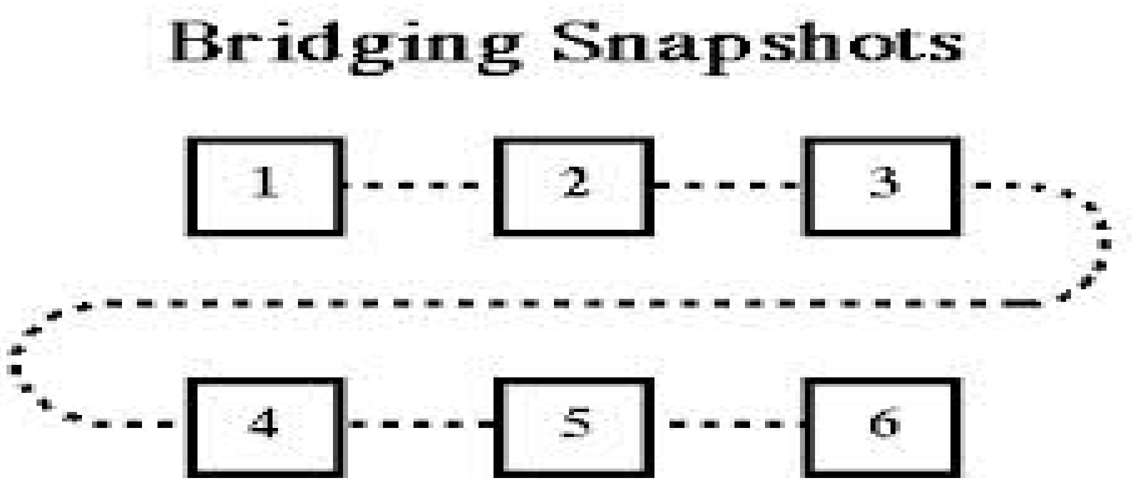

Maraming implikasyon ang mga suliranin ng ating lakas paggawa. Masdan mo sa susunod na video ang mga karagdagang epekto.

GAWAIN 14. **At Ano Pa?**

Panoorin ang video at mga powerpoint presentations sa mga websites na ito :

1. https://www.youtube.com/watch?v=CnwrsQnOkgU ito ay nagpapakita ng epekto ng globalisasyon sa paggawa

2. http://www.slideshare.net/anielyndorongon/group-6-lily-mga-kasalukuyang-isyu-at-suliranin-bunga-ng-globalisasyon -mga kasalukuyang isyu at suliranin bunga ng globalisasyon

3. http://www.slideshare.net/Rs3/mga-isyu-at-problema-sa-pilipinas-bunga-ng-mga-pagbabago-sa-asya?next_slideshow=1 - Mga isyu at problema sa pilipinas bunga ng mga pagbabago sa asya

4. http://www.slideshare.net/ApHUB2013/globalisasyon-report-4th-grading-3rd-year?related=2 mga kasalukuyang isyu at suliranin bunga ng globalisasyon pamumuhay, banta sa bansa, depinisyon, globalisasyon sa larangan ng ekonomika, pulitika, at kultura

Pamprosesong Tanong:

1. Ano ang mga pangunahing epekto ng suliranin sa paggawa ang pinapakita ng bawat video o materyales na iyong nakita?

2. Paano ang mga suliraning ito naka aapekto sa bawat pamilya, ekonomiya ng bansa at maging sa rehiyon ng Asya?
3. Paano ang mas malaki at malawak na pamayanan naaapektohan, tulad ng kultura, seguridad, pamamahala, pulitika at iba pa ng mga suliraning ito?
4. Paano naman matutugunan ang mga suliraning ito? May magagawa ka ba?
5. Anong mga hakbang ang maaaring gawin upang mapawi ang mga suliraning ito?
6. **Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

Maaari ring basahin sa mga batayang aklat ang Mga Epekto ng Globalisasyon: (World Civilization: History and Culture) Mateo, Balonso, et.al.)

Developing Countries as Suppliers of Labor Force

Poor countries which do not have the capacity to launch national induztrialization as a result of insufficiency in caital and inadequacy of their education and technological know-how are left with huge supply of labor force as its competitive advantage and source of economic redemption. Some are employed as migrant workers while others remain in the ciountry to work in big factories commonly owned also by foreigners.

Foreign capitalists benefitr fromt this system because of the cheaper cost of labor in the developing countries. Since labor wages are low, this translates to a higher rate of profit. It mirrors the " internationalization of the division of labor" or the division of work according to the different stages of production to be undertaken by the workers from Asia, Latin America or Africa. For example, a raw material may come from an agricultural country, its manufacture may be done in another country, while the sale of its finished product may be in an industrialized country. Thius system facilitates a faster and more cost-efficient production process which serves the best interest of capitalist countries.

Suriin naman ang isang artikulo mula sa website na ito:
http://www.iza.org/conference_files/worldb2006/cabegin_e2476.pdf -The Effect of Filipino Overseas Migration on the Non-Migrant Spouse's Labor Supply Behavior by Emily Christi A. Cabegin

Pag-aralan naman ang mga piling seleksyon sa isang pdf file ng isang materyales mula sa DepEd (Migrasyon-8EsP_LM U4-M16)

1. Ang Pag-usbong ng Migrasyon
2. Ang Dahilan ng Migrasyon
3. Mga Epekto ng Migrasyon sa Pamilyang Pilipino

4. Pagharap sa Hamon ng Migrasyon

Ang Migrasyon at ang mga Epekto Nito sa Pamilyang Pilipino

"*Babalik Ka Rin*." Pamilyar ka ba sa awitin na ito ni Gary Valenciano? Tungkol ito sa mga Pilipinong nangibang bansa at pagkalipas ng ilang taon ay nagbalik sa sinilangang lupa. Sa makabagong panahon ito ay tinukoy na migrasyon.

Ano nga ba ang kahulugan ng migrasyon? Ano ang pinag-ugatan nito? Ano-ano ang mga epekto nito sa pamilyang Pilipino? Ang *migrasyon ay ang paglipat ng isang tao patungo sa isang lugar para humanap ng mga kalakal*. *Ang migrasyon ay ang pagiging dayuhan ng mga tao sa isang bansa*. Ang mga pinag-ugatan nito ay naaayon sa mga pangangailangan ng bawat indibidwal at ng pamilyang kinabibilangan. May mabuti at masamang epekto ang migrasyon sa kabuuan at sa pamilyang Pilipino.

Ang Pag-usbong ng Migrasyon

Ang migrasyon sa Pilipinas ay makasaysayan, ang pangangalakal ng Tsina sa ating bansa na pinamunuan ni Zulu Royalty Padua Bazaar, ang naitala na pinakaunang migrasyon sa ating bansa, 1417 (Ang, See 2006). Noong *Hispanic period* (1763), ang isa sa mga Pilipinong mandaragat ay tumalon buhat sa isa sa mga *Galleons* (katawagan sa mga sasakyang pangkaragatan noong panahon ng mga espanyol) na patungo sa Manila - Acapulco at namuhay na sa Louisiana, isa sa mga siyudad ng Hilagang America. (Bautista, 2002).

Ang migrasyon sa kulturang Pilipino ay nagsimula sa paglipat o pagdayo ng mga mamamayang taga baryo patungong lungsod. Ang mga anak ay dumadayo sa lungsod upang makapag-aral sa mas mataas na paaralan o maging sa mga kolehiyo, hanggang sa doon na rin makapagtrabaho. Gayundin ang ilan sa mga magulang na lalaki ay nangingibang bayan upang makahanap ng trabaho na may mas mataas na suweldo. Ang ganitong mga sitwasyon ay nagpatuloy at nagpasaling-lahi. Sa pag-usad ng makabagong panahon, naging mas malawak ang saklaw ng pagdayo at paglalakbay ng mga Pilipino sa iba't ibang lugar at bansa. Maging ang kanilang mga dahilan sa paglakbay ay lumawig din ang saklaw.

Ang migrasyon sa makabagong panahon ay nagkaroon ng bagong mukha, na kung saan malimit noon ay mga anak ang nangingibang bayan upang

makapag-aral at makapagtrabaho, at ang mga magulang na lalaki ang karaniwang dumadayo sa ibang lugar o pook upang makapaghanapbuhay para sa kanilang mga pamilya. Sa kasalukuyan, karamihan ay mga magulang na ang dumadayo sa mas malalayong lugar o bansa, gayundin ang mga kababaihang ina, na sila na ang napapalayo sa piling ng mga anak at sa asawa na hindi likas sa kulturang Pilipino. Ang mga di mabilang na ganitong sitwasyon ang nagiging daan sa unti-unting pag-usbong ng bagong pananaw sa migrasyon sa ating bansa.

Ang Dahilan Ng Migrasyon

Ano nga ba ang dahilan ng paglawak ng migrasyon sa Pilipinas? Ang mga aspekto na nagtutulak sa kagustuhang makapagtrabaho sa ibang bansa ng mga Pilipino ay may iba't ibang dahilan, ayon sa Overseas Workers Welfare Administration (OWWA), 1991. Ang mga karaniwang dahilan ay mataas na antas ng pamumuhay, kakulangan ng oportunidad na makapagtrabaho, at kagustuhang mapagtapos sa pag-aaral ang mga anak*.* Ayon naman sa Soroptimist International (1994), isang pandaigdigang pribadong organisasyon ang nagpahayag na ang pinakapangunahing dahilan ng mga *Overseas Contract Workers* (OCWs) ay ang edukasyon ng mga anak (80.7%). Ang mga iba pang kadahilanan ay may kinalaman sa panghanapbuhay na aspekto, mas mataas na sahod (63.3%), makabili ng bahay at lupa (50.0%), pambayad ng mga utang (31.3%), para sa pangkapital sa negosyo (29.3%), makabili at makapagpundar ng mga ari-arian (17.3%), at iba pang pang-ekonomikal na pangangailangan (22.0%). Ang mga kadahilanang ito ang patuloy na nagiging matibay na dahilan upang ang migrasyon sa bansa ay lumawig at maging isang panlipunang pangyayari o ganapin. Ito ang katotohanan sa lahat ng mga mahihirap na bansa at papaunlad pa lang na mga bansa. Ang walang humpay na pagyabong ng *Filipino diaspora* (*Overseas Filipinos*) sa buong mundo ay kapansin-pansin at nagdudulot ng iba't ibang epekto sa pamilyang Pilipino.

Mga Epekto ng Migrasyon sa Pamilyang Pilipino

Ang migrasyon ay may malaking impluwensiya sa mga kabataan. Ang linyang *"Paglaki ko, Mag-aabroad ako!"* ay nagsasaad ng masidhing pagkagusto at pagnanais ng mga anak na mangibang bansa para makapagtrabaho tulad ng kanilang mga magulang (Augustus T. Anonuevo at Joicel C. Sopena). Ano-ano nga ba ang mga epekto ng migrasyon sa pamilyang Pilipino? May mga kabutihan at kaaya-ayang resulta ang pagtatrabaho at pangingibang bansa sa pamumuhay, na senyales ng pag-unlad ayon kay Jimenez, 1988. Ayon sa kaniya, ang sumusunod ay ang mga naidudulot na kabutihan nito: pagpapagawa ng mga bagong bahay, ang pagkakaroon ng kalidad na edukasyon ng mga anak, ang mga patunay ng umaasensong negosyo na naipundar, at ang kakayahang matugunan ang mga pangunahing pangangailangan ng pamilya.

Ang migrasyon ay patuloy na lumalawak dahil na rin sa mga positibo nitong epekto. Narito pa ang ilan sa mga naidudulot na kabutihan nito: *Ang perang padala ng mga OFWs sa kanilang mga pamilya ay nakatutulong nang malaki sa pag-aangat ng kalagayang pangkabuhayan ng bansa, naipapamalas ang kulturang Pilipino sa ibang lahi, nagagamit at tumitingkad ang mga talino at kagalingan ng mga Pilipino sa ibang bansa.* Ang mga epekto ng migrasyon ay masasalamin sa iba't ibang kuwento ng totoong buhay sa likod ng pangingibang bansa ng ilang mga Pilipino.

Ang kuwento ni Claire, siya ay sampung taong gulang ng umalis ang kaniyang mga magulang patungong Rome. "Ako ay napakabata pa nang umalis ang aking mga magulang," kuwento pa niya. "Syempre naaalala ko sila palagi at nangungulila ako sa kanilang pangangalaga at atensiyon. Mas lalo ko silang naaalala sa tuwing pinapapunta ang aking buong pamilya sa paaralan. Mabuti na lang at nariyan palagi ang aking tiyahin at lola para samahan ako. Minsan nalulungkot ako, kaya lang wala akong magawa dahil sabi nila, para sa akin ang kanilang pagtatrabaho sa ibang bansa. Nasa akin na lang na matugunan ko sa aking sarili ang mga pangangailangan na hindi maibigay ng mga magulang ko tulad ng presensiya nila. Kailangan ko na lang mag-aral nang mabuti at gawin ko silang inspirasyon." Sa kasalukuyan si Claire ay kumukuha ng kurso na nursing sa isa sa mga unibersidad sa Maynila. Tulad ni Claire, may mga anak na nakakayanang labanan ang mga pagsubok ng kalungkutan at pangungulila sa mga magulang na nagtatrabaho sa ibang bansa at pilit na pinagbubutihan ang pag-aaral upang magkaroon ng magandang buhay at magkaroon ng malaking kabuluhan ang pagsasakripisyo ng mga magulang sa ibang bansa. Hango sa totoong buhay, (The Plight of Children of OFWs, Gina Melgar at Rene Borromeo, 2008).

Sa kabila ng mga nabanggit, hindi lingid sa ating kaalaman na hindi lahat ng mga OFWs at ng kanilang pamilya ay naging matagumpay sa kanilang pangingibang bansa at paglayo sa pamilya.

Si Leonil, 20 anyos ay drop-out sa high school noong siya ay nag-aaral. Naghihintay lang siya ng padalang pera ng kaniyang ina na nasa Italy. Ginagastos niya ang perang padala sa sugal, alak, at babae. Naging pabaya siya sa pag-aaral at sa buhay niya. Sa kasalukuyan ay inaayos niya ang kaniyang buhay at nag-aaral sa isa sa unibersidad sa Batangas. Subalit, nasayang na niya ang napakaraming lumipas na taon at perang nilustay, nasayang sa kabila ng pagsasakripisyo ng kaniyang mga magulang. Hango sa totoong buhay, (The Plight of Children of OFWs', Gina Melgar at Rene Borromeo, 2008).

Hindi maikakaila ang mga nagiging epekto ng migrasyon sa katatagan at pangkultural na pananaw natin sa pamilyang Pilipino. At ito ay dulot ng kahirapan, mababang sweldo, at kakulangan ng trabaho na siyang patuloy na dahilan upang mangibang bansa ang mga Pilipino. Sa ating kultura, ang pamilya ang siyang institusyon na naghuhubog sa mga mamamayan ng lipunan, ang dapat mangalaga at magbigay ng proteksiyon sa kaniyang mga miyembro. Ito ay pinagtibay ng *The New Family Code (Executive Order No. 209 as amended by Executive Order no. 227)* "*The Family, being the Foundation of the nation, is a basic social institution which public policy cherishes and protect*." At ito ay dapat matugunan ng lipunan sa bawat pamilyang Pilipino. Sa kasalukuyang makabagong panahon, unti-unting nagbabago ang pananaw ng mga Pilipino sa ganitong konsepto ng pagpapamilya dahil na rin sa mga ibang epekto na dulot ng migrasyon.
Narito ang mga epekto ng migrasyon na dapat harapin:
(Anonuevo, Augustus T., et al, 2008)

1. *Ang pagbabago sa mga pagpapahalaga at pamamaraan sa pamumuhay.* Sa kabila ng patuloy na pagtugon sa mga gastusing pampamilya, ang mga anak na naiiwan ay masyadong nahihikayat sa mga materyal na bagay dala ng mas maluwag na pagtatamasa sa mga naipapadala ng magulang. Ang mga kabataan ay nagkakaroon ng masidhing pagtangkilik sa produktong dayuhan kaya nakakaligtaan ang ating mga sariling produkto. At ang patuloy na pagbabalik at paghahangad na makapagtrabaho sa ibang lugar ay dahilan at hindi makapagserbisyo sa kapwa mamamayan at sa sariling bayan ang ilan sa mga Pilipino. Ang mga ito ay ilan sa mga pagbabago ng kamalayan sa pagpapahalaga at pamamaraan sa pamumuhay ng pamilyang Pilipino.

2. *Ang mabagal na pag-unlad sa pangkaisipan at panlipunan na aspekto ng mga anak.* Isang kritikal na yugto ang panahon ng pagdadalaga at pagbibinata, ito ang yugto na nahuhubog ang kanilang kabutihan, kaganapan ng kanilang sarili, at ang pagpapaunlad buhat sa kabataan tungo sa mas mapanagutang pagkatao (Erikson, 1968). Mahalaga ang presensiya at mabuting halimbawa ng magulang sa mga anak sa panahong ito. Ang kawalan ng presensiya at tuwirang pagkalinga ng isa sa mga magulang ay may epekto sa moral na pagpapahalaga ng kabataan. Maaaring maging dahilan ito ng mga maling pagpapasiya ng kabataan, pagkakaroon ng maling kamalayan sa mga bagay-bagay at sitwasyong kakaharapin niya sa pamayanan.

3. *Maaaring maging dahilan ng paghihiwalay ng mag-asawa at panghihina ng katatagan ng pamilya.* Hindi natin maitatanggi na nagiging dahilan din ng paghihiwalay ng ilang mag-asawa ang matagalang pagkalayo sa isa't isa, na nagiging daan sa pagkasira ng kanilang ugnayang mag-asawa. Isa ring nakalulungkot na katotohanan ay ang pagkalayo ng loob ng mga anak sa magulang na napalayo sa kanila sa matagal na panahon dahil sa migrasyon, taliwas sa kung parehong nakalakihan ng anak ang mga magulang, at nakapaghubog ng matatag na pakikipag-ugnayan sa isa't isa.

1.

4. *Ang nagbabagong konsepto ukol sa tradisyonal na pamilya sa transnasyunal na pamilya.* Sa kulturang Pilipino, ang ama ang pangunahing tumutugon sa mga pangangailangang pampamilya. Ang ina ang nagtataguyod ng kaayusan at pangangalaga sa mga anak at nakadepende sa asawa sa mga pangangailangang pinansiyal. Ang ama naman ang pangunahing tagapagpasiya sa pamilya. Dahil sa ganitong sistema, kumpleto ang pamilya.

   Sa transnasyunal na pamilya, ang mga babae ay tumutulong na sa pagtustos ng kinapangunahing gastusin, nagkakaroon ng pagkakataong magpasiya para sa pamilya subalit nawawalan ng pagkakataong gabayan ang mga anak, dahil sa malayo sila sa mga ito. Ito ang ilan lang sa mga pagbabago sa nakagisnang sistema at kultura ng pamilyang Pilipino.

5. *Ang pagkakaroon ng puwang at kakulangan ng makabuluhang komunikasyon at atensiyon ng magulang sa anak at ng anak sa magulang.* Ang komunikasyon at paglalaan ng atensiyon sa pamilya ang nagpapatatag ng pagkakaugnay ng bawat miyembro sa isa't isa. Ang hamon ng globalisasyon ang dahilan ng mga makabagong pamamaraan sa pakikipagtalastasan o ang tinatawag na *virtual* na komunikasyon, na madalas nagagamit ng mga anak at magulang dahil na rin sa makabagong panahon at ang tanging paraan para sa kanilang pakikipag-ugnayan. Ang dating harapang pag-uusap na mas nakapagpapadama ng iba't ibang positibong damdamin at malayang pagpapahayag ng saloobin ay unti-unting nagkaroon ng harang dahil sa mga sitwasyong tulad ng pagtatrabaho sa ibang bansa.

Ang *cellphone, computer, video calling* at ang mga *internet connection* ang tanging nag-uugnay sa mga miyembro ng pamilya. At madalas, pinansiyal na aspekto ang mga napag-uusapan lamang, dahil sa limitadong oras at panahon, ayaw mabigyan ng alalahanin ang mga magulang na malayo sa kanilang piling, ayaw maipaalam ng magulang ang tunay na sitwasyon sa ibang bansa. Dahil sa mga ito, ang tunay na pagkakalapit at pagpapalitan ng mga saloobin ay hindi na napaglalaanan ng atensiyon.

Ilan lang ang mga ito sa mga pangunahing epekto ng migrasyon sa pamilyang
Pilipino. Sa kabila ng ganitong sitwasyon, hindi maiiwasan sa pamilyang Pilipino ang harapin ang ganitong kalagayan, dahil na rin sa kahirapan. Sa ganitong mga pagkakataon, dapat mangibabaw ang mga pagpapahalagang Pilipino tulad ng "katatagan ng pamilya at pag-uugnayan," na mga likas na katangian ng mga Pilipino (Shahani, Leticia 1984). Ayon naman kay Esther J. Esteban (1989), "sa pamilya nahuhubog ang mga magiging mapanagutang mamamayan ng lipunan," kaya dapat hubugin at patatagin ang pagmamahalan at ugnayan ng mga sumisibol na miyembro sa pamilya. Dahil dito mahuhubog ang mga kabataan upang maging handa sa anumang mga pagsubok na kanilang kakaharapin sa makabagong panahon ng globalisasyon at migrasyon.

Pagharap sa Hamon ng Migrasyon

Ang pagharap sa mga epekto ng migrasyon sa pamilyang Pilipino ay nangangailangan ng mga konkretong hakbang upang maging handa ang mga anak at mga magulang at upang mapagtagumpayan ang mga negatibong epekto ng pangingibang bansa.

Sa ganitong sitwasyon nagsisimula ang pagmamahalan ng mag-asawa. Ayon kay St. Thomas Aquinas, *"itinuturing na ang pag-aasawa at ang buhay pagpapamilya ay nauugnay sa kalikasan ng pagkatao."* Kaya nararapat ang pagpapatatag ng pagmamahalan ng mag-asawa. Tulad ng natutuhan mo sa Modyul 1, ang pagmamahalan ng mag-asawa ang batayan ng katatagan ng pamilya. Sa katatagang ito nahuhubog ang pagkatao ng bawat miyembro na handang humarap sa mga hamon ng makabagong panahon.

Ang sumusunod ay mga hakbang upang maging handa sa mga epekto ng migrasyon sa pamilyang Pilipino: (Marie E. Aganon, 1995)

1. Pag-oorganisa at pagbuo ng mga *counseling centers*
2. Patuloy na paghubog ng mga pagpapahalaga at birtud sa mga anak
3. Pag-oorganisa at pagbibigay ng mga programang pangkabuhayan
4. Pagbibigay ng mga programang pang OCWs tulad ng makabuluhang pamumuhunan sa negosyo at pagsasakatuparan ng R.A. 8042

Narito pa ang mga karagdagang hakbang upang maging handa sa epekto ng migrasyon:

1. *Pagpapanatili at pagpapatatag ng bukas na komunikasyon sa pagitan ng mga miyembro ng pamilya.* Mahalaga na magkaroon ng mga pagkakataong makipag-usap at makipag-ugnayan nang may pagmamahalan sa bawat miyembro ng pamilya araw araw.

2. *Ang pagkakaroon ng regular na pang-ispiritwal na counseling sa mag-asawa.* Ang regular na pagsasangguni ng mag-asawa sa ispiritwal na *counseling* ay makapagpapatatag ng ugnayan at pagmamahalan ng magulang na mahuhubog din nila sa kanilang mga anak.
2.

3. *Ang pagpapaunlad at pagpapatatag sa kultura ng pamilyang Pilipino.* Ang pagpapatatag at pagpapalalim sa positibong kamalayan ng kabataan ukol sa kultura ay makapagpapayabong at makapagpapanaliti sa kahalagahan ng kultura at ng mga pagpapahalagang Pilipino.
3.

4. Mapanatili ang matatag na pagmamahalan, pagtitiwala, at paggalang sa bawat miyembro ng pamilya. Napakahalaga na mahubog nang may katatagan ang iba't ibang pagpapahalaga at pag-uugali ng kabataan upang mahubog ang pagkatao at harapin ang hamon ng migrasyon.

5. Pagpapalawak sa kamalayan ng mga kabataan ukol sa pagiging mapanagutan sa mga gampaning pampamilya. Ang paggawa ng mga tungkuling pampamilya ay hindi lamang nababatay sa kasarian ng bawat isa. Ito ay nababatay sa pagiging mapanagutan sa pagganap ng tungkulin – babae man o lalaki upang maging handa sa banta ng migrasyon at para sa katatagan ng ugnayan sa pamilya at paghubog sa mabuting pagkatao ng bawat miyembro nito.
4.

> Mahalaga na maisabuhay ang mga angkop at konkretong paraan ng pagiging handa sa mga epekto ng migrasyon sa pamilyang Pilipino.

Ang migrasyon ay may malalim na pinag-ugatan. Ang hamon nito ay ang pag-agapay ng mga pamilyang Pilipino sa patuloy na pag-usad ng globalisasyon nang may katatagan. Ayon kay Dr. Manuel Dy, *"ang moral na paghusga sa globalisasyon ay hindi madali, dahil sa katotohanang ito ay kasalukuyan pa lang nagaganap at patuloy na pinagdedebatihan."*

Mahirap buwagin ng isang ordinaryong pamilya ang ganitong sitwasyon. Subalit, hindi dapat maging balakid ito sa patuloy na pagpapatatag ng pamilyang Pilipino, sa paghubog sa pagkatao ng mga miyembro nito at ang pagpapanatili sa ating kulturang pagkakakilanlan. Sa halip harapin ito at tugunan ng may katatagan.

(*Mula sa : http://www.slideshare.net/marcomed/grade-8-learning-module-values-education-edukasyon-sa-pagpapakatao*)

Ating busisiin ang tekstong ito sa pamamagitan ng Close Reading.

A. Read the Text-related questions
   Ating aalamin sa tekstong ito kung paano nagsimula ang migrasyon, ano ang dahilan at epekto nito sa mamamayan at mga pamilya.
   1. Tungkol saan ang tekstong ito?Ano ang epekto ng migrasyon na dapat harapin ng mga OFW?
   2. Paano umusbong ang migrasyon? Ano ang mga aspektong nagtulak sa kagustuhang makapagtrabaho sa ibang bansa ang mga Pilipino? Ano ang mga mabuti at masamang epekto ng migrasyon sa kabataan ng pamilya, katatagan at pang kultural na pananaw?
   3. Kaninong pananaw ang ipinahihiwatig ng tekstong ito? Bakit kailangang ipaabot ang impormasyong ito?
   4. Sa kabila ng hamon ng migrasyon, ano ang mahihinuha natin sa kasabihan ni st. Thomas Aquinas, " Itinuturing na ang pag-aasawa at ang buhay pagpapamilya ay nauugnay sa kalikaasan ng pagkatao"
   5. Kung paghambingin ang tekstong ito sa Paggawa at Lakas Paggawa, bilang anak ng isang OFW, ano pa ang maaari mong gawing hakbang ayon sa iyong kinatatayuan?
   6. Maliban sa mga hakbang upang maging handa ang mga pamilya sa epekto ng migrasyon, bilang pangasiwaan at pamahalaan, magkapareha baa ng kanilang pananaw tungkol sa mga hakbangin upang matugunan ang hamon ng migrasyon at globalisasyon? Aling panunulat ang mas makatotohanan at iyong pinapanigan?

B. Make a Claim

Ang pumapasok sa isipan ko ay…………………………………………… ……………………………………………

C. Mark the text that is evidence for the claim.
   Gamit ang makulay na lapis, markahan ang pangungusap na nagpapatibay ng iyong pinaninindigan.

D. Explain why/how marked text supports claim.
   Ayon sa teksto….. ….

E. Get feedback on text evidence and reason.
Maaaring imbitahin ang kaklase na pumuna ng iyong mga opinion sa pamamagitan ng pagsagot..

Hindi ako sang ayon dahil…..

Maraming dahilan kung bakit nangingibang bansa ang mga manggagawang Pilipino. Ito ay may mabuti at di mabuting dulot sa pamilyang Pilipino at maging sa isang ekonomiya ng bansa. Kung ikaw ay anak ng isang manggagawa, alin ang pipiliin mo? Manatili sa bansa o mangibang bansa ang mga propesyonal mong mga magulang?

Ang inyong pangkat ay hahatiin sa dalawang panig at magpahiwatig ng inyong saloobin, paniniwala o pananaw tungkol sa isyu sa pamamagitan ng isang debate on –line.

Pumunta sa website sa ibaba at sundin ang panuto.
www.CreateDebate.com

1. Mag log-in o magpa miyembro sa www.createdebate .com
2. Hintayin na ang ipinasok na title at positions ng guro ay maging Public na.
3. Kapag miyembro na ay maaaring mag post ng mga arguments o saloobin tungkol sa panig na napili ayon sa pagkakahati ng grupo.
3. Inaasahan na ang sumasali ay nag-oobserba ng tamang ettekita sa paglalagay ng mga post sa debate forum.
4. Gumamit lamang ng tamang pagkakakilanlan sa debate forum upang mabigyan ng pansin ang mga mag-aaral na sumali sa online-debate.

Anong mahalagang bagay ang iyong natutunan mula sa pakikipag debate sa mga kaklase?

May mga pagbabago ba sa iyong pananaw sa isyu?
Paano kung walang lakas-pag gawa?
Ano ang masasabi mo sa salawikain ni Adam Smith ?

" Labor was the first price, the original purchase-money that we paid for all things. It was not by gold or by silver, but by labor, that all wealth of the word, was originally purchased"

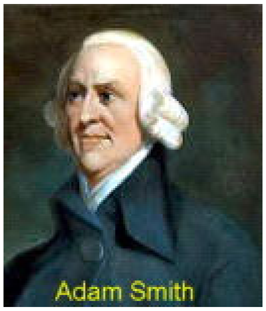

Suriin naman ang ang salawikain ni Sophocles.

Gawin ang isang Think Pad ang iyong pag –aanalisa o repleksyon tungkol sa kasabihan ng dalawang tanyag na mga pilosopo tungkol sa lakas-paggawa.

SALITA	**LARAWAN**
2 Pangungusap na nangunguhulugan sa teksto ______________________________ ______________________________	2 Nagpapakita ng konsepto ayon sa teksto

1 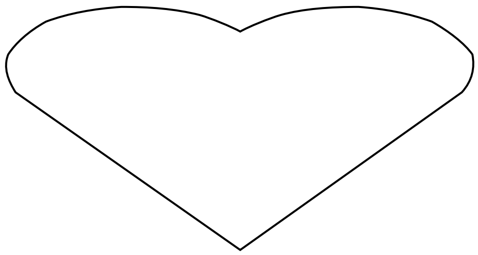 Koneksyon sa buhay sa panahon ngayon	4 Simbolo na umuugnay sa tema ng teksto

Ngayong meron na kayong malinaw na pag-unawa sa paksa, ating bigyang pansin ang suliranin sa paggawa sa pamamagian ng pagpapalalim sa mga isyu at magbuo ng mga mungkahi ayon na rin sa ating mga makakalap na mga pamaraan, kondisyon o suhestiyon.

Tayo ay magpapatuloy sa gawaing ito.

GAWAIN 15. Hanapan ng Paraan

Dahil ang lakas paggawa ay binabagabag ng iba't-ibang suliranin at pumapasan ng ng masamang epekto dulot ng globalisasyon, nararapat lamang na mahanapan ng tamang paraan at wastong solusyon ang mga suliraning ito. Kung ating balikan ang mga nilalaman ng Teksto 2 at teksto 4 (muling balikan ang mga tekstong ito), ating mahihinuha mula sa mga nilalaman nito ang ilang rekomendasyon at mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliranin sa paggawa.

A. Una nating suriin ang artikulo na binihagi ng isang website.

Teksto 9

Paggawa at lakas-paggawa, pangasiwaan at ang pamahalaan

- ang *tripartite consensus* ng mga elementong ito ang nararapat maisaalang-alang sa pagrerebisa ng Kodigo ng Paggawa sa Pilipinas. Maaari itong tanawin bilang isang magarang estratehiya para sa panlipunang katwiran at kaunlaran. Ito ay may pitong prinsipyo ayon kay Ka Blas Ople.

"In the fist year of operation of Labor Code, we have demonstrated that labor justice can be made expeditious without sacrificing due process."

Inilalahad ng unang prinsipyo na ang relasyon sa paggawa o *labor relations* ay nararapat maging pala-tugon o *responsive* at responsable sa konteksto ng pag-unlad.

Ikalawa, ang mga batas paggawa at relasyon sa paggawa sa piling yugto ng pambansang kagipitan o *national emergency* ang siyang dapat humalili sa tunggalian sa sektor paggawa. Samakatuwid, ang mga *strike* at *lockouts* ay magbibigay daan para sa isang makatwirang proseso – ang arbitrasyon o ang aregluhan gamit ang diplomasya.

Ikatlo, ang depektibong hustisya sa sektor paggawa ay hindi nakabubuti sa manggagawa, pinamamasukan (*employer*) at publiko. Hanggang dalawang taon at dapat nang maihain ang desisyon -- ito na dapat ang pinakamahabang itatagal ng paglilitis sa pinakakomplikadong kaso. Samantala, m*anpower development and employment* bilang mahalagang dimensyon sa mga polisiya sa paggawa -- ito naman ang isinasaad ng ikaapat na prinsipyo. Ito ay umaayon sa paniniwala ni Ferdinand Marcos, *“unemployment is the greatest exploiter of labor.”*

May pandaigdigang merkadong nakalaan para sa mga kwalipikadong Pinoy, ito ang ikalimang prinsipyo ayon kay Ka Blas. Dagdag nito, *“We no longer apologize for the outflow of Filipino labor abroad under such labels as brain drain. We have decided it in such a manner that it will rebound to the national interest.”*

Inihahayag ng ikaanim na prinsipyo na ang mga batas paggawa ay nararapat sumusog sa wasto, likas-kaya at epektibong paggamit ng mga rekurso upang maiwasan ang kabiguan sa bahagi ng manggagawa at pinamamasukan. Ito ang *principle of enforceability -- adequate resources through adequate organization*.

Ang ikahuling prinsipyo ay tumutugon sa pangangailangang magkaroon ng malawakang partisipasyon sa pambansang paggawa ng polisya, partikular sa mga may nakatayang interes na dapat pangalagaan, kabilang ang nabanggit na *tripartite structure*.

Ang mga prinsipyong ito ang magiging katuwang ng lehislayon para sa matatag at makatwirang lipunan. Ayon kay Ka Blas, “***What is unbearable is not poverty but injustice. The revision of the Labor Code will be helping to forge a stronger armor for social justice and national unity that will make our new society invulnerable to its enemies.”***
http://theporsche02.blogspot.com/2009/10/ka-blas-and-labor-code_1830.html

B. Basahin naman ang isa pang artikulo

Teksto 10

Mga solusyon sa unemployed

TESDA
Ito ay unang naitatag bilang batas ng dating Pangulo na si Ginoong Fidel V. Ramos ng ika-Agosto 25, 1994. Ang pagsasama-sama ng NationalYouth Council (NMYC), Department of Labor and Development (DOLE), TheBureau of Technical and Vocational Education (BTVE) Department of Education, Culture and Sports (DECS), Bureau of Local Employment (BLE)ang nagbigay daan upang mabuo ang TESDA. Ang batas na ito ay maylayunin na paigtingin ang partisipasyon at pagtutulungan ng pamahalaan, industriya, teknikal, bokasyonal at pribadong sektor para iangat ang antasng mga kakayahan at bigyang kaalaman ang bawat manggagawangPilipino.

Alternative Learning System
Sa Pilipinas, ang mga batang walang kakayahan na makapasok sapaaralan ay binibigyan ng pagkakataon ng Department of Education. Ikaway magsasanay sa loob ng 10 buwan o maaring higit pa at pagkatapos nitoay bibigyan ka ng ³Accreditation & Equivalency Test´. Dito malalamankung ang iyong natutunan ay katumbas ba ng diploma sa mababa omataas na paaralan. Sa mga edad na 12 pababa, ito ay katumabas ng diploma para sa elementarya at sae dad 15-16 naman, ito ay katumbas ngdiploma para sa hayskul. Ang pagkuha ng *Alternative Learning System* ay may dalawangparaan. Sa pamamagitan ng modules o sa pamamagitan ng internet. Isasa kilalang personalidad na nakinabang ditto ay ang tanyag naboksingerong si Manny Pacquiao. Siya ay nakatapos lamang ng unangantas ng hayskul at kumuha ng ALS at nakamit ang diploma para sahayskul na nagbigay daan sakanya upang ipagpatuloy ang pag-aaral sakolehiyo. 60% sa mga walang trabaho na aking na sarbey ay nagsabi na ang di nila pagtatapos ng pag-aaral naging dahilan kung kayat wala silang mahanap na maayos na trabaho. 40% naman ang nagsabi na hindi angkop ang kurso nila sa mga trabahong maaari nilang pasukan.

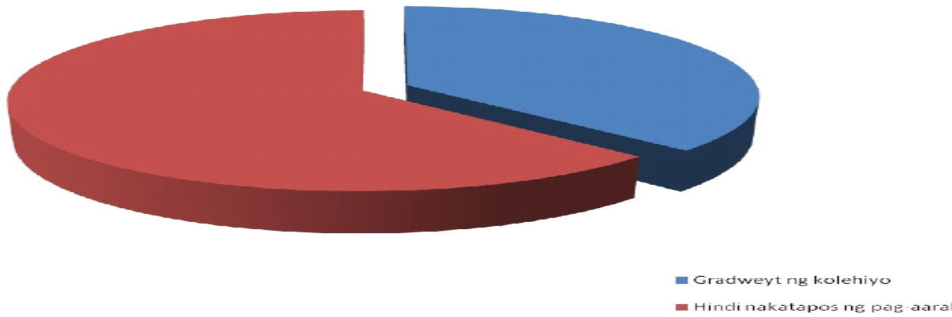

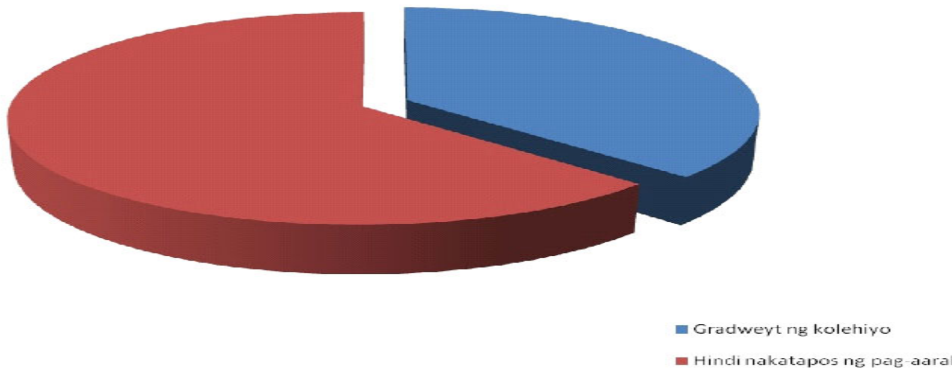

Hango mula sa :
http://www.scribd.com/doc/46202560/Suliraning-Kinakaharap-ng-ating-Bansa-Unemployment-Dapat-Bigyang-Pansin - isang pananaliksik

C. Panoorin naman ang videos sa sumusunod na websites:

1. http://www.slideshare.net/Rs3/paggawa-at-manggagawa?next_slideshow=1 paghahanapbuhay sa ibang bansa, dahilan, epekto, solusyon

2. https://www.youtube.com/watch?v=hXMgA1I8j4Y " Kagyat at Pangmatagalang Solusyon sa Krisis sa Trabaho"

D. Puntahan naman ang website na ito upang makita ang artikulo na nasa pdf format:
1. http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/documents/publication/wcms_098252.pdf -Isang sulyap sa ILO

E. Suriin naman ang website na ito upang mapalalim ang kaalaman tungkol sa salot ng Globalisasyon
   1. http://www.geocities.ws/bukluran/globakurso.html -Depensahan ang Paggawa sa Salot na Globalisasyon
      Palakasin ang Kilusang Manggagawa sa Bagong Milenyo

Mula sa mga datos at impormasyon na nagmula sa iba't-ibang pinagkunan, iyong timbangin ang PLUSSES, MINUSES at IMPLIKASYON ng mga desisyon mungkahi ng ating pamahalaan o organisasyon na may kakayahan na magbigay solusyon sa suliranin sa paggawa.

PMI Chart

Mungkahi	PLUS	MINUS	IMPLIKASYON
Pagrerebisa ng Kodigo ng Paggawa ng Pilipinas			
Alternative Learning System ng DEpEd			
Pagtatag ng TESDA			
Pamamaraan ng ILO			
Pamamaraan ng Mga Kilusang Manggagawa			

Basahin ang mga artikulong ito:

http://www.bls.gov/opub/mlr/1982/09/art3full.pdf
Helping labor and managementsee and solve problems:A mediator can help improve an unhealthy labor-management relationship by recognizing the symptoms, making an accurate diagnosis, and carefully prescribing appropriate remedies
JOHN R. STEPP, ROBERT P. BAKER,
AND JEROME T. BARRETT

http://hesperian.org/wpcontent/uploads/pdf/fil_wwhnd_2010/fil_wwhnd_2010_26.pdf
Pagkilos para sa Pagbabago

Sa South Africa, may unyon ang mga katulong sa bahay—ang Domestic Workers' Union—para tulungan silang magdemanda ng mga batas para protektahan ang sarili. Nagsimula sila sa pagbabahay-bahay at pagtuturo sa mga tao gamit ang

mga babasahin at pahayag sa radyo. Ngayon isa na silang pambansang unyon. Kumikilos sila kasama ang ibang unyon ng mga katulong sa ibang bansa para makakuha ng makatarungang oras ng pagtatrabaho, tamang sahod, social security na benepisyo, at iba pang batayang roteksyon.

Ang mga unyon tulad ng South African Domestic Workers' Union ay napakagandang paraan para mag-organisa at protektahan ang mga karapatan ng manggagawa. Pero madalas mahirap magsimula ng lokal na unyon dahil walang mas malaking unyon na susuporta, o dahil ayaw ng kompanya. Sa ganitong sitwasyon, may iba pang paraan na kumilos at tulungan ng kababaihan ang bawat isa.

Sa simula ng sama-samang pagkilos ng kababaihan para sa mas mahusay na kalagayan, minsa'y natatakot silang mawalan ng trabaho o tratuhin nang masama kung malaman ng employer. Sa mga kasong ito, mahalagang may tiwala ang mga babae sa mga kasamahan nila sa pag-oorganisa. Kung hindi makapag-usap sa trabaho, baka pina-kamahusay na magpulong nang sikreto sa bahay o sa komunidad.

Para magsimulang mag-organisa sa inyong pinagtatrabahuhan:

- Makipag-usap sa mga katrabaho mo para makatukoy ng magkakaparehong problema at posibleng paraan ng paglutas sa mga ito.
- Magpulong nang regular bilang grupo para mabuo ang tiwala at masuportahan ang isa't isa. Tiyaking maisama ang mga babaeng bago sa trabaho at ipadama ang pagtanggap sa kanila. Tandaan, may lakas sa pagkakaisa ng marami.

Kapag organisado na kayo bilang isang grupo o asosasyon ng manggagawa, baka makadama na kayo ng sapat na lakas para sumapi sa isang unyon o magbuo ng sariling unyon. Mas malamang na hindi kayo hahadlangan ng kompanya kung organisado na kayo.

ANO ANG PUWEDENG GAWIN NG INYONG ORGANISASYON

Kapag natukoy na ang magkakaparehong problema at mga posibleng solusyon, magpasya kayo kung aling problema ang kayang baguhin at ano ang kailangang gawin para mabago ito. Kahit na ayaw ng kompanya ng anumang pagbabago, puwede kayong makagawa ng maraming bagay para sa inyong sarili. May ilang halimbawa sa susunod na pahina.

Ngayon, ikaw ay pagbibigyan ng pagkakataon na makapaglathala ng mahalagang mungkahi upang malutas ang suliranin sa paggawa, gamit ang POW + TREE.

Panuto:

Pumili ng mungkahi na makatutulong upang malutas ang suliranin sa paggawa. Isulat ito bng malinaw.

I- **O**rganisa at bumuo ng mga notes at ideya para sa bawat bahagi ng TREE.

Buuin ang TREE.

T a. Bumuo ng Topic sentence na naka pokus sa mga mungkahi para malutas ang suliranin sa paggawa.

R b. Magbigay ng 3 dahilan na sumusuporta sa iyong topic sentence.

E c. Ipaliwanag ang iyong mga dahilan.

E d. Bumuo ng pangungusap na bubuod ng iyong topic sentence.

Wakasan ng isang kumpletong talata.

TREE STRATEGY

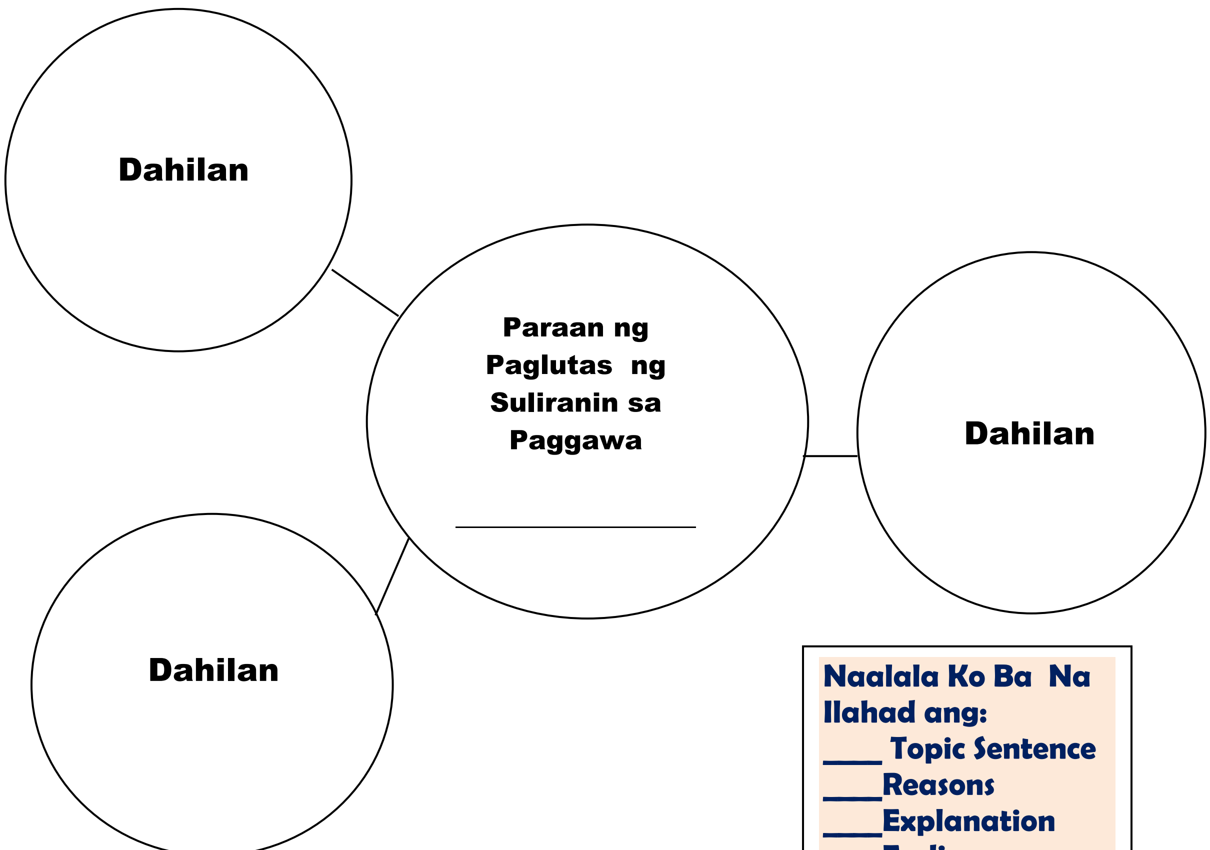

Naalala Ko Ba Na Ilahad ang:
____ Topic Sentence
____Reasons
____Explanation
____Ending

Wakas:
Siguro...____

Ikaw ba ay nasiyahan sa iyong paggawa ng POW + TREE mo ?

Bago pa man tayo magtapos sa paksang ito, ating gawin ang isang pagbubuo sa pamamagitan ng susunod na Gawain.

GAWAIN 16.

Muli nating balikan ang iba't-ibang teksto at video na inyong unang nakita sa mga nagdaang gawain. Pagsama-samahin natin ang mga kasagutan sa Essential Question na una nang itinanong sa bawat teksto at video.

	TEXT/SITUATION/ PROBLEM/VIDEO 1	TEXT/SITUATION/ PROBLEM/ VIDEO 2	TEXT/SITUATION/ PROBLEM/ VIDEO 3
ESSENTIAL QUESTION: Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu sa Paggawa dulot ng Globalisas-yon?	TEXT 1 http://theporsche02.blogspot.com/2009/10/ka-blas-and-labor-code_1830.html Ka Blas and the Labor Code Ang artikulong ito ay nagsasaad na…	VIDEO 2 http://www.youtube.com/watch?v=DLs3_CpWjQ8 Panayam kay Roy Seneres- OFW partylist Pinapakita sa Video na ito na …	TEXT 3 http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/documents/publication/wcms_098252.pdf Isang sulyap sa ILO Ang seleksyon na ito ay nagsasabi na…

Pamprosesong Tanong:

1. Ano ang iyong kasagutan sa tatlong tanong? Subukan mong paghambingin ang iyong mga kasagutan sa iba't-ibang katanungan.
2. May nakita ka bang pagkakaiba sa iyong mga sagot? Bakit iba-iba ang iyong mga kasagutan ss mga ito? Ano ang basehan ng pagkakaiba ng iyong mga kasagutan?

3. Paano mo ngayon mahinuha ang ipinahihiwatig ng mga material na iyong nakasalamuha? Anong pagbubuod ang maaari mong magawa ayon sa lumilitaw na ideya sa magkakaibang kasagutan? Ipaliwanag ang iyong kasagutan.

Ang… isang matatag at nakikipagsabayang ekonomiya ng maunlad na bansa ay

Mga karagdagang suportang basehan at mga halimbawa:
Kumusta na ang iyong pag unawa sa ating paksa?
Anong kulay kay ang iyong pag-unawa?

KULAY NG PAG-UNAWA

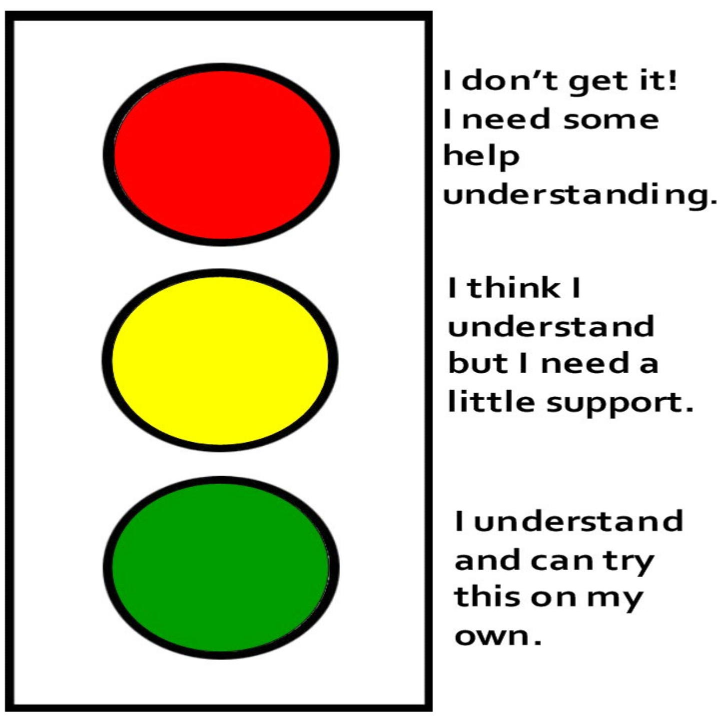

Mula sa pagsusuri o pagbubuo ng hinuha o sariling pananaw, at bago pa man tayo magtatapos, punan ang iyong Exit Card at ibigay ito sa inyong guro bago lumabas ng silid a-aralan

Ang Pinakamahalagang bagay na aking Natutunan ngayong araw ay ______________________

at ang mga halimbawa nito ay ______________________

At sa ating panghuling gawain ay babalikan natin ang iyong Generalization Table. Tiyak na marami ka nang maisasagot dito. Tayo Na!

GAWAIN 17. Pagsagot ng Map of Conceptual Change

Ngayon, iyong kumpletuhin nag Table sa pamamagitan ng pagsulat ng Buod sa huling kolum.

Pansamantalang Kaisipan Tungkol sa Paggawa	Aking natuklasan at Pagwawasto ng Kaisipan	Ebidensya na Nagsusuporta	Mga Kondisyon	Ang Aking pagbubuod.
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				

Kung kayo ay tapos na ay pindutin ang Submit Button.

Ngayon halos ikaw ay magtatapos na sa bahaging ito, Paano mo nasusukat ang iyong kaalaman at kasanayan sa mga paksa na sakop ng kabuuang aralin tungkol sa Pangangailangan at Kagustuhan? Aling antas ka sa husay sa pagbibigay ng angkop na solusyon o mungkahi sa mga suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon?

Lagyan ng bilog ang Likert Scale sa ibaba, basehan ang bilang 1 na mahina at 10 pinakamahusay.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Interpretasyon:
- 1-3 - estudyante
- 4-6 – apprentice
- 7-8 - artisan
- 9-10 -masters

Ano ang iyong iskor? __________

Pagtatapos ng Pagpapalalim:

Sa araling ito, ang talakayan ay nagbigay ng bagong papanaw tungkol sa paksa maging sa personal na pag aninag tungkol dito. Dahil kayo ay may malalim nang kaalaman, kayo ay handa na sa isang mahalagang gawain.

Masusi mong pinag-aralan at naunawaan ang mga isyu sa paggawa dulot ng globalisasyon. Natupad mo na rin ang pangunahing proyekto, ang paggawa ng Case Study na siyang magpapatunay ng lawak at lalim ng iyong kaalaman sa paksa. Ano ang pakiramdam mo habang ginagawa ito? Anong pansariling pagkatuto o pagkatanto ang iyong naranasan? Nawa ay nakatulong ito upang lalo mong isabuhay ang pagiging isang mapagmatyag, responsible at may malasakit na kasapi ng isang pamilya o pamayanan.

Maligayang pagbati sa matagumpay mong pagtapos ng araling ito! Bago ka pumunta sa susunod na aralin ay sagutan mo muna ang mga sumusunod na post-assessment.

PAGLILIPAT

Ang inyong layunin sa bahaging ito ay isalin mo sa makatotohanang sitwasyon ang iyong mga natutunan. Ikaw ay bibigyan ng tungkuling magpapakita ng iyong buong kaalaman at katalinuhan hinggil sa paksa. Ikaw magkakaroon ng karagdagang gawain sa pamamagitan ng konkretong paraan upang maging mapanagutang mamamayan, na may maibahagi upang maging isang matatag at maunlad na ekonomiya n gating bansa. Ito ay ang paggawa ng Case Study.

GAWAIN 18. **Pag-aralan Mo!**

Gawain No: 18.Pag-aralan Mo!

Paggawa ng Report o Programa ukol sa Problema sa Paggawa

Panuto: Mayroong isasagawang National Labor Congress sa inyong Kapitolyong Probinsyal. Inaaanyayahan kang maging isang expert na maglalahad ng iyong kagalingan tungkol sa mga suliranin ng ating mga manggagawa. Sa bahaging ito, ikaw magsasagawa ng isang case study o Job Fair Program o isang Investigative Report tungkol sa mga balikbayan na Overseas Filipino Workers. Sa Case Study na ito, ikaw ay magtatala at bubuo ng mahahalagang impormasyon tungkol sa karanasan at buhay ng OFW o gagawa ka ng isang Job Fair Program para sa mga skilled workers na nakatira sa inyong bayan o isang ulat na nagpapakita ng isang malalimang imbestigasyon tungkol sa sistema ng pag re recruit ng OFW. Inaasahang isaalang-alang mo ang mga kadahilanan ng isang manggagawang migrante bakit siya lumisan o lilisan ng bansa upang mag trabaho, mga paraan o proseso na kanilang pinagdaanan upang matanggap sa trabaho, mga ahensya o sangay ng pamahalaan at programa nito na kanilang nakamit o na “avail”, mga problema sa paggawa na naranasan, uri ng proteksyon mula sa gobyerno at mga programang pampamilya na ibinigay pamahalaan at pangkabuhayan na inialok sa kanilang pagbalik sa Pilipinas. Tiyakin na nagawa mo ang kailangang pahintulot sa pagsagawa ng case study o investigative report. Maaari kang sumangguni sa mga nakaranas nang mag case study, job fair program o isang investigative report at malaya kang gumawa ng mga paraan upang ito ay matapos. Maaaring hingan ng tulong ang mga kasapi ng pamilya tulad ng iyong mga magulang at nakakatanda upang makalap ang mga kakailanganing datos. Maaari ring ibahin o pagyamanin ang mga pamamaraan sa paggawa nito.

Kailangan ring nakasaad sa Case Study ang mga rekomendasyon o hakbang na nais mong imungkahi sa ahensya ng gobyerno, non-government organizations at mga grupo ng mga manggagawa tulad ng unyon o samahan.

Ang iyong Case Study ay tatasahin ayon sa rubric sa ibaba.

Case Study Rubric
Mga Pamantayan sa Paggawa ng Case Study

KATEGORYA	**Katangi-tangi** (4 pts.)	**Magaling** (3 pts.)	**Nalilinang** (2 pts.)	**Nagsisimula** (1 pt.)	**Rating**
Nilalaman	Kapansin pansin na hindi lang kumpleto, mayroon ding	Kumpleto ang impor-masyon at maraming paksa ang natatalakay	May iilang impormasyon at paksa ang natatalakay at nabigyan ng diin ngunit	Konti lang ang impormasyon at limitado ang paksa na natatalakay	

	karagdagang impormasyon at pananaw ang natatalakay na kakikitaan ito ng mahusay na pananaliksik	at kinakikitaan ito ng sapat na pananaliksik.	may ilang maling detalye at nagpapakita ito ng ebidensya ng pananaliksik.	at mapapansin na nagkulang sa pananaliksik.	
Organisasyon	Katangi-tangi, malinaw at nauunawaan ang pagkakalahad ng mga datos at mensahe na nakalahad sa case study	Malinaw at nauunawaan ang pagkakalahad ng mga datos at mensahe na nakalahad sa case study	May mga bahagi sa case study na hindi maayos ang pagkakalahad ng mga datos at mensahe.	Malabo at hindi maunawaan ang pagkakalahad ng mga datos at mensahe.	
Lawak ng Sakop ng Isyu	May mas malawak na pananaw at kakaibang pagtatalakay at paglalahad ng isyu.	Sapat at mahusay ang pagtatalakay ng isyu.	Hindi masyadong malawak ang pagtatalakay ng isyu	Walang tulong na naibigay ang pagtatalakay ng isyu, tao sa lugar.	
Estratehikong Pamamaraan	Napakadetalyado, kakaiba at sistematiko ang mga pamamaraang inilahad ng case study at nagpapakita ng matalinong	Sapat at sistematiko ang mga pamamaraang inilahad ng case study at nagpapakita ng matalinong pagpapasya upang	Detalyado ngunit Mababaw ang mga pamamaraang inilahad ng case study ngunit nagpapakita naman ng matalinong	Hindi detalyado, pahapyaw at walang sistema ang mga pamamaraan ang inilahad ng case study at hindi nagpapakita ng	

	pagpapasya upang tugunan ang isyung pang-ekonomiya.	tugunan ang isyung pang-ekonomiya.	pagpapasya upang tugunan ang isyung pang-ekonomiya.	matalinong pagpapasya upang tugunan ang isyung pang-ekonomiya.	

Puntahan ang website sa ibaba at maaaring isangguni ang maaaring gawing mungkahi ayon sa pamamaraan ng ILO

http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/documents/publication/wcms_098252.pdf
-Isang sulyap sa ILO

Basahin rin ang Paper na ito mula sa isang website na makatutulong sa iyong paghanda para sa Case Study.

http://www.ilo.org/dyn/infoecon/docs/691/F820745914/migration%20asia%20globalization.pdf – artikulo tungkol sa Migrasyon sa Asya

GAWAIN 19. Pangako sa Iyo…

Ikaw ay gagawa ng isang Liham ng Pangako sa Iyong Magulang sa abroad (maaari ring kapatid o kamag-anak na nasa abroad ang bibigyan ng sulat)

LIHAM NG PANGAKO

____
____
____

Mahal kong____________,

____
____
____
____
____
____
____
____

Nagmamahal,

____

GAWAIN 20. Pagsagot ng Synthesis Journal

Sagutin ang bawat kahon ng Synthesis Journal.

Synthesis Journal

Ano Ang Aking Ginawa?	Ano ang Aking Mga Natutunan?	Paano ko Ito Magagamit?

Pagtatapos ng Paglilipat:

Masusi mong pinag-aralan at naunawaan ang mga isyu sa paggawa dulot ng globalisasyon. Natupad mo na rin ang pangunahing proyekto, ang paggawa ng Case Study na siyang magpapatunay ng lawak at lalim ng iyong kaalaman sa paksa. Ano ang pakiramdam mo habang ginagawa ito? Anong pansariling pagkatuto o pagkatanto ang iyong naranasan? Nawa ay nakatulong ito upang lalo mong isabuhay ang pagiging isang mapagmatyag, responsible at may malasakit na kasapi ng isang pamilya o pamayanan.

Maligayang pagbati sa matagumpay mong pagtapos ng araling ito! Bago ka pumunta sa susunod na aralin ay sagutan mo muna ang mga sumusunod na post-assessment.

POST ASSESSMENT:

Binabati kita! Narating mo na ang bahagi kung saan ay tatayain ang iyong nalalaman sa araling ito. Pindutin ang letra ng iyong napiling sagot. Makikita mo lamang ang kabuuan ng iyong nakuha pagkatapos mong masagutan ang lahat ng aytem. Kung mataas ang iyong makukuha at makakapasa, maaari ka nang magpapatuloy sa susunod na modyul. Subalit kung ang iyong nakuha ay mababa sa hinahangad na lebel, ikaw ay kinakailangang bumalik at kunin ulit ang modyul na ito.

A

1. Ang globalisasyon ay may mabuti at di mabuting epekto sa pamumuhay ng mga tao. Alin sa mga sumusunod na larawan ang nagpapakita ng mabuting dulot ng globalisasyon?

A. 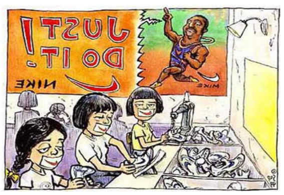

http://tncandglobalisation.weebly.com/uploads/9/3/9/6/9396005/954661026.jpg?445

B.

http://bp0.blogger.com/_vEU5i2gWbjI/RlBRmAaqeGI/AAAAAAAAAFM/lSnmzDZLnaU/s320/ethical_investor.jpg

C. 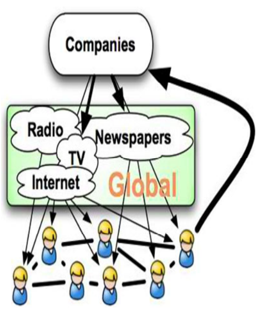

http://cdn.techipedia.com/wp-content/uploads/2008/02/pierre-global-feedback1.jpg

D.

https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcS_U-RrwG1NdoWjIQ5yhcgaclPxg27yClZD3ok13eP7vGRYeblv

2. Ano ang tawag sa mga taong walang mapasukang trabaho kahit may kakayahan at sapat na edukasyon?
    e. Underemloyed
    f. Unemployed
    g. Employed
    h. Employment

3. Saan karaniwang nagmumula ang mga nandarayuhan?
    e. Sila ay mula sa mas mahirap na bansa patungo sa mas mayamang bansa.
    f. Sila ay mula sa mas mayamang bansa patungo sa mas mahirap na bansa.
    g. Sila ay mula sa mayamang bansa patungo mayaman ding bansa.
    h. Sila ay mula sa mahirap na bansa patungo sa mahirap ding bansa.

4. Ang globalisasyon ay laganap na sa kasalukuyang panahon. Panoorin ang nilalaman ng bidyo sa URL link na nasa ibaba. Ano nga ba ang konsepto ng globalisasyon?
    https://www.youtube.com/watch?v=As3pWXoq_as
    A. Ang globalisasyon ay daigdig na walang pagitan o hadlang sa mga bansa sa daigdig.
    B. Ang globalisasyon ay isang suliraning panlipunan na pumipigil sa kaunlaran ng mga bansa sa daigdig.
    C. Ang globalisasyon ay isang isyung panlipunan na tumatalakay sa pamahalaan, ekonomiya, relihiyon, teknolohiya, kapaligiran, komunikasyon at kultura ng mga bansa sa daigdig.
    D. Ang globalisasyon ay bagong anyo ng malayang kalakalan, pagpapalitan ng produkto, impormasyon at tao dahil sa pag-unlad ng teknolohiya sa komunikasyon at transportasyon.

5. Mula sa larawan, ano ang positibong ipinapahiwatig nito sa ekonomiya ng bansa?

http://ts1.mm.bing.net/th?id=HN.607988097568476000&pid=15.1&H=117&W=160

    A. Maraming produktong banyaga ang nakararating sa iba't ibang sulok ng mundo.

B. Maraming krimen ang maaaring maganap mula sa iba't ibang bansa.
C. Maraming pamilya ang nawawalay sa isa't isa.
D. Maraming klaseng polusyon ang nangyayari sa iba't ibang sulok ng mundo.

6. Bakit marami sa mga Pilipino ang umaalis ng bansa bilang OFW?

Pinagkunan: http://1.bp.blogspot.com/-hsOWTrAviMM/UbASePKGKyI/AAAAAAAAAmA/2tku19r8Ui0/s1600/969392_576317072388519_154434229_n.jpg

e. Dahil nais nilang makarating sa ibang bansa para magliwaliw.
f. Dahil nais nilang maiangat ang katayuan nila sa buhay.*
g. Dahil nais nilang mabisita ang kanilang mga kamag-anak sa ibang bansa.
h. Dahil nais nilang makakita ng dayuhang magaganda at gwapo.

7. Mula sa talahanayan, saang rehiyon ang may pinakamaraming OFW?

Table 2. Regional Distribution of Land-based Overseas Filipino Workers, 2004*

Region	Numbers	Percent
Asia	266,609	37.84
Middle East	352,314	50.00
Europe	55,116	7.82
Americas	11,692	1.66
Africa	8,485	1.20
Trust Territories	7,177	1.02
Oceania	3,023	0.43
Others	170	0.02
Total	704,586	100.00

*Based on combined data for new hires and rehires. Source: Available online, accessed 12 September 2005.

Pinagkunan: http://www.migrationpolicy.org/article/philippines-culture-migration

e. Africa
f. Asia
g. Middle East
h. Oceania

8. Pinapakita sa larawan ang mg bansang pinagmumulan ng refugees. Isa na dito ang Afghanistan kung saan may digmaang sibil , paano ka makatutulong sa isyu?

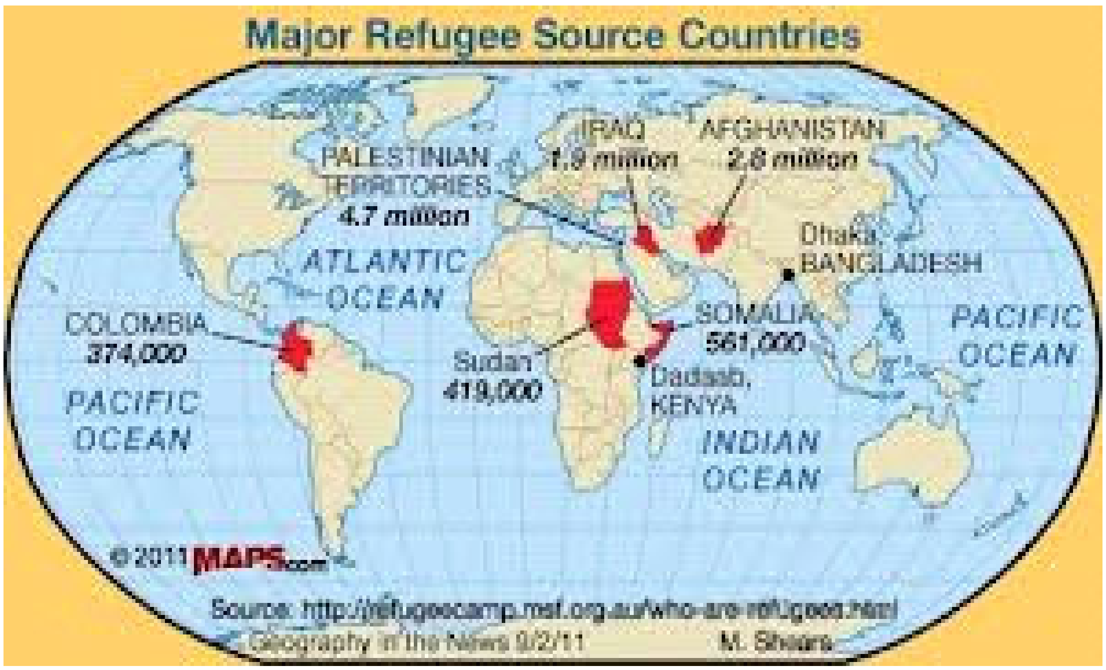

Pinagkunan: https://www.google.com.ph/search?q=causes+and+effects+of+migration&espv=2&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=ZpD4U5vHIcq78gX2Zg&ved=0CAYQ_AUoAQ&biw=1024&bih=499#q=patterns+of+migration&tbm=isch larawan ng mapa

e. Pumunta doon at makipagdigma.
f. Magpadala ng donasyon sa ahensiya ng United Nations.
g. Ipagwalang bahala ang nangyayari.
h. Kutyain ang mga tao sa Afghanistan.

M

9. Ang globalisasyon ay isang malaking hamon sa kaunlaran ng ating bansa. Tignan ang mga datos sa ibaba. Suriin ang mga datos sa ibaba. Paano kaya makakasabay ang Pilipinas sa mga hamon ng globalisasyon? Alin sa mga sumusunod na

pamamaraan ang higit na makakatulong sa Pilipinas upang makasabay sa mga hamon ng globalisasyon?

DATOS 1:

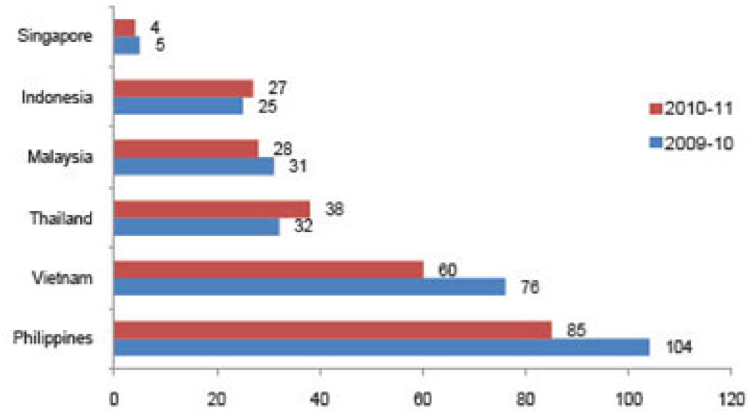

Source: WEF Global Competitiveness Reports; Total number of countries evaluated: 2009-10 (133); 2010-11 (139)

http://image.slidesharecdn.com/pnfsplandgrabbing-140605033040-phpapp01/95/public-participatory-process-in-response-to-landgrabbing-cases-the-philippine-context-4-638.jpg?cb=1401957156

DATOS 2:

Major Agricultural Crops in the Philippines (NSCB data)

Crops	Hectares (Million) of Agricultural Lands
1. Coconut	3,066,700
2. Rice	3,651,015
3. Corn	3,005,800
4. Sugarcane	395,700
5. Mango	58,000
6. Other Crops	2,910,877

http://image.slidesharecdn.com/pnfsplandgrabbing-140605033040-phpapp01/95/public-participatory-process-in-response-to-landgrabbing-cases-the-philippine-context-4-638.jpg?cb=1401957156

DATOS 3:

http://farm9.staticflickr.com/8027/7180169348_8ce805ceb4.jpg

A. Kailangang pasimulan ang rebelyon sa imperyalistang globalisasyon at mga dikta ng IMF-WB/WTO dahil sa kapag nanatili sunud-sunuran, lulubog at lulubog din sa krisis ang bansa.
B. Kailangan ng patakaran sa industriyalisasyon ng ekonomiya upang mabawasan ang brain drain ng mga Pilipino at magkaroon modernisasyon ng agrikultura upang matugunan ang mga pangangailangan ng mga Pilipino at makapagluwas ito ng mga kalakal sa ibang bansa.
C. Pigilan ang pagpasok ng mga dayuhan sa Pilipinas upang walang maging kaagawang mga Pilipino sa mga oportunidad sa ating bansa.
D. Kailangang isulong ang patriotismo at nasyonalismo ng mga Pilipino upang mapigilan ang brain drain ng mga Pilipino.

10. Suriing mabuti ang mga larawan sa ibaba.

Larawan 1

http://ts2.mm.bing.net/th?id=HN.608052891446804861&pid=15.1&H=120&W=160

Larawan 2

http://ts1.mm.bing.net/th?id=HN.608055051822104616&pid=15.1&H=83&W=160

Larawan 3

http://ts4.mm.bing.net/th?id=HN.608024475945863439&pid=15.1&H=93&W=160

Paano makikita ang maayos na kalagayan ng mga manggagawa?

e. May marumi at walang seguridad na pagawaan kung saan sila nagtratarabaho.
f. May malinis na workplace, seguridad at proteksiyon.
g. Hindi pinapasweldo ng amo at inaabuso.
h. Hindi binibigyan ng araw na pahinga o day-off.

11. Suriing mabuti ang mga larawan sa ibaba.
    Larawan 1:

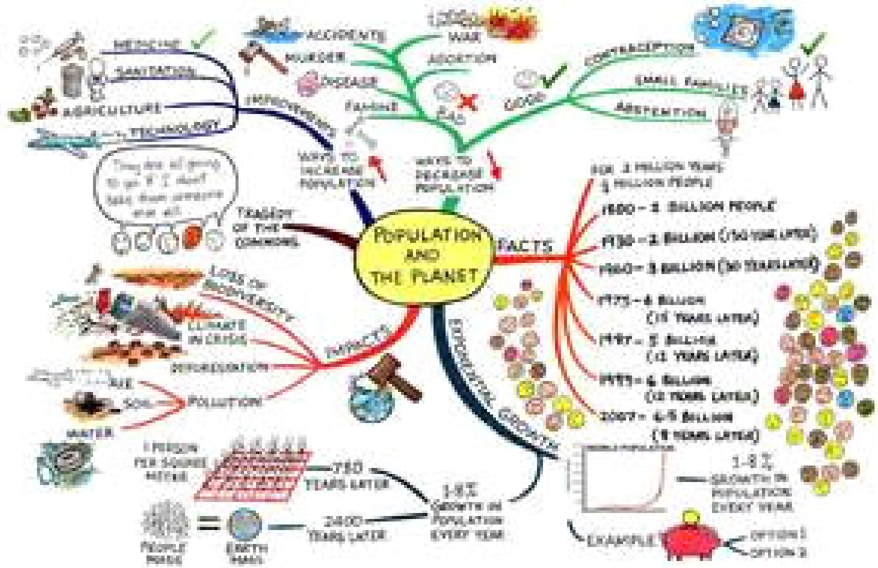

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.607999724052418471&pid=15.1&P=0

Larawan 2:

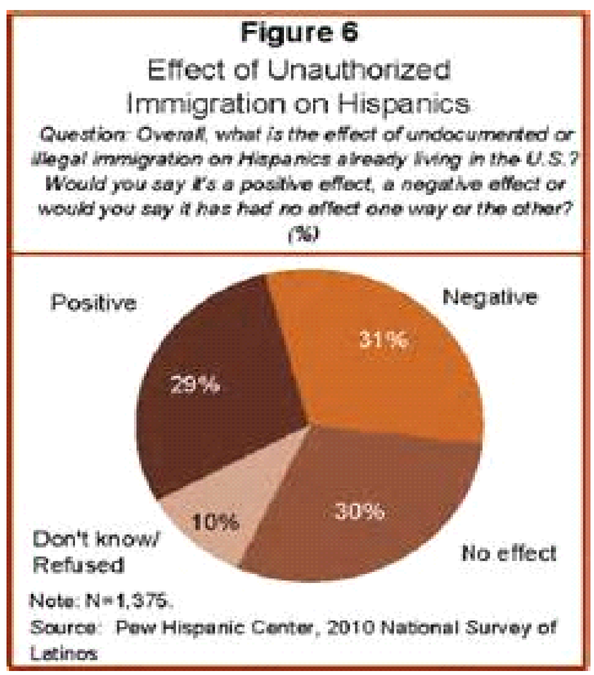

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.608002975334204187&pid=15.1&P=0

Larawan 3:

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.608022796604933588&pid=15.1&P=0

Paano nakatutulong ang globalisasyon sanhi ng migrasyon sa pag-unlad ng bansa?

e. Sa pamamagitan ng migrasyon ay nakatutulong sila sa ekonomiya ng bansa dahil sa remittances na kanilang pinapadala.
f. Sa pamamagitan ng migrasyon ay nagkakaroon ng brain drain sa pinagmulang bansa.
g. Sa pamamagitan ng migrasyon ay nagkakaroon ng brawn drain sa pinagmulang bansa
h. Sa pamamagitan ng migrasyon ay nangyayari ang transnational crime.

12. Ang globalisasyon ay nagdala ng mahalagang pagbabago sa mundo. Suriin ang mga datos sa ibaba. Bakit naging mahalaga ang pagbabagong dala ng globalisasyon?

5.

DATOS 1:

http://theafricanamericanclarioncall.com/wp-content/uploads/2011/07/image_thumb2.png

DATOS 2

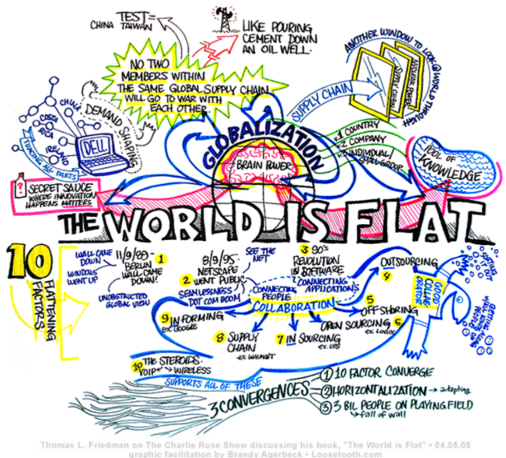

https://asteriaforberry.files.wordpress.com/2011/10/thewordisflat2.gif

DATOS 3:

https://www.youtube.com/watch?v=vtcHF0XTzCM

1. Ito ay bidyo na nagpapakita ng mga implikasyon ng globalisasyon
   A. Nalulugi ang mga tradisyunal na negosyo ng mga katutubo.
   B. Mataas ang taripa ng mga produktong kinakalakal sa ibang bansa.
   C. Naging malaya ang pagdaloy ng capital, salapi, kalakal at kultura mula at papunta sa ibat-ibang destinasyon.
   D. Nahikayat na isara ng mga mahihirap na bansa ang kanilang negosyo sa mga dayuhan.

13. Malimit hindi nababanggit ang epekto ng migrasyon paggawa sa tatanggap o nagpapadala ng lakas paggawa. Alin sa mga pahayag na ito ang nagsasaad na nakakabenepisyo ang papapadala at pagtanggap ng migranteng manggagawa?
    A. Ito ay isang one-way flow na pabor sa bansang nagpapadala.
    B. Ang migranteng manggagawa ay isang asset sa nagpapadala at tumatanggap na bansa kahit saan man sa mundo.
    C. Ang mga migranteng manggaggawa ay pasanin ng tumatanggap na bansa.
    D. Napeperahan ng mga bansa ang kanilang ipinapadalang migranteng manggagawa.

14. Lahat ba ng ilegal na nakapasok sa isang bansa ay kriminal?
    A. Oo, dahil sila ay may masamang motibo sa pagpunta ng walang tamang papeles.

B. Oo, dahil nagtatago sila sa may kapangyarihan.
C. Hindi, dahil kahit sila ay ilegal na nakapasok hindi ito krimen.
D. Hindi, dahil wala silang alam sa batas ng bansa.

15. Ang ating bansa ay apektado ng globalisasyon at ito ay may hindi mabuting epekto sa mga babansang papaunlad pa lamang tulad ng Pilipinas. Dahil dito ang pamahalaan ay nagnanais na makamit ang pambansang pangkaunlaran sa panahon ng globalisasyon. Bilang tagapayo ng pangulo, anong programa ang dapat pagtuunan ng pansin ng pamahalaan?
    A. Programang Pang-agraryo
    B. Programa sa Pagbuwis
    C. Programang Pang-ekonomiya
    D. Programang Pangkalikasan

16. Marami sa mga OFW na nasa Middle East ang napagalamang nakakaranas ng mga pang-aabuso mula sa kanilnang mga amo tulad sa Saudi Arabia. Bilang ambassador ng Pilipinas sa Saudi, ano ang pinakamabisang para matulungan at maprotektahan sila?
    A. Maglunsad ng rally sa Saudi Arabian Embassy sa Pilipinas.
    B. Maglunsad ng pagwewelga ng mga manggagawa sa Saudi.
    C. Maglikom ng mga ebidensiya ng mga pang-aabuso at ihabla ang mga amo sa hukuman.
    D. Maglikom ng pera at pauwiin na ang lahat ng mga manggagawa sa Saudi.

17. Malaki ang porsyento ng mga manggagawa na bumubuo sa lakas paggawa ay mga kababaihan. Bilang kalihim ng Department of Labor at Employment, paano ka makatutulong sa pagtataguyod ng mga karapatan ng mga kababaihan?
    A. Gumawa ng isang action plan na magtatampok ng mga proramang proprotekta at mag-aalaga sa mga kababaihan.
    B. Gumawa ng isang panayam sa mga kababaihang manggagawa sa iba't ibang sektor ng lipunan.
    C. Ibilin ang mga kababaihan sa mga kalalakehang manggagawa upang maalagaan sila ng mabuti
    D. Makisali sa mga rally na nagtataguyod sa mga karapatan ng mga kababaihan.

18. Dahil globalisasyon, marami ang nagiging kakompetensiya ng mga karaniwang kalakal ng mga maliliit na negosyante. Bilang economic adviser ng Pangulo, ano ang maimumungkahi para matulungan sila?
    e. Hayaan silang magbenta kahit saan nila gusto.
    f. Huwag silang magbayad ng buwis upang lumaki ang kita sa negosyo.

g. Gumawa ng programang maglalaan ng karagdagang pondo upang makipagsabayan sa mga dayuhan.
h. Gumawa ng anunsiyo na hayaan na lamang magnegosyo ang mga dayuhan sa kanilang lugar.

19. Ang Syria sa pangkasalukuyan ay nagkakaroon ng digmaang sibil na siyang dahilan kung bakit umaalis ang mga mamamayan at naiiipit sila doon lalo na ang mga nandarayuhan doon. Nagkakaroon ng forced evacuation ang mga dayuhang nagtratrabaho sa mga lugar kung saan mainit ang labanan. Kung ikaw ang kinatawan ng United Nations, paano ka makatutulong sa mga sibilyan at mga taong nandarayuhan?
    A. Hayaan lamang ang mga bansa ng mga mamayang ito na mag-ayos ng kanilang problema.
    B. Makipag-ugnayan sa mga bansang kasangkot at gumawa ng plano tulad ng pagpapadala ng peacekeepers.
    C. Magpadala ng mga mandirigma upang pababain sa pwesto si Pres. Assad.
    D. Awayin ang mga sibilyan sa kanilang kapabayaan.

20. Sa Pilipinas ay marami ang nangangarap na mangibang bansa dulot ng kahirapan sa buhay. Nangangamba ang mga ekonomista na maapektuhan ang ekonomiya dulot ng brain drain at brawn drain na epekto ng migrasyon. Bilang eknomista, ano ang maari mong gawin upang masolusyunan ang isyung ito?
    e. Gumawa ng isang developmental plan na tutugon sa mga isyu ng migrasyon.
    f. Gumawa ng comic strip na nagtataguyon sa Pilipinas.
    g. Gumawa ng isang poster-slogan upang huwag ng umalis ang mga Pilipino.
    h. Gumawa ng role play na nagpapakita sa epekto ng migrasyon.

GLOSSARY OF TERMS USED IN THIS LESSON:

Globalisasyon -ay ang integrasyon ng mga pambansang ekonomiya sa iisang pandaigdigang ekonomiya. Tinutukoy nito ang proseso ng internasyunalisasyon ng produksyon at distribusyon ng mga produkto at serbisyo na kailangan ng lipunan.

Migrasyon - ang paglipat ng isang tao patungo sa isang lugar para humanap ng mga kalakal. Ang migrasyon ay ang pagiging dayuhan ng mga tao sa isang bansa.

Unemployment- Kawalan ng mapapasukang trabaho

Underemployment- kakulanagn ng kinikita sa pinapasukang trabaho

Under-utilization- hindi angkop ang trabaho sa pinag-aralan o pagsasanay

Brain Drain- Pagka-ubos ng lakas paggawa sa isang bansa

REFERENCES AND WEBSITE LINKS USED IN THIS LESSON:

Books:

Mallari, Jan Phillip D. Chua, Johannes L. Panahon, Kasaysayan, at Lipuna: Ekonomiks. Diwa Scholastic Press Inc., Makati City, Philippines. 2006

Mateo, Grace Estela C. , Boncan, Celestina P. et. al. World Civilization History and Culture. Vibal Publishing House.Quezon City, Philippines.2007

Salazar, Zeus A. Navarro, Atoy M. et.al. Asya: Kasaysayan at Kabihasnan. Abiva Publishing House.Quezon City, Philippines.2010

Websites:

http://www.ey.com/GL/en/Issues/Business-environment/The-Globalization-Index-2011-interactive-time-line - This website shows the extent to which the world's largest countries by GDP are connecting to the global economy. These indicators fall into five broad categories:

http://www.ibon.org/ibon_articles.php?id=4 - On Human Rights Day: 25 Million Filipinos Denied Right To Work

http://www.ibon.org/ibon_features.php?id=86 –artikulo tungkol sa Mga pagkakamali sa patakaran

http://pinoyweekly.org/new/2011/10/migrasyon-sa-gitna-ng-krisis-pandaigdig/ artikulo tungkol sa migrasyon sa gitna ng krisis pandaigdig

https://www.imf.org/external/np/exr/ib/2008/053008.htm - Globalization: A Brief Overview

https://www.youtube.com/watch?v=3oTLyPPrZE4 – video clip tungkol sa globalization

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch& depinisyon ng globalisasyon

http://popoylabansagloba.blogspot.com/2008/06/paninindigan-laban-sa-globalisasyon-ni.html Paninindigan Laban sa Globalisasyon - ni Ka Popoy Lagman – artikulo na naglalaman ng depinisyon ng globalisasyon

http://www.youtube.com/watch?v=DLs3_CpWjQ8 – isang Panayam kay Roy Seneres- OFW partylist

http://4dagohoyonline.tripod.com/dagohoystudentsnotebook/suliraninsapaggawa.html - naglalaman ng artikulo tungkol sa suliranin sa paggawa

https://www.youtube.com/watch?v=YXo6v9jVDZY -" Maikling Paliwanag sa Krisis sa Trabaho"

https://www.youtube.com/watch?v=rPY52GnJOGA- Maikling Paliwanag sa Epekto ng Pandaigdigang Krisis sa mga Manggagawang Pilipino" Panayam kay Anna Leah Colina

http://www.ibon.org/ibon_birdtalk.php?page=&id=17 artokulo tungkol sa Economic shocks

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm slide on suliranin sa lakas paggawa

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=OFWs+&facrc=_&imgdii=_&imgrc=oyhxbL_yprnKDM%253A%3B6blMgu429wK9DM%3Bhttp%253A%252F%252Fassets.rappler.com%252F612F469A6EA84F6BAE882D2B94A4B421%252Fimg%252F4E4CA159C1124468BB11054B69FCF890%252Fofw-20140521-rappler.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.rappler.com%252Fmove-ph%252Fispeak%252F58513-ofw-life%3B640%3B360 - ito ay naglalaman ng larawan ng OFW survival manual

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch& - ito ay naglalaman ng slide tungkol sa taga suplay ng lakas paggawa

https://www.google.com.ph/search?q=https://www.google.com.ph/webhp%3Fbiw%3D1008%26bih%3D542%26source%3Dlnms%26tbm%3D&biw=1002&bih=511&tbm=isch&source=lnms&sa=X&ei=2kKWVPX8AsKzuQT3i4DICQ&ved=0CAkQ_AUoAg&dpr=1#tbm=isch&q=mga+larawan+tungkol+sa+mga+suliranin+sa+paggawa&facrc=_&imgdii=I-QOgrt1OxYYBM%3A%3BiZkU9tLKSMwGaM%3A%3BI-QOgrt1OxYYBM%3A&imgrc=I-QOgrt1OxYYBM%253A%3BXXS_na3CqwLlKM%3Bhttp%253A%252F%252Fichef.bbci.co.uk%252Fwwtravel%252F464_259%252Fimages%252Flive%252Fp0%

252F13%252Flm%252Fp013lm58.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.bbc.com.tl.iv.gd%252Ftravel%252F203%3B464%3B259 larawan ng maghapong paggawa

https://www.google.com.ph/search?q=https://www.google.com.ph/search%3Fbiw%3D1008%26bih%3D542%26source%3Dlnms%26tbm&biw=1002&bih=511&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=zEGWVM2GAci1uQTawYC4CQ&ved=0CAYQ_AUoAQ#tbm=isch&q=brain+drain&facrc=_&imgdii=_&imgrc=rRbo3_u9_ARDcM%253A%3BWBNFDQGC9xHqjM%3Bhttp%253A%252F%252Fupload.wikimedia.org%252Fwikipedia%252Fcommons%252F7%252F70%252FDiagram_showing_the_process_of_brain_drain.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fcommons.wikimedia.org%252Fwiki%252FFile%253ADiagram_showing_the_process_of_brain_drain.jpg%3B553%3B413in ilustrasyon ng brain drain at braing gain

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=OFWs+&facrc=_&imgdii=O3QQ8Ha2jVjRaM%3A%3BPKgbLG1y comic strip ng usapang OFW

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=OFWs+&facrc=_&imgdii=V0uLOIFx94uriM%3A%3BXqk-6jdHBE1SSM%3BV0uLOIFx94uriM%3A&imgrc=V0uLOIFx94uriM%253A%3BIRFna84jvGOBOM%3Bhttp%253A%252F%252F4.bp.blogspot.com%252F-qHxFl3fvjSU%252FT1ac0i6BEII%252FAAAAAAAAAQ8%252FD4TuMZcMB90%252Fs1600%252FOFW%252BRemittances%252B2011%252B%252525%252BPie%252BChart.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fsystemisbroken.blogspot.com%252F2012%252F03%252Fofw-remittances-boon-or-bane.html%3B739%3B441 –ilustrasyon ng OFW remittances

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=globalisasyonsyon&facrc=_&imgdii=_&imgrc=eRyHjWtXaD_8-M%253A%3BArY1eNGXieFuuM%3Bhttp%253A%252F%252Fimage.slidesharecdn.com%252Fglobalisasyon-140328070828-phpapp02%252F95%252Fglobalisasyon-report-4th-grading-3rd-year-7-638.jpg%253Fcb%253D1396008577%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.slideshare.net%252FApHUB2013%252Fglobalisasyon-report-4th-grading-3rd-year%3B638%3B479 slide tungkol sa epekto ng globalisasyon

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=OFWs+&facrc=_&imgdii=QZC_3LlhMvV02M%3A%3BncH_h2eerZepTM%3BQZC_3LlhMvV02M%3A&imgrc=QZC_3LlhMvV02M%253A%3BSshCxqpW8DVTbM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.moneymax.ph%252Fblog%252Fwp-content%252Fuploads%252F2013%252F12%252FMoneyMax-OFW-remittance
- slide tungkol sa OFW deployment

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=OFWs+&facrc=_&imgdii=_&imgrc=kCxHiDJDIarFTM%253A%3BTcLkWtnuV5sm7M%3Bhttp%253A%252F%252Fstatic.rappler.com%252Fimages%252FPH-Migration-Report-20130628-graphics.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.rappler.com%252Fnation%252F32361-ph-migration-report-ofws%3B640%3B388 slide tungkol sa OFWs being deployed

http://census.gov.ph/content/2012-survey-overseas-filipinos 2012 Survey on Overseas Filipinos

https://www.youtube.com/watch?v=CnwrsQnOkgU – video tungkol sa effects of globalization to labor

http://www.slideshare.net/anielyndorongon/group-6-lily-mga-kasalukuyang-isyu-at-suliranin-bunga-ng-globalisasyon -mga kasalukuyang isyu at suliranin bunga ng globalisasyon

http://www.slideshare.net/Rs3/mga-isyu-at-problema-sa-pilipinas-bunga-ng-mga-pagbabago-sa-asya?next_slideshow=1 - Mga isyu at problema sa pilipinas bunga ng mga pagbabago sa asya

http://www.slideshare.net/ApHUB2013/globalisasyon-report-4th-grading-3rd-year?related=2 mga kasalukuyang isyu at suliranin bunga ng globalisasyon pamumuhay, banta sa bansa, depinisyon, globalisasyon sa larangan ng ekonomika, pulitika, at kultura

http://www.iza.org/conference_files/worldb2006/cabegin_e2476.pdf - artikulo na pinamamagatang: The Effect of Filipino Overseas Migration on the Non-Migrant Spouse's Labor Supply Behavior by Emily Christi A. Cabegin

www.CreateDebate.com – website para sa isang debate on line

http://theporsche02.blogspot.com/2009/10/ka-blas-and-labor-code_1830.html
artikulo tungkol kay Ka Blas Ople at Isyu sa Labor Code

http://www.scribd.com/doc/46202560/Suliraning-Kinakaharap-ng-ating-Bansa-Unemployment-Dapat-Bigyang-Pansin - isang pananaliksik tungkol sa suliraning kinakaharap ng ating bansa

http://www.slideshare.net/Rs3/paggawa-at-manggagawa?next_slideshow=1
paghahanapbuhay sa ibang bansa, dahilan, epekto, solusyon

https://www.youtube.com/watch?v=hXMgA1I8j4Y " Kagyat at Pangmatagalang Solusyon sa Krisis sa Trabaho"

http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/documents/publication/wcms_098252.pdf -Isang sulyap sa ILO

http://www.geocities.ws/bukluran/globakurso.html - artikulo tungkol sa : Depensahan ang Paggawa sa Salot na Globalisasyon- Palakasin ang Kilusang Manggagawa sa Bagong Milenyo

http://www.bls.gov/opub/mlr/1982/09/art3full.pdf -artikulo tungkol sa Helping labor and management
see and solve problems

http://www.ilo.org/dyn/infoecon/docs/691/F820745914/migration%20asia%20globalization.pdf –pdf tungkol sa migration asia globalization

http://hesperian.org/wp-content/uploads/pdf/fil_wwhnd_2010/fil_wwhnd_2010_26.pdf- artikulo tungkol sa Kilos sa Pagbabago

http://www.slideshare.net/marcomed/grade-8-learning-module-values-education-edukasyon-sa-pagpapakatao - modyul sa Edukasyon sa Pagpapakatao

https://www.youtube.com/watch?v=ePtP787pe4c – ito ay diskusyon ng mga eksperto tungkol sa legal na karapatan at mga benepisyo ng mga manggagawa.

https://www.youtube.com/watch?v=tpGh4ZfzEm0 –ito ay naglalaman ng pagtalakay nh isyu na: Mabuti ba o masama sa bansa ang pagdami ng OFW?

Aralin 3. Mga Isyu Sa Migrasyon Dulot Ng Globalisasyon

☑ INTRODUKSIYON AT MGA POKUS NA TANONG:

Kung bibigyan ka ng pagkakataon, mayroon ka bang lugar o bansa na nais mong marating? Bakit gusto mo doon? Ito ay ilan lamang sa mga tanong na naglalaro sa isipan ng bawat isa lalo na sa mga pabago-bagong teknolohiya at mga modernong mga siyudad na hatid sa atin ng globalisasyon.
Sa modyul na ito ay inaasahang maipamamalas mo ang iyong pang-unawa sa mga isyu sa migrasyon dulot ng globalisasyon. Malalaman mo ang mga sanhi at epekto ng migrasyon sa iba't ibang aspeto ng pamumuhay ng tao. Iyo ding matutunan ang mga iba't ibang solusyon o hakbang na ginagawa ng mga bansa upang masolusyunan ang mga suliranin sa migrasyon dulot ng globalisasyon.
Sa iyong pag-aaral ay masasagot mo ang pokus tanong na, **Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?** Tandaan mo lamang na ang bawat gawain sa modyul na ito ay ginawa upang matulungan kang masagot ang katanungang ito.

☑ SAKLAW NG MODYUL

Sa araling ito ay matutunan mo ang mga sumusunod:

Aralin Blg.	Pamagat	Matutunan mo ang…	Blg. Ng Sesyon
Aralin3	Mga Isyu sa Migrasyon dulot ng Globalisasyon a. Konsepto at Dahilan ng Migrasyon Dulot ng Globalisasyon b. Epekto ng Migrasyon c. Mga Hakbang sa Pagtugon ng mga Suliraning dulot ng Migrasyon	1. Naipaliliwanag ang konsepto at dahilan ng migrasyon dulot ng globalisasyon. 2. Naipaliliwanag ang epekto ng migrasyon sa aspetong panlipunan, pampolitika at pangkabuhayan. 3. Nakabubuo ng angkop na hakbang sa pagtugon ng mga suliraning dulot ng migrasyon.	

☑ Concept Map ng Modyul:

Ito ang simpleng mapa ng mga paksa na ating tatalakayin.

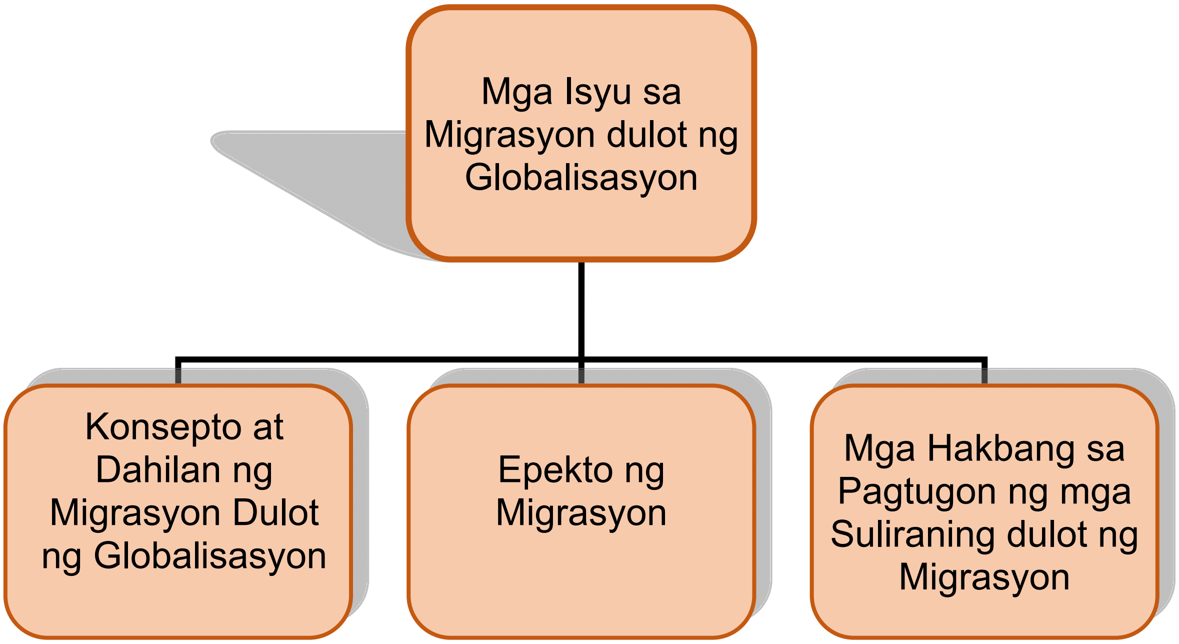

☑ Inaasahang Kasanayan

Upang matagumpay na magawa ang modyul na ito at malinang nang lubos ang iyong kakayahan at pang-unawa, kinakailangang tandaan at gawin mo ang mga sumusunod:

1. Pagsagot sa pre at post test.
2. Mapupunan ng mga tamang konsepto ang mga iba't ibang organizer na matatagpuan sa modyul.
3. Masusuri ang mga mapa, video, artikulo at larawan nang mabuti upang maunawaan lubos ang araling ito.
4. Makagagawa ng sariling hinuha at buod sa isyung migrasyon at globalisasyon.
5. Makapagmumugkahi mula sa sariling karanasan at pang-unawa ng mga solusyong makatutulong sa mga isyu ng migrasyon.
6. Makasusunod sa mga panuto o alituntunin sa paggamit ng mga Web 2.0 applications.
7. Nakagagawa ng isang developmental plan upang masolusyunan ang mga suliranin dulot ng migrasyon.

PANIMULANG PAGTATAYA:

Ating alamin ang lawak ng iyong nalalaman sa paksa ng modyul na ito sa pamamagitan ng pagsagot sa Pre-test. Pindutin mo lamang ang letra ng iyong sagot at kailangan mong sagutan ang lahat ng aytem. Pagkatapos ng iyong pagsagot ay malalaman mo na kaagad ang iyong nakuha. Pakatandaan mo rin ang mga aytem na hindi mo nasagot ng tama sapagkat mahahanap ang kasagutan nito habang ipinagpapatuloy mo ang modyul na ito.

1. Ang globalisasyon ay may mabuti at di mabuting epekto sa pamumuhay ng mga tao. Alin sa mga sumusunod na larawan ang nagpapakita ng mabuting dulot ng globalisasyon?

A.

http://tncandglobalisation.weebly.com/uploads/9/3/9/6/9396005/954661026.jpg?445

B.

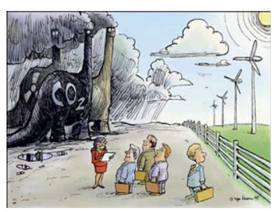

http://bp0.blogger.com/_vEU5i2gWbjI/RIBRmAaqeGI/AAAAAAAAAFM/ISnmzDZLnaU/s320/ethical_investor.jpg

C.

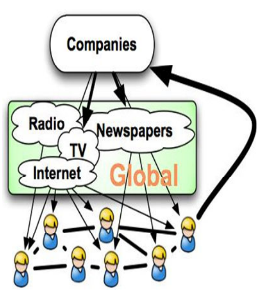

http://cdn.techipedia.com/wp-content/uploads/2008/02/pierre-global-feedback1.jpg

D.

https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcS_U-RrwG1NdoWjlQ5yhcgaclPxg27yCIZD3ok13eP7vGRYeblv

2. Alin sa sumusunod ang pangunahing dahilan ng pangingibang bansa o pag-migrate ng mga Pilipino?
    a. Makapag-aral sa mga tanyag na unibersidad sa ibang bansa
    b. Matuto ng makabagong kasanayan at kakayahan
    c. Makapaghanap buhay na may mataas na sahod
    d. Makapagbisita a makapaglibang sa mga makasaysayang pook

3. Alin sa mga sumusunod ang hindi nagpapakita ng mga dahilan ng migrasyon?
    a. Ang pandarayuhan ay nangyayari sanhi ng kawalan ng trabaho sa pamayanan.
    b. Ang pandarayuhan ay nangyayari sanhi ng mas magandang oportunidad sa ibang bansa.
    c. Ang pandarayuhan ay nangyayari sanhi ng pagkawasak ng pamilya.
    d. Ang pandarayuhan ay nangyayari sanhi ng digmaang sibil.

4. Mula sa larawan, ano ang positibong ipinapahiwatig nito sa ekonomiya ng bansa?

http://ts1.mm.bing.net/th?id=HN.607988097568476000&pid=15.1&H=117&W=160

    a. Maraming produktong banyaga ang nakararating sa iba't ibang sulok ng mundo.
    b. Maraming tao ang nakararating sa iba't ibang bansa.
    c. Maraming pamilya ang nawawalay sa isa't isa.
    d. Maraming klaseng polusyon ang nangyayari sa iba't ibang sulok ng mundo.

5. Suriin ang ang larawan na nasa ibaba. Paano nakaapekto ang globalisasyon sa lokal na kultura ng mga bansa lalo na sa mga bansang papaunlad pa lamang tulad ng Pilipinas?

http://www.filipinopro.com/main/wp-content/uploads/2013/07/brain-drain.jpg

A. Ang pandaigdigang migrasyon ay nakakapagdudulot ng brain drain sa mga bansang papaunlad pa lamang.
B. Ang pandaigdigang kalakalan ay nakakapagsusulong ng kamulatan sa ibat-ibanag kultura.
C. Ibat-ibang uri ng hanapbuhay ang napupunta sa mga bansang papaunlad pa lamang.
D. Ang mga katutubong kultura ay nanganganib na mawala dahil sa pag-iisa ng kultura ng mga bansa sa daigdig na bunga ng globalisasyon.

6. Isang epekto ng globalisasyon sa ekonomiya ay ang restriksiyon sa pandaigdigang kalakalan gaya ng pagsasali sa proteksyonismo na nagbibigay ng masamang epekto sa mga bansang sumasang- ayon sa ganitong polisiya.

Pag-aralan ang datos sa ibaba at sagutin ang tanong.

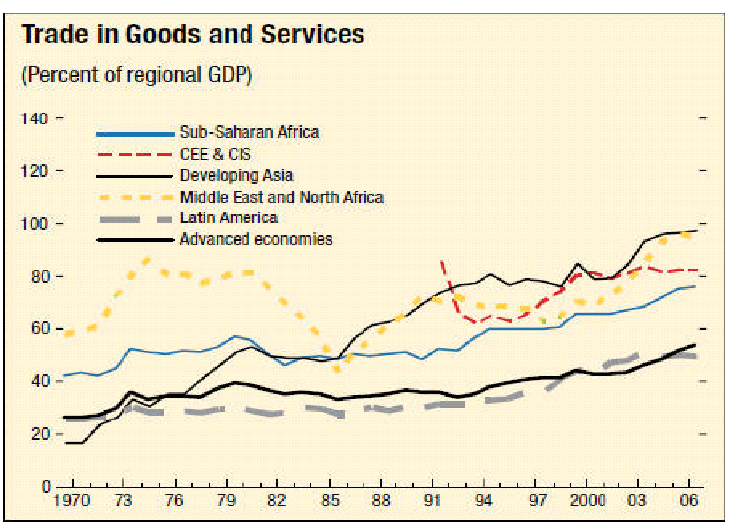

Aling rehiyon ang nakaranas ng 60% ng GDP noong 1970, umakyat subalit lumagpak sa 40% noong 1985?

A. Developing Asia
B. Middle East and North Africa
C. CEE & CIS
D. Advanced Economies

7. Isang epekto ng globalisasyon sa ating ekonomiya ay ang pagdating ng maraming kapitalista. Ano ang ipinahihiwatig ng caricature sa ibaba?

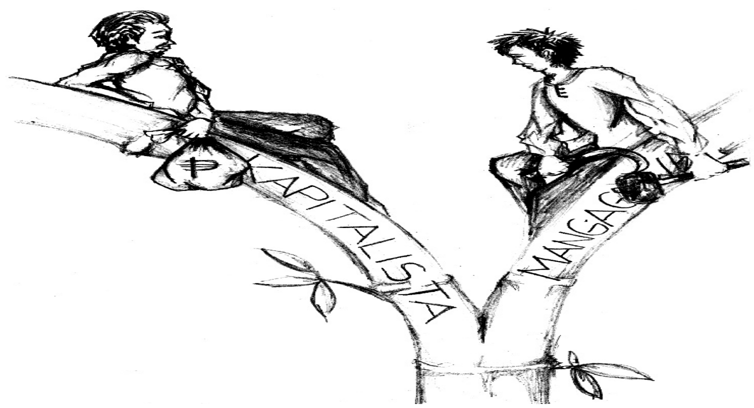

A. May dalawang uri ng kapitalista
B. Ang ating lipunan ay kapitalista
C. Ang mga kapitalista ang nagmamay-ari ng lupa, makina at pera
D. Milyun-milyong Pilipino ang manggagawa sa ilalim ng iilang kapitalista

8. Marami sa mga pamilya ng OFWs ay nakakaranas ng pangungulila sa kanilang kaanak na humahantong sa pagkawasak nito. Paano kaya sila matutulungan?

A. Makisimpatya sa kanila.
B. Magtayo ng isang samahan ng mga pamilya ng OFW upang gumabay sa kanila.
C. Bigyan sila ng load pantawag sa kanilang kaanak.
D. Bigyan sila ng sulat isa-isa.

M

9. Ang globalisasyon ay isang malaking hamon sa kaunlaran ng ating bansa. Tignan ang mga datos sa ibaba. Suriin ang mga datos sa ibaba. Paano kaya makakasabay ang Pilipinas sa mga hamon ng globalisasyon? Alin sa mga sumusunod na pamamaraan ang higit na makakatulong sa Pilipinas upang makasabay sa mga hamon ng globalisasyon?

DATOS 1:

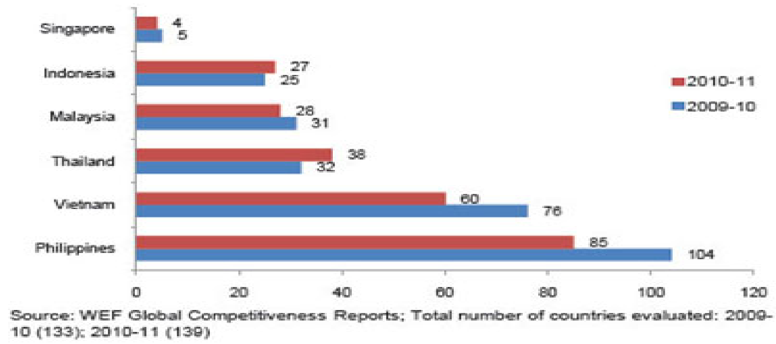

http://image.slidesharecdn.com/pnfsplandgrabbing-140605033040-phpapp01/95/public-participatory-process-in-response-to-landgrabbing-cases-the-philippine-context-4-638.jpg?cb=1401957156

DATOS 2:

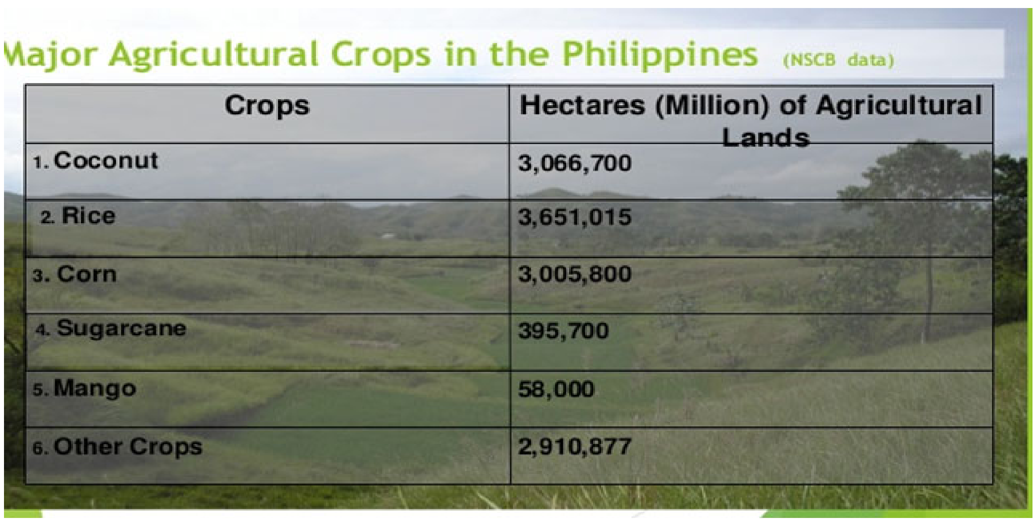

Major Agricultural Crops in the Philippines (NSCB data)

Crops	Hectares (Million) of Agricultural Lands
1. Coconut	3,066,700
2. Rice	3,651,015
3. Corn	3,005,800
4. Sugarcane	395,700
5. Mango	58,000
6. Other Crops	2,910,877

http://image.slidesharecdn.com/pnfsplandgrabbing-140605033040-phpapp01/95/public-participatory-process-in-response-to-landgrabbing-cases-the-philippine-context-4-638.jpg?cb=1401957156

DATOS 3:

http://farm9.staticflickr.com/8027/7180169348_8ce805ceb4.jpg

A. Kailangang pasimulan ang rebelyon sa imperyalistang globalisasyon at mga dikta ng IMF-WB/WTO dahil sa kapag nanatili sunud-sunuran, lulubog at lulubog din sa krisis ang bansa.
B. Kailangan ng patakaran sa industriyalisasyon ng ekonomiya upang mabawasan ang brain drain ng mga Pilipino at magkaroon modernisasyon ng agrikultura upang matugunan ang mga pangangailangan ng mga Pilipino at makapagluwas ito ng mga kalakal sa ibang bansa.
C. Pigilan ang pagpasok ng mga dayuhan sa Pilipinas upang walang maging kaagawang mga Pilipino sa mga oportunidad sa ating bansa.
D. Kailangang isulong ang patriotismo at nasyonalismo ng mga Pilipino upang mapigilan ang brain drain ng mga Pilipino.

10. Pag-aralan ang mga siniping bahagi ng mga artikulo tungkol sa Globalisasyon.

Unang Artikulo

Noon ang SABI NG GOBYERNO....
ang Pilipinas ay kikilalanin bilang bagong tigre sa ekonomiya sa Timog Silangang Asya. Mula sa dati ay mahirap at naghihingalo ay tatanghalin tayo bilang bansang may pinakamabilis na *ratio* ng pag-unlad at kakain sa atin ng alikabok ang mga kalapit- bansa sa nakakabulag na bilis ng ating pananagana. Magkakandarapa kasi ang mga dayuhang korporasyon sa pag-uunahang makapag-negosyo sa ating bayan. Paano ba naman eh dito sa atin matatagpuan ang pinakamasarap na **putahe** sa pagni-negosyo : murang lakas-paggawa, mababait at hindi reklamador na mga trabahador **(it's more fun in the Philippines baby!).** Wag mag-aalala ang mga kapitalista; **protektodo** kayo ng gobyerno laban sa mga magri-reklamo...may mga batas kaya na magtitiyak na hindi mabibitin si **foreign investor** sa kanyang panggagahasa sa yaman ng bansa. Nariyan ang privatization, deregulation, liberalization at kung ano-ano pang syon para wala talagang istorbo sa malayang kalakalan at negosyo. Welcome to the free trade, welcome Globalization, welcome to the World Trade Organization (WTO)!
(http://bmpncrr.blogspot.com/2012_03_01_archive.html)

Ikalawang Artikulo

Pinangangambahan ang Mas Nagkakabaha-bahaging Daigdig

Marahil ang pinakamalaking ikinababahala tungkol sa globalisasyon ay ang ginawa nitong pagpapalawak sa agwat ng mayayaman at mahihirap. Bagaman ang kayamanan sa daigdig ay walang-alinlangang dumami, natipon naman ito sa iilang tao lamang at sa iilang bansa. Ang neto na halaga ng mga ari-arian ng 200 pinakamayayamang tao sa lupa ngayon ay nakahihigit nang 40 porsiyento kaysa sa pinagsama-samang kita ng mga taong nabubuhay sa planeta—humigit-kumulang 2.4 bilyon katao. At habang patuloy na tumataas ang mga kita sa mayayamang bansa, nasaksihan mismo ng 80 naghihikahos na mga bansa ang *pagbaba* ng katamtamang kita sa nakalipas na sampung taon.

Ang isa pang pangunahing ikinababahala ay ang kapaligiran. Ang globalisasyon sa ekonomiya ay pinasigla ng mga impluwensiya ng pamilihan na mas interesado sa kita kaysa sa pangangalaga sa planeta. Ipinaliwanag ni Agus Purnomo, pinuno ng World Wide Fund for Nature sa Indonesia, ang hinggil sa problema: "Tayo'y patuloy na nagkukumahog sa pagsulong. . . . Nag-aalala ako na sa loob ng isang dekada, tayong lahat ay magiging palaisip sa kapaligiran, subalit wala nang matitira pa para pangalagaan."

Ikinababalisa rin ng mga tao ang tungkol sa kanilang mga trabaho. Kapuwa ang mga trabaho at kinikita ay lalong nagiging di-tiyak, yamang ginigipit ng pagsasama-sama ng mga kompanya sa daigdig at matinding kompetisyon ang mga kompanya na gawing mas simple ang kanilang mga palakad. Ang pag-upa at pagsisante ng mga manggagawa ayon sa kasalukuyang pangangailangan sa pamilihan ay waring makatuwiran para sa isang kompanya na nababahala sa paglaki ng kita nito, subalit nagdudulot ito ng labis na kaligaligan sa buhay ng mga tao.

Ang globalisasyon sa internasyonal na pangangapital at dayuhang pautang ay nagharap ng isa pang salik para sa kawalang-katatagan. Maaaring magpautang sa papaunlad na mga bansa ang mga pandaigdigang namumuhunan subalit sa dakong huli ay biglang kukunin ang kanilang salapi kapag lumalala ang situwasyon sa ekonomiya. Ang gayong malakihang paglalabas ng salapi ay makapagpapabulusok sa maraming bansa sa krisis sa ekonomiya. Ang krisis sa pananalapi sa Silangang Asia noong 1998 ang nagpangyari na mawalan ng trabaho ang 13 milyong tao. Sa Indonesia, nabatid mismo ng mga manggagawang hindi natanggal sa trabaho na nabawasan nang kalahati ang halaga ng kanilang kinikita.

Kung gayon, mauunawaan na ang globalisasyon ay naghaharap ng mga pangamba at gayundin ng mga pag-asa. May dahilan ka ba para pangambahan ang globalisasyon? O inaasahan mo bang mas mapauunlad nito ang iyong buhay? Nabigyan ba tayo ng dahilan para maging optimistiko hinggil sa hinaharap dahil sa globalisasyon? Sasagutin ng ating susunod na artikulo ang mga katanungang iyan. (http://wol.jw.org/en/wol/d/r27/lp-tg/102002361)

Ikatlong Artikulo
Globalisasyon at pagtaas ng pamasahe

Light Rail Transit/Metro Rail Transit (LRT/MRT) at taksi ngayon; dyip, traysikel at bus naman bukas. Aba, baka pati mga nagpapatakbo ng kuliglig,de-padyak at karitela, makisali na sa napipintong pagtaas ng pamasahe.

Ito ang mga pagkakataong umiinit na lang ang ulo ng mga tao at itinaaas ang kamay sa pagsuko. Alam ko na ang nasa isip mo: “Hay naku, bakit ba nagpapatuloy ang sitwasyong ito? Bakit nangyayari ito sa panahon ng daang matuwid ni Pangulong Noynoy Aquino?”

Seryoso ang iyong diskurso, pero paminsan-minsa’y nadaraan pa rin sa biro ang problema: Kailan kaya maiisipan ng gobyernong magpataw ng buwis sa paglalakad sa bangketa? Maniningil na rin kaya ang gobyerno sa mga tao habang sila’y naghihintay ng masasakyang dyip, bus o taksi sa kalsada? Aba, baka pati pagpila sa istasyon ng LRT/MRT ay pagkakakitaan na rin nila!

Siyempre, imposible naman yatang magkatotoo ang mga birong ito, bagama’t hindi rin natin alam kung ano ang mangyayari bukas. Baka sa paggising sa umaga, biglang bumalaga sa atin ang mapait na katotohanan: Ang biro noon ay polisiya na ngayon!

Sa mga pagkakataong ito, iiling ka na lang ba’t hahayaang mabutas ang bulsa? Tatanggapin mo na lang ba ang pagtataas ng pamasahe bilang bahagi ng ating kaawa-awang buhay sa isang naghihirap na bansa?

Kung paniniwalaan kasi ang pamahalaan, hindi maiiwasan ang pagtaas ng pamasahe. Una, tumaas ang singil sa *toll* ng mga pangunahing *expressway*. Ikalawa, patuloy ang pagtaas ng presyo ng mga produktong petrolyo sa pandaigdigang pamilihan. Ikatlo, kailangang gumastos ng mga nangangasiwa sa LRT at MRT para mapaganda ang serbisyo sa tinatayang 500,000 pasahero ng mga ito araw-araw. Alam nating lahat na ang mga salik na ito’y may direktang epekto sa singil sa pamasahe.

Hindi ko po ikinakaila ang realidad ng mga ito. Ang hindi lang katanggap-tanggap sa akin ay ang "ginagawa" ng mga nasa kapangyarihan sa gitna ng pagtaas ng pamasahe. Tila ang estratehiya lang nila ay kumbinsihin ang taumbayang tanggapin ang sitwasyong ito dahil sa mga kondisyong labas sa kontrol ninuman. Pangunahing argumento kasi ng gobyerno ang pagtaas ng krudo at mga produktong petrolyo sa pandaigdigang pamilihan, pati na ang desisyon ng mga korporasyong may kinalaman sa mga *expressway* at LRT/MRT na sa tingin nila ay may "*business sense*" naman.

Sa aking palagay, mayroon tayong pundamental na problema sa kasalukuyang pamahalaan: Tulad ng edukasyon at iba pang batayang serbisyo, tinitingnan ang pampublikong transportasyon bilang negosyo. Nagiging katanggap-tanggap tuloy para sa mga nasa kapangyarihan na ang pamasahe sa LRT/MRT ay ayon sa itinakdang halagang dapat na may kita (*profit*). Sa konteksto ng pamasahe sa bus, dyip, taksi, traysikel at iba pang moda ng transportasyon, hindi na nagiging mapanlikha ang mga nasa kapangyarihan para siguraduhing hindi lalong mahihirapan ang mga kakarampot ang kita para makarating sa pupuntahan nila. Kahit na sabihing may regulasyon sa pamasahe ng dyip, taksi at ilang linya ng bus (*deregulated* na po kasi ang pamasahe sa *provincial bus lines* noon pang dekada 90), ang pagtaas ay nangyayari pa rin dahil sa deregulasyon sa *downstream oil industry*.

Sa kontekstong ito, ang pang-matagalang solusyon sa pagtaas ng pamasahe ay hindi pagtitipid o paglalakad, o anumang kagyat na hakbang tulad ng pagbibisikleta o pag-oorganisa ng *car pool* sa eskuwelahan o opisina. Bagama't nakakatulong ang mga ito, hindi pa rin natutugunan ang mga kontrobersiyal na polisiyang ugat ng ating problema.

At ang mga polisiyang ito'y naaayon sa globalistang tunguhin, lalo na sa usapin ng deregulasyon at pribatisasyon.

Gaya ng nabanggit kanina, ang deregulasyon sa *downstream oil industry* ay may direktang epekto sa pamasahe, kaya nararapat lang na malalimang pag-aralan ang alternatibo dito, ang pagsasabansa ng industriya ng langis. Bago pa man ang pagpapatupad ng unang Downstream Oil Industry Deregulation Act noong kalagitnaan ng dekada 90, marami nang pag-aaral na isinagawa tungkol sa *nationalization*. Hindi po ito walang-lamang retorika dahil may mga partikular na panukala't hakbang tungkol dito tulad ng pagkokontrol sa presyo at pagtatanggal ng buwis sa mga produktong petrolyo, pati na ang pagkakaroon ng *buffer fund* para masiguradong hindi tayo apektado ng mga hindi-inaasahang pangyayari sa pandaigdigang pamilihan.

Tungkol naman sa pribatisasyon, hindi dapat ibigay sa kamay ng pribadong negosyo ang pangangasiwa sa LRT/MRT at *expressways*. Parati't parating may dahilan ang mga negosyante para itaas ang mga presyo ng kanilang produkto't serbisyo, at higit na mas marami ang kanilang argumento kung bakit hindi maaaring ibaba ang mga ito. Hindi natin maaasahan sa mga negosyanteng isipin ang kabutihan ng nakararami sa pagtatakda ng kanilang sisingilin

Sa huling pagsusuri, may kagyat na pangangailangang tutulan natin ang pagtataas ng pamasahe. Pero may pangmatagalang hamon para patuloy na tuligsain ang mga polisiyang patuloy na nagpapahirap sa atin, tulad ng konsumisyong mas kilala sa salitang globalisasyon.

- See more at: http://pinoyweekly.org/new/2011/01/globalisasyon-at-pagtaas-ng-pamasahe/#sthash.YZDa1qnI.dpuf
(http://pinoyweekly.org/new/2011/01/globalisasyon-at-pagtaas-ng-pamasahe/)

Mula sa tatlong artikulong iyong nabasa,mahihinuha mo na ang globalisasyon ay:

A. Katanggap-tanggap sa karamihan bilang polisiyang pang-ekonomiya ang globalisasyon.
B. Maraming Pilipino ang naging biktima ng mga elemento ng globalisasyon.
C. Masama ang epekto ang dulot ng globalisasyon sa ekonomiya ng isang bansa lalo na sa mga manggagawa.
D. Kailangan ng pamahalaan na gumawa ng mga pamaraanan upang di masyadong maramdaman ang masamang epekto ng globalisasyon sa karaniwang mamamayan

11. Ang transnational crime ay isang seryosong krimen na isinasagawa ng ng isang organisadong grupong kriminal na may layuning magkamal ng

Larawan 1:

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.608048755394086737&pid=15.1&P=0

Larawan 2:

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.607986559969263639&pid=15.1&P=0

Larawan 3:

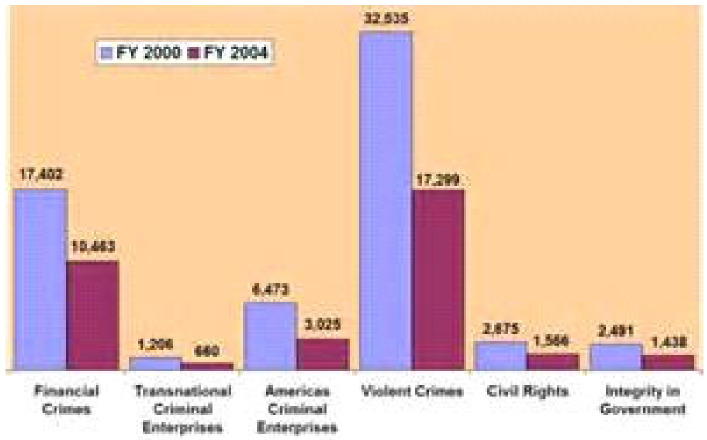

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.608051396799430892&pid=15.1&P=0

Alin sa mga sumusunod na hakbang ang pinakamainam na solusyon upang malutas ang o maiwasan ang transnational crimes ng mga bansa sa buong mundo?

A. Gumawa ng sariling polisya sa migrasyon upang maiwasan ang terorismo.
B. Maglaan ng pondo pansuporta sa mga nagsusulong ng taransnational crimes.
C. Makipagpalitan ng kaalaman at intelligence report sa ibang bansa upang maisulong ang seguridad ng rehiyon.
D. Isara ang bansa sa mga dayuhan upang masigurong walang terorista.

12. Ang globalisasyon ay nagdala ng mahalagang pagbabago sa mundo. Suriin ang mga datos sa ibaba. Bakit naging mahalaga ang pagbabagong dala ng globalisasyon?

DATOS 1:

http://theafricanamericanclarioncall.com/wp-content/uploads/2011/07/image_thumb2.png

DATOS 2

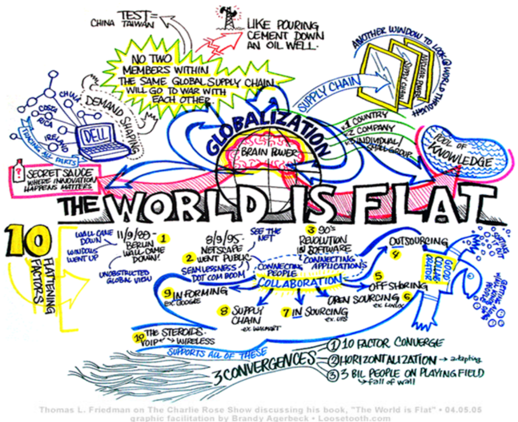

https://asteriaforberry.files.wordpress.com/2011/10/thewordisflat2.gif

DATOS 3:

https://www.youtube.com/watch?v=vtcHF0XTzCM

Ito ay bidyo na nagpapakita ng mga implikasyon ng globalisasyon

A. Nalulugi ang mga tradisyunal na negosyo ng mga katutubo.
B. Mataas ang taripa ng mga produktong kinakalakal sa ibang bansa.
C. Naging malaya ang pagdaloy ng capital, salapi, kalakal at kultura mula at papunta sa ibat-ibang destinasyon.
D. Nahikayat na isara ng mga mahihirap na bansa ang kanilang negosyo sa mga dayuhan.

13. Malimit hindi nababanggit ang epekto ng migrasyon paggawa sa tatanggap o nagpapadala ng lakas paggawa. Alin sa mga pahayag na ito ang nagsasaad na nakakabenepisyo ang papapadala at pagtanggap ng migranteng manggagawa?
    A. Ito ay isang one-way flow na pabor sa bansang nagpapadala.
    B. Ang migranteng manggagawa ay isang asset sa nagpapadala at tumatanggap na bansa kahit saan man sa mundo.
    C. Ang mga migranteng manggaggawa ay pasanin ng tumatanggap na bansa.
    D. Napeperahan ng mga bansa ang kanilang ipinapadalang migranteng manggagawa

14. Marami ang naniniwala na ang globalisasyon ay nakabatay sa pang-aabuso. Totoo ba ito?
    A. Oo, dahil marami ang nag-iisip na nag isang taong namumuhunan o nagnenegosyo ay umuunlad sanhi ng kanyang pang-aapi.
    B. Oo, dahil ang paraan lamang na yumaman ka ay ang pagkuha ng pagmamay-ari ng iba.
    C. Hindi, dahil napakalawak ng pagkakataong binibigay at nakukuha sa kalakalan na kung saan ang parehong partido (mamumuhunan at manggagawa) ay nakikinabang.

D. Siguro, dahil marami ngayon ang naabusong manggagawa mula sa ibang bansa.

T

15. Ayon sa POEA (Philippine Overseas Employment Administration) ngayon ay tinatayang 2,000 araw araw ang mga Pilipino na umaalis ng bansa sa pamamagitan ng ang 1600 opisyal na ahensiya sa emigration, at bawat taon ay umaabot ng 1.3 milyong Pilipino ang nagtutungo ng ibang bansa. Ano ang maaaring hakbang ng pamahalaan upang matulungan ang mga manggagawang Pilipino?
    A. Gumawa ng mga polisiyang proprotekta sa mga manggagawang Pilipino sa ibayong dagat.
    B. Tanggapin nang malugod ang mga donasyong ibinibigay ng mga OFW at OCW sa mga nasalanta ng kalamidad.
    C. Maging mahigpit sa mga remittances ng mga Pilipino.
    D. Hayaan silang pagmalupitan at makulong sa ibang bansa.

16. Pinanganagambahan ng mga lider at mga mamamayan ng ibat ibang bansa ang dumarami at lumalalang kaso ng transnational crimes tulad ng terorismo. Isa sa mga sinusulong ng Kongreso ay ang paggawa ng polisiya. Bilang isang mambabatas, paano mo tatayain ang isang epektibong polisiya?
    A. Ang polisiya ay tatayain ayon sa nilalaman, pagkamalikhain, organisasyon at kaangkupan.
    B. Ang polisiya ay tatayain ayon sa nilalaman, sistematikong pamamaraan at impak sa manonood.
    C. Ang polisiya ay tatayain ayon sa nilalaman, organisasyon at datos o estadistika.
    D. Ang polisiya ay tatayain ayon sa nilalaman, organisasyon, kaangkupan at sistematikong pamamaraan.

17. Magkakaroon ng pagtitipong rehiyonal ng mga kinatawan ng labor parties sa NCR. Layon ng pagtitipon ng grupong ito ang maipamulat sa mamamayan ang makatotohanang kondisyon ng mga lakas paggawa lalo na ang epekto nito dulot ng globalisasyon. Alin sa mga sumusunod na pamamaraan ang makakapagbigay ng malalim at malawak ng pag-unawa sa kondisyon ng lakas paggawa ng Pilipinas?
    a. Pagsagawa ng sarbey
    b. Pag organisa ng kilos protesta
    c. Paghain ng panukala o bill
    d. Paggawa ng Case Study

18. Dahil globalisasyon, marami ang nagiging kakompetensiya ng mga karaniwang kalakal ng mga maliliit na negosyante. Bilang economic adviser ng Pangulo, ano ang maimumungkahi para matulungan sila?
    a. Hayaan silang magbenta kahit saan nila gusto.
    b. Huwag silang magbayad ng buwis upang lumaki ang kita sa negosyo.
    c. Gumawa ng programang maglalaan ng karagdagang pondo upang makipagsabayan sa mga dayuhan.
    d. Gumawa ng anunsiyo na hayaan na lamang magnegosyo ang mga dayuhan sa kanilang lugar.

19. May okasyon ng pagsasama-sama ng mga ahensya na tumutugon sa mga problema sa lakas paggawa. Inimbitahan kang maging kritiko sa isang paligsahan sa pinaka-tumpak na Labor Developmental Plan ng mga presenters. Paano mo susukatin ang isang matalino at matatag na developmental plan?
    a. Dami ng pamamaraan ng paglutas
    b. Dami ng mgga kasangkot na ahensya at sangay ng pamahalaan
    c. Kaangkupan, nilalaman at organisasyon nito
    d. Kakapalan, kagandahan at presentasyon nito

20. Ang ating bansa ay mayaman sa mga agrikultural na produkto. Ang ating pangulo ay nagnanais na paigtingin ang agrikultura ng ating bansa upang makasabay ang ating bansa sa mga hamon ng globalisasyon. Ikaw ay isang kawani ng Department of Agrarian Reform, ano ang maari mong maimungkahi sa pangulo na siyang makakatulong sa pagpapaunlad ng ating agrikultura?
    A. Pag-aralin ang mga magsasaka upang lumawak ang kanilang kaalaman sa pagsasaka.
    B. Magkaroon ng pangmatagalang programa para sa magsasaka na nagbibigay sa kanila ng pondo upang makabili ng sapat na pataba, butil at makabagong teknolohiya upang maparami ang kanilang ani.
    C. Mamahagi ng lupa sa mga magsasaka upang lumaki ang kita nila.
    D. Bigyan pa ng iba pang hanapbuhay ang mga masasaka upang magkaroon sila ng sapat na kita para sa kanilang kabuhayan.

PAGTUKLAS

Halos lahat ng bansa sa mundo ay apektado ng globalisasyon. Marami ang mga taong umaalis at dumarating sa isang lugar na may iba't ibang dahilan. Sa bahaging ito ay tutuklasin mo iyong kaalaman sa migrasyon dulot ng globalisasyon.

GAWAIN 1. Napanood mo ba ito?

PANUTO: I- klik ang website sa ibaba at suriing mabuti ang video ukol sa terorismo sa Estados Unidos. Pagkatapos mapanood ay sagutin ang Reflective Journal sa ibaba:
http://www.history.com/topics/9-11-attacks video sa 9-11 Attack sa Estados Unidos

REFLECTIVE JOURNAL

Anong nakita mo?	Anong naramdaman mo?	Bakit ito isang problema?

MGA PAMPROSESONG TANONG:
1. Anong nakita mo?
2. Saan ito nangyari?
3. Sino-sino ang mga sangkot sa pangyayari?
4. Bakit at paano ito nangyari?
5. Bakit ito naging isyu o problema?
6. Bakit magkaugnay ang terorismo sa globalisasyon at migrasyon? Ipaliwanag.

GAWAIN 2. KWL Chart

PANUTO: Ngayon naman ay ating alamin ang iyong nalalaman sa paksa na ating tatalakayin sa pamamagitan ng pagsagot sa KWL Chart. Punan mo ang K at W na bahagi ng chart at pagkatapos ay pindutin ang submit button.

Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?		
Know (Alam Ko)	**W**ant (Nais Kong Malaman)	**L**earn (Natutunan Ko)

MGA PAMPROSESONG TANONG:

1. Ano ang globalisasyon?
2. Anong alam mo ukol sa migrasyon?
3. Ano ang kaugnayan ng globalisasyon at migrasyon?
4. Anong nais mong malaman ukol sa migrasyon?
5. Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?

Katapusang Bahagi ng Pagtuklas:

Natukoy mo na ang iyong panimulang nalalaman sa globalisasyon at ang kaugnayan nito sa migrasyon. Gayundin ang isyung kinakaharap ngayon ng buong mundo na terorismo na siyang pinagtutuunang pansin dulot ng pandarayuhan. Sa iyong pagpapatuloy ay iyong malalaman kung tama ang iyong mga nalalaman at ideya sa iba sa pamamagitan ng pagsasagawa ng mga susunod na mga gawain. Ito ang iyong pagkakataon upang maikumpara ang iyong mga kasagutan. Magpatuloy ka!

PAGLINANG/ PAGPAPATIBAY

Ang layunin mo sa bahaging ito ay malinang ang iyong kaalaman sa mga konsepto ng migrasyon pati na ang mga epekto nito sa iba't ibang aspeto ng pamumuhay ng tao at higit sa lahat ay ang epekto nito sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa. Iyo ding lilinangin kung paano nangyayari ang migrasyon kasabay ng mga pagtataguyod ng bawat bansa sa bentaheng nakukuha sa migrasyon dulot ng globalisasyon.

GAWAIN 3. Frayer's Model

PANUTO: I-click ang sumusunod na website, isulat ang mga mahahalagang ideya at salita kaugnay sa mga konsepto ng migrasyon gamit ang www.evernote.com. Pagkatapos mabasa at masuri ang mga impormasyong nakasaad, punan ang Frayers Model.

a. http://dictionary.reference.com/browse/migration?s=t kahulugan ng migrasyon
b. http://cgge.aag.org/Migration1e/ConceptualFramework_Jan10/ConceptualFramework_Jan10_print.html framework of migration
c. http://weareoneamerica.org/root-causes-migration-fact-sheet fact sheet ukol sa migrasyon

KAHULUGAN	MGA KATANGIAN
HALIMBAWA	MGA HINDI HALIMBAWA

MIGRASYON

MGA PAMPROSESONG TANONG:

1. Ano ang kahulugan ng migrasyon?
2. Ano- ano ang mga katangian ng migrasyon?
3. Ano-ano ang mga uri ng migrasyon? Magbigay ng halimbawa nito.
4. Bakit umaalis at dumarating ang mga tao sa isang lugar?
5. Paano nakakaapekto ang globalisasyon sa migrasyon? Ipaliwanag.
6. Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?

GAWAIN 4. Teksto-suri (POW +Tree)

PANUTO: Basahin at unawain ang mga epekto ng migrasyon sa iba't ibang aspeto. I-click ang mga link na:

a. http://www.migrationpolicy.org/article/migration-factor-development-and-poverty-reduction artikulo ukol sa "Migration as a Factor in Development and Poverty Reduction"
b. http://www.un.org/esa/population/migration/turin/Symposium_Turin_files/P11_Katseli. pdf ukol sa epektong panlipunan ng migrasyon
c. http://www.oecd.org/dev/38528396. pdf of economic and social effects of migration
d. https://ph.video.search.yahoo.com/video/play?p=video+on+human+migration&vid=db622b73b333a9924125ffa37c6b01ff&l=5%3A17&turl=http%3A%2F%2Fts3.mm.bing.net%2Fth%3Fid%3DVN.608029750049243294%26pid%3D15.1&rurl=http%3A%2F%2Fwww.youtube.com%2Fwatch%3Fv%3DWXQd21to6xg&tit=Human+Migration%3A+Push+and+Pull+Factors&c=2&sigr=11ae065ua&sigt=1167o8kqq&ct=p&age=0&fr=yfp-t-711&tt=b video ukol sa sanhi at epekto ng migrasyon
e. http://www.powershow.com/view/4a44-MGZhY/Causes_and_Consequences_of_Migration_powerpoint_ppt_presentation powerpoint ukol sa Causes and Consequences of Migration

Pangunahing Ideya:

Mabuting Epekto ng Migrasyon sa:

Lipunan	Politika	Kabuhayan

Hindi Mabuting Epekto ng Migrasyon sa:

Lipunan	Politika	Kabuhayan

Opinyon:

MGA PAMPROSESONG TANONG:

1. Ano-ano ang mga mabuting epekto ng migrasyon lipunan, politika at kabuhayan?
2. Ano-ano ang mga masamang epekto ng migrasyon sa lipunan, politika at kabuhayan?
3. Paano nangyayari ang mga sumusunod?
   a. mabuting epekto
   b. masamang epekto
4. Kung gayon, ano ang pananaw mo sa migrasyon? Ipaliwanag.
5. Paano ito makatutulong sa pag-unlad ng bansa?

Nagkaroon ka ng ilang mga ideya o impormasyon ukol sa kahulugan ng migrasyon, katangian nito lalong-lalo na ang mga epekto nito sa politika, ekonomiya at lipunan na magbibigay ng linaw sa ugnayan nito sa globalisasyon a nagtutulak sa tao na umaalis at dumating sa isang lugar.

GAWAIN 5. Reciprocal Teaching

PANUTO: Ngayong alam mo na ang mga epekto ng migrasyon, alamin natin ngayon ang kung saan nagmumula ang mga mandarayuhan. Gawin ang hiningi ng mga sumusunod na gawain.

1. Ano ang alam mo sa migrasyon? Punan ang unang kahon ng graphic organizer na may pinamagatang "Tao Saan ka Nagmumula at Patutungo"
2. Sa bahaging ito ng modyul ikaw ay maaatasang bumuo ng konklusyon tungkol sa daloy ng migrasyon matapos mong mabasa at masuri ang tungkol sa epekto ng migrasyon. Subukan mo munang punan ang kahon ng "HINUHA" sa graphic organizer na nasa ibaba tungkol sa pinagmulan at patutunguhan ng tao, bago mo basahin at suriin ang mga artikulo at interactive map ukol dito.
3. Iyong basahin at masuri ang nilalaman ng mga URL link na :
    a. http://www.un.org/en/development/desa/population/theme/international-migration/index.shtml article on International Migration
    b. https://sp3.yimg.com/ib/th?id=HN.607994338035698519&pid=15.1&H=124&W=160&P=0 naglalaman ng mga interactive map sa daloy ng migrasyon
4. Habang binabasa mo ang mga artikulong ito at sinusuri ang mga mapa, bumuo ng mga katanungan na nagsisimula sa salitang Ano, Ano-ano, Bakit at Paano sa kolum na "MGA TANONG".
5. Matapos mong mabasa ang artikulo at masuri ang mapa, isulat mo ang mga bagay na hindi mo lubusang naiintindihan tungkol sa migrasyon. Isulat mo ang mga ito sa bahaging "PAGLILINAW" ng graphic organizer. Matapos mo itong maisulat, gamit ang discussion board, makipagtalakayan sa iyong mga kamag-aral tungkol sa mga paksang hindi mo naiintindihan. I-screen shot ang inyong talakayan ng iyong mga kamag-aral tungkol sa paksa.
6. Matapos makipagtalakayan sa iyong mga kamag-aral, punan ang kahon ng "BUOD" sa graphic organizer.

<table>
<tr><td colspan="2">Ang Alam ko sa pinagmumulan at pinupuntahan ng mga mandarayuhan ay….</td></tr>
<tr><td>"HINUHA"
Sa tingin ko ang aking mga matutuhan sa paksang migrasyon ay ang:</td><td>"MGA TANONG"</td></tr>
<tr><td>'PAGLILINAW"
Mga Bagay na Hindi Ko Naiintindihan:</td><td>"BUOD"</td></tr>
</table>

1. 2. 3.	

MGA PAMPROSESONG TANONG

1. Saang bansa nagmumula ang mga nandarayuhan? Bakit?
2. Saang bansa naman sila patungo? Bakit?
3. Ano ang epekto ng pagpunta sa isang lugar? Ipaliwanag.
4. Sa iyong palagay, paano naaapektuhan ang bansang kanilang iniwanan? Ipaliwanag.
5. Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?

Natuklasan mo ang pangkalahatang larawang ng migrasyon sa buong mundo,
ang mga bansa kung saan nagmumula at pumupunta ang mga mandarayuhan at kung
paano ito nakakaapekto sa ekonomiya ng mga bansa. Sa susunod na gawain ay
susuriin mo naman ang kalagayan ng migrasyon sa Pilipinas.

GAWAIN 6. Pinoy Musta Ka Naman?

PANUTO: I-click ang mga website sa ibaba upang malinang ang iyong kaalaman sa dami ng Pilipino na nandarayuhan sa loob at labas ng bansa. Gamitin muli ang www.evernote.com upang itala ang mga mahahalagang impormasyon.

a. http://www.adbi.org/files/2013.01.23.cpp.sess1.5.capones.labor.migration.philippines.pdf pdf ukol sa labor migration sa Pilipinas
b. http://www.nscb.gov.ph/ncs/10thNCS/papers/contributed%20papers/cps-03/cps03-04.pdf naglalaman ng datos ng migrasyon sa Pilipinas
c. http://www.census.gov.ph/content/domestic-and-international-migrants-philippines-results-2010-census Domestic and International Migrants in the Philippines (Results from the 2010 Census)

MGA PAMPROSESONG TANONG:

1. Ano ang napansin mo sa mga mandarayuhan sa Pilipinas?
2. Saan marami ang umaalis sa loob at labas ng bansa? Gaano karami?
3. Bakit kailangang pag-aralan ang mga datos ng migrasyon sa Pilipinas? Ipaliwanag.
4. Bakit umaalis ang mga Pilipino sa loob at labas ng Pilipinas?
5. Paano nakatutulong ang mga Pilipino sa pagtatag at pag-unlad ng ekonomiya ng bansa? Ipaliwanag.

Pagkatapos mong masuri ang mga datos at impormasyon, gumawa ka ng isang poster na nagpapakita ng mabuti at masamang epekto ng migrasyon sa Pilipinas. Kunan ito ng larawan at ilagay ito sa dashboard ng modyul. Pag-usapan ito ng iyong mga kaklase upang makuha ang kanilang mga pananaw sa iyong poster.

Nakita mo kung gaano karami ang mga nandarayuhan sa Pilipinas. Ngayon naman ay tunghayan mo ang mga halimbawa o sitwasyong nagpapakita ng mga sanhi at epekto ng pandarayuhan sa ibang bansa at sa buong mundo. Susuriin mo rin ang ilang mga hakbang na ginagawa upang mapabuti ang kalagayan ng mga mandarayuhan.

GAWAIN 7. Video-Suri

PANUTO: Ngayon ay i-click at suriin mo ang video sa ibaba upang malaman mo ang mga pangyayaring nagaganap sa mga mandarayuhan tulad ng mga kabataan at ang dahilan ng kanilang pandarayuhan pati na ang hakbang kung paano sila natutulungan.

a. https://www.youtube.com/watch?v=qUHZqWGTkjw youtube video in "Youth Migration and Development: Towards Sustainable Solutions" Hangout, 6 March 2013
b. https://www.youtube.com/watch?v=xg5JVK42xVk video sa Migration and Development: Melissa Siegel
c. https://www.youtube.com/watch?v=Ea73LOvbMdAm video na nagpapakita ng mabuti at masamang epekto ng globalisayon

Pagkatapos, sagutan ang mga pamprosesong tanong sa ibaba at pindutin ang submit button.

MGA PAMPROSESONG TANONG:

1. Anong nakita mo sa video?
2. Ano ang epekto ng pandarayuhan sa naiwang bansa? Ipaliwanag.
3. Ano ang epekto ng pandarayuhan sa pinuntahang bansa? Ipaliwanag.
4. Ano-ano ang mga maling pananaw sa pandarayuhan at sa globalisasyon? Ipaliwanag.
5. Bakit umaalis ang mga kabataan sa kanilang lugar?
6. Paano sila tinutulungan upang mapabuti ang kanilang mga kalagayan?
7. Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?

Mula sa gawaing iyong isinagawa ay nalinang ang iyong kaalaman sa ugnayan ng globalisasyon at migrasyon. Naliwanagan ka na ang globalisasyon ang nagtutulak sa tao upang umalis at pumunta sa isang lugar anuman ang kayang dahilan. Ito rin ang dahilan na sa pangkasalukuyan ay may mga isyung kinakaharap dahil sa migrasyon na kailangan ng agarang solusyon.

GAWAIN 8. Subukan Mo Nga!

PANUTO: Mula sa mga impormasyong nakalap sa nakalipas na gawain, ngayon naman ay subukan mong punan ang Problem- Solution Outline na nagpapakita ng iyong pang-unawa at pananaw sa problemang kinasasangkutan ng mga kabataang nandarayuhan. Pangkatapos magawa ito ay ikumpara ang iyong sagot sa iyong mga kaklase at talakayin ito gamit ang dashboard ng modyul.

Problem Definition
Sino:
Ano:
Bakit:

↓

Solusyong
Resulta
Ginamit

↓

Pinal na Resulta

Pamprosesog Tanong:

1. Anong solusyon ang iyong naisip?
2. Bakit ito ang iyong naisip? Ipaliwanag.
3. Paano ito isasagawa at makatutulong sa mga nandarayuhan?

Nasubukan mo ng magbigay ng solusyon sa problema ng mga kabataan at ang maaaring maging resulta nito na maaaring makabuti o makasama sa kanila. Ngayon ay ipagatuloy mong linangin ang iyong kaalaman upang malaman mo kung epektibo ang iyong mga naibigay na solusyon.

GAWAIN 9. **Teksto-Suri!**

PANUTO: Sa ngayon ay magsusuri ka ng isang artikulong tumatalakay sa epekto ng migrasyon sa isang OFW. Basahin ang artikulo sa ibaba at sundin ang mga panutong ibinigay upang mas maunawaan ang iyong binabasa.

1. Guhitan ng isang beses ang mga salita na hindi mahalaga sa iyong pang-unawa.
2. Guhitan ng dalawang beses ang mga impormasyong na naulit sa teksto.
3. Palitan ng isang salita ang mga salita na naglalarawan o tumutukoy sa isang ideya o salita. I-highlight ito ng kulay na pula.
4. Tukuyin at hanapin ang paksang pangungusap at kulayan ito ng berde. Kung hindi mo mahanap, gumawa ka ng sarili mong paksang pangungusap.

Migrasyon sa gitna ng krisis pandaigdig

by Ilang-Ilang D. Quijano

Apektado ng krisis pang-ekonomiya ang remittances na ipinapadala ng OFWs: bumababa ang kanilang sahod at ang halaga nito.

Natatandaan ni Garry Martinez ang pagputok ng Asian Financial Crisis noong 1997 bilang isang malagim na yugto ng kanyang buhay. Dahil sa paghina ng Korean Won kontra dolyar, ang sahod niya bilang factory worker sa South Korea na dating katumbas ng 1,500 USD (US Dollar) ay naging 600 USD na lamang.

Para hindi mabawasan ang pera na ipinapadala sa kanyang pamilya, sa kanyang libreng oras ay naghahanap siya ng dagdag na mapagkakakitaan. Imbes na magpahinga mula sa 12 oras na pagtatrabaho sa pabrika, nagkakargador siya sa lipat-bahay o tumutulong sa anihan ng pechay.

Sakripisyo ang katumbas ng krisis. Ito ang reyalidad para sa Overseas Filipino Workers (OFWs) noon, at lalong higit pa ngayon.

Pinaniniwalaang papasok o nasa recession na ang ekonomiya ng daigdig. Isang debt crisis o krisis sa utang ang tumampok sa Estados Unidos at mga bansang Europa. Lumobo ang utang ng mga nasabing bansa dahil sa ginastusang bailout ng malalaking korporasyon at bangko na bumagsak sa krisis pampinansiya noong 2008.

Tuluy-tuloy ang pagbagsak ng pandaigdigang ekonomiya. Maisisisi ito sa tinatawag na "krisis ng sobrang produksiyon" at pagkamal ng supertubo sa ilalim ng monopolyo kapitalismo. Resulta ng pinakahuling krisis sa utang at pinansiya ang ibayong kawalan ng trabaho at pagtitipid (austerity measures) sa mga bansang kapitalista.

Malaki ang epekto ng krisis para sa Pilipinas, na isa sa mga nangungunang bansa sa pag-e-eksport ng lakas-paggawa. Sa tuwing pagputok ng krisis, nakataya ang hanapbuhay ng milyun-milyong OFW, ang mga pamilyang umaasa sa kanila, at ang ekonomiya ng bansa na ang tanging kinakapitan ay ang ipinapadalang remittances ng mga migranteng manggagawa.

Patuloy ang paglaki ng deployment ng mga manggagawang Pilipino sa iba't ibang bansa. Noong nakaraang taon, umabot sa 1,470,826 na manggagawa ang nangibang-bansa o katumbas ng 4,000 na Pilipino araw-araw. Dahil lumalaki ang deployment, patuloy din ang paglaki ng remittances: umabot ito sa 18.76 Bilyon USD noong 2010.

Ngunit may bagong napupuna ang mga ekonomista. Tumataas man ang halaga ng remittances, lumiliit ang growth rate o antas ng paglago nito. Sa naunang mga dekada at maging sa mga taon bago ang 2008 na krisis pampinansiya, nasa double-digit ang growth rate ng remittances. Ngayon, nasa single-digit na lamang ito.

Bumagsak na rin ang share o bahagi ng OFW remittances sa Gross Domestic Product (GDP) ng bansa. Mula sa pagiging 10.4 porsiyento ng GDP noong 2006, ngayon ay nasa siyam na porsiyento na lamang ng GDP ang remittances.

Ayon mismo sa Asian Development Bank sa pag-aaral na The Global Crisis and the Impact of Remittances on Developing Asia, "May pagtumal sa antas ng paglago ng remittances sa buong rehiyon, na tatagal nang ilan pang taon." Dahil nakaasa sa remittances ang malaking bahagi ng ekonomiya, tinatayang magdudulot ito ng mas matumal na ekonomiya at paggasta.

Gayunpaman, nananatiling malaking bahagi ng GDP ang OFW remittances. Kaya naman lalong pinaiigting ng administrasyong Aquino ang pag-e-eksport ng lakas-paggawa — kahit pa nangangahulugan ito ng ibayong pagsasamantala sa mga manggagawang Pilipino.

Pinagkunan(excerpt): http://pinoyweekly.org/new/2011/10/migrasyon-sa-gitna-ng-krisis-pandaigdig/

Matapos mong magawa ang mga hindi mahahalagang detalye at mga salita, kunin mo ang mga MAHAHALAGANG DETALYE na natira at gumawa ka ng buod ng paksang nabasa mula sa sarili mong pangungusap. Isulat ito sa ibaba.

BUOD NG PAKSA

Nalaman mo na ang epekto ng globalisasyon sa mga mangagawang Plipino at kung paano nakatutulong ang mga pinapadalang remittances sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa. Gayunpaman ay naapektuhan din ang katayuan ng pamumuhay ng bawat pamilyang nandarayuhan.

GAWAIN 10. Linawin Mo!

PANUTO: Gamit ang mga nabasa at napanood na mga impormasyon, linawin o tayain mo ang iyong pang-unawa sa nakalipas na mga gawain at kung paano mo ito malulutas sa pamamagitan ng pagsagot sa Cause-Effect-Solution Matrix.

SANHI NG MIGRASYON	EPEKTO NG MIGRASYON	SOLUSYON

Konklusyon: (Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?)

Nataya mo na ang iyong kaalaman at iyong maaaring hakbang sa mga masamang epekto ng migrasyon. Sa susunod na gawain ay titignana mo naman ang iyong pangkalahtang pang-unawa sa paksa mula sa mga nakalipas na gawain.

GAWAIN 11. **Exit Cards**

PANUTO: Mula sa mga nakalipas na gawin, ikaw ay handa ng sagutin ang exit cards bilang pagpapakita ng iyong pang-unawa. Pindutin lamang ang kahon ng iyong narating.

- ❖ Sa ngayon ay natutunan ko ang_____________________________. Bukas ay kailanagan ko na ___________________________.

- ❖ Ang pinakunang ibabahagi ko sa aking magulang ay ___________________.

- ❖ Ang maaaring theme song ng ginawa natin ngayon ay ___________________.

- ❖ Ang pinakamahalaga kong natutunan ngayon ay ___________________ at ang halimbawa nito ay .

Katapusang Bahagi ng Paglinang:

Sa bahaging ito ay nalaman mo na ang mga mahahalagang kaisipan at pangyayari na nagtulak sa tao upang manadarayuhan mula sa iba't ibang lugar. Nalaman mo na ang kahulugan ng mga mahahalagang konsepto at salita na mababanggit na siyang tutulong sa iyo upang lalong maunawaan ang aralin. Nasubukan mo na ring mag-isip ng maaring hakbang ng mga isyu sa migrasyon. Naliwanagan ka na rin sa iyong mga agam-agam at alin ang tama sa mga konseptong una mong binanggit konsepto. Napagtanto mo na ba ang tamang sagot at ang paliwanag sa kaisipang ito? Ngayon na alam mo na ang mga pangunahing kaisipan tungkol sa aralin na ito, samahan mo akong palalimin pa ang iyong mga nalalaman tungkol sa mga isyu ng migrasyon dulot ng globalisasyon. Isa-isahin natin ang mga isyung ito at ang mga tiyak na solusyon upang malutas ang mga isyung ito tungo sa matatag at nakikipagsabayang ekonomiya.

Magpatuloy Tayo!

PAGPAPALALIM

Ang layunin mo sa bahaging ito ay magkaroon ka ng kritikal at malalim na pagsusuri sa mga mahahalagang impormasyon ukol sa mga isyu sa migrasyon na magtutulak sa iyo upang tumugon at makipagtulungan upang makamit ang inaasam na maunlad at matatag na bansa sa likod ng mga hamon ng globalisasyon.

GAWAIN 12. Gaano Karami?

PANUTO: Lalo nating palalimin ang iyong kaalaman. Suriin ang mga datos sa website sa ibaba upang lalong maunawaan kung gaano karami ang mga nandarayuhan sa iba't ibang bansa.

a. http://www.migrationpolicy.org/programs/data-hub/charts/international-migrant-population-country-origin-and-destination interactive website sa datos ng immigrant
b. http://www.iom.int/cms/en/sites/iom/home/about-migration/world-migration.html datos ng mga nandarayuhan
c. http://www.prb.org/Multimedia/Video/2014/global-migration-webinar.aspx video ukol sa global migration

Pagkatapos masuri ang mga impormasyon ay gawin ang mga sumusunod gamit ang CRA Technique.

CONCRETE
I-click at pumili ng limang bansa upang makita ang dami ng taong nandarayuhan dito. Ilista ang mga bansa na iyong napili at ilagay ang datos gamit ang www.evernote.com.

REPRESENTATIONAL
Gamit ang mga datos na iyong nakalap at nailista mula sa limang napili mong bansa, gumawa ka ng isang talahanayan na nagpapakita sa dami ng nandarayuhan sa naturang bansa at iba pang mahahalagang impormasyon.

BANSA	POPULASYON	BILANG NG MANDARAYUHAN	GDP/CAPITA

ABSTRACT
Pagkatapos nito ay gumawa ka ng isang sanaysay na nagpapaliwanag sa daloy ng migrasyon mula sa ibat ibang bansa at ang epekto nito gamit ang datos na iyong nasuri at napag-aralan.

Sa nakalipas na gawain ay napalalim ang iyong pang-unawa kung paano naapektuhan ng pandarayuhan ang ekonomiya ng isang bansa. Nagkaroon ka rin ng pananaw kung anong bansa ang mayaman at mahirap batay sa mga datos na iyong inilista.

GAWAIN 13. Alamin Mo!

PANUTO: Ngayon ay aalamin mo kung gaano din karami ang mga nandarayuhan sa inyong barangay at kung ano ang epekto nito. Magsagawa ka ng isang pakikipanayam sa mga sumusunod gamit ang mga sumusunod na tanong sa ibaba at kunan ng larawan ang bahay at kasangkapang naipundar ng pamilya:

a. Kapitan o Kalihim ng Barangay
b. Asawa ng OFW
c. Anak ng OFW
d. Kinatawan ng DSWD

MGA PAMPROSESONG TANONG:

1. Ilan ang kabuuang populasyon ng inyong barangay?
2. Ilan ang bilang ng mga nandarayuhan sa inyong barangay?Ilan ang dumarating kada taon?
3. Bakit sila umaalis o dumarating sa inyong barangay?
4. Paano naapektuhan ang mga sumusunod sa pag-alis ng kanilang kapamilya?
   a. Barangay
   b. Asawa ng OFW
   c. Anak ng OFW
5. Paano tumutugon ang barangay at ang DSWD sa mga problemang dulot ng pag-alis ng magulang nila?
6. Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?

Mula sa mga nakalap na impormasyon, gumawa ka ng isang blog sa www.blogspot.com na nagpapaliwanag sa epekto at solusyon ng mga isyung dulot ng migrasyon. Gamitin ang mga larawan na kinuha mula sa pakikipanayam upang lalong maipaliwanag ang iyong pananaw. Pagkatapos nito ay ilagay ito sa dashboard ng modyul at pag-usapan ang mga ideya na magbubuod ng epekto ng migrasyon ng iyong mga kamag-aral kasama ng inyong guro.

GAWAIN 14. Suriin Mo Ito!

PANUTO: Basahin at panoorin ang mga teksto at video na matatagpuan sa mga link na nasa ibaba. Pagkatapos nito ay gumawa ng mind map gamit ang www.glify.com .

a. http://www.ibtimes.com/illegal-immigration-40-year-low-us-mexico-border-still-kills-hundreds-1650692 artikulong naglalaman ng epekto ng ilegal na pandarayuhan sa U.S.

b. http://www.peacepalacelibrary.nl/research-guides/international-criminal-law/transnational-crime/ artikulo ukol sa transnational crimes
c. http://www.oxfordbibliographies.com/view/document/obo-9780195396607/obo-9780195396607-0024.xml artikulo ukol sa transnational crimes
d. http://www.childtrafficking.com/Docs/hrw_08_human_tagalog_0708.pdf pdf ukol sa human trafficking
e. https://www.youtube.com/watch?v=8wZ7_KgrseA video ukol sa 10 Countries With The Most Terrorist Attacks

Pagkatapos magawa ang mind map ilagay ito sa dashboard ng modyul at pag-usapan ito ng iyong mga kaklase gamit ang discussion board. Anumang katanungan ay e-mail ito sa guro.

MGA PAMPROSESONG TANONG:
1. Ano ang transnational crimes?
2. Magbigay ng mga halimbawa ng transnational crimes?
3. Gaano ito kadelikado sa isang bansa?
4. Ano ang kaugnayana ng migrasyon sa transnational crimes?
5. Paano ito nangyayari? Ipaliwanag.
6. Paano makakamit ang matatag na ekonomiya sa likod ng isyung ito?

GAWAIN 15. Anong Side Mo?

PANUTO: Mula sa mga impormasyong nabasa at nasuri sa mga nakalipas na gawain, malalim na ang iyong nalalaman. Sa pagkakataong ito ay alamin naman natin ang iyong sariling pananaw sa isyu ng pandarayuhan sa pamamagitan ng isang sanaysay.

Epekto ng Migrasyon sa Pinagmulan at Pinuntahang Bansa

Pagkatapos ay itong isumite ay ilagay ito sa iyong facebook account at obserbahan ang komento ng iyong mga kakilala. Pagkatapos ay pag-usapan ito ng iyong mga kaklase at guro sa dashboard ng modyul.

GAWAIN 16. Pagsama-samahin Mo!

PANUTO: Sa nakalipas na iba't ibang bahagi ng aralin ay nakita, nasuri at naibigay ang iyong panig sa mga artikulo, video, problema, sitwasyon at isyu na may kinalaman sa mga isyu ng migrasyon dulot ng globalisasyon. Ngayon ay pagsasama-samahin natin ang iyong kasagutan sa mahalagang tanong na tinanong sa iyo sa mga nakalipas na video o teksto.

	TEXT/SITUATION/ PROBLEM/ VIDEO 2	TEXT/SITUATION/ PROBLEM/ VIDEO 1	TEXT/SITUATION/ PROBLEM/ VIDEO 3
ESSENTIAL QUESTION: Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipag-sabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?	Artikulo 2:Gawin 5 http://www.un.org/en/development/desa/population/theme/international-migration/index.shtml article on International Migration Ang mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon ay matutugunan sa …	Video1: Gawain 7 https://www.youtube.com/watch?v=qUHZqWGTkjw youtube video in "Youth Migration and Development: Towards Sustainable Solutions" Hangout, 6 March 2013 Ang mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon ay matutugunan sa …	Artikulo3:Gawin 9 http://pinoyweekly.org/new/2011/10/migrasyon-sa-gitna-ng-krisis-pandaigdig/ Migrasyon sa gitna ng krisis pandaigdig Ang mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon ay matutugunan sa …

MGA PAMPROSESONG TANONG:

1. Batay sa iyong mga naging kasagutan sa mahalagang tanong, ano ang pagkakatulad ng iyong mga naging kasagutan?
2. Nagkakaiba ba ang iyong mga kasagutan kung papaano makakamit ang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa? Kung "Oo", ipaliwanag mo ang iyong kasagutan, kung "Hindi", ibigay mo ang ibat-ibang paraan kung papaano makakamit ang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa? Ipaliwanag mo ang dahilan kung bakit iba-iba ang pamamaraan kung pa paano makakamit ang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa?
3. Kumpetuhin ang pahayag sa ibaba upang masuportahan ang iyong mga naging kasagutan ukol sa isyung iyong nabasa sa loob ng tsart.

Makakamit ang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa nakasalalay sa
____.

Ang mga tiyak na halimbawa na nagpapatunay nito ay ang mga sumusunod na website:

a. http://www.iom.int/cms/en/sites/iom/home.html organisasyong pandaigdig migrasyon naglalaman ng mga impormasyon ukol sa organisasyong nagpapatupad ng mga polisiya sa migrasyon
b. http://www.un.org/esa/population/migration/SG_Report_A_68_190. pdf naglalaman ng United Nations Report sa migrasyon
c. https://www.youtube.com/watch?v=xg5JVK42xVk video ukol sa Migration and Development: Melissa Siegel

Napatunayan mo na sa likod ng mga isyu sa migrasyon dulot ng globalisasyon ay may mga polisiya at planong nagtataguyod upang mapabuti ang kalagayan ng mga nandarayuhan mapaloob o labas man ng bansa. Sa susunod naman na gawain ay maninindiagan ka kung saan ka papanig.

GAWAIN 17. USAP TAYO!

PANUTO: Mula sa iyong mga natuklasan at naunawaan, gumawa ng isang Position Paper na nagtatalakay sa iyong panig sa Epekto ng Migrasyon. Pagkatapos itong maisulat, i-upload ito sa iyong facebook, obserbahan ang reaksiyon ng iyong mga kaibigan at makipagtalakayan ukol dito.

MIGRASYON: Nakakabuti ka nga ba?

Naiparating mo na ang iyong paninindigan at saloobin ukol sa migrasyon. Nalaman mo na rin ang reaksiyon ng iyong mga kakilala ukol dito. May nabago ba sa iyong pananaw habang ikaw ay nakikipag-usap sa iyong mga kaibigan? Napag-usapan niyo ba ang maaring hakbang upang masolusyunan ito? Iyong alamin sa susunod na gawain kung parehong solusyon ang iyong matutunghayan. Iyong makikita ang isang halimbawa ng mga solusyon na maaaring gawin upang manatiling maging matatag at nakikipagsabayan ang mga bansa sa kanyang mga karatig-bansa.

GAWAIN 18. Kung Ikaw Siya?

PANUTO: Malalim na ang iyong nalalaman sa paksang tinatalakay, ngayon ay subukan nating kunin ang iyong pananaw kung ikaw ay bibigyan ng pagkakataong magdesisiyon. Kasama ang iyong mga kagrupo, sagutan ang sitwasyon sa ibaba gamit ang google.doc at pagsamasamahin ang inyong mga kasagutan.

Sitwasyon: Pagmamaltrato sa mga OFW

Paano mo ito lulutasin kung ikaw ay isang ____________________________?

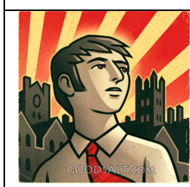
Estudyante

Kalihim ng DOLE

Pangulo ng Pilipinas

Konklusyon: Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?

Pinagkunan ng mga larawan: http://657824807.r.cdn77.net/view/man-with-head-lifted-in-city-background-GoodSalt-kibas0333.jpg larawan ng estudyante
http://t1.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQLjaToD4wmIEvfL2F3sTVIxw_TS3ESy7n63-KoEJa9RNFedozscQ larawan ni Kal. Baldoz

http://t1.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQLjaToD4wmIEvfL2F3sTVIxw_TS3ESy7n63-KoEJa9RNFedozscQ larawan ni Pangulong Aquino

PAMPROSESONG TANONG:

1. Ano ang gagawain mo sa isyung pagmamaltrato ng mga OFW kung ikaw ang nasa sumusunod na katayuan?
   a. Estudyante
   b. Kalihim ng Department of Labor and Employment
   c. Pangulo ng Pilipinas
2. Bakit mo ito gagawin?
3. Paano mo ito isasagawa? Ipaiwanag.
4. Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?

GAWAIN 19. Pag-aralan Natin!

PANUTO: I-click ang website sa ibaba at pag-aralang mabuti ang mga halimbawa ng mga hakbang na maaring gawin ukol sa mga suliranin sa migrasyon.Muling gamitin ang www.evernote upang itala ang mga mahahalagang bahagi o proseso sa pagsulat ng isang plano o polisiya.

a. http://almanac.ofwphilanthropy.org/ halimbawa ng isang polisiya ukol sa migrasyon
b. http://www.canadabusiness.ca/eng/page/2753/#toc-_marketing_strategy naglalaman ng proseso sa pagsulat ng isang business plan
c. http://www.gender.eac.int/index.php?option=com_content&view=article&id=128&Itemid=140 halimbawa ng Community Development Strategic Plan

MGA PAMPROSESONG TANONG:

1. Ano-ano ang mga bahagi ng mga sumusunod?
   a. Business plan
   b. Community Development Strategic Plan
2. Ano ang layunin ng mga planong ito? Ipaliwanag.
3. Para saan at kanino ang business plan at Community Developmental Strategic Plan?
4. Bakit kailangang magkaroon ng mga planong tulad nito?
5. Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?

Nasuri mo na ang mga halimbawa ng mga konkretong hakbang na tutulong sa pagpapatatag ng ekonomiya ng isang bansa. Napag-alaman mon a rin ang ibat ibang bahagi ng plano na tutulong sa iyo upang lalo itog maunawaan.

Ngayon naman ay iyong suriin ang mga organisasyong nagtataguyod sa kalagayan ng mga nandarayuhan sa likod at harap ng mga isyu.

GAWAIN 20. Itaguyod Mo Ito!

PANUTO: I-click ang website sa ibaba pang lalong mapalalim ang iyong kaalaman kung paanong sa likod ng isyu ay natutulungan at natutugunan ang mga pangangailanagan ng bawat isyu sa migrasyon.

a. http://www.iom.int/cms/en/sites/iom/home.html naglalaman ng mga impormasyon sa organisasyong pandaigdigang na may kinalaman sa migrasyon
b. http://sociology.emory.edu/faculty/globalization/organizations.html inteactive website ukol sa mga organisasyon sa globalisasyon

Pagkatapos mabasa ang mga impormasyon, gumawa ka ng iyong slogan na nagpaparating ng iyong suporta at pagtataguyod gamit ang www.wallwisher.com at ilagay ito sa dashboard gamit ang print screen.

SLOGAN

PAMPROSESONG TANONG:

1. Ano-ano ang mga organisasyong tumutulong sa mga nandarayuhan?
2. Mula sa mga organisasyong ito, ano ang slogan na iyong ginawa upang suportahan ito?
3. Bakit ito ang iyong inilagay? Ipaliwanag.
4. Paano ito makatutulong sa mga isyu ng migrasyon dulot ng globalisasyon? Ipaliwanag.

GAWAIN 21. Sukatin Natin!

PANUTO: Sa pagkakataong ito ay tatayain natin ang iyong kaalaman sa mga pangunahing konseptong natalakay ukol sa migrasyon. I-klik mo ang website sa ibaba at sagutan ang online quiz. Pagkatapos ay i-screeshot ito at ilagay sa dashboard ng modyul:
http://www.geography.learnontheinternet.co.uk/multichoice/migration.html
migration quiz

Bilang pagpapatuloy sa pagsukat ng iyong kaalaman ay gumawa ka rin ng isang concept map na nagpapakita ng mga pagunahing konseptong iyong natutunan ukol sa migrasyon gamit ang www.wisemapping.com. Pagkatapos ay ipadala ito sa email ng guro.

PAMPROSESONG TANONG:

1. Ilang ang iyong nakuha sa quiz?
2. Saan ka nahirapan?
3. Saang bahagi ka nahirapan sa paggawa ng concept map?
4. Paano mo ito mauunawaan ng lubusan? Ipaliwanag

Nasukat mo na ang lawak ng iyong kaalaman sa paksa at may ideya ka na rin sa bahaging may kalabuan sa iyo at kung paano mo ka maliliwanagan dito. Kung sigurado ka ng handa at malinaw na sa iyo ang lahat ay Magpatuloy Ka!

GAWAIN 22. KWL Chart

PANUTO: Ngayon naman ay iyong balikan ang KWL Chart. Punan mo ang **L** na bahagi ng chart at pagkatapos ay pindutin ang submit button.

Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?		
Know (Alam Ko)	**W**ant (Nais Kong Malaman)	**L**earn (Natutunan Ko)

PAMPROSESONG TANONG:

1. Ano-ano ang iyong mga natutunan sa paksa?
2. May mga pagbabago ba mula sa iyong dating kaalaman? Ipaliwanag.

3. Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?

Nasukat mo na ang iyong kaalaman at kung gaano na kalawak ito. Ngayon naman ay ating alamin ang iyong kahandaan upang maipagpatuloy ang susunod na gawain.

GAWAIN 23. : I-check Mo!

PANUTO: Mula sa ibaba ay nakikita mo ang mga kahon na magpaparating ng iyong kahandaan sa susunod na bahagi o gawain. Pindutin mo lamang ang kahon kung saan palagay mo ay nararapat ka.

TAG TOSS

Naunawaan ko na!

Kailangan ko pa ng tulong sa …

Kailangan ko pa ng mas maraming oras sa pag-eensayo

May tanong ako sa….

Kung ang pinindot mo ay ang kahon na “Naunawaan ko na!”, ikaw ay maari ng magpatuloy sa susunod gawain. Subalit kung pinindot mo ay ang mga natitirang tatlong kahon, e-mail ang guro sa iyong mga agam-agam o pangangailangan ukol sa paksa.

GAWAIN 24. IBUOD NATIN!

PANUTO: Bilang pagtatapos ng bahaging ito, punan ang kahon sa ibaba upang malaman mo kung gaano na kalalim ang iyong pang-unawa sa paksa.

Ang naging damdamin ko sa paksang ito ay: ____dahil__________ ____________________________. Sa palagay ko mas mabuting __________ ____ ______.

Katapusang Bahagi ng Pagpapalalim:

Sa bahaging ito ng aralin ay naunawaan mo nang lubusan ang mga pagbabagong naganap sa buhay ng unang tao mula noon hanggang ngayon. Napatunayan mo rin ang mga pagbabagong ginawa ng tao hindi lamang sa kanyang sarili pati na rin sa kanyang paligid upang umaayon sa kanyang pangangailangan at sa panahon. Napag-uganay mo na rin ang halaga ng mga lumang gamit at istruktura sa kasaysayan at pagkakakilanlan ng tao.

Mayroon ka bang napagtanto sa paksang ito at dapat isagawa bilang mamamayan?

Ngayon na may malalim ka ng pang-unawa sa pagsisimula at pag-unlad ng kabihasnan, ikaw ay handa na sa susunod na bahagi ng aralin.

PAGLILIPAT

Ang layunin mo sa bahaging ito ng aralin ay isagawa ang anumang natutunan at realisasyon mo sa buhay upang patunayan ang iyong kahandaan at pagiging responsableng mamamayan na may pakialam sa mga nangyayari sa iyong lipunan at handing tumugon sa oras ng pangangailanagan.

GAWAIN 25. **Magsanay Ka!**

PANUTO: Gamit na batayan ang halimbawa ng business plan at community development strategic plan sa nakalipas na gawain, gumawa ka ng isang strategic plan upang tugunan ang mga sumusunod na mga isyu. Mamili ka lamang ng isang isyu.

a. Kawalan ng Trabaho
b. Transnational Crimes
c. Broken Families

STRATEGIC PLAN

Pagkatapos magsanay sa paggawa ng strategic plan, ikumpara ang iyong ginawa sa halimbawa ng mga strategic plan na nasa website na ito:

a. http://www.gender.eac.int/index.php?option=com_content&view=article&id=128&Itemid=140 halimbawa ng community strategic plan
b. http://www.ashland.or.us/files/Beaverton_Strategic_plan. pdf ng halimbawa ng economic developmental strategic plan

GAWAIN 26. **I-check List Mo!**

PANUTO: Gamit ang check list sa ibaba, lagyan ng tsek kung nagawa mo at ekis kung hindi mo nagawa ang mga sumusunod na bahagi ng strategic plan.

Bahagi ng Strategic Plan	Nagawa	Di-Nagawa
1. Introduction and Background		
2. Goals and Objectives		
3. Role of Community in the Strategic Plan		
4. Key Findings and Recommendations		
5. Financial Implications		
6. Glossary of Terms		

Pagkatapos mong maitala ang iyong kasagutan, suriin mong mabuti kung saan ka nagkulang o nagkamali. Balikan ang iyong ginawang strategic plan bago magpatuloy sa susunod na gawain.

PAMPROSESONG TANONG:

1. Ano-anong bahagi ang iyong mga nagawa?
2. Anong bahagi ang kulang sa iyong ginawa?
3. Saang bahagi ka nahirapan? Bakit?
4. Bakit mahalaga ang bawat bahagi ng strategic plan?
5. Paano makatutulong ang strategic plan para makamit ng isang bansa ang matatag at nakikipagsabayang ekonomiya?

Nakapagsanay ka na sa paggawa ng isang strategic plan. Ngayon ay handa ka ng magpatuloy at tayain kung hanggang saan ang iyong narating at pang-unawa sa paksa. Ito na ang pagkakataong patunayan at gamitin ito sa tunay na nangyayari sa pamayanan.

GAWAIN 27. Patunayan Mo!

PANUTO: Sa pagkakataon na ito ay patutunayan mo ang lawak at lalim ng iyong pang-unawa sa pamamagitan ng paggamit nito sa tootong mga sitwasyon sa buhay. Basahin nang mabuti ang sitwasyon sa ibaba. Layunin itong subukin ang iyong kakayahan upang tumugon ka sa mga hamon ng globalisasyon sa Pilipinas. Pangkatin ang klase sa apat na grupo. Pagkatapos ay gawin ang Performance Task:

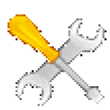

Sa nalalapit na pagsisimula ng ASEAN 2015 Summit ay magkakaroon ng Regional Leaders Forum na dadaluhan ng mga ibat-ibang pinuno ng lipunan. Ikaw bilang isang Barangay Youth Leader, UNESCO Representative, Economic Adviser, o Pangulo ng bansa ay inatasang makagawa ng isang Strategic Development Plan na sasagot sa mga hamon ng globalisasyon tungo sa matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa. Ito ay ilalahad sa ibat ibang sektor ng lipunan upang malaman ang kanilang opinion, solusyon at mga rekomendasyon. Ang plano ay tatayain ayon sa: Nilalaman, Praktikalidad at Kaangkupan, Organisasyon at Estratehikong Pamamaraan.

Mga Pamantayan sa Paggawa ng Strategic Development Plan

KATEGORYA	Katangi-tangi (4 pts.)	Magaling (3 pts.)	Nalilinang (2 pts.)	Nagsisimula (1 pt.)	Rating
Nilalaman	Kapansin pansin na hindi lang kumpleto, mayroon ding karagdagang impormas-yon at pananaw ang natatalakay na kakikitaan ito ng mahusay na pananaliksik.	Kumpleto ang impor-masyon at maraming paksa ang natatala-kay at kinakiki-taan ito ng sapat na panana-liksik.	May iilang impormas-yon at paksa ang natatalakay at nabigyan ng diin ngunit may ilang maling detalye at nagpapakita ito ng ebidensya ng pananaliksik.	Konti lang ang impormasyon at limitado ang paksa na natatalakay at mapa-pansin na nagkulang sa pananaliksik.	
Organisasyon	Katangi-tangi, malinaw at nauunawaan ang pagka-kalahad ng mga datos at mensahe na nakalahad sa plano.	Malinaw at nauuna-waan ang pagkakala had ng mga datos at mensa-he na nakalahad sa plano.	May mga bahagi sa plano na hindi maayos ang pagkakala-had ng mga datos at mensahe.	Malabo at hindi maunawaan ang pagka-kalahad ng mga datos at mensahe.	
Praktikalidad at Kaangkupan	Malaki at kakaibang tulong ang mga planong nailahad upang tugunan ang mga isyung pang-ekonomiya, pang-edukasyon, sosyal at kultural ayon	Sapat na tulong at angkop ang mga planong nailahad upang tugunan ang mga isyung pang-ekonomiy, pang-edukas-	Hindi masyadong nakatulong at di-angkop ang mga planong nailahad upang tugunan ang mga isyung pang-ekonomiya, pang-edukasyon,	Walang tulong na naidulot at walang kinalaman sa isyu ang ang mga planong nailahad upang tugunan ang mga isyung pang-ekonomiya, pang-	

	sa pangangailangan ng mga tao sa lugar.	yon, sosyal at kultural ayon sa panganga-ilangan ng mga tao sa lugar.	sosyal at kultural ayon sa panga-ngailangan ng mga tao sa lugar.	edukasyon, sosyal at kultural ayon sa panganga-ilangan ng mga tao sa lugar.	
Estratehikong Pamamaraan	Napakade-talyado, kakaiba at sistematiko ang mga pamamaraang inilahad na nagpa-pakita ng matalinong pagpapasya upang tugunan ang isyung pang-ekonomiya.	Sapat at sistematiko ang mga pamama-raang inilahad na nagpapa-kita ng matalinong pagpa-pasya upang tugunan ang isyung pang-ekonomiya.	Mababaw ang mga pamama-raang inilahad na nagpapakita ng matalinong pagpapasya upang tugunan ang isyung pang-ekonomiya.	Pahapyaw at walang sistema ang mga pama-maraang inilahad at hindi nagpa-pakita ng matalinong pagpapasya upang tugunan ang isyung pang-ekonomiya.	

Pagkatapos itong gawin ay sagutan ang Reflective Journal sa ibaba.

REFLECTIVE JOURNAL			
Anong nangyari?	**Anong naramdaman mo tungkol dito?**	**Anong natutunan mo?**	**Paano ko ito magagamit?**

MGA PAMPROSESONG TANONG:

1. Sa paggawa mo ng strategic plan, anong nangyari?
2. Saan ka nahirapan na bahagi?
3. Anong naramdaman mo sa paggawa ng plano?
4. Anong natutunan mo?
5. Paano mo ito magagamit o makatutulong sa buhay mo?

Pagtatapos na Bahagi ng Paglilipat:

Nalaman at naunawaan mo na ang mga isyu ng migrasyon dulot ng globalisasyon. Naisagawa mo na rin ang paggwa ng isang economic developmental strategic plan na siyang magpapatunay ng lawak at lali ng iyong kaalaman sa paksa. Ano ang masasabi mo sa pagsasagawa nito? May natutunan ka ba o realisasyon sa iyong sarili habang ginagawa ito? Naantig ba ang iyong damdamin at nagkaroon ka ng kamalayan sa nagyayari sa ating lipunan? Sanay nakatulong ito upang lalo mong itaguyod at pahalagahan ang mga nandarayuhan. Magsilbi sanang saamin ang mga impormasyong ito upang lalo kang maging produktibong mamamayan ng bansa na tutulong sa mas matataga at maunlad na ekonomiya.

Binabati kita sapagkat natapos mo na ang aralin na ito! Bago ka pumunta sa susunod na aralin ay sagutan mo muna ang mga sumusunod na post-assessment.

GLOSSARY OF TERMS USED IN THIS LESSON:

Brain Drain – ang kondisyon ng ekonomiya na tumutukoy sa pagkaubos ng mga matatalinong mga mamamayan ng isang bansa na umaalis upang magtrabaho patungo sa ibang bansa.

Brawn Drain – ang kondisyon ng ekonomiya na tumutukoy sa pagkaubos ng mga skilled workers o mga mangagawang may kasanayan na umaalis sa bansa upang magtrabaho sa ibang bansa.

Globalisasyon – ay tumutukoy sa malayang kalakalan ng mga produkto, serbisyo, teknolohiya, impormasyon, paggawa at capital sa buong mundo.

Human Trafficking – isang uri ng transnational crime na tumutukoy sa illegal na pangangalakal ng mga tao particular ang mga kababaihan o mga kabataan.

Migrasyon – tumutukoy ito sa pag-alis ng tao mula sa isang lugar patungo sa ibang lugar.

Remittances – tumutukoy sa mga pera o salaping pinapadala ng mga nangingibang bansa sa kanilang mga kaanak.

Terorismo – isang uri ng transnational crime nagiiwan ng takot sa mga sibilyan o mga biktima nito. Transnational Crimes – tumutukoy sa mga seryosong krimen na isinasagawa ng isang organisadong grupong criminal mula sa ibat ibang bansa na may layuning magkamal ng salapi.

REFERENCES AND WEBSITE LINKS USED IN THIS LESSON:

http://www.history.com/topics/9-11-attacks video sa 9-11 Attack sa Estados Unidos

http://dictionary.reference.com/browse/migration?s=t kahulugan ng migrasyon

http://cgge.aag.org/Migration1e/ConceptualFramework_Jan10/ConceptualFramework_Jan10_print.html framework of migration

http://weareoneamerica.org/root-causes-migration-fact-sheet fact sheet ukol sa migrasyon

http://www.migrationpolicy.org/article/migration-factor-development-and-poverty-reduction artikulo ukol sa "Migration as a Factor in Development and Poverty Reduction"

http://www.un.org/esa/population/migration/turin/Symposium_Turin_files/P11_Katseli. pdf ukol sa epektong panlipunan ng migrasyon

http://www.oecd.org/dev/38528396. pdf of economic and social effects of migration

https://ph.video.search.yahoo.com/video/play?p=video+on+human+migration&vid=db622b73b333a9924125ffa37c6b01ff&l=5%3A17&turl=http%3A%2F%2Fts3.mm.bing.net%2Fth%3Fid%3DVN.608029750049243294%26pid%3D15.1&rurl=http%3A%2F%2Fwww.youtube.com%2Fwatch%3Fv%3DWXQd21to6xg&tit=Human+Migration%3A+Push+and+Pull+Factors&c=2&sigr=11ae065ua&sigt=1167o8kqq&ct=p&age=0&fr=yfp-t-711&tt=b video ukol sa sanhi at epekto ng migrasyon

http://www.powershow.com/view/4a44-MGZhY/Causes_and_Consequences_of_Migration_powerpoint_ppt_presentation powerpoint ukol sa Causes and Consequences of Migration

http://www.un.org/en/development/desa/population/theme/international-migration/index.shtml article on International Migration

https://sp3.yimg.com/ib/th?id=HN.607994338035698519&pid=15.1&H=124&W=160&P=0 naglalaman ng mga interactive map sa daloy ng migrasyon

http://www.adbi.org/files/2013.01.23.cpp.sess1.5.capones.labor.migration.philippines.pdf pdf ukol sa labor migration sa Pilipinas

http://www.nscb.gov.ph/ncs/10thNCS/papers/contributed%20papers/cps-03/cps03-04.pdf naglalaman ng datos ng migrasyon sa Pilipinas
http://www.census.gov.ph/content/domestic-and-international-migrants-philippines-results-2010-census Domestic and International Migrants in the Philippines (Results from the 2010 Census)

https://www.youtube.com/watch?v=qUHZqWGTkjw youtube video in "Youth Migration and Development: Towards Sustainable Solutions" Hangout, 6 March 2013

https://www.youtube.com/watch?v=xg5JVK42xVk video sa Migration and Development: Melissa Siegel

http://657824807.r.cdn77.net/view/man-with-head-lifted-in-city-background-GoodSalt-kibas0333.jpg larawan ng estudyante

http://t1.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQLjaToD4wmIEvfL2F3sTVIxw_TS3ESy7n63-KoEJa9RNFedozscQ larawan ni Kal. Baldoz

http://t1.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQLjaToD4wmIEvfL2F3sTVIxw_TS3ESy7n63-KoEJa9RNFedozscQ larawan ni Pangulong Aquino

https://www.youtube.com/watch?v=Ea73LOvbMdAm video na nagpapakita ng mabuti at masamang epekto ng globalisayon

http://www.migrationpolicy.org/programs/data-hub/charts/international-migrant-population-country-origin-and-destination interactive website sa datos ng immigrant

http://www.iom.int/cms/en/sites/iom/home/about-migration/world-migration.html datos ng mga nandarayuhan

http://www.prb.org/Multimedia/Video/2014/global-migration-webinar.aspx video ukol sa global migration

http://www.ibtimes.com/illegal-immigration-40-year-low-us-mexico-border-still-kills-hundreds-1650692 artikulong naglalaman ng epekto ng ilegal na pandarayuhan sa U.S.

http://www.peacepalacelibrary.nl/research-guides/international-criminal-law/transnational-crime/ artikulo ukol sa transnational crimes

http://www.oxfordbibliographies.com/view/document/obo-9780195396607/obo-9780195396607-0024.xml artikulo ukol sa transnational crimes

http://www.childtrafficking.com/Docs/hrw_08_human_tagalog_0708.pdf pdf ukol sa human trafficking

https://www.youtube.com/watch?v=8wZ7_KgrseA video ukol sa 10 Countries With The Most Terrorist Attacks

http://pinoyweekly.org/new/2011/10/migrasyon-sa-gitna-ng-krisis-pandaigdig/ artikulo ukol sa Krsis Pandaigdig

http://www.iom.int/cms/en/sites/iom/home.html organisasyong pandaigdig migrasyon naglalaman ng mga impormasyon ukol sa organisasyong nagpapatupad ng mga polisiya sa migrasyon
http://www.un.org/esa/population/migration/SG_Report_A_68_190. pdf naglalaman ng United Nations Report sa migrasyon

http://almanac.ofwphilanthropy.org/ halimbawa ng isang polisiya ukol sa migrasyon

http://www.canadabusiness.ca/eng/page/2753/#toc-_marketing_strategy naglalaman ng proseso sa pagsulat ng isang business plan

http://www.gender.eac.int/index.php?option=com_content&view=article&id=128&Itemid=140 halimbawa ng Community Development Strategic Plan

http://sociology.emory.edu/faculty/globalization/organizations.html interactive website ukol sa mga organisasyon sa globalisasyon

http://www.geography.learnontheinternet.co.uk/multichoice/migration.html migration on line quiz

http://www.gender.eac.int/index.php?option=com_content&view=article&id=128&Itemid=140 halimbawa ng community strategic plan

http://www.ashland.or.us/files/Beaverton_Strategic_plan. pdf ng halimbawa ng economic developmental strategic plan

HULING PAGTATAYA:

Binabati kita! Narating mo na ang bahagi kung saan ay tatayain ang iyong nalalaman sa araling ito. Pindutin ang letra ng iyong napiling sagot. Makikita mo lamang ang kabuuan ng iyong nakuha pagkatapos mong masagutan lahat ng aytem. Kung mataas ang iyong makukuha at makakapasa ka ay magpapatuloy ka sa susunod na modyul. Subalit kung ang iyong nakuha ay mababa sa inaasahang lebel, ikaw ay kinakailangang bumalik at kunin ulit ang modyul na ito.

A

1. Ang globalisasyon ay may mabuti at di mabuting epekto sa pamumuhay ng mga tao. Alin sa mga sumusunod na larawan ang nagpapakita ng mabuting dulot ng globalisasyon?

A.

http://tncandglobalisation.weebly.com/uploads/9/3/9/6/9396005/954661026.jpg?445

B.

http://bp0.blogger.com/_vEU5i2gWbjI/RIBRmAaqeGI/AAAAAAAAAFM/ISnmzDZLnaU/s320/ethical_investor.jpg

C. 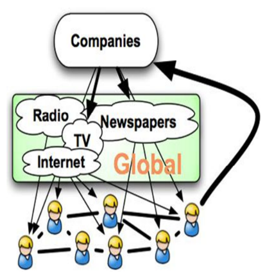

http://cdn.techipedia.com/wp-content/uploads/2008/02/pierre-global-feedback1.jpg

D.

https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcS_U-RwG1NdoWjIQ5yhcgacIPxg27yClZD3ok13eP7vGRYeblv

2. Ano ang tawag sa mga taong walang mapasukang trabaho kahit may kakayahan at sapat na edukasyon?
    a. Underemloyed
    b. Unemployed
    c. Employed
    d. Employment

3. Saan karaniwang nagmumula ang mga nandarayuhan?
    a. Sila ay mula sa mas mahirap na bansa patungo sa mas mayamang bansa.
    b. Sila ay mula sa mas mayamang bansa patungo sa mas mahirap na bansa.
    c. Sila ay mula sa mayamang bansa patungo mayaman ding bansa.
    d. Sila ay mula sa mahirap na bansa patungo sa mahirap ding bansa.

4. Ang globalisasyon ay laganap na sa kasalukuyang panahon. Panoorin ang nilalaman ng bidyo sa URL link na nasa ibaba. Ano nga ba ang konsepto ng globalisasyon? https://www.youtube.com/watch?v=As3pWXoq_as
    A. Ang globalisasyon ay daigdig na walang pagitan o hadlang sa mga bansa sa daigdig.
    B. Ang globalisasyon ay isang suliraning panlipunan na pumipigil sa kaunlaran ng mga bansa sa daigdig.
    C. Ang globalisasyon ay isang isyung panlipunan na tumatalakay sa pamahalaan, ekonomiya, relihiyon, teknolohiya, kapaligiran, komunikasyon at kultura ng mga bansa sa daigdig.
    D. Ang globalisasyon ay bagong anyo ng malayang kalakalan, pagpapalitan ng produkto, impormasyon at tao dahil sa pag-unlad ng teknolohiya sa komunikasyon at transportasyon.

5. Mula sa larawan, ano ang positibong ipinapahiwatig nito sa ekonomiya ng bansa?

http://ts1.mm.bing.net/th?id=HN.607988097568476000&pid=15.1&H=117&W=160

A. Maraming produktong banyaga ang nakararating sa iba't ibang sulok ng mundo.
B. Maraming krimen ang maaaring maganap mula sa iba't ibang bansa.
C. Maraming pamilya ang nawawalay sa isa't isa.
D. Maraming klaseng polusyon ang nangyayari sa iba't ibang sulok ng mundo.

6. Bakit marami sa mga Pilipino ang umaalis ng bansa bilang OFW?

Pinagkunan: http://1.bp.blogspot.com/-hsOWTrAviMM/UbASePKGKyI/AAAAAAAAAmA/2tku19r8Ui0/s1600/969392_576317072388519_154434229_n.jpg

a. Dahil nais nilang makarating sa ibang bansa para magliwaliw.
b. Dahil nais nilang maiangat ang katayuan nila sa buhay.
c. Dahil nais nilang mabisita ang kanilang mga kamag-anak sa ibang bansa.
d. Dahil nais nilang makakita ng dayuhang magaganda at gwapo.

7. Mula sa talahanayan, saang rehiyon ang may pinakamaraming OFW?

Table 2. Regional Distribution of Land-based Overseas Filipino Workers, 2004*

Region	Numbers	Percent
Asia	266,609	37.84
Middle East	352,314	50.00
Europe	55,116	7.82
Americas	11,692	1.66
Africa	8,485	1.20
Trust Territories	7,177	1.02
Oceania	3,023	0.43
Others	170	0.02

Total	704,586	100.00

*Based on combined data for new hires and rehires. Source: Available online, accessed 12 September 2005.

Pinagkunan: http://www.migrationpolicy.org/article/philippines-culture-migration

a. Africa
b. Asia
c. Middle East
d. Oceania

8. Pinapakita sa larawan ang mg bansang pinagmumulan ng refugees. Isa na dito ang Afghanistan kung saan may digmaang sibil , paano ka makatutulong sa isyu?

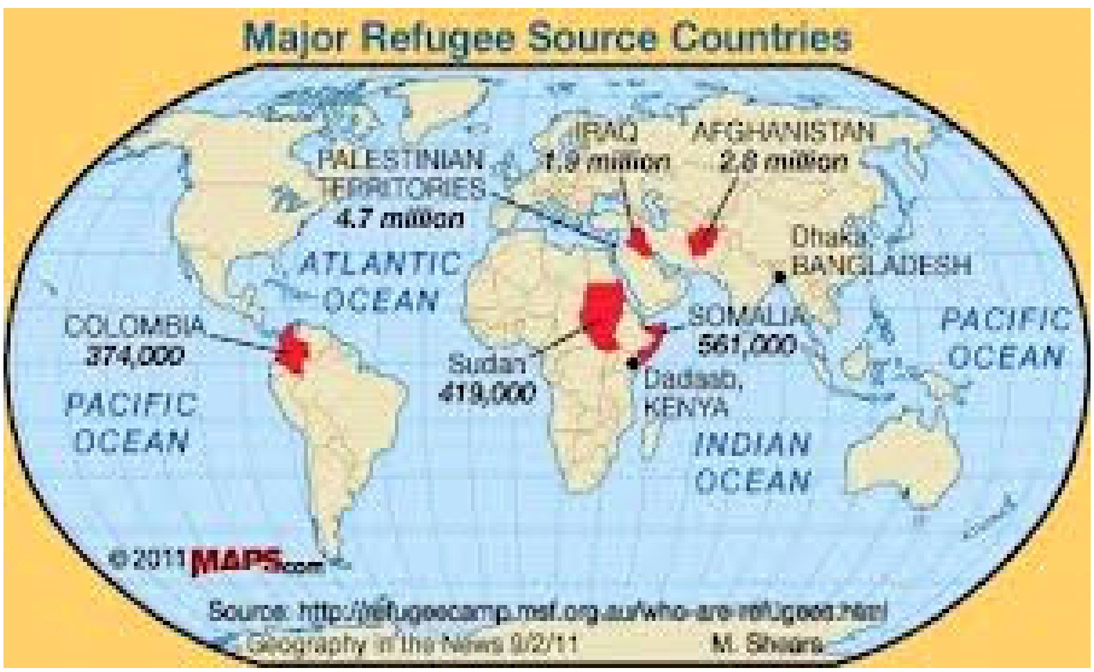

Pinagkunan: https://www.google.com.ph/search?q=causes+and+effects+of+migration&espv=2&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=ZpD4U5vHIcq78gX2Zg&ved=0CAYQ_AUoAQ&biw=1024&bih=499#q=patterns+of+migration&tbm=isch larawan ng mapa

a. Pumunta doon at makipagdigma.
b. Magpadala ng donasyon sa ahensiya ng United Nations.
c. Ipagwalang bahala ang nangyayari.
d. Kutyain ang mga tao sa Afghanistan.

M

9. Ang globalisasyon ay isang malaking hamon sa kaunlaran ng ating bansa. Tignan ang mga datos sa ibaba. Suriin ang mga datos sa ibaba. Paano kaya makakasabay ang Pilipinas sa mga hamon ng globalisasyon? Alin sa mga sumusunod na pamamaraan ang higit na makakatulong sa Pilipinas upang makasabay sa mga hamon ng globalisasyon?

DATOS 1:

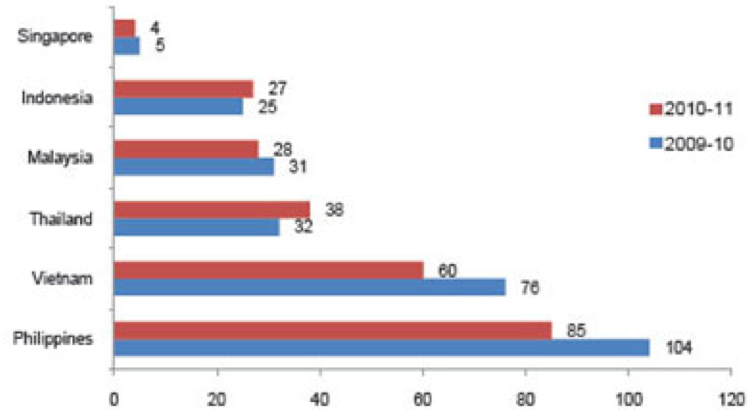

Source: WEF Global Competitiveness Reports; Total number of countries evaluated: 2009-10 (133); 2010-11 (139)

http://image.slidesharecdn.com/pnfsplandgrabbing-140605033040-phpapp01/95/public-participatory-process-in-response-to-landgrabbing-cases-the-philippine-context-4-638.jpg?cb=1401957156

DATOS 2:

Major Agricultural Crops in the Philippines (NSCB data)

Crops	Hectares (Million) of Agricultural Lands
1. Coconut	3,066,700
2. Rice	3,651,015
3. Corn	3,005,800
4. Sugarcane	395,700
5. Mango	58,000
6. Other Crops	2,910,877

http://image.slidesharecdn.com/pnfsplandgrabbing-140605033040-phpapp01/95/public-participatory-process-in-response-to-landgrabbing-cases-the-philippine-context-4-638.jpg?cb=1401957156

DATOS 3:

http://farm9.staticflickr.com/8027/7180169348_8ce805ceb4.jpg

A. Kailangang pasimulan ang rebelyon sa imperyalistang globalisasyon at mga dikta ng IMF-WB/WTO dahil sa kapag nanatili sunud-sunuran, lulubog at lulubog din sa krisis ang bansa.
B. Kailangan ng patakaran sa industriyalisasyon ng ekonomiya upang mabawasan ang brain drain ng mga Pilipino at magkaroon modernisasyon ng agrikultura upang matugunan ang mga pangangailangan ng mga Pilipino at makapagluwas ito ng mga kalakal sa ibang bansa.
C. Pigilan ang pagpasok ng mga dayuhan sa Pilipinas upang walang maging kaagawang mga Pilipino sa mga oportunidad sa ating bansa.
D. Kailangang isulong ang patriotismo at nasyonalismo ng mga Pilipino upang mapigilan ang brain drain ng mga Pilipino.

10. Suriing mabuti ang mga larawan sa ibaba.

Larawan 1

http://ts2.mm.bing.net/th?id=HN.608052891446804861&pid=15.1&H=120&W=160

Larawan 2

http://ts1.mm.bing.net/th?id=HN.608055051822104616&pid=15.1&H=83&W=160

Larawan 3

http://ts4.mm.bing.net/th?id=HN.608024475945863439&pid=15.1&H=93&W=160

Paano makikita ang maayos na kalagayan ng mga manggagawa?

a. May marumi at walang seguridad na pagawaan kung saan sila nagtatarabaho.
b. May malinis na workplace, seguridad at proteksiyon.
c. Hindi pinapasweldo ng amo at inaabuso.

d. Hindi binibigyan ng araw na pahinga o day-off.

11. Suriing mabuti ang mga larawan sa ibaba.

Larawan 1:

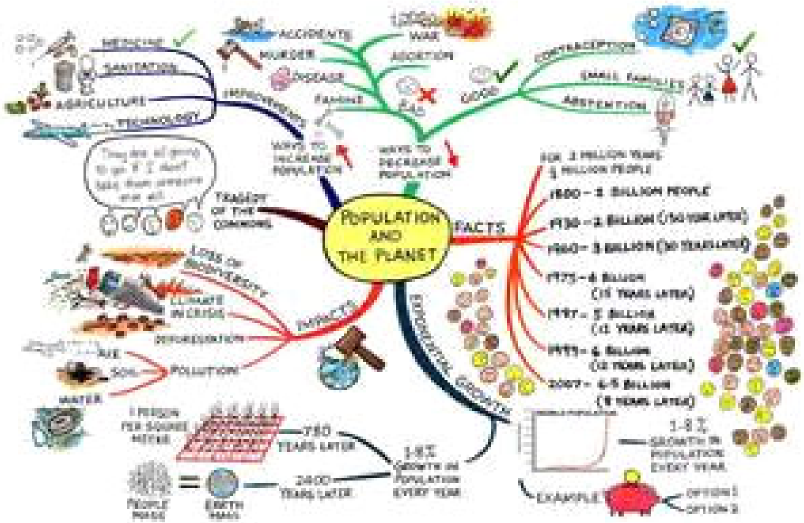

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.607999724052418471&pid=15.1&P=0

Larawan 2:

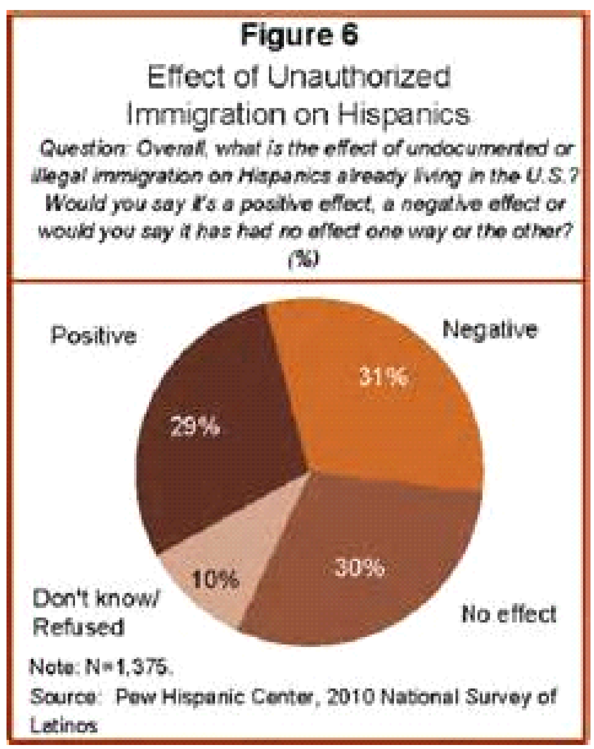

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.608002975334204187&pid=15.1&P=0

Larawan 3:

https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.608022796604933588&pid=15.1&P=0

Paano nakatutulong ang globalisasyon sanhi ng migrasyon sa pag-unlad ng bansa?

a. Sa pamamagitan ng migrasyon ay nakatutulong sila sa ekonomiya ng bansa dahil sa remittances na kanilang pinapadala.
b. Sa pamamagitan ng migrasyon ay nagkakaroon ng brain drain sa pinagmulang bansa.
c. Sa pamamagitan ng migrasyon ay nagkakaroon ng brawn drain sa pinagmulang bansa
d. Sa pamamagitan ng migrasyon ay nangyayari ang transnational crime.

12. Ang globalisasyon ay nagdala ng mahalagang pagbabago sa mundo. Suriin ang mga datos sa ibaba. Bakit naging mahalaga ang pagbabagong dala ng globalisasyon?

DATOS 1:

http://theafricanamericanclarioncall.com/wp-content/uploads/2011/07/image_thumb2.png

DATOS 2

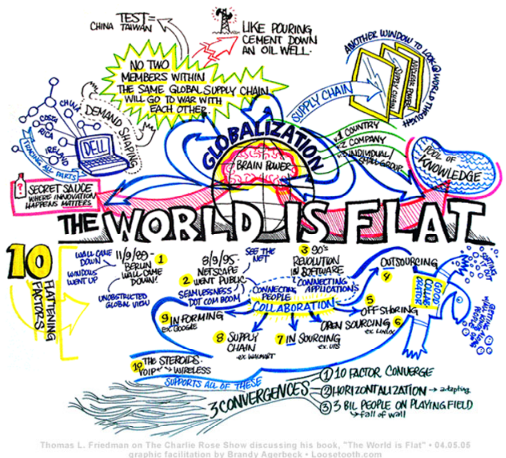

https://asteriaforberry.files.wordpress.com/2011/10/thewordisflat2.gif

DATOS 3:

https://www.youtube.com/watch?v=vtcHF0XTzCM

Ito ay bidyo na nagpapakita ng mga implikasyon ng globalisasyon

A. Nalulugi ang mga tradisyunal na negosyo ng mga katutubo.
B. Mataas ang taripa ng mga produktong kinakalakal sa ibang bansa.
C. Naging malaya ang pagdaloy ng capital, salapi, kalakal at kultura mula at papunta sa ibat-ibang destinasyon.
D. Nahikayat na isara ng mga mahihirap na bansa ang kanilang negosyo sa mga dayuhan.

13. Malimit hindi nababanggit ang epekto ng migrasyon paggawa sa tatanggap o nagpapadala ng lakas paggawa. Alin sa mga pahayag na ito ang nagsasaad na nakakabenepisyo ang papapadala at pagtanggap ng migranteng manggagawa?
    A. Ito ay isang one-way flow na pabor sa bansang nagpapadala.
    B. Ang migranteng manggagawa ay isang asset sa nagpapadala at tumatanggap na bansa kahit saan man sa mundo.
    C. Ang mga migranteng manggaggawa ay pasanin ng tumatanggap na bansa.
    D. Napeperahan ng mga bansa ang kanilang ipinapadalang migranteng manggagawa.

14. Lahat ba ng ilegal na nakapasok sa isang bansa ay kriminal?
    A. Oo, dahil sila ay may masamang motibo sa pagpunta ng walang tamang papeles.
    B. Oo, dahil nagtatago sila sa may kapangyarihan.

C. Hindi, dahil kahit sila ay ilegal na nakapasok hindi ito krimen.
D. Hindi, dahil wala silang alam sa batas ng bansa.

T

15. Ang ating bansa ay apektado ng globalisasyon at ito ay may hindi mabuting epekto sa mga babansang papaunlad pa lamang tulad ng Pilipinas. Dahil dito ang pamahalaan ay nagnanais na makamit ang pambansang pangkaunlaran sa panahon ng globalisasyon. Bilang tagapayo ng pangulo, anong programa ang dapat pagtuunan ng pansin ng pamahalaan?
    A. Programang Pang-agraryo
    B. Programa sa Pagbuwis
    C. Programang Pang-ekonomiya
    D. Programang Pangkalikasan

16. Marami sa mga OFW na nasa Middle East ang napagalamang nakakaranas ng mga pang-aabuso mula sa kanilnang mga amo tulad sa Saudi Arabia. Bilang ambassador ng Pilipinas sa Saudi, ano ang pinakamabisang para matulungan at maprotektahan sila?
    A. Maglunsad ng rally sa Saudi Arabian Embassy sa Pilipinas.
    B. Maglunsad ng pagwewelga ng mga manggagawa sa Saudi.
    C. Maglikom ng mga ebidensiya ng mga pang-aabuso at ihabla ang mga amo sa hukuman.
    D. Maglikom ng pera at pauwiin na ang lahat ng mga manggagawa sa Saudi.

17. Malaki ang porsyento ng mga manggagawa na bumubuo sa lakas paggawa ay mga kababaihan. Bilang kalihim ng Department of Labor at Employment, paano ka makatutulong sa pagtataguyod ng mga karapatan ng mga kababaihan?
    A. Gumawa ng isang action plan na magtatampok ng mga proramang proprotekta at mag-aalaga sa mga kababaihan.
    B. Gumawa ng isang panayam sa mga kababaihang manggagawa sa iba’t ibang sektor ng lipunan.
    C. Ibilin ang mga kababaihan sa mga kalalakehang manggagawa upang maalagaan sila ng mabuti
    D. Makisali sa mga rally na nagtataguyod sa mga karapatan ng mga kababaihan.

18. Dahil globalisasyon, marami ang nagiging kakompetensiya ng mga karaniwang kalakal ng mga maliliit na negosyante. Bilang economic adviser ng Pangulo, ano ang maimumungkahi para matulungan sila?
    a. Hayaan silang magbenta kahit saan nila gusto.
    b. Huwag silang magbayad ng buwis upang lumaki ang kita sa negosyo.
    c. Gumawa ng programang maglalaan ng karagdagang pondo upang makipagsabayan sa mga dayuhan.

d. Gumawa ng anunsiyo na hayaan na lamang magnegosyo ang mga dayuhan sa kanilang lugar.

19. Ang Syria sa pangkasalukuyan ay nagkakaroon ng digmaang sibil na siyang dahilan kung bakit umaalis ang mga mamamayan at naiiipit sila doon lalo na ang mga nandarayuhan doon. Nagkakaroon ng forced evacuation ang mga dayuhang nagtratrabaho sa mga lugar kung saan mainit ang labanan. Kung ikaw ang kinatawan ng United Nations, paano ka makatutulong sa mga sibilyan at mga taong nandarayuhan?
    A. Hayaan lamang ang mga bansa ng mga mamayang ito na mag-ayos ng kanilang problema.
    B. Makipag-ugnayan sa mga bansang kasangkot at gumawa ng plano tulad ng pagpapadala ng peacekeepers.
    C. Magpadala ng mga mandirigma upang pababain sa pwesto si Pres. Assad.
    D. Awayin ang mga sibilyan sa kanilang kapabayaan.

20. Sa Pilipinas ay marami ang nangangarap na mangibang bansa dulot ng kahirapan sa buhay. Nangangamba ang mga ekonomista na maapektuhan ang ekonomiya dulot ng brain drain at brawn drain na epekto ng migrasyon. Bilang eknomista, ano ang maari mong gawin upang masolusyunan ang isyung ito?
    a. Gumawa ng isang developmental plan na tutugon sa mga isyu ng migrasyon.
    b. Gumawa ng comic strip na nagtataguyon sa Pilipinas.
    c. Gumawa ng isang poster-slogan upang huwag ng umalis ang mga Pilipino.
    d. Gumawa ng role play na nagpapakita sa epekto ng migrasyon.